
'రాష్ట్రంలో అన్ని ప్రాంతాలు కళకళలాడాలి. పాడిపంటలతో పులకించిపోవాలి'

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 14 వెల: ₹ 5.50

సంపుటి: 18 సంచిక: 171

గురువారం 11-9-2025

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | CHENNAI | DELHI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

నేపాల్ ప్రధానిగా సుశీల కర్కీ!

మధ్యంతర ప్రభుత్వాధినేతగా నియమించాలంటున్న యువత

- 6లో

ధనాధన్.. ఫటాఫట్

యూఏఈపై 9 వికెట్ల తేడాతో 27 బంతుల్లోనే భారత్ గెలుపు

- 12లో

• మోసాలు, అబద్ధాలతో..

కూటమి అట్టర్‌ఫ్లాప్ సినిమాకు

బలవంతపు విజయోత్సవాలా?

చంద్రబాబుపై వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ధ్వజం

ఎన్నికలకు ముందు సూపర్ సిక్స్, సూపర్ సెవెన్ పేరుతో ఈనాడులో ఇచ్చిన అడ్వర్టైజ్‌మెంట్‌ను, ఈరోజు ఇచ్చిన అడ్వర్టైజ్‌మెంట్‌ను చూస్తే బాబు మోసం కళ్లకు కట్టినట్లు కనిపిస్తోంది

ఆడబిడ్డ నిధి, నిరుద్యోగ భృతి, 50 ఏళ్లకే ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీలకు పింఛన్ హామీలను సూపర్ సిక్స్ నుంచి లేపేశారు

18 ఏళ్లు నిండిన ప్రతి ఆడబిడ్డకు నెలకు రూ.1,500 చొప్పున రెండేళ్లలో రూ.36 వేలు చెల్లించావా? ఇది మోసం కాదా?

50 ఏళ్లు నిండిన ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీలకు నెలకు రూ.4 వేల చొప్పున రెండేళ్లలో 96 వేల పెన్షన్ చెల్లించావా? ఇది మోసం కాదా?

నిరుద్యోగులకు నెలకు రూ.3 వేల చొప్పున రెండేళ్లలో రూ.72 వేలు చెల్లించావా? ఇది మోసం కాదా?

తల్లికి వందనం మొదటి ఏడాది పూర్తిగా ఎగ్గొట్టడం మోసం కాదా?

రెండో ఏడాది ఆంక్షల పేరుతో 30 లక్షల మందికి ఎగ్గొట్టి.. మిగతా వారికి అరకొరగా రూ.9 వేలు, రూ.10 వేలు ఇవ్వడం మోసం కాదా?

అన్నదాత సుఖీభవ కింద ఒక్కో రైతుకు రెండేళ్లలో రూ.40 వేలు ఇవ్వాల్సి ఉంటే కేవలం రూ.5 వేలే ఇవ్వడం మోసం కాదా?

ఏటా 3 గ్యాస్ సిలిండర్లు అన్నావ్.. రెండేళ్లలో 6 సిలిండర్లు ఇవ్వాల్సి ఉంటే కేవలం ఒక్కటే ఇచ్చావ్.. ఇది మోసం కాదా?

ఎక్కడికైనా ఉచిత బస్సు అన్నావ్.. ఇప్పుడు సవాలక్ష ఆంక్షలు పెట్టావ్.. ఇది మోసం కాదా?.. జగన్ ఇస్తున్న సంక్షేమ పథకాలన్నీ కొనసాగిస్తానని ప్రతి ఎన్నికల సభలో చెప్పావ్..

ఇప్పుడు ఆ పథకాలన్నీ రద్దు చేశావ్.. ఇది మోసం కాదా?

నువ్వు ఇస్తానన్న సూపర్ సిక్స్, సూపర్ సెవెన్ పథకాలనూ ఎగ్గొట్టావ్.. ఇది మోసం కాదా?

2 లో

> ఈ రోజు (బుధవారం) ఈనాడులో టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ప్రకటన చూస్తే.. బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీలకు 50 ఏళ్లకే పింఛన్ ప్రస్తావన ఎగిరిపోయింది. ఆడబిడ్డ నిధి నెలనెలా రూ.1500.. ఏడాదికి రూ.18 వేలు హామీ మాయమైంది. నిరుద్యోగ భృతి రూ.3 వేలు ఎగిరిపోయింది. ఎన్నికల ముందు ఇచ్చిన ప్రకటనలకు.. ఇప్పుడిచ్చిన ప్రకటనలకు పొంతనే లేదు. చంద్రబాబు మాదిరిగా కళ్లార్పకుండా అబద్ధాలు ఆడగలిగిన నేర్పరి ప్రపంచంలో మరొకరు ఉంటారా?
>
> వైఎస్సార్‌సీపీ ఐదేళ్ల పాలనలో ఎప్పుడైనా, ఎక్కడైనా రైతులు ఇలా ఎరువుల కోసం రోడ్డెక్కడం, అగచాట్లు పడటం చూశారా? ఇప్పుడే ఎందుకిలా జరుగుతోంది? అప్పుడు, ఇప్పుడు అదే ముఖ్యమంత్రి పదవే. అప్పుడున్న అధికారులే ఇప్పుడూ ఉన్నారు. కానీ అప్పుడు ఈ దుస్థితి లేదు. ఎందుకంటే అప్పుడు సీఎంగా జగన్ ఉన్నాడు. జగన్ అనే వ్యక్తికి రైతులు కష్టాలు పడకూడదు అనే తపన, తాపత్రయం ఉంది. రైతులకు మంచి చేయాలి అనే ఆలోచనలు ఉంటే ఇలాంటి పరిస్థితులు ఉండవు. అదే అప్పటికీ, ఇప్పటికీ తేడా.
>
> -మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్

మేం రాగానే.. ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలోనే ఆ మెడికల్ కాలేజీలు

- రూ.లక్ష కోట్ల విలువైన సంపద కలిగిన ప్రభుత్వ మెడికల్ కాలేజీలను మీ మనుషులకు శనక్కాయలు, బెల్లాలకు అమ్మేస్తారా?: సీఎం చంద్రబాబుపై మండిపడ్డ వైఎస్ జగన్
- ప్రైవేట్ వ్యక్తులకు అమ్మేసే ఆ టెండర్లలో ఎవరూ పాల్గొనవద్దు..
- ఒకవేళ ఎవరైనా చేజిక్కించుకున్నా మేం అధికారంలోకి రాగానే కచ్చితంగా రద్దు చేస్తాం
- 1923 నుంచి 2019లో మేం వచ్చే నాటికి రాష్ట్రంలో ఉన్న మెడికల్ కాలేజీలు 12 మాత్రమే
- చంద్రబాబు తన హయాంలో ఒక్క ప్రభుత్వ మెడికల్ కాలేజీ అయినా కట్టాడా?
- మా హయాంలో 17 కొత్త మెడికల్ కాలేజీలకు శ్రీకారం.. ఐదు చోట్ల తరగతులూ ప్రారంభం
- భవిష్యత్‌లో వాటి విలువ రూ.లక్ష కోట్లు పైనే.. కోట్ల మంది ప్రాణాలను కాపాడగలుగుతాయి
- ఎన్నికల నాటికే మరో రెండు కొత్త కాలేజీలు క్లాసులకు సిద్ధం.. ఆ వెంటనే పాడేరులో అడ్మిషన్లు
- పులివెందుల కాలేజీకి ఎన్‌ఎంసీ అనుమతులిస్తే.. మాకు వద్దంటూ చంద్రబాబు లేఖ
- మా ప్రణాళికతో ముందుకెళ్లి ఉంటే 2024–25లో 4.. 2025–26లో 7 కాలేజీలు మొదలయ్యేవి

3 లో

ఎరువులు అందిస్తే ఏ రైతూ రోడ్డెక్కడు

రూ.250 కోట్ల కుంభకోణంలో మీరూ భాగస్వామి కాబట్టే దందాకు మద్దతిస్తున్నారు: సీఎం చంద్రబాబుపై నిప్పులు చెరిగిన వైఎస్ జగన్

యూరియాను బ్లాక్ మార్కెట్‌కు తరలిస్తూ రైతులను దోచుకుంటారా?

రైతుల పక్షాన మాట్లాడితే మా పార్టీ నాయకులకు నోటీసులు ఇప్పిస్తారా?

గిట్టుబాటు ధర దక్కని రైతు తరఫున రోడ్డెక్కకూడదా?

రైతులకు మంచి చేయాలన్న తపన జగన్‌కు ఉంది కాబట్టే నాడు రైతులు రోడ్డెక్కలేదు.. ఈ రోజు బాబుకు అది లేదు కాబట్టే రైతులకు ఈ అగచాట్లు

మద్దతు ధరకు మేం రూ.7,802 కోట్లు వెచ్చించాం..

ఈ రోజు ఏ పంటకూ గిట్టుబాటు ధర లేదు..

ఉచిత పంటల బీమా, ఇన్‌పుట్ సబ్సిడీ, సున్నావడ్డీకి తిలోదకాలు

3 లో

భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛ ప్రాథమిక హక్కు

ఆ హక్కుకు ఎవరూ విఘాతం కలిగించలేరు

వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్ స్పష్టీకరణ

సోషల్ మీడియా అంశం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిధిలోకి రాదు

అది పూర్తిగా కేంద్రం పరిధిలో ఉంటుంది

ఆ చట్టానికి సవరణ చేస్తే దాన్ని న్యాయస్థానంలో సవాల్ చేశారు.. దాన్ని నియంత్రించేలా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చట్టం చేయడం సాధ్యం కాదు

13 లో

ఢిల్లీలో చిలకలూరిపేట

విద్యార్థి హత్య

- రివాల్వర్‌తో కాల్చి చంపిన తోటి విద్యార్థి
- కాల్చిన విద్యార్థి సైతం చికిత్స పొందుతూ మృతి
- హతుడు మాజీ కౌన్సిలర్ కుమారుడు

14లో

చంద్రబాబు మాట్లాడుతున్న సమయంలో జనం లేక ఖాళీగా ఉన్న కుర్చీలు

ప్రభుత్వ పరిధిలో మెడికల్ కాలేజీలు కష్టం

- ప్రైవేట్ వాళ్లయితే జవాబుదారీతనంతో ఉంటారు.. దసరాకు వాహనమిత్ర కింద ఆటోడ్రైవర్లకు రూ.15 వేలు
- రైతులు యూరియా అనవసరంగా వాడొద్దు: అనంతపురం సభలో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు

సభకు రాకుంటే రూ.200 ఫైన్

లోన్, పొదుపు సమయంలో ఇబ్బందులు తప్పవ్

డ్వాక్రా మహిళలను బెదిరించి బలవంతంగా తరలింపు.. అయినప్పటికీ ఖాళీగానే చాలా బస్సులు, కుర్చీలు

10 లో

అన్నవరం పంచాయతీ సర్వే నంబర్ 101/1లో రెవెన్యూ అధికారుల ఆదేశాలతో కంచె వేస్తున్న కూలీలు

'స్టేటస్‌కో' భూములకు అధికారుల కంచె

70 ఏళ్లుగా సాగుచేసుకుంటున్న రైతుల్ని భూముల్లోకి రానీయని వైనం

మే ఫెయిర్ హోటల్‌కు భూములు ఇవ్వబోమన్న అన్నదాతలు

10 లో

కలంపై కూటమి కత్తి..

ఖండించాలి గొంతెత్తి

- సాక్షి ఎడిటర్, పాత్రికేయులకు వెల్లువెత్తుతున్న సంఘీభావం
- పోలీసుల కేసులపై ముక్తకంఠంతో ఖండన

13లో

ఇష్టమొచ్చినట్లు

ఎఫ్‌ఐఆర్‌లా?

పోలీసుల తీరుపై తెలంగాణ హైకోర్టు అసహనం

- సోషల్ మీడియాలో రాజకీయ విమర్శలు చేస్తే కేసులు నమోదు చేస్తారా?
- సుప్రీంకోర్టు, హైకోర్టులు జారీ చేసిన మార్గదర్శకాలను ఉల్లంఘిస్తారా?.. రాజ్యాంగంలో రాజకీయ విమర్శలకు రక్షణ ఉందన్న న్యాయమూర్తి
- పోలీసుల తీరుతో కేసులతో పాటు కోర్టుల్లో పిటిషన్లు పెరిగిపోతున్నాయంటూ వ్యాఖ్య
- ఇష్టారాజ్యంగా, మెకానికల్‌గా అరెస్టులు అనుమతించబడవని స్పష్టీకరణ
- కేసు నమోదుకు ముందే ప్రాథమిక దర్యాప్తు చేయాలన్న కనీస విధిని మరిచిపోవద్దంటూ హితవు
- నల్లబాలు అనే వ్యక్తిపై 3 పోలీస్‌స్టేషన్లలో నమోదు చేసిన ఎఫ్‌ఐఆర్‌ల కొట్టివేత

13 లో

ఈ చిత్రంలో కనిపిస్తున్న తండ్రీకొడుకుల పేర్లు వంగేటినాగబాబు, జయదీప్. వాంతులు విరేచనాలతో నీరసించి ఓ ప్రైవేటు హాస్పటల్‌లో ఇలా సొమ్మసిల్లిపడిపోయారు. రెండు రోజుల నుంచి వీరు అస్వస్థతకు గురయ్యారు. ప్రస్తుతం ఇద్దరి పరిస్థితి విషమంగానే ఉందని కుటుంబ సభ్యులు చెబుతున్నారు. నాగబాబుకు కోడలు వరుస అయ్యే శ్రావణి కూడా వాంతులు, విరేచనాలతో ఇదే ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నట్టు చెబుతున్నారు.

తండ్రీకొడుకులిద్దరూ ఆస్పత్రిలోనే..

'నీరు'వెల్లా విషం..

'డై'యేరియా..!

విజయవాడలో పడగ విప్పిన డయేరియా

ఇద్దరి మృతి, వందలాదిమంది ఆస్పత్రిపాలు

వాంతులు.. విరేచనాలతో అల్లాడిపోతున్న ప్రజలు

చవితి పందిరిలో భోజనాల వల్ల ఫుడ్ పాయిజన్ అని అధికారుల బుకాయింపు.. అసలు భోజనాలే పెట్టలేదు

కలుషిత నీటి వల్లే అంటున్న స్థానికులు

బాధితుల సంఖ్య పెరుగుతుండడంతో పరుగులు తీసిన అధికార యంత్రాంగం

తూతూమంత్రంగా వైద్య శిబిరం ఏర్పాటు

10 లో

రాష్ట్రం తిరోగమనంలో ఉంది. రాష్ట్ర ఖజానాకు రావాల్సిన ఆదాయాలు తగ్గుతున్నాయి. చంద్రబాబు, ఆయనకు సంబంధించిన మాఫియా ముఠా ఆదాయాలు మాత్రం పెరుగుతున్నాయి. ఉచిత ఇసుక పేరుతో దోచుకుంటున్నారు. మా హయాంలో రాష్ట్రానికి ఇసుక ద్వారా ఏటా రూ.750 కోట్ల ఆదాయం వచ్చేది. ఇప్పుడు ఆ ఆదాయం సున్నా. పోనీ ప్రజలకు ఉచితంగా ఇసుక లభిస్తోందా.. అంటే అదీ లేదు. మా ప్రభుత్వ హయాంలో ధర కంటే రెండింతలు అధిక ధరకు ఇసుకను విక్రయిస్తున్నారు. మట్టిని కూడా దోచేస్తున్నారు.

ఐదేళ్ల మా ప్రభుత్వ హయాంలో మేము చేసిన అప్పు రూ.3,32,671 కోట్లు. చంద్రబాబు కేవలం 15 నెలల్లో చేసిన అప్పు ఏకంగా రూ.1,91,361 కోట్లు. అంటే మేము ఐదేళ్లలో చేసిన అప్పులో 57.5 శాతం. ఇంతగా రికార్డు స్థాయిలో అప్పు చేసినా, మేము అమలు చేసిన సంక్షేమ పథకాలన్నీ రద్దు చేశారు. వారు హామీ ఇచ్చిన మేరకు కూడా అమలు చేయడం లేదు. మరి అప్పుగా తెచ్చిన రూ.1,91,361 కోట్లు ఎవరి జేబుల్లోకి వెళ్లాయి? దోచుకో.. పంచుకో.. తినుకో(డీపీటీ) పద్ధతిలో చంద్రబాబు ముఠా జేబుల్లోకి వెళ్లాయి.

ప్రపంచంలో చంద్రబాబులా అబద్ధాలు చెప్పగలిగే నైపుణ్యం ఎవరికైనా ఉందా? చంద్రబాబు ఏ స్థాయిలో అబద్ధాలు ఆడతారో, ఏ స్థాయిలో మోసం చేస్తున్నారో చెప్పడానికి ఇదో ఉదాహరణ. సూపర్ సిక్స్‌కు సంబంధించి ఎన్నికల ముందు పత్రికల్లో ఇచ్చిన ప్రకటనకు, తాజాగా ఇప్పుడు ఇచ్చిన ప్రకటనకు మధ్య తేడా స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీలకు 50 ఏళ్లకే పింఛన్ ప్రస్తావన ఎగిరిపోయింది. ఆడబిడ్డ నిధి నెలనెలా రూ.1500.. ఏడాదికి రూ.18 వేలు హామీ మాయమైంది. ఆ స్థానంలోకి అన్న క్యాంటీన్లు వచ్చాయి. నిరుద్యోగ భృతి నెలకు రూ.3 వేలు.. ఏడాదికి రూ.36 వేలు ఎగిరిపోయింది. ఎన్నికల ముందు ఇచ్చిన ప్రకటనలకు.. ఇప్పుడిచ్చిన ప్రకటనలకు పొంతనే లేదు. చంద్రబాబు మాదిరిగా కళ్లార్పకుండా అబద్ధాలు ఆడగలిగిన వారు ప్రపంచంలో మరొకరు ఉంటారా? ఎన్నికలప్పుడు ఇచ్చిన సూపర్ సిక్స్ హామీలను 2024 జూన్ నుంచే త్రికరణశుద్ధిగా అమలు చేస్తామని ప్రమాణం చేస్తూ చంద్రబాబు సంతకం చేసి మరీ ఇచ్చారు. ఇలా ఇంటింటికీ బాండ్లు పంపిణీ చేసి చివరకు మోసం చేశారు. చంద్రబాబు చెప్పిన అబద్ధాలు, ఆయన చేసిన మోసంతో ప్రజల జీవితాలు తగలబడుతుంటే.. ఆయన సూపర్‌హిట్ పేరుతో బలవంతపు వేడుకలు నిర్వహిస్తుండటం దారుణం.

- వైఎస్ జగన్

కూటమి అట్టర్ ఫ్లాప్ సినిమాకు బలవంతపు విజయోత్సవాలా?

చంద్రబాబు 'సూపర్ సిక్స్ సూపర్ హిట్' బహిరంగ సభపై వైఎస్ జగన్ ఎద్దేవా

సాక్షి, అమరావతి: 'సూపర్ సిక్స్, సూపర్ సెవెన్.. సినిమా అట్టర్ ఫ్లాప్ అని ప్రజలందరికీ అర్థమైంది. ఇలాంటి అట్టర్ ఫ్లాప్ సినిమాకు అనంతపురంలో బలవంతపు విజయోత్సవాలు చేస్తున్నారు' అంటూ సీఎం నారా చంద్రబాబునాయుడును వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్ మోహన్‌రెడ్డి ఎద్దేవా చేశారు. ఒక వైపు దారుణమైన పాలన సాగిస్తూ, మరో వైపు మోసం చేస్తూ హామీలన్నీ ఎగ్గొడుతున్నారంటూ ఎత్తిచూపారు. కళ్లార్పకుండా జంకు బొంకు లేకుండా అబద్ధాలు చెప్పడంలో చంద్రబాబు అత్యంత నేర్పరి అంటూ వ్యంగ్యాస్త్రాలు విసిరారు. చంద్రబాబు చేసిన మోసాలు, చెప్పిన అబద్ధాలు, పొడిచిన వెన్నుపోట్లతో ప్రజల జీవితాలు తగలబడుతుంటే.. రోమ్ నగరం తగలబడిపోతుంటే నీరో చక్రవర్తి ఫిడేల్ వాయిస్తున్నట్టుగా చంద్రబాబు సూపర్ సిక్స్, సూపర్ సెవెన్ సూపర్ హిట్ అంటూ అనంతపురంలో బలవంతపు సంబరాలు చేసుకుంటున్నారని ఏకి పారేశారు. తాడేపల్లిలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో బుధవారం వైఎస్ జగన్ మీడియాతో మాట్లాడారు. సూపర్ సిక్స్, సూపర్ సెవెన్ హామీలపై 'ఈనాడు'లో ఎన్నికలకు ముందు టీడీపీ కూటమి ఇచ్చిన అడ్వర్టైజ్‌మెంట్ (ప్రకటన)ను.. సూపర్ సిక్స్ సూపర్ హిట్ పేరుతో అనంతపురంలో సభ నిర్వహిస్తున్న సందర్భంగా బుధవారం సంచికలో ఇచ్చిన ఇచ్చిన అడ్వర్టైజ్‌మెంట్‌ను చూపిస్తూ.. వాటిలో ఎగ్గొట్టిన హామీలను ఎత్తిచూపుతూ.. చంద్రబాబు ఏ స్థాయిలో అబద్ధాలు ఆడుతారో, ఏ స్థాయిలో మోసం చేస్తారో చెప్పడానికి ఇదో చిన్న ఉదాహరణ మాత్రమే

నంటూ తూర్పారబట్టారు. ఎన్నికలకు ముందు సూపర్ సిక్స్, సూపర్ సెవెన్ హామీలపై చంద్రబాబు మాట్లాడిన మాటల వీడియోలు, ఆ హామీల అమలు వల్ల ఒనగూరే ప్రయోజనంపై ఇంటింటికీ బాబు ష్యూరిటీ–భవిష్యత్తుకు గ్యారంటీ పేరుతో ఇచ్చిన బాండ్లను, ఇప్పుడు ఆ హామీల అమలు తీరును ఎత్తి చూపుతూ చంద్రబాబు మోసాలను సాక్ష్యాధారాలతో వివరించారు. సూపర్ సిక్స్ హామీలను ఎగ్గొట్టడం, మెడికల్ కాలేజీల ప్రైవేటీకరణ.. ఆరోగ్యశ్రీకి మంగళం పాడటం.. యూరియా, ఇతర ఎరువులు దొరక్క రైతుల కష్టాలు.. ఏ పంటకూ గిట్టుబాటు ధర లేక పోవడం, ఉచిత పంటల బీమాను ఎగ్గొట్టడంపై చంద్రబాబు, ఆయన ఎల్లో మీడియా నాణేనికి ఒక వైపు మాత్రమే చెబుతోందని.. మరో వైపు ఏం జరుగుతోందో ప్రజలకు వివరించడానికే మీడియా సమావేశం నిర్వహించాల్సి వచ్చిందన్నారు. ఈ సందర్భంగా వైఎస్ జగన్ ఇంకా ఏమన్నారంటే..

ప్రపంచంలో చంద్రబాబులా అబద్ధాలు చెప్పగలిగే నైపుణ్యం ఎవరికైనా ఉందా?

- చంద్రబాబు ఏ స్థాయిలో అబద్ధాలు ఆడతారో, ఏ స్థాయిలో మోసం చేస్తున్నారో చెప్పడానికి ఇదో ఉదాహరణ. సూపర్ సిక్స్, సూపర్ సెవెన్‌పై ఎన్నికలకు ముందు 2024 మే 9న ఈనాడులో ఇచ్చిన ప్రకటనలో యువతకు 20 లక్షల ఉపాధి అవకాశాలు, నెలకు రూ.3 వేలు నిరుద్యోగ భృతి.. స్కూళ్లకు వెళ్లే ప్రతి విద్యార్థికి ఏడాదికి రూ.15 వేలు, ప్రతి రైతుకు ఏటా రూ.20 వేలు పెట్టుబడి సాయం, ప్రతి ఇంటికీ ఉచితంగా 3 గ్యాస్ సిలిండర్లు, 18 ఏళ్లు నిండిన ప్రతి మహిళకూ నెలకు రూ.1,500 చొప్పున ఏడాదికి రూ.18 వేలు, మహిళలందరికీ ఉచిత బస్సు ప్రయాణం, బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీలకు 50 ఏళ్లకే నెలకు రూ.4 వేల పింఛన్ ఇస్తామని ఆ ప్రకటనలో ప్రచారం చేశారు.
- ఈ రోజు (బుధవారం) అదే ఈనాడులో టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ప్రకటన చూస్తే.. బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీలకు 50 ఏళ్లకే పింఛన్ ప్రస్తావన ఎగిరిపోయింది. ఆడబిడ్డ నిధి నెల నెలా రూ.1500.. ఏడాదికి రూ.18 వేలు హామీ మాయమైంది. ఆ స్థానంలోకి 204 అన్న క్యాంటీన్లు వచ్చాయి. నిరుద్యోగ భృతి రూ.3 వేలు ఎగిరిపోయింది. ఎన్నికల ముందు ఇచ్చిన ప్రకటనలకు.. ఇప్పుడిచ్చిన ప్రకటనలకు పొంతనే లేదు. చంద్రబాబు మాదిరిగా కళ్లార్పకుండా అబద్ధాలు ఆడగలిగిన నేర్పరి ప్రపంచంలో మరొకరు ఉంటారా? అన్న క్యాంటీన్లు సూపర్ సిక్స్ హామీల్లో గతంలో ఇచ్చినట్టు మనం అనుకోవాలట!
- ఎన్నికల ముందు సూపర్ సిక్స్, సూపర్ సెవెన్ హామీల ప్రకటనతో మోసం చేయడమే కాకుండా ప్రతి ఇంటికీ బాండ్లు పంపించారు. ప్రతి ఫోన్‌కు మెసేజ్ పంపించారు. అందులో ముందుగా ఓటీపీ వస్తుంది. ఆ ఓటీపీలో బటన్ నొక్కితే ఆ కుటుంబానికి సూపర్ సిక్స్ పథకాల వల్ల ఒనగూరే ప్రయోజనం ఎంత అన్నది వస్తుంది. మెహరాజ్ బేగం షేక్‌కు ఇచ్చిన బాండుకు సంబంధించి బాబు ష్యూరిటీ–భవిష్యత్తు గ్యారెంటీలో మీ నమోదు సంఖ్య ఇది.. మీ సంక్షేమ వివరాలకు బటన్ నొక్కండి.. అని ఉంది. మెహరాజ్ బేగం షేక్ యూనిక్ కోడ్.. వయసు, లింగం, కులం, వృత్తి, మొత్తం కుటుంబ సభ్యుల వివరాలు వచ్చాయి. వారికి ఆడబిడ్డ నిధి కింద రూ.1,500.. అంటే ఇంట్లో ఇద్దరు మహిళలు ఉన్నందున ఏటా రూ.36 వేలు, తల్లికి వందనం రూ.15 వేలు చొప్పున ఇద్దరికి రూ.30 వేలు, అన్నదాత సుఖీభవ కింద రైతులు లేరు కాబట్టి సున్నా.. యువగళం కింద ఎవరూ లేరు కాబట్టి సున్నా.. అని పెట్టారు. మొత్తంగా ఆ కుటుంబంలో రూ.3.33 లక్షలు లబ్ధి పొందేందుకు అర్హత సాధించారని.. 2024 జూన్ నుంచి ఈ మొత్తం వారి అకౌంట్లలో జమ చేయడం ప్రారంభమవుతుందని గ్యారంటీ ఇస్తూ.. వాటిని త్రికరణశుద్ధిగా అమలు చేస్తామని ప్రమాణం చేస్తూ బాబు సంతకం చేసి మరీ ఇచ్చారు. ఇలా ఇంటింటికీ బాండ్లు పంపిణీ చేశారు.
- టీడీపీ, జనసేన కూటమి సంయుక్తంగా ఓ వైపు చంద్రబాబు ఫొటో.. మరో వైపు పవన్ కళ్యాణ్ ఫొటో ముద్రించిన బాబు ష్యూరిటీ–భవిష్యత్తుకు గ్యారంటీ పేరుతో కూటమి నేతలు ఇంటింటికీ బాండ్లు పంపిణీ చేశారు.
- టీడీపీ కూటమి నేతలు ఏ ఇంటికి వెళ్లినా.. చిన్న పిల్లలు కన్పిస్తే నీకు రూ.15 వేలు, పెద్దమ్మలు, చిన్నమ్మలు కనపడితే నీకు రూ.18 వేలు, నీకు రూ.18 వేలు.. చిన్నపిల్లల అమ్మమ్మలు కనిపిస్తే మీ వయసు 50 ఏళ్లు కాబట్టి మీకు రూ.48 వేలు, 20 ఏళ్ల పిల్లోడు బయట కొస్తే నీకు రూ.36 వేలు, రైతు కనిపిస్తే పీఎం కిసాన్ కింద ఇచ్చేది కాక అన్నదాత సుఖీభవ కింద రూ.20 వేలు ఇస్తామని హామీ ఇస్తూ బాండ్లు ఇచ్చారు. ఇంటిలో ఎవరు కనపడితే వాళ్లకు ప్రతి ఒక్కరికీ బాండ్లు చూపించి మోసం చేశారు.

ఎల్లో గ్యాంగ్ ఏ'మార్పు'లెన్నో'..!

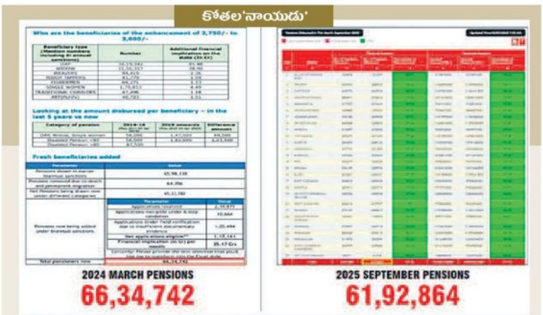

గతేడాది శాసనసభ ఎన్నికల ముందు సూపర్ సిక్స్ పథకాలంటూ ఈనాడులో ఇచ్చిన యాడ్, తాజాగా ఇచ్చిన యాడ్‌లో తేడాలు ఇవిగో..

చంద్రబాబు రాసిచ్చిన బాండు ఇదే..

మేం అధికారంలోకి రాగానే ఐదేళ్లకు రూ. 5,20,000 అందిస్తామని కర్నూలు జిల్లా కోడుమూరుకు చెందిన బెలుం నాగభూషణరెడ్డికి చంద్రబాబు, పవన్‌కళ్యాణ్ సంతకాలతో ఇచ్చిన బాండు

కోతల'నాయుడు'

2024 మార్చిలో పింఛన్ తీసుకున్నవారు 66,34,742 ఉండగా ఈ ఏడాది సెప్టెంబర్‌లో వారి సంఖ్య 61,92,864కు తగ్గిపోయినట్టు రుజువు ఇదిగో

నాడు చంద్రబాబు ఏమన్నారో వినండి

- 'ఒకటే హామీ ఇస్తున్నా. జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి పెట్టిన సంక్షేమ కార్యక్రమాలు ఆగిపోవు. ఇంకా మెరుగైన సంక్షేమ కార్యక్రమాలు ఇచ్చి మిమ్మల్ని ముందుకు తీసుకెళ్తామని హామీ ఇస్తున్నా'
- 'రైతులకు సంవత్సరానికి ఇప్పుడిచ్చేది కాకుండా రూ.20 వేలు ఇస్తాం. దీనిని టీడీపీలో నిర్ణయించాం. తల్లికి వందనం కింద ఎంత మంది పిల్లలున్నా ఒక్కొక్కరికీ రూ.15 వేలు.. ఆంక్షలు లేవు.. కటింగ్‌లు లేవు. పూర్తిగా మా ఆడబిడ్డలకు ఇచ్చే బాధ్యత మాది'.
- 'ఆర్టీసీ బస్సుల్లో ఉచిత ప్రయాణ సౌకర్యం. నేనే డ్రైవర్‌ని.. సేఫ్ డ్రైవర్‌ని. మీరు బస్సు ఎక్కితే.. ఒక్కటే చెప్పండి.. మా చంద్రన్న చెప్పాడు.. నేను ఏ ఊరికి పోవాలన్నా నువ్వు ఏమీ అడగడానికి వీలులేదు. ఇది చంద్రన్న నాకిచ్చిన హక్కు అని గట్టిగా చెప్పండి. ఏమీ భయపడక్కర్లేదు'.
- 'నా ఆడ బిడ్డల కష్టాలు చూసి ఆలోచించా. ఏడాదికి మూడు సిలిండర్లు ఉచితంగా ఇవ్వాలని ఆలోచించా. మీ ఖర్చులు పెరిగాయి. దుర్మార్గుడు దీపం ఆర్పేస్తున్నాడు. అందుకే మళ్లీ దీపం వెలిగిస్తా. మూడు సిలిండర్లు ఉచితంగా ఇస్తానని మీ అందరికీ హామీ ఇస్తున్నా'.
- 'ప్రతి ఒక్క మహిళను మహా శక్తిగా తయారు చేయాలనేది నా సంకల్పం. కుటుంబ బాధ్యత మీకు అప్పజెప్పాలని నా ఆలోచన. అందుకే ఈ రోజు ఆడబిడ్డ నిధి కింద నెలకు రూ.1,500 నేరుగా మీ అకౌంట్‌లో వేస్తాం'.
- 'ఇప్పుడు హామీ ఇస్తున్నా.. ఏపీలోని యువతను ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థకు అనుసంధానం చేస్తాం. ఇక్కడికి పరిశ్రమలు తెస్తాం. ఉద్యోగాలు ఇస్తాం. రాబోయే ఐదేళ్లలో 20 లక్షల మంది యువతకు ఉద్యోగాలు ఇచ్చే బాధ్యత టీడీపీది. అంతేకాదు నీకు ఉద్యోగం వచ్చే వరకు నెలకు రూ.3 వేల భృతి ఇస్తాం. ఎంత తమ్ముళ్లా.. ఎంత.. రూ.3 వేలు ఇస్తాం'.

అబద్ధాల 'హేమా'హామీలు'

ఎన్నికల ముందు చంద్రబాబు ఇచ్చిన హామీల వీడియోల కోసం ఈ క్యూఆర్ కోడ్‌ను స్కాన్ చేయండి

చంద్రబాబూ.. ఇవన్నీ మోసాలు కావా?

- ఈ రోజు (బుధవారం) అనంతపురంలో సూపర్‌హిట్ పేరుతో సభ పెట్టావు. ఇప్పుడు నేను అడుగుతున్నాను.. 18 ఏళ్లు నిండిన మహిళలకు నెలకు రూ.1,500 చొప్పున ఏడాదికి రూ.18 వేలు ఇచ్చావా? ఆడబిడ్డ నిధి కింద రెండేళ్లకు రూ.36 వేలు బాకీ పడ్డావు. ఇది మోసం కాదా?
- నిరుద్యోగ యువతకు ఉద్యోగం లేదా నెలకు రూ.3 వేల చొప్పున ఏడాదికి రూ.36 వేలు. రెండేళ్లకు రూ.72 వేలు బాకీ పడ్డావు. అవి ఇవ్వక పోవడం మోసం కాదా? అది నీ సూపర్‌సిక్స్ హామీ కాదా?
- బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీలకు 50 ఏళ్లకే పెన్షన్ నెలకు రూ.4 వేలు. ఏడాదికి రూ.48 వేలు. రెండేళ్లకు రూ.96 వేలు బాకీ. ఇది మోసం కాదా? పెన్షన్ల సంఖ్య గత ఏడాది మార్చి నాటికి 66,34,742 ఉంటే, ఈ నెలలో మీరు ఇచ్చిన పెన్షన్లు 61,92,864. అంటే దాదాపు 5 లక్షలు కోత. ఇది మోసం కాదా?.
- రాష్ట్రంలో మహిళలు ఎక్కడికి పోవాలన్నా బస్సుల్లో ఫ్రీ (ఉచితం) అన్నావు. కానీ పరిమిత బస్సుల్లోనే అనుమతివ్వడం మోసం కాదా?
- ప్రతి ఇంటికీ ఏటా మూడు గ్యాస్ సిలిండర్లు ఫ్రీ (ఉచితం) అన్నావు. కానీ గత ఏడాది ఒక్కటే ఇచ్చావు. ఈ ఏడాది ఒక్కటి కూడా లేదు. అంటే 6 సిలిండర్లకు గాను, కేవలం ఒక్కటే ఇవ్వడం మోసం కాదా?
- పీఎం కిసాన్ కాకుండా రూ.20 వేలు అన్నదాత సుఖీభవ కింద ఇస్తానన్నావు. అలా రూ.40 వేలు ఇవ్వాల్సి ఉండగా, కేవలం రూ.5 వేలు మాత్రమే ఇవ్వడం మోసం కాదా?
- తల్లికి వందనం కింద స్కూలుకు వెళ్లే ప్రతి విద్యార్థికి కోతలు లేకుండా, ఎలాంటి ఆంక్షలు లేకుండా ఏడాదికి రూ.15 వేలు ఇస్తానన్నావు. తొలి ఏడాది రూ.15 వేలు ఎగ్గొట్టావు. రెండేళ్లకు రూ.30 వేలు ఇవ్వాల్సి ఉండగా, 30 లక్షల మందికి ఎగ్గొట్టావు. మిగిలిన వారికి కేవలం రూ.13 వేలు మాత్రమే, ఇంకా చాలా మందికి రూ.8 వేలు మాత్రమే ఇవ్వడం మోసం కాదా?
- గత ప్రభుత్వంలో అమలైన పథకాలు రద్దు చేయడం మోసం కాదా? చేయూత, ఆసరా, సున్నా వడ్డీ, కాపు నేస్తం, ఈబీసీ నేస్తం, తోడు, చేదోడు, ఉచిత పంటల బీమా, విద్యా దీవెన, వసతి దీవెన, పిల్లలకు ట్యాబ్‌ల పంపిణీ రద్దు చేశావు. ఇది మోసం కాదా?

యథేచ్ఛగా దోపిడీతో సంపద పెంచుకుంటున్న చంద్రబాబు ముఠా

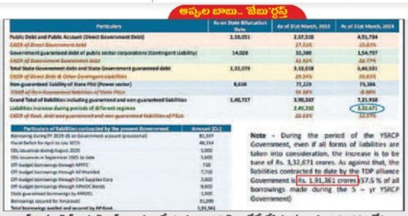

- ఇసుకతో పాటు లిక్కర్ మాఫియా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా కళ్లెదుటే దోచుకుంటోంది. ప్రతి గ్రామంలోనూ బెల్ట్‌షాపులు వెలిశాయి. అనధికారిక పర్మిట్ రూములు నడుస్తున్నాయి. అక్కడ ఎమ్మార్పీ కంటే అధిక ధరకు మద్యం విక్రయిస్తున్నారు. ప్రభుత్వ ఆదాయం తగ్గుతోంది. మద్యం మాఫియా దోచేస్తోంది. సిలికా, క్వార్ట్జ్, లేటరైట్ ఇలా అన్ని వనరులను మింగేస్తూ చంద్రబాబు ముఠా సొంత సంపదను పెంచుకుంటోంది.
- అమరావతిలో నిర్మాణ వ్యయం చదరపు అడుగుకు రూ.10 వేలు. నిజానికి చదరపు అడుగు రూ.4500తో బెంగళూరు, హైదరాబాద్, చెన్నై వంటి నగరాలలో ఫైవ్ స్టార్ వసతులతో లగ్జరీ నిర్మాణాలు చేయొచ్చు. కానీ.. రాజధాని అమరావతిలో చదరపు అడుగు నిర్మాణానికి రూ.పది వేలు వెచ్చిస్తూ దోచుకుంటున్నారు.
- ఇంకా శనక్కాయలు, పప్పు బెల్లాలకు ఇష్టం వచ్చినట్లుగా లూలూ ఉల్లూ.. ఉర్సా బర్సా.. అంటూ ఇష్టం వచ్చినోళ్లకు చంద్రబాబు భూములు పంచి పెడుతున్నారు. కుడి, ఎడమల దోపిడీ సాగిస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో దోపిడీకి పరాకాష్ట 17 మెడికల్ కాలేజీలను స్కామ్‌లకు పాల్పడుతూ అమ్మేయడం. ఒకవైపు రాష్ట్ర ఆదాయం తగ్గుతోంటే.. మరోవైపు చంద్రబాబు ఆదాయం, ఆయన అనుయాయుల సంపద పెరుగుతోంది. చంద్రబాబు ముఠా దోచేస్తోంది కాబట్టే రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఆదాయం తగ్గుతోంది.

రికార్డు స్థాయిలో అప్పు.. అది ఎవరి జేబులోకి వెళ్తోంది?

- 15 నెలల్లో దాదాపు రూ.2 లక్షల కోట్ల అప్పు చేశారు. ఇది ఎవరి జేబులోకి పోతోంది? ఈ స్థాయిలో అప్పు చేసిన దాఖలాలు రాష్ట్ర చరిత్రలోనే లేవు.
- 2014లో రాష్ట్రం విడిపోయే నాటికి ప్రభుత్వం గ్యారంటీ ఇచ్చిన, ఇవ్వని అన్ని రకాల అప్పులు కలిపి మొత్తం రూ.1,40,717 కోట్లు.. 2019లో చంద్రబాబు దిగిపోయే నాటికి ఆ అప్పు ఏకంగా రూ.3,90,247 కోట్లకు చేరింది. అంటే 2014–19 మధ్య రూ.2,49,350 కోట్ల అప్పు చేశారు. ఏటా అప్పుల్లో వార్షిక సగటు వృద్ధి రేటు (సీఏజీఆర్) 22.63 శాతం.
- మా ప్రభుత్వం ఏర్పడే నాటికి ఉన్న అప్పులు రూ.3,90,247 కోట్లు కాగా, గత ఏడాది మేము దిగిపోయే నాటికి ఆ మొత్తం రూ.7,21,918 కోట్లకు చేరుకుంది. అంటే మా హయాంలో ఐదేళ్లలో చేసిన అప్పు రూ.3,32,671 కోట్లు. ఏటా అప్పుల సగటు పెరుగుదల (సీఏజీఆర్) 13.57 శాతం మాత్రమే.
- మా ప్రభుత్వ హయాంలోని ఐదేళ్లలో మేము చేసిన అప్పు రూ.3,32,671 కోట్లు కాగా, చంద్రబాబు కేవలం 15 నెలల్లో చేసిన అప్పు ఏకంగా రూ.1,91,361 కోట్లు. అంటే మేము ఐదేళ్లలో చేసిన అప్పులో 57.5 శాతం చంద్రబాబు కేవలం ఈ 15 నెలల్లోనే చేశారు.
- రికార్డు స్థాయిలో అప్పు చేసినా, సంక్షేమ పథకాలు అమలు చేయడం లేదు.
- మా ప్రభుత్వంలో అమలు చేసిన సంక్షేమ పథకాలన్నీ రద్దు చేశారు. మరి అప్పుగా తెచ్చిన రూ.1,91,361 కోట్లు ఎవరి జేబుల్లోకి వెళ్లాయి? దోచుకో.. పంచుకో.. తినుకో (డీపీటీ) పద్ధతిలో చంద్రబాబు ముఠా జేబులోకి వెళ్లాయి.

అప్పుల బాబు.. 'జేబు'ర్దస్త్

కాగ్, రాష్ట్ర బడ్జెట్ డాక్యుమెంట్స్ ఆధారంగానే చంద్రబాబు 15 నెలలలోనే చేసిన అప్పులు రూ.1,91,361 కోట్లు

గత ప్రభుత్వంలోనే పూర్తయిన.. పులివెందుల కాలేజ్

రాజమండ్రి మెడికల్ కాలేజ్ తరగతి గదులు

సర్వాంగ సుందరంగా ఏలూరు మెడికల్ కాలేజ్

రాజకోటను తలపిస్తున్న విజయనగరం మెడికల్ కాలేజ్

మచిలీపట్నం మెడికల్ కాలేజ్‌లో అత్యాధునిక తరగతి గదులు

మేం రాగానే ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలోనే

ఆ మెడికల్ కాలేజీలు

స్పష్టం చేసిన మాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి

సాక్షి, అమరావతి: చంద్రబాబు సర్కారు అవినీతికి ప్రభుత్వ నూతన వైద్య కళాశాలల ప్రైవేటీకరణ పరాకాష్ట అని మాజీ ముఖ్యమంత్రి, వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ధ్వజమెత్తారు. సూపర్ స్పెషాలిటీ వసతులతో ప్రజలకు అత్యుత్తమ వైద్యం అందించే లక్ష్యంతో ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో తాము చేపట్టిన కొత్త మెడికల్ కాలేజీలను కమీషన్లకు ఆశపడి తన మనుషులకు చంద్రబాబు దోచిపెడుతున్నాడని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ప్రభుత్వ మెడికల్ కాలేజీలను ప్రైవేటు వ్యక్తులకు అమ్మేసే టెండర్లలో ఎవరూ పాల్గొనవద్దంటూ హెచ్చరించారు. ఒకవేళ టెండర్లలో ఎవరైనా పాల్గొని ఆ మెడికల్ కాలేజీలను చేజిక్కించుకున్నా.. తాము అధికారంలోకి రాగానే వాటిని రద్దు చేస్తామని స్పష్టం చేశారు. మళ్లీ ఆ మెడికల్ కాలేజీలను ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుని నిర్వహిస్తుందని

> "మా హయాంలో కొత్త మెడికల్ కాలేజీలే కాకుండా దాదాపు రూ.100 కోట్లతో పలాసలో కిడ్నీ రీసెర్చ్ సెంటర్ ఏర్పాటు చేసి శ్రీకాకుళంలో కిడ్నీ వ్యాధిగ్రస్తులకు శాశ్వత పరిష్కారం చూపాం. ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో వైద్య రంగాన్ని బలోపేతం చేస్తూ అనేక కార్యక్రమాలు చేపట్టాం. నాడు - నేడు కింద జిల్లా ఆస్పత్రులు, సీహెచ్‌సీలు, పీహెచ్‌సీలు, మెడికల్ కాలేజీలు, సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆస్పత్రుల అభివృద్ధి, ఆధునికీకరణ.. ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే చాలా చేశాం"
> – వైఎస్ జగన్

పునరుద్ఘాటించారు. సంపద సృష్టిస్తాననే హామీలతో గద్దెనెక్కిన చంద్రబాబు ప్రజల ఆస్తులను పప్పు బెల్లాల్లా అమ్మేసే కుంభకోణానికి పాల్పడుతూ సొంత ఆస్తులు పెంచుకుంటున్నారంటూ తీవ్ర స్థాయిలో మండిపడ్డారు. బుధవారం తాడేపల్లిలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో వైఎస్ జగన్ మీడియాతో మాట్లాడారు. 2019 నాటికే మూడు సార్లు సీఎంగా పనిచేసి ఒక్కటంటే ఒక్క ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలను కూడా ఏర్పాటు చేయని చంద్రబాబు ఇప్పుడు తమ ప్రభుత్వంలో చేపట్టిన కొత్త కళాశాలలను ఏకంగా అమ్మేస్తున్నారని, వైద్య ఆరోగ్య రంగాన్ని నిర్వీర్యం చేశారని దుయ్యబట్టారు. కూటమి సర్కారు ఆరోగ్యశ్రీకి రూ.నాలుగు వేల కోట్లు బిల్లులు బకాయిలు పెట్టడంతో నెట్‌వర్క్ ఆస్పత్రుల్లో రోగులకు సేవలు అందడం లేదని.. ఈ పథకం కోసం ఏటా రూ.3,600 కోట్లు ఇవ్వటానికి మనసురాని చంద్రబాబు రూ.25 లక్షల ఇన్సూరెన్స్‌కు ప్రీమియం

> "ప్రభుత్వ పాఠశాలలు, ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులు, ప్రజా రవాణా వ్యవస్థ ద్వారా బస్సులు.. ఇవన్నీ ఎందుకు ఉన్నాయి? ఎందుకంటే.. ఇవన్నీ ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో లేకుంటే పేద, మధ్య తరగతివారు ప్రైవేట్ దోపిడీకి బలైపోతారు. ఆ దోపిడీకి చెక్ పెట్టడంతో పాటు ప్రజలకు సేవలు అందించాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వానిదే"

కింద రూ.ఐదారు వేల కోట్లు కడతారా? ఇదంతా డ్రామా కాదా? అని నిలదీశారు. మీడియాతో మాట్లాడుతూ వైఎస్ జగన్ ఏమన్నారంటే..

ఒక్క మెడికల్ కాలేజీ ఆలోచనైనా చేశావా బాబూ..?

ప్రభుత్వ మెడికల్ కాలేజీలను చంద్రబాబు ప్రైవేటుపరం చేయడమంటే... ప్రజల బాగోగుల పట్ల లెక్కలేనితనం ఒక కారణమైతే, రెండోది తారస్థాయికి చేరిన ఆయన అవినీతి. 1923 నుంచి 2019లో వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం ఏర్పాటయ్యే నాటికి రాష్ట్రంలో కేవలం 11 ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలలే ఉన్నాయి. పద్మావతి అటానమస్ మెడికల్ కాలేజీతో కలిపితే 12 మాత్రమే ఉన్నాయి. 2019 నాటికి చంద్రబాబు మూడు సార్లు సీఎంగా 14 ఏళ్లు పాలించారు. ఆ సమయంలో ఆయన ఒక్క ప్రభుత్వ మెడికల్ కాలేజీ అయినా కట్టాడా? కనీసం ఆ ఆలోచన అయినా చేశాడా? 2019లో మా ప్రభుత్వం వచ్చాక జిల్లాల సంఖ్యను 26కి పెంచి, ఐదేళ్ల అతి కొద్ది సమయంలోనే ప్రతి జిల్లాకు ఒక ప్రభుత్వ మెడికల్ కాలేజీ, బోధనాస్పత్రి తెచ్చేందుకు కృషి చేశాం. డాక్టర్లు, ప్రొఫెసర్లు, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్లు, నర్సింగ్ విద్యార్థులు, పీజీ స్టూడెంట్లు.. ఇలా అందరూ అక్కడ పనిచేస్తారు. దీంతో వారి ద్వారా జిల్లా ప్రజలకు సూపర్ స్పెషాలిటీ వైద్యసేవలు ఉచితంగా అందుతాయి. కళాశాల, బోధనాస్పత్రి మెడికల్ హబ్‌గా పనిచేస్తూ జిల్లాలో ఉన్న పీహెచ్‌సీలు, సీహెచ్‌సీలు, విలేజ్ హెల్త్ క్లినిక్‌లకు మార్గనిర్దేశం చేస్తుంది. పేదలకు అత్యాధునిక వైద్యం పూర్తి ఉచితంగా అందుతుంది. ప్రైవేట్ ఆస్పత్రులు అనైతిక విధానాలతో ప్రజలను దోపిడీ చేయకుండా ఈ వ్యవస్థ కాపాడుతుంది. తద్వారా ప్రైవేట్‌లో అధిక ఫీజుల దోపిడీకి అడ్డుకట్ట పడుతుంది. మన తెలివైన, పేద విద్యార్థులకు అదనంగా మరిన్ని మెడికల్ సీట్లు అందుబాటులోకి వస్తాయి. ఒకవైపు మెడికల్ సీట్లు పెరిగి నాణ్యమైన విద్య అందుబాటులోకి రావడంతోపాటు ఇంకోపక్క ఉచిత వైద్యం అందుతుంది. తద్వారా ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల దోపిడీకి శాశ్వతంగా అడ్డుకట్ట పడుతుంది.

ఐదేళ్లలో రూ.ఐదు వేల కోట్లు ఖర్చు చేయలేరా..?

కొత్త మెడికల్ కాలేజీల ఏర్పాటు ఆలోచన, ఆచరణ, భూముల సేకరణ, నిధుల సమీకరణ.. అన్నీ మేమే చేసిపెట్టాం. చంద్రబాబు దీన్ని ఎందుకు ముందుకు తీసుకెళ్లలేకపోతున్నారు? మేం దిగిపోయే నాటికి దాదాపుగా రూ.3 వేల కోట్ల మేర పనులు పూర్తయ్యాయి. మిగిలిన రూ.5 వేల కోట్లకు నాబార్డు, సెంట్రల్లీ స్పాన్సర్డ్ స్కీమ్, వివిధ రూపాల్లో నిధులు టైఅప్ అయ్యాయి. ఈ క్రమంలో ఐదేళ్లలో రూ.ఐదు వేల కోట్ల నిధులు ఖర్చు చేయలేరా? స్కామ్‌లు చేస్తూ, గవర్నమెంట్ ఆస్తులు ప్రైవేట్‌పరం చేయడానికి సిగ్గుండాలి. మంగళగిరి ఎయిమ్స్ కట్టడానికి 9 ఏళ్లు పట్టాయని నెట్‌లో చూశా. కళ్లముందే ఇవన్నీ

> "చంద్రబాబు ఎలాంటి దుర్మార్గుడంటే.. పులివెందుల నూతన మెడికల్ కాలేజీలో 50 ఎంబీబీఎస్ సీట్లతో తరగతులు ప్రారంభించడానికి ఎన్ఎంసీ గతేడాది అనుమతులిస్తే, ఆ సీట్లు మాకు వద్దంటూ ఆయన లేఖ రాశాడు. ఇలాంటి ముఖ్యమంత్రి దేశంలో ఎక్కడైనా ఉన్నాడా? అంతుచిక్కని వ్యాధితో 43 మంది చనిపోతే గుర్తించలేని పరిస్థితుల్లోకి చంద్రబాబు ఇవాళ ఆరోగ్య రంగాన్ని దిగజార్చారు"

కనిపిస్తున్నప్పుడు ఎందుకు స్కామ్‌లు చేస్తూ ప్రభుత్వ ఆస్తులు అమ్ముతున్నారు? భవిష్యత్‌లో ఆ 17 మెడికల్ కాలేజీల విలువ రూ.లక్ష కోట్లు దాటుతుంది. కొన్ని కోట్ల మంది ప్రాణాలను కాపాడగలుగుతాయి. ప్రైవేట్ మెడికల్ కాలేజీలకు అనుమతుల వ్యవహారంలో నాడు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ముఖ్యమంత్రి హోదాలో నేదురుమల్లి జనార్దన్‌రెడ్డి తీసుకున్న నిర్ణయం ఆయన్ను పదవి నుంచి బలవంతంగా తప్పించే వరకూ తీసుకువెళ్లింది. ప్రస్తుతం చంద్రబాబు సిగ్గూ ఎగ్గూ, భయం లేకుండా 10 కొత్త మెడికల్ కాలేజీలను ఆయనకు కావాల్సిన వాళ్లకు పప్పు, బెల్లానికి ఇచ్చేస్తున్నాడు.

రూ.25 లక్షల ఇన్సూరెన్స్ ఓ డ్రామా..

చంద్రబాబు పాలనలో వైద్య, ఆరోగ్య రంగం ఏ స్థాయికి దిగజారిపోయిందో చెప్పేందుకు ఇవాళ ఆరోగ్యశ్రీ పరిస్థితే నిదర్శనం. ఈ పథకానికి గత 15 నెలలుగా రూ.4,500 కోట్ల మేర చంద్రబాబు బకాయి పెట్టారు. ఆయన ఇచ్చింది రూ.600 కోట్లు. మిగిలిన దాదాపు రూ.4 వేల కోట్లు ఎగ్గొట్టాడు. నెట్‌వర్క్ ఆస్పత్రులకు బిల్లులు రాకపోవడంతో బోర్డు తిప్పేశారు. రోగులకు వైద్యం అందడం లేదు. ఇక ఆరోగ్య ఆసరాను మా ప్రభుత్వంలోనే ప్రవేశపెట్టాం. ఆపరేషన్ తర్వాత విశ్రాంతి సమయంలో జీవన భృతికి ఇబ్బంది లేకుండా నెలకు రూ.5 వేలు చొప్పున ఇచ్చాం. ఈ కార్యక్రమం కోసం సంవత్సరానికి రూ.450 కోట్లు ఖర్చవుతుంది. 15 నెలలంటే.. దాదాపు రూ.600 కోట్లు పూర్తిగా ఎగ్గొట్టేశారు. మా హయాంలో క్యూఆర్ కోడ్‌తో ఆరోగ్యశ్రీ స్మార్ట్ కార్డులను లబ్ధిదారులకు ఇచ్చాం. వైద్యం ఖర్చు రూ.25 లక్షల వరకు ఆరోగ్యశ్రీ వర్తింపజేశాం. ఇప్పుడు కొత్తగా ఇన్సూరెన్స్ పథకమని అంటున్నారు. అది రూ.2.50 లక్షల వరకే ఇస్తారట. 3,257 ప్రొసీజర్లను 2,500కు తగ్గించేశారు. అంటే ఖరీదైన ప్రొసీజర్‌లకు కోత పెడుతున్నారు. నెలకు రూ.300 కోట్లు చొప్పున సంవత్సరానికి రూ.3,600 కోట్లు ఆరోగ్యశ్రీకి ఇవ్వడానికి మనసురాని చంద్రబాబు రూ.25 లక్షలు, రూ.2.5 లక్షలు అంటూ డ్రామాలు ఆడుతున్నారు. నిజంగానే రూ.25 లక్షల వరకు ఇన్సూరెన్స్ చేస్తే ప్రీమియం రూ.ఐదారు వేల కోట్లు అవుతుంది. మరి ఇదంతా మోసం కాదా?

17 మెడికల్ కాలేజీల నిర్మాణం..

వైఎస్సార్‌సీపీ హయాంలో జిల్లాల సంఖ్యను పెంచి ఒకేసారి 17 కొత్త మెడికల్ కాలేజీల నిర్మాణానికి శ్రీకారం చుట్టాం. సూపర్ స్పెషాలిటీ వైద్య సేవలను అందుబాటులోకి తెచ్చాం. ఒక్కో కాలేజీకి కనీసం 50 ఎకరాల స్థలం ఉండేలా ఒక్కో కళాశాల నిర్మాణానికి రూ.500 కోట్లకుపైగా ఖర్చు చేసి అన్ని రకాల సదుపాయాలు ఉండేలా క్యాంపస్‌లు డెవలప్ చేశాం. విజయనగరం, రాజమహేంద్రవరం, ఏలూరు, మచిలీపట్నం, నంద్యాల మెడికల్ కాలేజీలను 2023-24లోనే ప్రారంభించి తరగతులు కూడా మొదలు పెట్టాం. ఇవి కాకుండా ఎన్నికలు వచ్చేనాటికి పాడేరు, పులివెందుల కాలేజీలు కూడా క్లాసులకు సిద్ధమయ్యాయి. ఎన్నికలు ముగిసిన తర్వాత పాడేరులో అడ్మిషన్లు ముగిసి తరగతులు కూడా ప్రారంభం అయ్యాయి.

మానవత్వం ఉన్నోళ్లు చేసే పనేనా..?

చంద్రబాబు ఎలాంటి దుర్మార్గుడంటే.. పులివెందుల నూతన మెడికల్ కాలేజీలో 50 ఎంబీబీఎస్ సీట్లతో తరగతులు ప్రారంభించడానికి నేషనల్ మెడికల్ కమిషన్ (ఎన్ఎంసీ) గతేడాది అనుమతులిస్తే, ఆ సీట్లు మాకు వద్దంటూ ఎన్ఎంసీకి లేఖ రాశాడు. ఇలాంటి ముఖ్యమంత్రి దేశంలో ఎక్కడైనా ఉన్నాడా? (ఎన్ఎంసీ లేఖను ప్రెస్‌మీట్‌లో ప్రదర్శించారు). మెడికల్ కాలేజీ వస్తే పేదలకు మంచి జరుగుతుంది. మేం నిర్దేశించిన ప్రకారం చంద్రబాబు ముందుకు వెళ్లి ఉంటే 2024-25 విద్యా సంవత్సరంలో పులివెందుల, ఆదోని, మదనపల్లి, మార్కాపురం కొత్త మెడికల్ కాలేజీలు కూడా అందుబాటులోకి వచ్చేవి. 2025-26లో మరో ఏడు కాలేజీలు అమలాపురం, బాపట్ల, నర్సీపట్నం, పార్వతీపురం, పాలకొల్లు, పెనుకొండ, పిడుగురాళ్లలో కూడా ప్రారంభం అయ్యేవి. మా ప్రభుత్వం వచ్చే నాటికి రాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వ మెడికల్ కాలేజీల్లో ఎంబీబీఎస్ సీట్లు 2,360 ఉండగా కొత్త మెడికల్ కాలేజీల ద్వారా అదనంగా మరో 2,550 సీట్లు పెరిగితే మొత్తం 4,910 సీట్లు అందుబాటులోకి వచ్చేవి. మేం ప్రారంభించిన మెడికల్ కాలేజీల్లో అప్పటికే వాటి ద్వారా 800 సీట్లు భర్తీ చేశాం. పులివెందులలో కూడా చంద్రబాబు అంగీకరించి ఉంటే మరో 50 మెడికల్ సీట్లు వచ్చేవి. కానీ ఎక్కడ జగన్‌కు క్రెడిట్ వస్తుందోనని దెబ్బతీయడం ఎంతవరకు సమంజసం?

మేం చేసింది ఎక్కువ.. చెప్పుకుంది మాత్రం తక్కువ..

గత 15 నెలల పాలనలో వైద్య ఆరోగ్య రంగంలో చంద్రబాబు ఎన్నో దారుణాలకు పాల్పడ్డారు. ప్రివెంటివ్ కేర్ కింద దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా మేం ప్రవేశపెట్టిన ఫ్యామిలీ డాక్టర్, విలేజ్ క్లినిక్స్ నిర్వీర్యం అయిపోయాయి. ప్రభుత్వాస్పత్రుల్లో మందులు, టెస్టులు లేవు. చివరికి దూదికి కూడా దిక్కులేని దుస్థితి. మిగిలిపోయిన నాడు - నేడు పనులు పూర్తిగా ఆగిపోయాయి. మా హయాంలో మేం చేసింది ఎక్కువ.. కానీ చెప్పుకున్నది మాత్రం తక్కువ. చెప్పుకోవడం మాకు చేతకాలేదు! మావాళ్లది కూడా తప్పు ఉంది... మెడికల్ కాలేజీలు కాకుండా దాదాపు రూ.100 కోట్లతో పలాసలో కిడ్నీ రీసెర్చ్ సెంటర్ ఏర్పాటు చేసి శ్రీకాకుళంలో కిడ్నీ వ్యాధిగ్రస్తులకు శాశ్వత పరిష్కారం చూపాం. నాడు-నేడులో వైద్య కళాశాలలు, ప్రభుత్వాస్పత్రులు, ఇతర వనరులను బలోపేతం చేస్తూ అనేక కార్యక్రమాలు చేపట్టాం. నాడు - నేడు కింద జిల్లా ఆస్పత్రులు, సీహెచ్‌సీలు, పీహెచ్‌సీలు, మెడికల్ కాలేజీలు, సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆస్పత్రుల అభివృద్ధి, ఆధునికీకరణ.. ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే చాలా చేసినా వాటిని చెప్పుకోవడం మాకు చేత కాలేదు. ఇప్పటికి కూడా మావాళ్లు ఇంకా గేర్‌లోకి రాలేకపోతున్నారు.

ఎరువులు అందిస్తే ఏ రైతూ రోడ్డెక్కడు

సీఎం చంద్రబాబుపై నిప్పులు చెరిగిన వైఎస్ జగన్

> గిట్టుబాటు ధరలు, ఇంకా మరేదైనా సమస్య అయినా సరే తొలుత అసలు ఒప్పుకోడు. రేట్లు లేవయ్యా అంటే ఉన్నాయంటాడు. అంతా భేషుగ్గా ఉందని వాదిస్తాడు. రైతులు కేరింతలు కొడుతున్నారని గొప్పలకు పోతాడు. చివరకు సమస్య ఉందని ఒప్పుకోక తప్పదని నిర్ధారించుకున్నాక మోసం చేసేందుకు తూతూ మంత్రంగా ప్రకటనలు ఇస్తారు. ఆ ప్రకటనలను ఈనాడు, ఆంధ్రజ్యోతి, టీవీ 5, ఎల్లో మీడియా.. చంద్రబాబు ఇంద్రుడు.. చంద్రుడు.. ఆదేశాలిచ్చేశాడంటూ ఆకాశానికెత్తేస్తాయి. తాటికాయంత అక్షరాలతో రాసేస్తారు. ఇదంతా ఓ బూటకం. ఏ రైతుకూ సమస్యలు తీరవు. మిర్చి, పొగాకు, మామిడి, చివరకు ఉల్లి విషయంలోనూ అదే జరిగింది.
>
> రాష్ట్రంలో ఈ పరిస్థితి రావడానికి కారణం.. ఆర్బీకేలు, ఈ-క్రాప్, పీఏసీఏఎస్ వ్యవస్థలను నిర్వీర్యం చేయడమే. ప్రైవేటుకు ఎక్కువ యూరియా, ఎరువులు కేటాయించారు. మరోవైపు ప్రభుత్వం సరఫరా చేస్తున్న ఎరువులను టీడీపీ నాయకులు దగ్గరుండి దారి మళ్లించి అధిక ధరలకు అమ్ముకుని సొమ్ము చేసుకుంటున్నారు. మరోవైపు ధరల స్థిరీకరణ నిధి లేదు. సీఎం యాప్ మూలన పడిపోయింది. ఈ క్రాప్‌ను నిర్వీర్యం చేశారు. ఉచిత పంటల బీమాకు పాతరేశారు. ఉచిత పంటల బీమా, ఇన్ పుట్ సబ్సిడీకి మంగళం పాడేశారు. సున్నా వడ్డీ పథకాన్ని ఎత్తేశారు. ఇదంతా కళ్ల ఎదుటే కనిపిస్తోంది.
> – వైఎస్ జగన్

సాక్షి, అమరావతి: 'ఖరీఫ్‌లో ఇప్పటికే రైతులకు 6.65 లక్షల టన్నుల యూరియా సరఫరా చేశామని, గతేడాది కంటే 97 వేల టన్నులు అధికంగా అందించామని మీరు గొప్పగా ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. నిజంగా ప్రభుత్వం అవసరమైన మేరకు యూరియా, ఎరువులు అందించి ఉంటే రాష్ట్రంలో ఏ రైతూ రోడ్డెక్కడు కదా?' అని సీఎం చంద్రబాబు నాయుడును వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి సూటిగా ప్రశ్నించారు. చంద్రబాబు ప్రకటన చూస్తుంటే ఆశ్చర్యం వేసిందన్నారు. రైతులకు అందించాల్సిన ఎరువులు, యూరియాను దారి మళ్లించి బ్లాక్ మార్కెట్‌లో అధిక ధరలకు అమ్ముతూ అధికార పార్టీ నేతలు కుంభకోణాలకు పాల్పడుతున్నారని తీవ్ర స్థాయిలో ధ్వజమెత్తారు. ఈ కుంభకోణంలో చంద్రబాబు కూడా భాగస్వామి అని దునుమాడారు. తాడేపల్లిలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో వైఎస్ జగన్ బుధవారం మీడియాతో మాట్లాడారు. ఎరువులు దొరక్క, గిట్టుబాటు ధర దక్కక రైతులు పడుతున్న ఇబ్బందులను ఆధారాలతో ఎత్తిచూపుతూ.. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో రైతుల సంక్షేమం కోసం తెచ్చిన విప్లవాత్మక పథకాలను గుర్తుచేస్తూ చంద్రబాబు సర్కార్ తీరును కడిగి పారేశారు. ఈ సందర్భంగా వైఎస్ జగన్ ఇంకా ఏమన్నారంటే..

పాలన ప్రజల కోసమా? దోపిడీదారుల కోసమా?

రాష్ట్రంలో ఇటీవల కొన్ని పరిణామాలు చూస్తుంటే అసలు ప్రభుత్వం ఉందా? అన్న సందేహాలు సామాన్యుల్లోనూ తలెత్తుతున్నాయి. ప్రజాస్వామ్యయుతంగా గొంతు విప్పితే ఆ గొంతును నొక్కేస్తున్నారు. రెడ్ బుక్ రాజ్యాంగం అమలవుతోంది. అభివృద్ధి, సంక్షేమం లేకుండా పోయింది. రాష్ట్రాన్ని ఆర్థికంగా తిరోగమనం పట్టించారు. విద్య, వైద్యం, వ్యవసాయ రంగాలు ప్రస్తుతం మన కళ్ల ఎదుటే ప్రైవేట్ వ్యక్తుల దోపిడీకి గురవుతున్నాయి. అసలు రాష్ట్రంలో పాలన ప్రజల కోసం సాగుతోందా? లేక దోపిడీదారుల కోసం సాగుతోందా? రైతులకు అందాల్సిన ఎరువులు బ్లాక్ మార్కెట్‌కు తరలి పోవడంతో కుంభకోణాలు కనిపిస్తున్నాయి. దాన్ని నిరసిస్తూ మా పార్టీ రైతుల పక్షాన మంగళవారం 'అన్నదాత పోరు' చేపడితే కేసులు పెడతామంటూ బెదిరించి నోటీసులు ఇచ్చారు. వారంతా ఏం తప్పు చేశారు? రైతుల పక్షాన నిలబడితే తప్పా? రాష్ట్రంలో ఖూనీ అవుతున్న ప్రజాస్వామ్యానికి ఇవన్నీ నిదర్శనాలు.

చంద్రబాబు బావిలో దూకితే మేలు

రైతులు రోడ్డెక్కాల్సిన పరిస్థితి ఎందుకొచ్చింది? ప్రభుత్వం సరిపడా ఎరువులు అందించి ఉంటే అసలీ పరిస్థితే ఉండేది కాదు కదా.. మీరు ఎరువుల విషయంలో కుంభకోణాలు చేయకపోయి ఉంటే ఈ పరిస్థితి వచ్చి ఉండేది కాదు కదా.. ఇది ఓవర్ నైట్ జరిగింది కాదు. రెండు నెలలుగా కనిపిస్తోంది. ఇంత అధ్వానంగా ప్రభుత్వాన్ని నడుపుతున్నారు. ఎరువులు దొరక్క కృష్ణా జిల్లా ఘంటశాల మండలం లంకపల్లి పీఏసీఎస్, పార్వతీపురం మన్యం జిల్లాలో, విజయనగరం జిల్లా ఎస్ కోటలో బారులు తీరిన రైతులు, రాజాంలో ఎరువుల కోసం కొట్లాట, అనకాపల్లి జిల్లా తుమ్మపాలలో రాత్రి సమయంలో ఎరువుల కోసం పాట్లు, తూర్పు గోదావరి జిల్లా తాళ్లపూడిలో, ఏలూరు జిల్లా నూజివీడులో, ఎన్టీఆర్ జిల్లా గొల్లపూడిలో ఎరువుల కోసం పాదరక్షలను క్యూలో పెట్టిన రైతులు.. గుంటూరు జిల్లా రేపల్లె గోడౌన్ వద్ద రైతుల ఆందోళన.. ఇలా రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో రైతుల ఇబ్బందులు కళ్లకు కట్టాయి. ప్రకాశం జిల్లా పామూరు మండలం కురుమద్దాలి, సత్యసాయి జిల్లా సోమందేపల్లి పీఏసీఎస్, అన్నమయ్య జిల్లా మదనపల్లెలో రైతులు బారులు తీరారు. చిత్తూరు జిల్లా కుప్పంలో, శ్రీకాకుళం జిల్లా టెక్కలిలో కూడా ఎరువులు దొరకని పరిస్థితి. సొంత నియోజకవర్గంలోనూ ఎరువులు సక్రమంగా పంపిణీ చేయలేని సీఎం చంద్రబాబు, వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి అచ్చెన్నాయుడులు ఏదైనా బావి చూసుకుని దూకితే మేలు.

సాక్షాత్తూ సీఎం చంద్రబాబు నియోజకవర్గం కుప్పంలోనూ యూరియా కోసం రైతుల కష్టాలు

యూరియా రైతుల కష్టాలను వివరిస్తున్న వైఎస్ జగన్

చంద్రబాబు సిగ్గుతో తల దించుకోవాలి

మా ఐదేళ్ల పాలనలో రైతులకు ఈ కష్టాలు లేవు. ఇప్పుడు రైతులకు అందించే ఎరువుల్లో కూడా కుంభకోణాలు చేసి, డబ్బు ఎత్తాలన్న ఆలోచన చేస్తున్నారు కాబట్టే దారుణ పరిస్థితులు ఎదురవుతున్నాయి. రాష్ట్రంలో ఇంత దిక్కుమాలిన పరిస్థితి ఉన్నందుకు చంద్రబాబు సిగ్గుతో తల దించుకోవాలి. సీజన్ రాగానే రాష్ట్రంలో ఎంత విస్తీర్ణంలో పంటలు సాగు చేస్తున్నారని లెక్క కడతారు కదా? దాని ఆధారంగా ఎంత ఎరువులు కావాలని ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమైనా అంచనాకు వస్తుంది. ఆ లెక్కలన్నీ మనదగ్గర కూడా ఉంటాయి కదా? మరి అటువంటప్పుడు ఎరువులు అందని పరిస్థితి ఎందుకొచ్చింది?

ఏ పంటకూ గిట్టుబాటు ధరలు లేవు

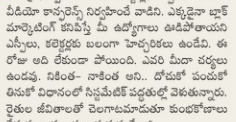
- రాష్ట్రంలో రైతులు పండించే వరి, మిరప, పత్తి, జొన్న, కందులు, మినుములు, పెసలు, మొక్కజొన్న, సజ్జ, రాగులు, అరటి, చీని, కోకో, పొగాకు, మామిడి, ఉల్లి, టమాటా ఇలా ఏ ఒక్క పంటకూ గిట్టుబాటు ధరలు లేవు. రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నా చంద్రబాబు పట్టించుకోరు. తూతూ మంత్రంగా ప్రకటనలు ఇస్తారు.
- ఉల్లి విషయంలో ఆగస్టు 29న క్వింటా రూ.1200కు కొనుగోలు చేయాలని చంద్రబాబు ఆదేశాలిచ్చినట్టు ఈనాడు రాసింది. మళ్లీ సెప్టెంబర్ 7న అంటే 10 రోజుల తర్వాత ఇదే ఈనాడులోనే క్వింటా రూ.201, 300, 400, 600 ఇలా రకరకాలుగా వ్యాపారులు కొనుగోలు చేస్తున్నట్టు రాస్తుంది. అంటే.. దాని అర్థం రూ.1,200కు కొనుగోలు చేశారంటే ఒట్టిమాటే కదా? అన్నీ తూతూ మంత్రాలే.. అబద్ధాలు, మోసాలు.
- ఈ రోజు ఉల్లి.. క్వింటా రూ.200 నుంచి రూ.400. అదే ఉల్లి బహిరంగ మార్కెట్‌లో (బిగ్ బాస్కెట్) కేజీ రూ.34. అంటే క్వింటా 3,400. రైతులకు క్వింటా రూ.300-400 వస్తున్నట్టు ఈనాడు రాస్తోంది. రేటు పడిపోయినా పట్టించుకునే నాథుడే లేడు. మా పాలనలో కేజీ ఉల్లి రూ.40 నుంచి రూ.125 వరకు పలికింది. ఒకసారి మధ్యలో ఒడిదుడుకులు వస్తే రూ.9 వేల టన్నులు ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేసింది. కోవిడ్ లాంటి సమయంలో కూడా రైతులను ఆదుకున్నాం. చీనీ ధర ఈ రోజు టన్ను రూ.7-8 వేలు..బాగా వస్తే రూ.12-14 వేలు. అదే మా హయాంలో కనిష్ట ధర రూ.30 వేలు. గరిష్ట ధర రూ.లక్ష.

నాడు రూ.3వేల కోట్లతో ధరల స్థిరీకరణ నిధి

వైఎస్సార్‌సీపీ హయాంలో ధరల స్థిరీకరణ నిధి రూ.3 వేల కోట్లతో ఏర్పాటు చేసి మార్కెట్లో పోటీని పెంచాం. రైతులకు తోడుగా నిలబడేందుకు రూ.7,802 కోట్లు ఖర్చు చేశాం. ప్రతి ఆర్బీకే పరిధిలో సీఎం యాప్ పెట్టాం. అక్కడే ఈ క్రాప్ జరిగేది. దాంతో పాటు అగ్రికల్చరల్ గ్రాడ్యుయేట్ ఆర్బీకేలో పనిచేస్తూ ఆ గ్రామంలో ఏదైనా పంట ఇబ్బందుల్లో ఉంటే వెంటనే వివరాలను ఆ యాప్‌లో అప్లోడ్ చేసేవారు. ఇది కంటిన్యూస్ మానిటరింగ్ అగ్రికల్చరల్ ప్రాసెస్ అండ్ ప్రొక్యూర్ మెంట్ (సీఎంయాప్) ద్వారా కచ్చితంగా పని చేసేది. ఆర్బీకేలో కనీస గిట్టుబాటు ధరలు తెలిసేలా బోర్డులో పెట్టేవారు. ఆ ధరల కంటే ఎక్కడన్నా పంట ధర పడిపోతే ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకునేది. ఈ రోజు ఆర్బీకేలను గాలికొదిలేశారు. ఈ క్రాప్‌ను నిర్వీర్యం చేశారు. సీఎం యాప్ మూలన పడిపోయింది. ఉచిత పంటల బీమాకు పాతరేశారు. ఇన్ పుట్ సబ్సిడీ, పంట నష్టపరిహారానికి మంగళం పాడేశారు. రైతులకు సున్నా వడ్డీ పథకాన్ని ఎత్తేశారు. మేము క్రమం తప్పకుండా రైతు భరోసా ఇచ్చేవాళ్లం. ఏటా రూ.13,500 పెట్టుబడి సాయం అందేది.. ఇవన్నీ ఎత్తేశారు. పీఎం కిసాన్‌తో సంబంధం లేకుండా అన్నదాత సుఖీభవ కింద రూ.20 వేలు ఇస్తామని చెప్పి మొదటి ఏడాది ఎగ్గొట్టేశారు. రెండో ఏడాది రూ.5 వేలు ఇచ్చారు. అంటే రూ.40 వేలకు గాను రూ.5 వేలు ఇచ్చారు. అది కూడా సుమారు 7 లక్షల రైతు కుటుంబాలకు అర్హత జాబితా నుంచి తీసేశారు. ఇవాళ ప్రతిదీ స్కామే. ప్రతి విషయంలోనూ దోచేయాలనే ఆలోచనే కనిపిస్తోంది.

ఇది రూ.250 కోట్ల కుంభకోణం

- అసలు రాష్ట్రంలో ఈ పరిస్థితి రావడానికి కారణం.. ఆర్బీకేలు, ఈ-క్రాప్, పీఏసీఏఎస్ వ్యవస్థలను నిర్వీర్యం చేయడమే. ప్రైవేటుకు ఎక్కువ యూరియా, ఎరువులు కేటాయించారు. మరోవైపు ప్రభుత్వం సరఫరా చేస్తున్న ఎరువులను టీడీపీ నాయకులు దగ్గరుండి దారి మళ్లించి అధిక ధరలకు అమ్ముకుని సొమ్ము చేసుకుంటున్నారు. ఇదంతా కళ్ల ఎదుటే కనిపిస్తోంది.
- ఉదాహరణకు.. కర్నూలు జిల్లా ఎమ్మిగనూరులో దారి మళ్లిన యూరియా.. పల్నాడు జిల్లా దాచేపల్లిలో 165 బస్తాల ఎరువులు అక్రమంగా తరలిస్తూ పోలీసులకు చిక్కిన టీడీపీ నేతలు.. నంద్యాల జిల్లా డోన్‌లో 70 టన్నుల యూరియా మాయం.. ఒకవైపు ప్రభుత్వం నుంచి వెళ్లిన యూరియా, ఎరువులను టీడీపీ నేతలు దారి మళ్లించి అమ్ముకుంటున్నారు. మరోవైపు ప్రైవేటుకు అధికంగా కేటాయించిన ఎరువులను బ్లాక్ చేసి కొరత సృష్టించడం ద్వారా బస్తా యూరియా ధర రూ.267 ఉంటే దానికంటే రూ.200 నుంచి 250 అధికంగా బ్లాక్‌లో అమ్ముకుంటున్నారు.
- ఇలా బ్లాక్ మార్కెట్‌లో ఎరువుల అమ్మకాలను చంద్రబాబు ప్రోత్సహించడం, నేరుగా భాగస్వామి కావడంతో దాదాపు రూ.200 కోట్ల నుంచి రూ.250 కోట్ల కుంభకోణం జరిగింది. రైతులను పీడించి కుంభకోణాలు చేసి, కింది నుంచి పైదాక అందరూ పంచుకున్నారు.

- మా ప్రభుత్వ హయాంలో కలెక్టర్లు, ఎస్పీలతో తరచూ వీడియో కాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించే వాడిని. ఎక్కడైనా బ్లాక్ మార్కెటింగ్ కనిపిస్తే మీ ఉద్యోగాలు ఊడిపోతాయని ఎస్పీలు, కలెక్టర్లకు బలంగా హెచ్చరికలు ఉండేవి. ఈ రోజు అది లేకుండా పోయింది. ఎవరి మీదా చర్యలు ఉండవు. నికింత- నాకింత అని.. దోచుకో పంచుకో తినుకో విధానంలో సిస్టమేటిక్ పద్ధతుల్లో వెళుతున్నారు. రైతుల జీవితాలతో చెలగాటమాడుతూ కుంభకోణాలు చేస్తున్న వాళ్లు అసలు మనుషులేనా?

యవ్వనం సంతోషంగా ఎందుకు ఉంటుందంటే, అందాన్ని చూడగల మానసిక సామర్థ్యం యవ్వనానికి ఉంటుంది. ఆ సామర్థ్యాన్ని జీవితేచ్ఛను నింపే అభిరుచులు, లేదా వ్యాపకాలతో నిలుపుకోగలిగితే ఎప్పటికీ వృద్ధాప్యం దరిచేరదు.

– ఫ్రాంజ్ కాఫ్కా, జర్మనీ రచయిత

సాక్షి

గురువారం, 11 సెప్టెంబర్ 2025

కూటమి సర్కారు బరితెగింపు

జనం పక్షాన నిలిచిన కలంపై ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని కూటమి ప్రభుత్వం కత్తిగట్టింది. గత పదిహేను నెలల పాలనలో వరస కుంభకోణాలూ, వంచనలూ తప్ప చేసిందేమీ లేదని బట్టబయలవుతున్నకొద్దీ దిక్కుతోచక 'సాక్షి'పైనా, ఎడిటర్ ఆర్. ధనంజయరెడ్డిపైనా అక్రమ కేసులతో రెచ్చిపోతోంది. రాజ్యాంగానికి లోబడి ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా పాలించాల్సిన బాధ్యతను పక్కనబెట్టి రాష్ట్రాన్ని పోలీసు రాజ్యంగా మారుస్తోంది. పత్రికలపై కక్షగట్టడంలో ప్రభుత్వ నైచ్యం హద్దులు దాటింది. ప్రభుత్వ వ్యతిరేక వార్తలు వస్తే వెనువెంటనే కేసులు రిజిస్టర్ చేయాలంటూ కూటమి సర్కారు మౌఖిక ఆదేశాలిచ్చిందంటున్నారు. అందులో భాగంగానే సోమవారం ఏపీ పోలీసులు హైదరాబాద్‌లోని 'సాక్షి' కార్యాలయానికొచ్చి ఎడిటర్ ధనంజయరెడ్డికి నోటీసులు అందజేశారు. గత మే నెలలోనే కూటమి ప్రభుత్వం ఈ అరాచకానికి నాంది పలికింది. విజయవాడలో ధనంజయరెడ్డి ఇంట్లోకి ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందం(సిట్) తప్పుడు సాకులతో అక్రమంగా చొరబడి,'మద్యం కేసు నిందితులు మీ ఇంట్లో ఉన్నారేమో తెలుసుకోవటానికి వచ్చా మ'ంటూ మూడు గంటలపాటు హడావుడి సృష్టించింది. తలుపులు మూసి, సోదాలు చేసి, దౌర్జన్యంతో ఫోన్ లాక్కొనే ప్రయత్నం చేసింది.

ఈ ప్రభుత్వం వాస్తవాలను ఏ మాత్రం సహించే స్థితిలో లేదు. దేశ చరిత్రలో ఎన్నడూ లేని విధంగా ఆఖరుకు వార్తలను, వ్యాఖ్యలను కవర్ చేసినా కూడా ఎడిటర్, రిపోర్టర్లపై కేసులు పెడుతోంది. విద్య, వైద్యం, వ్యవసాయం సహా అన్ని రంగాల్లోని వైఫల్యాలపై ప్రశ్నిస్తున్నందుకే ఇలా కక్షగట్టింది. అసలే స్కాంలు చంద్రబాబుకు వెన్నతో పెట్టిన విద్య. ఎక్కడిదాకో ఎందుకు... 2015 మొదలుకొని 2019 వరకూ అధికారం వెలగబెట్టినప్పుడు ఏటా రూ. 1,300 కోట్ల చొప్పున అయిదేళ్లలో ఖజానాకు వేల కోట్ల రూపాయల మేర గండికొట్టిన ఘనుడాయన. ఇది ఎవరో చేసిన ఆరోపణ కాదు. కాగ్ ఆధ్వర్యంలోని ప్రిన్సిపల్ అకౌంటెంట్ జనరల్ నిశితంగా గమనించి బట్ట బయలు చేసిన చేదు నిజం. దీన్నంతటిని వెలుగులోకి తెస్తున్నందునే 'సాక్షి'పై సర్కారు వారి అక్కసు. ఇదొక్కటే కాదు... అక్రమ మార్గాల్లో అధికారాన్ని చెరబట్టింది మొదలు కూటమి పెద్దలు చేయని అరాచకం లేదు. ఇసుక దోపిడీ, భూకబ్జాలు, పేరూ ఊరూ లేని సంస్థలకు విలువైన భూముల్ని కారు చౌకగా కట్టబెట్టడాలూ, మహిళలపై అఘాయిత్యాలూ.... ఒకటేమిటి, కూటమి సర్కారు చేస్తున్న సమస్త అరాచకాలనూ 'సాక్షి' బయట పెడుతోంది. అందుకే తప్పుడు కేసులు బనాయించి నోరుమూయించాలని చూస్తోంది.

మనది ప్రపంచంలోనే అతి పెద్ద ప్రజాస్వామిక దేశం. ప్రత్యేకించి ఆంధ్రప్రదేశ్ నిత్యం రాజకీయ చైతన్యంతో తొణికిసలాడే ప్రాంతం. ఇలాంటిచోట ఎంతకైనా బరితెగించి పాలిద్దామని, నిజాలు బయటపెడుతున్నవారి నోరు నొక్కుదామని చూడటం తెలివితక్కువతనం. దేశంలో ఇందిరాగాంధీ ఎమర్జెన్సీ విధించినప్పుడు కూడా మీడియాపైనా, ఎడిటర్లపైనా ఈ స్థాయిలో కక్ష తీర్చుకున్న దాఖలాలు లేవు. గతంలో 'సాక్షి' కార్యాలయాలను లక్ష్యంగా చేసుకుని టీడీపీ మూకలు దాడులు చేశాయి. ఈమధ్య పోలీసులే ఆ బాధ్యత తీసుకుంటున్నారు. ఇటీవల విజయవాడలోని 'సాక్షి' ప్రధాన కార్యాలయంలోకి అర్ధరాత్రి చొరబడి అరాచకం సృష్టించారు. ఇప్పుడిక వార్త ప్రచురించటాన్ని కూడా నేరంగా పరిగణించి నోటీసులు జారీ చేయటం, అక్రమ కేసులు బనాయించటం మొదలైందన్నమాట! ఒక పార్టీ నాయకుడు నిర్వహించిన మీడియా సమావేశం వివరాలు ప్రచురించటం నేరమెలా అవుతుందో సర్కారు చెప్పగలదా?

మన రాజ్యాంగం ప్రసాదించిన ప్రాథమిక హక్కుల్లో పత్రికా స్వేచ్ఛ అంతర్భాగం. పత్రికా స్వేచ్ఛ అంటే సమాచారాన్ని తెలుసుకోవటానికి ప్రజలకుండే హక్కు. దీన్ని కాలరాయాలని చూస్తే ప్రజాస్వామ్య శక్తులు సహించవు. 'సాక్షి' గొంతు నొక్కితే తమ అరాచకాలను ప్రశ్నించేవారుండరని కూటమి ప్రభుత్వం కలలుగంటోంది. అందుకే నోటీసులతో, తప్పుడు కేసులతో బెదిరిస్తోంది. పాలకుల అక్రమాలనూ, అన్యాయాలనూ, అరాచకాలనూ బట్టబయలు చేయటం, ప్రజల్ని చైతన్యవంతుల్ని చేయటం 'సాక్షి' కర్తవ్యం. పాలకుల చవకబారు ఎత్తుగడలకు భయపడి దీన్నుంచి వైదొలగే ప్రశ్నే లేదు.

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ విశ్వావసు నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయనం, వర్ష ఋతువు భాద్రపద మాసం, **తిథి:** బ.చవితి సా.4.10 వరకు, తదుపరి పంచమి. **నక్షత్రం:** అశ్విని రా.6.13 వరకు, తదుపరి భరణి, **వర్జ్యం:** ప.2.29 నుండి 3.59 వరకు, తదుపరి రా.3.10 నుండి 4.39 వరకు, **దుర్ముహూర్తం:** ఉ.9.54 నుండి 10.42 వరకు, తదుపరి ప.2.45 నుండి 3.33 వరకు, **అమృత ఘడియలు:** ఉ.11.25 నుండి 12.56 వరకు.

సూర్యోదయం : 5.50
సూర్యాస్తమయం: 6.04
రాహుకాలం : ప.1.30 నుండి 3.00 వరకు
యమగండం : ఉ.6.00 నుండి 7.30 వరకు

సోషల్ టాక్

కుతూహలం

విజయం అనేది ప్రమాదకరమైన స్థితి. ఎందుకంటే మీరు దాని నుండి ఇక ఏమీ నేర్చుకోరు. పైగా అది సులభంగా మీ ఆత్మసంతృప్తికి దారితీస్తుంది. గుర్తుంచుకోండి. నేర్చుకోవాలన్న కుతూహలం కోల్పోనంత వరకే మీరు విజేతగా నిలువగలరు.

– పాల్ బల్కే, ఛైర్మన్, నెస్లే

వినండి

వాస్తవ ప్రపంచంలో పరిష్కారాలు స్పష్టంగా ఉండకపోవచ్చు. దాంతో మీరు అయోమయంలో పడిపోతారు. మీరు మీ నమ్మకాలకు కట్టుబడి ఉన్నప్పటికీ, ఇతరుల మాట వినగలిగితే, అప్పుడు మీరు నిజంగా విజయం సాధిస్తారు.

– జేక్ సల్లివాన్, యూఎస్ మాజీ ఎన్.ఎస్.ఎ.

దార్శనికులు

నేను మీటింగ్‌లలో ఒక మూల కూర్చుని ధీరూభాయ్ అంబానీ, జెఆర్‌డి టాటా, ఆదిత్య బిర్లా వంటి నాయకులు తమ వాటాదారులతో ఎలా వ్యవహరిస్తారో, ఎలా సంభాషిస్తారో చూశాను. ఆ దార్శనికుల నుండి వ్యాపారం గురించి చాలా నేర్చుకున్నాను.

– సజ్జన్ జిందాల్, ఎండీ, జె.ఎస్.డబ్ల్యు

పెద్ద ప్రపంచం

మీరు మీ కెరీర్ వెలుపల ఉన్న వ్యక్తులను కూడా నిత్యం కలుస్తూ ఉండాలి. అందుకోసం కొంత సమయం తీసి పెట్టుకోవాలి. మీ ప్రపంచంలో మీరు ఉండిపోతే, బయట ఇంకా పెద్ద ప్రపంచం ఉందన్న సంగతిని మీరు గుర్తించలేరు.

– జనమేజయ సిన్హా, రచయిత

అభివృద్ధికి మార్గం

క్రమంగా మనంతట మనం ఆలోచించే సామర్థ్యం కోల్పోతున్నాం. సూచనల ద్వారా జీవించడానికి అలవాటు పడుతున్నాం. ఆలోచనతో పని లేకుండా జీవించడం నేర్చుకుంటే వ్యక్తిగా అభివృద్ధి చెందలేం.

– సుసన్నా కాన్‌స్టాంటైన్, రచయిత్రి

ఓటమి మేలు

ఎంతటి ఘోరమైన ఓటమి అయినా, విజయానికి తోడ్పడుతుంది. విజయం లాగే ఓటమి కూడా ఆత్మను కవ్వంలా చిలుకుతుంది. కీర్తిని బయటికి తెస్తుంది.

– అల్ గోర్, యూఎస్ వ్యాపారవేత్త

జాతి సేవలో మునుముందుకు...

సందర్భం

నరేంద్ర మోదీ
భారత ప్రధాని

ఈ రోజు సెప్టెంబరు 11... ఈ తేదీ మనకు రెండు విభిన్న చారిత్రక సంఘటనలను గుర్తు చేస్తుంది.

మొదటిది... షికాగోలో 1893నాటి స్వామి వివేకానంద ప్రసంగం. 'సిస్టర్స్ అండ్ బ్రదర్స్ ఆఫ్ అమెరికా' అన్న ఆయన పలకరింపు ఆ సమావేశ మందిరంలోని వేలాది ప్రేక్షకుల హృదయాలను పులకరింపజేసింది. భారత అజరామర ఆధ్యాత్మిక వారసత్వాన్ని, సార్వత్రిక సోదరభావన ప్రాధాన్యాన్ని ఈ అంతర్జాతీయ వేదికపై నుంచి ఆయన ప్రపంచానికి పరిచయం చేశారు. రెండోది... ఉగ్రవాద–తీవ్రవాద దుశ్చర్యల ఫలితంగా ఈ సౌహార్ద భావనను తుత్తునియలు చేస్తూ సాగిన 9/11 నాటి భీకర దాడులు.

ఇదే రోజుకు మరో ప్రత్యేకత కూడా ఉంది... 'వసుధైవ కుటుంబకం' సూత్రంతో ప్రేరణ పొంది, సామాజిక మార్పు–సామరస్యం, సోదరభావ స్ఫూర్తి బలోపేతం లక్ష్యంగా తన జీవితాన్ని అంకితం చేసిన ఒక మహనీయుడి జన్మదినమిది. రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ్ (ఆర్‌ఎస్‌ఎస్)తో అనుబంధంగల లక్షలాది మంది ఆయనను సగౌరవంగా... ప్రేమాభిమానాలతో పరమ 'పూజ్య సర్‌సంఘ్‌చాలక్' అని పిలుచుకుంటారు. అవును... నేను చెబుతున్నది శ్రీ మోహన్ భాగవత్ గురించే! ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ శతాబ్ది ఉత్సవాల నేపథ్యంలో ఆయన 75వ జన్మదిన వేడుక నిర్వహించుకోవడం యాదృచ్ఛికం. ఈ సందర్భంగా నా శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తూ ఆ దైవం ఆయనకు దీర్ఘాయుష్షు ప్రసాదించాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

> సామాజిక శ్రేయస్సు కోసం మోహన్ జీ 'పంచ పరివర్తన్' అందించారు. సామాజిక సామరస్యం, కుటుంబ విలువలు, పర్యావరణ అవగాహన, జాతీయ భావన, పౌర విధులు ఇందులోని అంశాలు. ఇవి భారతీయులకు స్ఫూర్తినిస్తాయి.

మోహన్ భాగవత్ కుటుంబంతో నా అనుబంధం ఎంతో లోతైనది. ఆయన తండ్రి దివంగత మధుకర్ రావు భాగవత్‌తో సన్నిహితంగా పనిచేసే అదృష్టం నాకు దక్కింది. ఈ అనుభవాన్ని నా రచన 'జ్యోతిపుంజ్'లో విస్తృతంగా వివరించాను. న్యాయ వ్యవస్థతో తన అనుబంధంతో పాటు, దేశ ప్రగతి కోసం ఆయన తనను తాను అంకితం చేసుకున్నారు. గుజరాత్ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 'ఆర్‌ఎస్‌ఎస్'ను బలోపేతం చేయడంలో కీలక పాత్ర పోషించారు. దేశ పురోగమనంపై మధుకర్ రావు తపన ఎంతటిదంటే– తన కుమారుడు మోహన్ రావును భారత పునరుజ్జీవనం దిశగా కృషికి పురిగొల్పింది. మధుకర్ రావు ఒక పరుసవేది కాగా, మోహన్ రావు రూపంలో మరో 'మణి'ని తీర్చిదిద్దారు.

తొలి అడుగులు

మోహన్ 1970 దశకం మధ్య భాగంలో ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ ప్రచారక్ అయ్యారు. 'ప్రచారక్' అంటే– ఏదో ఒక సిద్ధాంతం ఆధారంగా సంబంధిత ప్రబోధాలను ప్రచారం చేసే బాధ్యతగా కొందరు అపార్థం చేసుకోవచ్చు. కానీ, ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ పనితీరు గురించి తెలిసిన వారికి 'ప్రచారక్' అనేది సంస్థలో కీలక పని సంప్రదాయమనే వాస్తవం చక్కగా తెలుసు. గడచిన వంద సంవత్సరాలుగా దేశభక్తి ప్రేరణగా వేలాది యువత 'భారతదేశమే ప్రధానం' లక్ష్యంగా దాన్ని సాకారం చేసే దిశగా తమ జీవితాలను అంకితం చేశారు. ఇందు కోసం వారు ఇల్లూవాకిలీ సహా కుటుంబ బంధాలన్నిటినీ వదులుకుని దేశమాత సేవలో తరించారు.

ఆయన 'ఆర్‌ఎస్‌ఎస్'లో ప్రవేశించిన తొలినాళ్ల సమయాన్ని భారత చరిత్రలో అంధకార యుగంగా అభివర్ణించవచ్చు. ఆనాటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అత్యంత క్రూర ఎమర్జెన్సీ విధించిన సమయమది. ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలను గౌరవిస్తూ, దేశం ప్రగతి పథంలో పయనించాలని ఆకాంక్షించే ప్రతి వ్యక్తీ దీన్ని ప్రతిఘటిస్తూ ఉద్యమంలో దూకడం అత్యంత సహజం. అదే తరహాలో మోహన్ సహా అసంఖ్యాక 'ఆర్‌ఎస్‌ఎస్' స్వయంసేవకులు కూడా ఇలాగే చేశారు. మహారాష్ట్రలోని గ్రామీణ, వెనుకబడిన ప్రాంతాల్లో... ముఖ్యంగా విదర్భలో ఆయన విస్తృతంగా పనిచేశారు. తద్వారా పేదలు, అణగారిన వర్గాల సమస్యలను ఆకళింపు చేసుకునే అవకాశం ఆయనకు లభించింది.

అనంతర కాలంలో భాగవత్ 'ఆర్‌ఎస్‌ఎస్'లో వివిధ బాధ్యతలు నిర్వర్తించారు. ఆ యా విధుల నిర్వహణలో ఆయన అసమాన నైపుణ్యం ప్రదర్శించారు. ముఖ్యంగా 1990 దశకంలో 'అఖిల భారతీయ శారీరక్ ప్రముఖ్' అధిపతిగా మోహన్ పనిచేసిన కాలాన్ని చాలామంది స్వయంసేవకులు నేటికీ ఎంతో ప్రేమాభిమానాలతో స్మరించుకుంటుంటారు. ఆ సమయంలో ఆయన బిహార్ రాష్ట్రంలోని గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో సంఘ్ నిర్మాణం కోసం అవిరళ కృషి చేశారు. జనజీవనంలోని క్షేత్రస్థాయి సమస్యలపై ఆయన అవగాహనను ఈ

నేడు ఆర్ఎస్ఎస్ సర్‌సంఘ్‌చాలక్ మోహన్ భాగవత్ 75వ జన్మదినం

అనుభవాలు మరింత పెంచాయి. అటుపైన 20వ శతాబ్దారంభంలో ఆయన 'అఖిల భారతీయ ప్రచార ప్రముఖ్'గా బాధ్యతలు స్వీకరించారు. అనంతరం 2000లో 'సర్‌కార్యవాహ్' అయ్యారు. ఈ రెండు పదవుల్లోనూ తనదంటూ ప్రత్యేక పనిశైలిని ఆచరణలో పెట్టారు. అత్యంత సంక్లిష్ట పరిస్థితులను సులువుగా, కచ్చితత్వంతో నిభాయించారు. ఆ తర్వాత 2009లో 'సర్‌సంఘ్‌చాలక్'గా ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ పగ్గాలు చేపట్టిన నాటి నుంచీ అందరికీ ఉత్తేజమిచ్చే విధంగా పని చేస్తున్నారు.

ఈ పదవీ నిర్వహణ సంస్థాగత బాధ్యతను మించిన కర్తవ్యం. సంస్థ ఉద్దేశాలు, నిర్దేశాలపై స్పష్టత, భరతమాతపై అపార ప్రేమగల అసాధారణ వ్యక్తులు త్యాగం, అచంచల నిబద్ధతతో ఈ బాధ్యతలకు కొత్త నిర్వచనమిచ్చారు. మోహన్ భాగవత్ ఈ గురుతర బాధ్యతను అనితర సాధ్యంగా నిర్వహించడంతోపాటు స్వీయ శక్తిసామర్థ్యాలు, మేధస్సు జోడించి కరుణార్ద్ర నాయకత్వాన్ని ఆచరణాత్మకంగా చూపారు. 'దేశమే ప్రధానం' అన్న సూత్రమే వీటన్నిటికీ ప్రేరణ!

ప్రత్యేక కార్యశీలత్వం

అవిచ్ఛిన్నత, అన్వయం... మోహన్ జీ మనఃపూర్వకంగా భావించిన, తన కార్యశైలిలో ఇముడ్చుకున్న ముఖ్యమైన అంశాలపై ఆలోచిస్తే ఈ రెండూ నాకు స్ఫురిస్తాయి. మనం గర్వించే సంస్థాగత భావజాల పరంగా రాజీపడకుండా, అదే సమయంలో మారుతున్న సామాజిక అవసరాలకూ అనుగుణంగా... సంక్లిష్టమైన అంశాల్లోనూ ఆయన సమర్థంగా సంస్థను ముందుకు నడిపారు. ఆయనకు యువతతో సహజమైన అనుబంధం ఉంది. ఎప్పుడూ పెద్ద సంఖ్యలో యువతను సంఘ్‌పరివార్‌లో భాగస్వాములను చేయడంపై దృష్టి సారించారు. ఆయనెప్పుడూ బహిరంగ చర్చల్లో పాల్గొంటూ, ప్రజలతో సంభాషిస్తూ కనిపిస్తారు. నేటి గతిశీల, డిజిటల్ ప్రపంచంలో ఇది అత్యంత ప్రయోజనకరమైన అంశం.

స్థూలంగా చెప్పాలంటే, వందేళ్ల ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ ప్రస్థానంలో భాగవత్ జీ బాధ్యతలు నిర్వర్తించిన కాలం అత్యంత విప్లవాత్మక సమయమని చెప్పక తప్పదు. యూనిఫాంలో మార్పు నుంచి శిక్షా వర్గలలో (శిక్షణ శిబిరాలు) మార్పుల వరకు... ఆయన నేతృత్వంలో అనేక ముఖ్యమైన మార్పులు వచ్చాయి.

మానవత్వం విపత్తుతో తలపడిన కోవిడ్ కాలంలో మోహన్ జీ కృషి నాకు ఎప్పటికీ గుర్తుంటుంది. జీవితకాలంలో మునుపెన్నడూ చూడని ఆ విపత్తు వేళ ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ సాంప్రదాయక కార్యకలాపాల కొనసాగింపు సవాలుగా మారింది. సాంకేతికత వినియోగాన్ని పెంచాలని మోహన్ జీ సూచించారు. ప్రపంచవ్యాప్త సవాళ్ల నేపథ్యంలో... సంస్థాగత యంత్రాంగాలను అభివృద్ధి చేస్తూనే, అంతర్జాతీయ పరిణామాలనూ నిశితంగా పరిశీలించారు.

స్వీయ రక్షణ చర్యలతోపాటు ప్రజా రక్షణను కర్తవ్యంగా భావిస్తూ.. ఆపన్నులను ఆదుకునేందుకు కోవిడ్ సమయంలో స్వయంసేవకులంతా శక్తివంచన లేకుండా కృషి చేశారు. అనేక చోట్ల వైద్య శిబిరాలు నిర్వహించాం. కష్టపడి పనిచేసే స్వయంసేవకులను కూడా కోల్పోయాం. కానీ మోహన్ జీ స్ఫూర్తి వల్ల వారి దృఢ సంకల్పం ఎప్పుడూ సడలలేదు.

ఈ ఏడాది మొదట్లో నాగ్‌పూర్‌లో మాధవ్ నేత్ర చికిత్సాలయ ప్రారంభోత్సవం సందర్భంగా... ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ ఒక అక్షయవటం లాంటిదనీ, అది మన దేశ సంస్కృతినీ, సామూహిక చైతన్యాన్నీ శక్తిమంతం చేస్తుందనీ నేను వ్యాఖ్యానించాను. ఈ అక్షయవట మూలాలు లోతైనవి, బలమైనవి. ఎందుకంటే అవి విలువలతో కూడుకున్నవి. ఈ విలువలను పెంపొందించడానికీ, ముందుకు తీసుకెళ్లడానికీ మోహన్ భాగవత్ జీ అంకితభావంతో వ్యవహరించిన విధానం నిజంగా స్ఫూర్తిదాయకం.

మోహన్ జీ వ్యక్తిత్వంలో మరో అద్భుత లక్షణం ఆయన మృదు భాషణం. ఆయన అందరి మాటా వింటారు. ఈ లక్షణం విస్తృత దృక్పథానికి నిదర్శనం. ఇదే ఆయన వ్యక్తిత్వానికి, నాయకత్వానికి శోభనిచ్చింది.

పంచ పరివర్తన్

వివిధ ప్రజా కార్యక్రమాలపై ఆయన చూపించిన ఆసక్తి గురించి కూడా నేను రాయాలనుకుంటున్నాను. 'స్వచ్ఛ భారత్ మిషన్' నుంచి 'బేటీ బచావో బేటీ పఢావో' వరకు.. ఈ కార్యక్రమాల్లో ఉత్సాహంగా భాగస్వామ్యం వహించాలని మొత్తం ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ కుటుంబానికీ ఆయన ఎప్పుడూ చెప్పేవారు. సామాజిక శ్రేయస్సు కోసం మోహన్ జీ 'పంచ పరివర్తన్' అందించారు. సామాజిక సామరస్యం, కుటుంబ విలువలు, పర్యావరణ అవగాహన, జాతీయ భావన, పౌర విధులు ఇందులోని

> మోహన్ జీ వ్యక్తిత్వంలో మరో అద్భుత లక్షణం ఆయన మృదు భాషణం. ఆయన అందరి మాటా వింటారు. ఈ లక్షణం విస్తృత దృక్పథానికి నిదర్శనం. ఇదే ఆయన వ్యక్తిత్వానికి, నాయకత్వానికి శోభనిచ్చింది.

అంశాలు. జీవితంలోని ప్రతి దశలో ఇవి భారతీయులకు స్ఫూర్తినిస్తాయి. బలమైన, సంపన్నమైన దేశాన్ని చూడాలని ప్రతి స్వయంసేవక్ కలలుగంటాడు. దాన్ని సాకారం చేయడం కోసం... స్పష్టమైన దార్శనికత, నిర్ణయాత్మక కార్యాచరణ రెండూ కావాలి. మోహన్ జీలో ఈ రెండు లక్షణాలూ పుష్కలంగా ఉన్నాయి.

భాగవత్ జీ ఎప్పుడూ 'ఏక్ భారత్ శ్రేష్ఠ భారత్' గురించి బలంగా చెప్తారు. భారతదేశ వైవిధ్యాన్ని గట్టిగా నమ్మే వ్యక్తి. దేశంలో భాగమైన అనేక విభిన్న సంస్కృతులు, సంప్రదాయాలను ఘనంగా చాటుతారు.

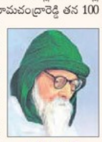
తన షెడ్యూల్ వల్ల ఎంత బిజీగా ఉన్నా... మోహన్ జీ సంగీతం, పాటల వంటి అభిరుచులకు ఎప్పుడూ సమయం కేటాయించారు. వివిధ భారతీయ సంగీత వాయిద్యాలలో ఆయన చాలా ప్రజ్ఞాశాలి అని కొద్ది మందికే తెలుసు. చదవడం పట్ల ఆయనకున్న మక్కువ ఆయన ప్రసంగాలు, సంభాషణలలో కనిపిస్తుంది.

మరి కొన్ని రోజుల్లో ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ 100 సంవత్సరాలు పూర్తి చేసుకుంటుంది. ఈ సంవత్సరం విజయ దశమి, గాంధీ జయంతి, లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి జయంతి, ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ శతాబ్ది ఉత్సవాలు ఒకే రోజున జరగడం కూడా ఒక ఆనందకరమైన యాదృచ్ఛికం. భారత దేశంతోపాటు ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆర్‌ఎస్‌ఎస్‌తో అనుబంధం ఉన్న లక్షలాది మందికి ఇది ఒక చారిత్రాత్మక ఘట్టం అవుతుంది. ఈ సమయంలో మోహన్ జీ వంటి తెలివైన, కష్టపడి పనిచేసే సర్ సంఘచాలక్ సంస్థను నడిపిస్తున్నారు. మనం అంతరాలకూ, హద్దులకూ అతీతంగా ఎదిగి, ప్రతి ఒక్కరినీ మనవారిగా భావిస్తే సమాజంలో నమ్మకం, సోదరభావం, సమానత్వం బలపడుతుందని చాటిన మోహన్ జీ వసుధైక కుటుంబానికి సజీవ ఉదాహరణగా చెబుతూ నేను ముగిస్తున్నాను. దీర్ఘాయుష్షుతో, ఆరోగ్యంతో మోహన్ జీ భరతమాత సేవలో ముందుకు సాగాలని కోరుకుంటున్నాను.

భూదానోద్యమ పితామహుడు

ఇన్ బాక్స్

మహాత్మా గాంధీ ఆధ్యాత్మిక వారసునిగా, భూదానోద్యమ పితామహులుగా ప్రసిద్ధికెక్కిన ఆచార్య వినోబా భావే 1895 సెప్టెంబర్ 11న మహారాష్ట్రలో రత్నగిరి జిల్లాలో జన్మించారు. బెనారస్ యూనివర్సిటీలో గాంధీజీ ఉపన్యాసానికి ప్రేరేపితుడై గాంధీజీ అనుచరునిగా మారారు. గాంధీజీ వినోబాను 'ప్రథమ వ్యక్తి సత్యాగ్రహి'గా జాతికి పరిచయం చేశారు. భారతదేశంలో సమ సమాజ నిర్మాణానికి గాంధీజీ ఆశించిన 'గ్రామ స్వరాజ్య లక్ష్యసాధన'కు వినోబాజీ 1951లో శివరాంపల్లి సర్వోదయ సమ్మేళన అనంతరం శాంతి యాత్రను నిర్వహించారు. ఇందులో భాగంగా ఏప్రిల్ 18న నల్లగొండ జిల్లా పోచంపల్లి గ్రామంలో ప్రార్థన సమావేశంలో వెదిరె రామచంద్రారెడ్డి తన 100 ఎకరాల భూమిని వినోబాకు సమర్పించారు. ఈ విధంగా ప్రారంభించిన 'శాంతి యాత్ర' పోచంపల్లి నుండి 'భూదాన యాత్ర'గా మారింది.

వినోబా భావే

యాత్రలో భూస్వాముల నుండి భూమి సేకరించి భూమి లేని వారికి పంపిణీ చేసే కార్యక్రమం చేపట్టారు. సోషలిస్టు పార్టీ నేత జయప్రకాష్ నారాయణ్ అహింసాయుత మార్గం ద్వారా శోషణ రహిత సమ సమాజ స్థాపనకు ఈ భూదానోద్యమం దోహదపడగలదని ఆశించి, సోషలిస్ట్ పార్టీ కార్యకర్తలందరూ ఈ భూదానోద్యమంలో పాల్గొనవలసిందిగా పిలుపునిచ్చారు. 1954లో మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో జయప్రకాష్ నారాయణ్ నాగర్ కర్నూల్, వనపర్తి తాలూకాల్లోని భూస్వాముల నుండి భూమి సేకరించి భూమి లేని వారికి పంచారు.

బిహార్, ఒరిస్సా, తమిళనాడు, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక రాష్ట్రాల్లో భూదాన పాదయాత్ర కొనసాగింది. భూదాన యాత్ర ఖర్చులకు నిధులు 'గాంధీ స్మారక నిధి' నుండి అందేవి. వినోబా రెండో పర్యాయం పాదయాత్ర (1956) సమయంలో మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో 'పాల్మాకుల' గ్రామంలో వినోబా క్యాంపును భారత రాష్ట్రపతి డా॥ రాజేంద్ర ప్రసాద్ సందర్శించి వెళ్లారు. 1956 మార్చి 7వ తేదీన ప్రధానమంత్రి పండిట్ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ స్వయంగా మాధవరావుపల్లి గ్రామానికి వచ్చి వినోబాను కలిసి భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాల ఏర్పాటు గురించి, బొంబాయి మహానగర సమస్య పరిష్కారం గురించి చర్చించారు. అవిశ్రాంతంగా దేశ సేవలో ఉన్న ఆయన 1982 నవంబరు 15న పవనార్ (వార్ధా) ఆశ్రమంలో అస్తమించారు. వీరి మరణానంతరం భారత ప్రభుత్వం ఆయనకు అత్యున్నత పౌర పురస్కారం 'భారతరత్న' ప్రకటించింది. ఆచార్య వినోబాజీ 130వ జయంతి సందర్భంగా వారితో నాకు ఉన్న అనుబంధాన్ని స్మరించుకుంటూ శ్రద్ధాంజలి ఘటిస్తున్నాను.

– జి.వి. సుబ్బారావు, తెలంగాణ గాంధీ స్మారక నిధి అధ్యక్షులు
(నేడు ఆచార్య వినోబా భావే 130వ జయంతి)

పోస్టాఫీసు 'పార్సిళ్ల' రికార్డు

డేటా పాయింట్

భారత తపాలాశాఖ 2023లో 1.30 కోట్లకు పైగా వివిధ లెటర్లను బట్వాడా చేసింది. 2018తో పోలిస్తే ఇది కేవలం 20 శాతమే. కానీ, పార్సిళ్ల విషయంలో రికార్డు సృష్టించింది.

సంవత్సరాల వారీగా

సంవత్సరం	బట్వాడా చేసిన లేఖలు (కోట్లలో)	పార్సిళ్లు (లక్షల్లో)
2018	6.68	3.2
2019	5.79	3.1
2020	5.43	2.8
2021	5.43	2.1
2022	5.43	2.1
2023	1.3	5.3

ఆధారం: యూనివర్సల్ పోస్టల్ యూనియన్ 'పోస్టల్ స్టాటిస్టిక్స్ రిపోర్టులు'

అమృతత్వాన్ని సాధించడం

జ్యోతిర్మయం

భారతీయ సాహిత్యం మానవ జీవన ప్రయోజనాన్ని ప్రవచిస్తున్నది. 'భారతము' అనడంలోనే ఉదాత్తత ఉన్నది. 'భా' అంటే ప్రకాశం... 'రతము' అంటే కోరిక. ప్రకాశము అంటే ఉన్నతిని సాధించాలనే తపన. సమున్నత స్థితిని దర్శించి సాధించేందుకు ప్రయత్నం చేసేవారే, భారతీయులు. భారతీయ జీవన విధానంలో భౌతిక, ఆధ్యాత్మిక జీవన సమన్వయత ఓతప్రోతమై కనిపిస్తుంది. భౌతికత, ఆధ్యాత్మికతలు పరస్పర సమన్వయంతో ముడిపడిన జీవితాన్ని రసమయం చేసుకునేందుకు అవసరమైన మార్గాలనూ చూపే క్రమంలో చెప్పబడిన పలు గాథలు ప్రతీకాత్మకమైనవి. అందులో 'గంగావతరణ' గాథ వ్యక్తి జీవితంలో 'ఉన్న స్థితి నుండి ఉన్నత స్థితికి' చేరేందుకు చేయవలసిన ప్రయత్నం, సాధనల గూర్చి ప్రబోధిస్తుంది.

సగరుని మనుమడైన భగీరథుడు తన పూర్వీకులకు సద్గతిని ప్రసాదించాలనే సంకల్పంతో గంగాదేవిని గూర్చి తపస్సు చేయడం, గంగ ప్రత్యక్షమై, భగీరథుని కోరిక ప్రకారం భూమిపై 'అవతరించడం' గంగావతరణంగా చెప్పుకుంటాము. అవతరించడం అంటే కిందికి దిగడం. మూలాధారంలో నిద్రావస్థలో ఉండే కుండలినీ శక్తిని సహస్రారానికి చేర్చే ప్రక్రియనే ఆధ్యాత్మిక పరిభాషలో 'అమృతత్త్వ సాధన' లేదా 'గంగావతరణ సాధన' అంటారు. సాధకుని సాధనా నిష్పత్తిని అనుసరించి ఆధ్యాత్మిక శక్తి అవతరిస్తూ సాధకుడిని ఉన్నత స్థితికి చేర్చడమే సాధన పరమార్థం. భౌతిక జీవితంలో ఉన్నత స్థితికి చేరడం, అభివృద్ధిని సాధించడం, ఆధ్యాత్మిక జీవితంలో అమృతత్వాన్ని సాధించడం లక్ష్యంగా మానవ జీవనం సాగాలనే సత్యాన్ని సుబోధకంగా, ప్రతీకాత్మకంగా బోధిస్తోంది గంగావతరణ గాథ. గంగావతరణ గాథ మానవజాతికి ఏం బోధిస్తున్నది? ప్రయత్నం చేయనిదే ప్రపంచంలో ఏ వ్యక్తీ దేనినీ సాధించలేడు. సుప్త జాతికి పురోగతి లేదు. నిస్వార్థమైన చైతన్యంతో, సదాశయంతో, నిరంతర తపన, కార్యదీక్ష, ఆత్మవిశ్వాసం వంటివి ఆయుధాలుగా ఉదాత్తమైన లక్ష్యాన్ని ఛేదించాలనే సంకల్పంతో పురోగమించే వారికి అసాధ్యమైనదేదీ లేదనే సత్యాన్ని భగీరథుని పాత్ర ద్వారా భారతీయ సాహిత్యం బోధిస్తున్నది.

– పాలకుర్తి రామమూర్తి

● కూటమి ప్రభుత్వంలో ఇసుక మాఫియా ఆగడాలు రోజురోజుకూ పెరిగిపోతున్నాయి. రాష్ట్రం నుంచి తెలంగాణకు విచ్చలవిడిగా ఇసుక అక్రమ రవాణా జరుగుతుంది. తూర్పుగోదావరి జిల్లా కొవ్వూరు, తాళ్లపూడి, అన్నదేవరపేట నుంచి ఇసుక అక్రమంగా పక్క రాష్ట్రానికి తరలిపోతోంది. ఈనెల 4న పోలీసులు తెలంగాణకు తరలిపోతున్న సుమారు 16 లారీలను ఏలూరు జిల్లా చింతలపూడిలో పట్టుకుని సీజ్ చేశారు.

కలవరపెడుతున్న
బాలికల జనన రేటు తగ్గుదల

దేశంలో ప్రతి వెయ్యిమంది పురుషులకు 917 మంది మహిళలు
గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 914 మంది, పట్టణాల్లో 925 మంది స్త్రీలు
నమూనా గణాంకాలు-2023 నివేదికలో వెల్లడి

సాక్షి, అమరావతి: దేశంలో బాలికల జనన రేటు తగ్గుతుండటం కలవరపాటుకు గురిచేస్తోంది. పట్టణాల్లో కంటే గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోనే జనన లింగ నిష్పత్తిలో భేదం కనబడుతోంది. భారత్‌లో సగటున ప్రతి వెయ్యి మంది పురుషులకు 917 మంది మహిళలున్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వెయ్యి మంది పురుషులకు 914 మంది స్త్రీలుండగా పట్టణ ప్రాంతాల్లో వెయ్యి మంది పురుషులకు 925 మంది స్త్రీలున్నారు. ఈ మేరకు 2021-2023 మధ్య కాలంలో లింగ నిష్పత్తి గణాంకాలను నమూనా గణాంకాల-2023 నివేదిక తాజాగా వెల్లడించింది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కూడా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో కంటే పట్టణాల్లోనే లింగ నిష్పత్తి ఎక్కువగా ఉంది. ఏపీలో గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వెయ్యి మంది పురుషులకు 938 మంది స్త్రీలుండగా అదే పట్టణ ప్రాంతాల్లో వెయ్యిమంది పురుషులకు 953 మంది స్త్రీలున్నారు. ఢిల్లీలో గ్రామీణ ప్రాంతాల కన్నా పట్టణాల్లో లింగ నిష్పత్తి చాలా తక్కువగా ఉంది. ఛత్తీస్‌గఢ్‌లో ప్రతి వెయ్యి మంది పురుషులకు అత్యధికంగా 974 మంది స్త్రీలున్నారు. ఆ తరువాత కేరళలో వెయ్యి మంది పురుషులకు 971 మంది స్త్రీలున్నారు. వెయ్యి మంది పురుషులకు 868 మంది స్త్రీలతో ఉత్తరాఖండ్‌లో అత్యల్ప లింగ నిష్పత్తి ఉంది.

దేశంలో రాష్ట్రాల వారీగా ప్రతి వెయ్యి మంది పురుషులకు స్త్రీల సంఖ్య ఇలా..

రాష్ట్రం పేరు	మొత్తం	గ్రామీణ	పట్టణ
దేశంలో	917	914	925
ఛత్తీస్‌గఢ్	974	987	921
కేరళ	971	974	967
హిమాచల్ ప్రదేశ్	958	959	940
ఆంధ్రప్రదేశ్	943	938	953
అసోం	938	936	961
తమిళనాడు	933	923	942
కర్ణాటక	931	936	922
పశ్చిమ బెంగాల్	931	927	944
జమ్మూ-కశ్మీర్	929	927	936
జార్ఖండ్	925	928	913

బాధ్యతలు స్వీకరించిన సింఘాల్

తిరుమల: టీటీడీ ఈవోగా అనిల్ కుమార్ సింఘాల్ బుధవారం బాధ్యతలు చేపట్టారు. ఈయన 2017 మే నుంచి 2020 అక్టోబర్ వరకు ఈవోగా పని చేసిన సంగతి తెలిసిందే. ఈ మేరకు రెండోసారి అవకాశం రావడంతో తనకు మరింత బాధ్యత పెరిగిందని అనిల్ వ్యాఖ్యానించారు. దేవస్థానం పవిత్రతను కాపాడేందుకు, భక్తులకు మెరుగైన సౌకర్యాలు కల్పించేందుకు టెక్నాలజీ వినియోగంపై దృష్టి పెడతామని ఆయన తెలిపారు.

● కర్నూలు జిల్లా తుగ్గలి మండలంలోని చిన్నజొన్నగిరికి చెందిన రైతు చెట్నేపల్లి శ్రీనివాసులు(50) ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డాడు. పోలీసుల కథనం మేరకు.. గ్రామానికి చెందిన శ్రీనివాసులు తనకున్న మూడెకరాలలో వ్యవసాయం చేసుకుంటూ జీవనం సాగిస్తున్నాడు. పంటల సాగుకు రూ.10లక్షలు అప్పులు చేశాడు. తీర్చే మార్గం లేక మనస్తాపంతో మంగళవారం తోటలో మందు గుళికలు మింగి ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డాడు.

'మద్దిరాల'కు డాక్టర్ యలవర్తి నాయుడమ్మ అవార్డు
ప్రదానం చేసిన తెలంగాణ గవర్నర్ జిష్ణుదేవ్ వర్మ

తెనాలి: గుంటూరు జిల్లా తెనాలికి చెందిన విశ్వవిఖ్యాత శాస్త్రవేత్త డాక్టర్ యలవర్తి నాయుడమ్మ స్మారక అవార్డు ప్రదానోత్సవం బుధవారం ఘనంగా జరిగింది. డాక్టర్ యలవర్తి నాయుడమ్మ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో ఇక్కడి తెనాలి రామకృష్ణకవి కళాక్షేత్రంలో ఏర్పాటైన ప్రత్యేక సభకు ఫౌండేషన్ చైర్మన్ యడ్లపాటి రఘునాథబాబు అధ్యక్షత వహించారు. ముఖ్యఅతిథిగా తెలంగాణ గవర్నర్ జిష్ణుదేవ్ వర్మ హాజరయ్యారు. ఆర్థిక రంగ నిపుణుడు, కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ ఆర్థిక వ్యవహారాల విభాగం కార్యదర్శి నాగరాజు మద్దిరాలకు డాక్టర్ నాయుడమ్మ అవార్డును తెలంగాణ గవర్నర్ జిష్ణుదేవ్ వర్మ ప్రదానం చేశారు. అనంతరం నాగరాజు మద్దిరాల దంపతులను సత్కరించారు. డాక్టర్ నాయుడమ్మపై విద్యార్థులకు నిర్వహించిన వ్యాసరచన పోటీల్లో విజేతలకు బహుమతులను అందజేశారు.

మధ్యాహ్న భోజనంలో పురుగులు

బియ్యం నిండా తెల్ల, నల్ల పురుగులు | **కృష్ణాజిల్లా పురిటిగడ్డలో విద్యార్థులకు నరకం**

చల్లపల్లి: కృష్ణాజిల్లా చల్లపల్లి మండలం పురిటిగడ్డ జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల, హైస్కూల్ ప్లస్ కళాశాలలో విద్యార్థులకు బుధవారం మధ్యాహ్నం పెట్టిన భోజనంలో పురుగులు వచ్చాయి. ఉపాధ్యాయులకు చెబితే ఆగ్రహిస్తారేమోననే భయంతో కొందరు పురుగుల్ని ఏరి తినేందుకు ప్రయత్నించినా సాధ్యం కాకపోవడంతో.. ఒకరి తరువాత ఒకరు మొత్తం 129 మంది విద్యార్థులు అన్నాన్ని బయట పడేశారు. దీంతో అక్కడికి వచ్చి పురుగుల్ని గమనించిన ఉపాధ్యాయులు వండిన మొత్తం అన్నాన్ని బయటపడేయించారు. స్కూలుకు వచ్చిన బస్తాల్లోని బియ్యాన్ని కిందపోసి అందులో ఉన్న తెల్లని బారుపురుగులు, నల్లని చిన్నపురుగులను ఏరించి మళ్లీ అన్నం వండించి మధ్యాహ్నం మూడుగంటలకు పెట్టారు. దీంతో ఉదయం తొమ్మిది గంటలకు ఖాళీ కడుపుతో స్కూలుకు వచ్చిన విద్యార్థులు మూడుగంటల వరకు ఆకలితో అలమటించారు. గతంలో కొన్ని సార్లు ఇలాగే అన్నంలో పురుగులు వచ్చాయని, ఉపాధ్యాయులకు చూపిస్తే కోడి తిన్నట్టు 32 సార్లు నమిలి తింటే సరిపోతుందని ఎగతాళి చేశారని పిల్లలు ఆరోపిస్తున్నారు. కాగా, పిల్లలకు వడ్డించిన అన్నంలో పురుగులను గుర్తించిన వెంటనే ఆ అన్నాన్ని పారవేయించామని, బియ్యంలో పురుగులను ఏరి మళ్లీ వండి పిల్లలకు పెట్టినట్టు హెచ్ఎం కేబీఎస్ శర్మ తెలిపారు. స్కూలుకు ఇచ్చిన బియ్యం స్థానంలో మంచి బియ్యం ఇవ్వాలని కోరినట్టు తెలిపారు. బియ్యంలో నాణ్యత లేదని, ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చదివే నిరుపేద పిల్లలకు మంచి భోజనం అందేలా చర్యలు తీసుకోవాలని స్కూల్ మేనేజ్‌మెంట్ కమిటీ వైస్ చైర్‌పర్సన్ లక్ష్మీదుర్గ అధికారులను కోరుతున్నారు.

బియ్యంలో ఏరిన తెల్లని బారు పురుగులు, నల్లని చిన్న పురుగులు

స్కూల్లోని బియ్యం సంచుల్లో పైకి కనిపిస్తున్న పురుగులు

భోజనంలో పురుగులు వీడియో కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్‌ను స్కాన్ చేయండి

విశాఖ ఉక్కుకు యూపీ కార్మికులు
అడ్డుకున్న కాంట్రాక్ట్ కార్మిక సంఘాలు
స్థానికులనే తీసుకోవాలంటూ నిరసన

ఆందోళన చేస్తున్న కాంట్రాక్ట్ కార్మిక సంఘాలు

ఉక్కు నగరం: స్టీల్‌ప్లాంట్ కాంట్రాక్టర్లు స్థానికులను కాదని ఉత్తరప్రదేశ్‌కు చెందిన కార్మికులను తెచ్చుకుంటున్నారు. దీంతో కాంట్రాక్ట్ కార్మిక సంఘాలు బుధవారం తీవ్ర నిరసన తెలిపాయి. స్టీల్ ప్లాంట్ యాజమాన్యం ఇటీవల సుమారు 5 వేల మందిని తొలగించింది. ఇందులో నిర్వాసిత కార్మికులు కూడా ఉన్నారు. తొలగించిన వారిని తీసుకోవాలంటూ కార్మిక సంఘాలు ప్రజా ప్రతినిధులను, యాజమాన్య ప్రతినిధులను కోరుతూ పలు వినతి పత్రాలు అందజేశారు. ఈలోగా ప్లాంట్‌కు చెందిన పలువురు కాంట్రాక్టర్లు వీరిని కాదని ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి తీసుకువచ్చి పనులు చేయిస్తున్నారు. ఇందులో భాగంగా బుధవారం రెండు కాంట్రాక్ట్ సంస్థలు యూపీకి చెందిన సుమారు 200 మందిని సేఫ్టీ ట్రెనింగ్ కోసం స్టీల్‌ప్లాంట్ ట్రెనింగ్ సెంటర్‌కు తీసుకొచ్చారు. విషయం తెలుసుకున్న కాంట్రాక్ట్ కార్మిక సంఘాల నాయకులు అక్కడకు చేరుకుని వారిని అడ్డగించారు. స్థానికులను, నిర్వాసిత కార్మికులను కాదని ఇతర రాష్ట్రాలకు చెందిన వారిని తీసుకోవడం ఏంటని పెద్ద ఎత్తున నినాదాలు చేశారు. తొలగించిన 5 వేల మందిలో ఉన్న వారినే తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. లేదంటే ప్రతి రోజు ఇలాగే అడ్డుకుంటామని హెచ్చరించారు. నిరసన కార్యక్రమంలో నిర్వాసిత యూనియన్ అధ్యక్షుడు పితాన భాస్కరరావు, సీఐటీయూ ప్రధాన కార్యదర్శి నమ్మి రమణ, ఐఎన్‌టీయూసీ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ వంశీకృష్ణ, హెచ్ఎంఎస్ ప్రతినిధి ఉరుకూటి అప్పారావు పాల్గొన్నారు.

బస్సులన్నీ బహిరంగ సభకే!

విద్యార్థులను ట్రాక్టర్‌లో తరలిస్తున్న దృశ్యం

సాక్షి, ఆత్మకూరు: అట్టర్‌ఫ్లాప్ అయిన కూటమి ప్రభుత్వ సూపర్ సిక్స్ పథకాల గురించి గొప్పగా చెప్పుకునేందుకు అనంతపురంలో బుధవారం బహిరంగ సభ నిర్వహించిన సంగతి తెలిసిందే. ఈ సభకు జనాల్ని తరలించేందుకు ప్రభుత్వం ఆత్మకూరు డిపోకు చెందిన ఆర్టీసీ బస్సులన్నింటినీ కేటాయించింది. దీంతో ప్రజలు, ముఖ్యంగా విద్యార్థులు తీవ్ర అవస్థలు పడ్డారు. శ్రీపొట్టిశ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లా ఆత్మకూరు మున్సిపల్ పరిధిలోని ఇంటిగ్రేటెడ్ బాలుర హాస్టల్ విద్యార్థులు పాఠశాలకు వెళ్లేందుకు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడ్డారు. బస్సుల్లేక చివరికి వారంతా ట్రాక్టర్‌లో వెళ్లాల్సిన దుస్థితి దాపురించింది. టీడీపీ ప్రభుత్వం ఆర్భాటాల కోసం ఆర్టీసీ బస్సులు వినియోగిస్తూ ప్రజల అవసరాలను గాలికొదిలేయడంతో ప్రయాణికులు ఈసడించుకుంటున్నారు.

'మెడికల్ కాలేజీలను ప్రైవేటీకరించొద్దు'

జగ్గంపేట: రాష్ట్రంలో మెడికల్ కాలేజీల ప్రైవేటీకరణకు కూటమి ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం పేదలు, దళితులు, బహుజనులకు అన్యాయం చేస్తుందని కాకినాడ జిల్లా బహుజన్ సమాజ్ పార్టీ జిల్లా అడ్వైజర్, జగ్గంపేట నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జి జుత్తుక నాగేశ్వరరావు అన్నారు. మెడికల్ కాలేజీలను పీపీపీ పద్ధతిలో అప్పగించాలన్న ప్రభుత్వ నిర్ణయానికి వ్యతిరేకంగా జగ్గంపేటలో బహుజనులు నిరసన వ్యక్తం చేశారు. ఈ సందర్భంగా నాగేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ ఎస్సీ, బీసీ, మైనార్టీ వర్గాల వారు వైద్యులయ్యే అవకాశాలు లేకుండా చేయాలని ప్రభుత్వం కుట్ర పన్నుతోందన్నారు. తక్షణం పీపీపీ మోడల్‌ను రద్దుచేయాలని, ప్రభుత్వం నేరుగా మెడికల్ కాలేజీల నిర్వహణ బాధ్యత చేపట్టాలని డిమాండ్ చేశారు.

ఇక దేశవ్యాప్తంగా ఎస్ఐఆర్!

న్యూఢిల్లీ: దేశవ్యాప్తంగా ఓటర్ల జాబితా ప్రత్యేక సమగ్ర సవరణ(ఎస్ఐఆర్) చేపట్టేందుకు ఎన్నికల సంఘం సిద్ధమవుతోంది. అక్టోబర్ నుంచి ఈ ప్రక్రియ ప్రారంభమయ్యే అవకాశం ఉందని ఎన్నికల సంఘం వర్గాలు తెలిపాయి. అన్ని రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాల చీఫ్ ఎలక్టోరల్ అధికారులతో(సీఈఓ) కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం అధికారులు బుధవారం ఢిల్లీలో సమావేశమయ్యారు. వర్క్‌షాప్ నిర్వహించారు. దేశవ్యాప్తంగా ఎస్ఐఆర్ ప్రారంభించాలన్న ప్రతిపాదనకు ఈ భేటీలో ఆమోదముద్ర వేశారు. త్వరలో అసెంబ్లీ ఎన్నికలు జరుగనున్న బిహార్‌లో ఓటర్ల జాబితా ప్రత్యేక సమగ్ర సవరణను పూర్తిచేసిన సంగతి తెలిసిందే. దీనిపై ప్రతిపక్షాలు అభ్యంతరం వ్యక్తంచేస్తున్నాయి. అర్హులైన ఓటర్ల పేర్లను తొలగిస్తున్నారని, అనర్హుల పేర్లు చేరుస్తున్నారని మండిపడుతున్నాయి. బిహార్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో మళ్లీ నెగ్గడానికి ఎస్ఐఆర్ పేరిట కుట్రలు సాగిస్తున్నారని బీజేపీ కూటమిపై ఆరోపిస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా బడుగు బలహీన వర్గాల పేర్లను ఓటర్ల జాబితా నుంచి తొలగిస్తున్నారని, వారి హక్కులను కాలరాస్తున్నారని విమర్శిస్తున్నాయి. విపక్షాల అభ్యంతరాలను లెక్కచేయకుండా ఎన్నికల సంఘం ముందుకెళ్తోంది. ఇక దేశవ్యాప్తంగా ఎస్ఐఆర్‌కు సిద్ధమవుతుండడం గమనార్హం.

అక్టోబర్ నుంచే ఓటర్ల జాబితా ప్రత్యేక సమగ్ర సవరణ

- అన్ని రాష్ట్రాల చీఫ్ ఎలక్టోరల్ అధికారులతో కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం భేటీ

ధ్రువపత్రాల జాబితా సిద్ధం చేయండి

బిహార్ ఎన్నికలు ముగియకముందే దేశమంతటా ఎస్ఐఆర్‌పై ఎన్నికల సంఘం అధికారిక ప్రకటన చేసే అవకాశం ఉన్నట్లు సమాచారం. బుధవారం జరిగిన వర్క్‌షాప్‌లో సీఈఓల అభిప్రాయాలను కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం సేకరించింది. ఎస్ఐఆర్‌కు ఎప్పటిలోగా సిద్ధం కాగలరని ప్రశ్నించగా.. సెప్టెంబర్‌లో ఏర్పాట్లు క్షేత్రస్థాయిలో పూర్తిచేస్తామని, అక్టోబర్ నుంచి ఓటర్ల జాబితా సవరణ ప్రక్రియ ప్రారంభించగలమని చాలామంది సీఈఓలు బదులిచ్చారు. కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం అధికారులు ఎస్ఐఆర్‌కు సంబంధించిన వనరులు, సన్నాహాలపై మూడున్నర గంటల పాటు ప్రజంటేషన్ ఇచ్చారు. ఓటర్ల అర్హతను తేల్చడానికి అవసరమైన ధ్రువపత్రాల జాబితాను సిద్ధం చేయాలని సీఈఓలను ఆదేశించారు. స్థానికంగా ఆమోదించే, సులభంగా లభించే ధ్రువపత్రాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని యోచిస్తున్నట్లు సమాచారం.

స్పష్టమైన సమగ్ర ఓటర్ల జాబితా కోసమే..

ఎస్ఐఆర్ వెనుక ఎలాంటి దురుద్దేశం లేదని ఎన్నికల సంఘం ఇప్పటికే తేల్చిచెప్పింది. పారదర్శకమైన, అత్యంత కచ్చితత్వంతో కూడిన ఓటర్ల జాబితాను రూపొందించడమే అసలు లక్ష్యమని వెల్లడించింది. మరణించినవారి పేర్లను, ఇతర ప్రాంతాలకు వలస వెళ్లినవారి పేర్లను, డూప్లికేట్ ఎంట్రీలను, దేశ పౌరులను కానివారి పేర్లను తొలగించడానికే ఓటర్ల జాబితా ప్రత్యేక సమగ్ర సవరణకు శ్రీకారం చుట్టినట్లు స్పష్టం చేసింది. అర్హులైన ఓటర్ల పేర్లను జాబితాలో చేర్చనున్నట్లు పేర్కొంది. ఓటు వేసేందుకు అర్హత కలిగిన ప్రతి ఒక్కరి పేర్లను ఇందులో చేర్చేలా చర్యలు తీసుకుంటున్నట్లు వివరించింది. సమగ్రమైన, స్పష్టమైన ఓటర్ల జాబితాను రూపొందించాలంటే ఎస్ఐఆర్ తప్పనిసరి అని ఎన్నికల సంఘం వివరణ ఇచ్చింది. ఇదిలా ఉండగా, 2026లో అస్సాం, కేరళ, పుదుచ్చేరి, తమిళనాడు, పశ్చిమ బెంగాల్‌లో శాసనసభ ఎన్నికలు జరగనున్నాయి. సవరించిన ఓటర్ల జాబితాలతోనే ఆయా రాష్ట్రాల్లో ఎన్నికలు నిర్వహించనున్నట్లు తెలుస్తోంది.

12న ఉప రాష్ట్రపతిగా రాధాకృష్ణన్ ప్రమాణం

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ఉప రాష్ట్రపతిగా గెలుపొందిన మహారాష్ట్ర గవర్నర్ సీపీ రాధాకృష్ణన్ ప్రమాణ స్వీకారానికి అధికారులు ముమ్మర ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. ఈనెల 12వ తేదీన ఆయన 15వ ఉప రాష్ట్రపతిగా ప్రమాణస్వీకారం చేయనున్నట్లు తెలిసింది. ఈమేరకు అధికారులు ప్రతిపాదనలను సిద్ధం చేస్తున్నారు. 12వ తేదీన ప్రమాణ స్వీకారంపై సంబంధిత ప్రతిపాదనలను అధికారులు రాష్ట్రపతి ముర్ముకు పంపారు.

మార్స్‌పై గతంలో జీవం!

మరింత బలమైన ఆధారాలను గుర్తించిన నాసా రోవర్

కేప్ కనావెరల్(యూఎస్): అంగారకునిపై కోట్ల సంవత్సరాల క్రితం జీవం మనుగడ ఉండేదన్న వాదనలకు మరింత బలం చేకూరేలా అక్కడి నాసా 'పర్సివరెన్స్'రోవర్ ఒక శిలాజం ఆనవాళ్లను గుర్తించింది. వందల కోట్ల సంవత్సరాల క్రితం ప్రవహించి ఎండిపోయిన ఒక నది ఒడ్డున ఉన్న ఒక శిలపై ప్రత్యేకమైన గుర్తులను పర్సివరెన్స్ రోవర్ కనిపెట్టింది. భూమి మీద మాత్రమే కనిపించే కొన్ని ప్రత్యేక మూలకాల రసాయన, భౌతిక చర్యల కలయికగా ఏర్పడే 'లెపర్డ్‌స్పాట్స్'ను అక్కడ గుర్తించారు. ఆ గుర్తుల్లో అధిక ఇనుప ధాతువు జాడలున్నాయి. నీటి పీల్చుకున్న ఐరన్ ఫాస్ఫేట్(వివియనైట్), గ్రెగైట్(ఐరన్ సల్ఫైడ్)లను దానిపై కనిపెట్టారు. శిథిలమైన కర్బన పదార్థాల్లో వివియనైట్ ఉంటుంది. అలాగే చిన్నపాటి జీవులు సైతం గ్రెగైట్‌ను ఉత్పత్తిచేస్తాయి. ఈ లెక్కన ప్రాచీన జీవికి సంబంధించిన జాడగా ఈ 'లెపర్డ్ స్పాట్'ను భావించవచ్చని నాసా తాత్కాలిక అడ్మినిస్ట్రేటర్ సీన్ డఫీ వ్యాఖ్యానించారు.

నివురుగప్పిన నిప్పులా నేపాల్

హింసాత్మక ఘటనల్లో 30కి పెరిగిన మరణాల సంఖ్య

- 1,033 మందికి గాయాలు
- సైన్యం పహారాలో కొనసాగుతున్న కర్ఫ్యూ
- యాత్రలకు వెళ్లి నేపాల్‌లో చిక్కుకుపోయిన వందలాది మంది భారతీయులు
- బద్దలైన జైళ్లు... పారిపోయిన 13,000 మంది ఖైదీలు
- ఆర్మీ, జెన్ జెడ్ మధ్య ముగిసిన తొలిదఫా చర్చలు

కాఠ్మండులో ఆందోళనకారులు నిప్పుపెట్టడంతో అగ్నికి ఆహుతవుతున్న పలు మంత్రిత్వ శాఖ భవనాలు

కాఠ్మండు/న్యూఢిల్లీ/డెహ్రాడూన్/జైపూర్: హిమాలయాల నేపాల్‌లో సోషల్‌మీడియాపై నిషేధంతో శాంతియుతంగా మొదలైన విద్యార్థుల ఉద్యమం ఉగ్రరూపం దాల్చి డజన్లమందిని పొట్టనబెట్టుకుని బుధవారానికి చాలామటుకు శాంతించింది. కానీ బయటిశక్తుల విధ్వంసకర ఉద్యమ ఎగబోతతో నివురుగప్పిన నిప్పులా తయారై తాత్కాలిక ప్రభుత్వానికి కంటిమీద కునుకులేకుండా చేస్తోంది. దాంతో సైన్యంరంగంలోకి దిగి దేశవ్యాప్త కర్ఫ్యూను కఠినంగా అమలుచేస్తోంది. ఉద్యమబాట వీడి చర్చల పథంలో సాగాలంటూ విద్యార్థి సంఘాలకు దేశాధ్యక్షుడు రామచంద్ర పౌదెల్ పిలుపునిచ్చిన నేపథ్యంలో 'జెన్ జెడ్ నేపాల్'విద్యార్థి సంఘం ప్రతినిధులు నేపాల్ సైన్యంతో బుధవారం తొలిదఫా చర్చలు జరిపారు. రెండు గంటలపాటు చర్చించినా ఎలాంటి ఏకాభిప్రాయం కుదర్లేదు. మరోమారు చర్చలు జరపనున్నారు. నేపాల్ మాజీ మహిళా చీఫ్ జస్టిస్ సుశీల కర్కీ, కాఠ్మండు మేయర్ బాలేంద్ర షా, మాజీ విద్యుత్ బోర్డ్ సీఈఓ కుల్మాన్ ఘిసింగ్‌లలో ఏవరో ఒకరి సారథ్యంలో తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ఏర్పడాలని విద్యార్థులు డిమాండ్‌చేస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. స్వదేశాన్ని నిరసనోద్యమ అగ్నికీలల్లోకి తోసేశారన్న ఆరోపణలను విద్యార్థులు నిర్ద్వంద్వంగా తోసిపుచ్చారు. శాంతియుతంగా పోరాటంచేస్తుంటే బయటిశక్తులు దూరి విధ్వంసం సృష్టించాయని స్పష్టంచేశాయి. ప్రధాని కేపీ శర్మ ఓలీ తన పదవికి రాజీనామా చేసినా ఆందోళనలు చల్లారకపోవడంతో సైన్యం మంగళవారం అర్ధరాత్రి రంగంలోకి దిగింది. అత్యంత సమస్యాత్మకంగా మారిన ప్రాంతాలను తమ అధీనంలోకి తీసుకుంది. దేశవ్యాప్త కర్ఫ్యూను విధించింది. అయితే హింసాత్మక ఘటనల్లో మరణాల సంఖ్య బుధవారానికి 33కు పెరిగింది. 1,033 మంది గాయపడ్డారు. గురువారం ఉదయం దాకా కఠిన ఆంక్షలను అందరూ పాటించాలని, లూటీ, దోపిడీ వంటివి పునరావృతమైతే తీవ్ర పరిణామాలను ఎదుర్కోవాల్సి ఉంటుందని హెచ్చరించింది. యాత్ర, పర్యటన కోసమొచ్చి చిక్కుకుపోయిన విదేశీయులను భద్రంగా స్వదేశాలకు తరలించే ప్రక్రియ మొదలెడతామని ఆర్మీ భరోసా ఇచ్చింది. ఆలోపు విదేశీ పర్యాటకులు, యాత్రికులకు తగు సాయం చేయాలని హోటళ్లు, టూరిజం సంస్థలను ఆర్మీ ఆదేశించింది. కాఠ్మండులో దుకాణాలు కొల్లగొట్టిన అల్లరిమూకల సభ్యులను ఆర్మీ అరెస్ట్‌చేసింది. వారి నుంచి భారీ ఎత్తున నగదు, 31 ఆయుధాలు, విలువైన వస్తువులను స్వాధీనంచేసుకుంది. నేపాల్‌లో తాజా పరిస్థితిని గమనిస్తున్నట్లు ఐక్యరాజ్య సమితి ప్రధాన కార్యదర్శి ఆంటోనియో గుటెరస్ బుధవారం చెప్పారు.

పర్యాటకుల ఆక్రందనలు

పొఖారా పట్టణంలో వాలీబాల్ లీగ్ మ్యాచ్‌ల కోసం వచ్చిన భారతీయ మహిళ ఉపస్థ గిల్ ఆందోళనకారుల దాడి నుంచి తప్పించుకున్నారు. తనను రక్షించాలని, స్వదేశానికి పంపించాలని భారతసర్కార్‌ను వేడుకుంటూ ఆమె ఇన్‌స్టా గ్రామ్‌లో ఒక వీడియో పోస్ట్‌చేశారు. ''మ్యాచ్ కోసం ఇక్కడికొచ్చా. హోటల్ స్పాలో ఉన్నప్పుడు ఆందోళనకారులు పెద్ద కర్రలతో వెంటబడ్డారు. ఎలాగోలా వారి బారి నుంచి తప్పించుకున్నా. కానీ నా లగేజీ మొత్తం హోటల్‌లోనే ఉండిపోయింది. ఆ హోటల్‌కు నిరసనకారులు నిప్పుపెట్టి కాల్చేశారు. దయచేసి నన్ను భారత్‌కు పంపేయండి. రోడ్ల మీద ఎక్కడ చూసిన మంటలే చెలరేగుతున్నాయి. ఇక్కడ దారుణ పరిస్థితులున్నాయి''అని ఆమె వీడియోలో వాపోయారు. ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ, పశ్చిమబెంగాల్, మహారాష్ట్ర, గుజరాత్, ఢిల్లీ, కేరళ, కర్ణాటక, ఉత్తరాఖండ్, ఉత్తరప్రదేశ్, రాజస్థాన్ ఇలా పలు రాష్ట్రాలకు చెందిన చాలా మంది పర్యాటకులు నేపాల్‌లో చిక్కుకుపోయి సురక్షిత తిరుగుప్రయాణం కోసం ప్రభుత్వ సాయం అర్థిస్తున్నారు. పలు రాష్ట్రాల ప్రభుత్వాలు ఇప్పటికే నేపాల్ అధికారవర్గాలతో చర్చలు జరుపుతున్నాయి. అయితే ఎయిర్‌ఇండియా, ఇండిగో విమానాల్లో భారతీయులను వెనక్కి రప్పిస్తామని పౌరవిమాన శాఖ మంత్రి కె.రామ్మోహన్ నాయుడు 'ఎక్స్'లో పేర్కొన్నారు.

పారిపోయిన ఖైదీలు

ఆందోళనకారులు జైళ్లను బద్దలుకొట్టడంతో వాటిల్లోని 13,000 మందికిపైగా ఖైదీలు పరారయ్యారు. ఢిల్లీబజార్ జైలు, ఛిత్వాన్, నఖూ, ఝుంప్కా, కంచన్‌పూర్, జలేశ్వర్, కస్కీ, డాంగ్, జుమ్లా, సోలూఖుంబు, గౌర్, బజ్హాంగ్‌లోని జైళ్ల నుంచి ఖైదీలు పారిపోయారు. ఆకొద్ది సమయంలో పారిపోవడం సాధ్యంకాని ఖైదీలు కారాగారాల్లో ఘర్షణలకు దిగుతున్నారు. పశ్చిమ నేపాల్‌లోని బాంకే ప్రాంతంలోని నౌబస్తా ప్రాంతీయ జైలు పరిధిలోని బాలనేరస్తుల కేంద్రంలో కొందరు జైలువార్డన్ల నుంచి ఆయుధాలు లాక్కునేందుకు తెగించారు. ఈ ఘర్షణల్లో ఐదుగురు బాలలు చనిపోయారు. కొన్ని జైళ్ల నుంచి పారిపోయిన ఖైదీలను సైన్యం ఎలాగోలా వెతికి పట్టుకుని మళ్లీ జైల్లో పడేసింది.

మాట్లాడేందుకు ఎదురుచూస్తున్నా..

మోదీ నాకు చాలా మంచి మిత్రుడు: ట్రంప్

న్యూయార్క్: భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ తనకు చాలా మంచి మిత్రుడని, ఆయనతో మాట్లాడేందుకు ఆసక్తిగా ఎదురు చూస్తున్నానని అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ పేర్కొన్నారు. రాబోయే కొన్ని వారాల్లోనే మోదీతో సంభాషిస్తానని తెలిపారు. భారత్, అమెరికా మధ్య వాణిజ్య ఒప్పందంపై చర్చలు చురుగ్గా కొనసాగుతున్నాయని స్పష్టంచేశారు. ఈ చర్చలు విజయవంతం అవుతాయనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదన్నారు. చర్చలను సానుకూలమైన ముగింపునకు తీసుకురావడంలో ఇబ్బందులేవీ లేవని అభిప్రాయపడ్డారు. ఈ మేరకు ట్రంప్ మంగళవారం ట్రూత్ సోషల్‌లో పోస్టు చేశారు. భారత్‌తో బలమైన సంబంధాలను కోరుకుంటున్నానని పరోక్షంగా సంకేతాలిచ్చారు. రెండు దేశాలు కలిసి పనిచేయాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉందన్నారు. భారత్, అమెరికా నడుమ వాణిజ్యపరమైన అవరోధాలు కచ్చితంగా తొలగించుకుంటామని పేర్కొన్నారు. భారత్‌తో సంబంధాలను బలహీనపర్చుకోవడం ఎంత మాత్రం ఇష్టం లేదని ట్రంప్ తన చర్యల ద్వారా సంకేతాలిస్తున్నారు. ''మోదీ గొప్ప ప్రధానమంత్రి. ఆయన నాకు ఎప్పటికీ మంచి మిత్రుడే. మేము ఎల్లప్పుడూ స్నేహితులుగా ఉంటాం'' అని ట్రంప్ శుక్రవారం వైట్‌హౌస్‌లో వ్యాఖ్యానించారు.

ద్వైపాక్షిక ఒప్పందానికి కృషి

భారత్, అమెరికా ప్రజల కోసం ట్రంప్‌తో కలిసి పనిచేస్తా

- ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ వెల్లడి

న్యూఢిల్లీ: భారత్, అమెరికాలు సహజ భాగస్వామ్య దేశాలు అని ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ఉద్ఘాటించారు. ఇరుదేశాల మధ్య ద్వైపాక్షిక ఒప్పందంపై చర్చలను సాధ్యమైనంత త్వరగా ముగించడానికి ముమ్మరంగా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని చెప్పారు. ఇరుపక్షాలు ఆ దిశగా కృషి చేస్తున్నాయని పేర్కొన్నారు. భారత్, అమెరికాల మధ్య వాణిజ్యపరమైన అవరోధాలను తొలగించడానికి ప్రయత్నాలు సాగుతున్నట్లు అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ చేసిన ప్రకటనపై మోదీ ప్రతిస్పందించారు. ఈ మేరకు బుధవారం 'ఎక్స్'లో పోస్టుచేశారు. ట్రంప్ ప్రకటనను పరోక్షంగా స్వాగతించారు. భారత్, అమెరికా మధ్య సన్నిహిత సంబంధాలు ఉన్నాయని స్పష్టంచేశారు. రెండు మిత్ర దేశాల నడుమ భాగస్వామ్యానికి సంబంధించిన పూర్తి శక్తి సామర్థ్యాలను ప్రదర్శించడానికి వాణిజ్య చర్చలు దోహదపడతాయని ఆశిస్తున్నట్లు వెల్లడించారు. అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్‌తో మాట్లాడేందుకు తాను ఎదురు చూస్తున్నట్లు తెలిపారు. రెండు దేశాల పౌరులకు మేలు జరిగేలా, ఉజ్వల భవిష్యత్తు ఉండేలా తాము కలిసికట్టుగా పనిచేస్తామని తేల్చిచెప్పారు. మోదీ–ట్రంప్ మధ్య సోషల్ మీడియాలో అనుసంధానం గత నాలుగో రోజుల్లో ఇది రెండోసారి కావడం విశేషం. భారత్–అమెరికా మధ్య ప్రత్యేక అనుబంధం ఉందని, ఎవరూ ఆందోళన చెందాల్సిన అవసరం లేదని ట్రంప్ చెప్పగా, అందుకు మోదీ ఈ నెల 6న హర్షం వ్యక్తంచేశారు. రెండు దేశాల బంధంపై ట్రంప్ అభిప్రాయాన్ని ప్రశంసించారు.

భారత్, అమెరికా మధ్య సంబంధాలు ఇటీవల ఒత్తిడికి లోనవుతున్న సంగతి తెలిసిందే. రష్యా నుంచి ముడి చమురు కొంటున్నందుకు భారత్‌పై ట్రంప్ సర్కార్ మండిపడుతోంది. భారత ఉత్పత్తులపై ఏకంగా 50 శాతం సుంకాలు విధించింది. ఈ నేపథ్యంలో భారత్‌తో సంబంధాలకు అధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నట్లు ట్రంప్ సంకేతాలు ఇవ్వడం చర్చనీయాంశంగా మారింది. సంబంధాలను మళ్లీ యథాతథ స్థితికి తీసుకురావాలని ఇరుదేశాలు నిర్ణయించుకున్నట్లు కనిపిస్తోంది. రాబోయే రోజుల్లో భారత్, అమెరికా మధ్య దౌత్యపరమైన చర్చలు ప్రారంభం కాబోతున్నట్లు తెలుస్తోంది. అమెరికా నుంచి ఉన్నతస్థాయి ప్రతినిధి బృందం త్వరలో ఇండియాకు రానుంది. అమెరికా నుంచి భారత నావికాదళం పీ–8ఐ లాంగ్ రేంజ్, మల్టీమిషన్ మారిటైమ్ పెట్రోల్ ఎయిర్‌క్రాఫ్టులు కొనుగోలు చేస్తోంది. దీనిపై త్వరలో ఇరుపక్షాల మధ్య తుది చర్చలు జరుగనున్నాయి.

భారత్‌పై 100% సుంకాలు!

- ఈయూ దేశాలపై ట్రంప్ ఒత్తిడి
- ధ్రువీకరించని అమెరికా ప్రభుత్వం

వాషింగ్టన్: ఉక్రెయిన్‌పై యుద్ధాన్ని ముగించేలా రష్యాపై ఒత్తిడి పెంచడానికి భారత్‌తో పాటు చైనాపై 100 శాతం టారిఫ్‌లు విధించాలని యూరోపియన్ యూనియన్ (ఈయూ)పై అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ ఒత్తిడి తెచ్చారా? నిజమేనని కొన్ని వార్తా సంస్థలు చెబుతున్నాయి. మంగళవారం అమెరికా, ఈయూ అధికారుల మధ్య సమావేశం జరిగింది. రష్యాను ఆర్థికంగా దెబ్బకొట్టేలా చర్యలు తీసుకోవాలని ఈ సందర్భంగా ట్రంప్ స్పష్టంచేసినట్లు మీడియా వెల్లడించింది. రష్యాను దారికి తీసుకురావాలంటే దాని మిత్రదేశాలైన భారత్, చైనాల ఉత్పత్తులపై ఏకంగా 100 శాతం సుంకాలు వసూలు చేయాలని ఈయూ దేశాలను ట్రంప్ డిమాండ్ చేసినట్లు పేర్కొంది. ఉక్రెయిన్–రష్యా యుద్ధాన్ని ఆపడానికి అందుబాటులో ఉన్న మార్గాలపై ఈ భేటీలో చర్చ జరిగినట్లు సమాచారం. అయితే, భారత్, చైనాలపై 100 శాతం టారిఫ్‌లు విధించాలంటూ ఈయూ కూటమికి ట్రంప్ సూచించినట్లు అమెరికా ప్రభుత్వం అధికారికంగా ప్రకటించలేదు. మీడియా వార్తలపైనా స్పందించలేదు. ఉక్రెయిన్‌పై యుద్ధాన్ని ఆపేలా రష్యాను ఒప్పించడంలో ట్రంప్ విఫలమవుతున్న సంగతి తెలిసిందే.

నేపాల్ ప్రధానిగా సుశీల?

- మధ్యంతర ప్రభుత్వ అధినేతగా నియమించాలని యువత సూచన
- రోజురోజుకీ పెరుగుతున్న మద్దతు
- మరికొన్ని పేర్లు సైతం తెరపైకి..

కాఠ్మండు: కల్లోల నేపాల్‌లో మధ్యంతర ప్రభుత్వ ఏర్పాటు దిశగా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. సోషల్ మీడియాపై నిషేధాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ యువతరం ఆరంభించిన పోరాటం నేపాల్ ప్రధానమంత్రి కేపీ శర్మ ఓలీ రాజీనామాకు దారితీసింది. మధ్యంతర ప్రభుత్వ అధినేతగా ఎవరిని ఎంపిక చేయాలన్న దానిపై 'జనరేషన్ జెడ్'ఆన్‌లైన్‌లో సంప్రదింపులు ప్రారంభించింది. యువత తమ అభిప్రాయాలు పంచుకుంటున్నారు. సుప్రీంకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ సుశీల కర్కీని తాత్కాలిక ప్రధానమంత్రిగా నియమించాలని చాలామంది సూచిస్తున్నారు. యువతలో ఆమెపట్ల అమితమైన ఆదరణ కనిపిస్తోంది. తాజాగా జరిగిన వర్చువల్ సమావేశంలో 5 వేల మందికిపైగా పాల్గొన్నారు. మధ్యంతర ప్రభుత్వ అధినేతగా జస్టిస్ సుశీల కర్కీని నియమించాలన్న ప్రతిపాదనకు ఎక్కువమంది ఓటేశారు. తొలుత కాఠ్మండు నగర మేయర్ బాలెన్ షా పేరు వినిపించింది. అయనను సంప్రదించేందుకు పలుమార్లు ప్రయత్నించినప్పటికీ అందుబాటులోకి రాలేదని జనరేషన్ జెడ్ ప్రతినిధులు చెప్పారు. మరోవైపు కర్కీకి మద్దతు రోజురోజుకీ పెరుగుతోంది.

మద్దతుగా 2,500 మంది సంతకాలు

మధ్యంతర ప్రభుత్వ పగ్గాలు చేపట్టాలంటూ సుశీల కర్కీని యువత అభ్యర్థించగా.. తనకు మద్దతుగా కనీసం వెయ్యి సంతకాలు సేకరించి, చూపించాలని ఆమె కోరినట్లు సమాచారం. ప్రస్తుతం ఆమెకు అనుకూలంగా సంతకాలు చేసినవారి సంఖ్య 2,500కు చేరినట్లు సమాచారం. మరోవైపు పోటీలో సుశీల కర్కీ ముందంజలో ఉన్నప్పటికీ మరికొన్ని పేర్లు కూడా తెరపైకి వస్తున్నాయి. నేపాల్ ఎలక్ట్రిసిటీ అథారిటీ చీఫ్ కుల్మాన్ ఘీసింగ్, యువనేత సాగర్ ధాకల్, ధరణ్ సిటీ మేయర్ హర్కా సంపంగ్ పేర్లపైనా చర్చ సాగుతోంది. నేపాల్‌లోని ప్రముఖ యూట్యూబర్ రందోమ్ నేపాలీ పేరు కూడా వినిపిస్తోంది. అయితే, మధ్యంతర ప్రభుత్వాన్ని నడిపించడానికి ఎవరూ ముందుకు రాకపోతే తాను ఆలోచిస్తానని ఆయన పేర్కొన్నారు. సుశీల కర్కీ నియామకానికి పెద్ద తతంగమే ఉంటుందని సమాచారం. ఆమె తొలుత నేపాల్ ఆర్మీ చీఫ్ జనరల్ అశోక్ రాజ్ సిగ్డెల్‌ను, అనంతరం అధ్యక్షుడు రామ్‌చంద్ర పౌడెల్‌ను కలుసుకొని మద్దతు పొందాల్సి ఉంటుందని నిపుణులు చెప్పారు.

ఎవరీ జస్టిస్ సుశీల?

నేపాల్ చరిత్రలో 72 ఏళ్ల సుశీల కర్కీకి ప్రత్యేక స్థానమే ఉంది. సుప్రీంకోర్టులో మొట్టమొదటి మహిళా ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా ఆమె రికార్డుకెక్కారు. భారత్‌లోని బనారస్ హిందూ యూనివర్సిటీలో చదువుకున్నారు. 1975లో పొలిటికల్ సైన్స్‌లో మాస్టర్స్ డిగ్రీ పూర్తిచేశారు. సుశీల కర్కీ మొదట టీచర్‌గా పనిచేశారు. 1978లో కాఠ్మండులోని త్రిభువన్ యూనివర్సిటీలో న్యాయ విద్యలో బ్యాచిలర్స్ డిగ్రీ అభ్యసించారు. 2016లో నేపాల్ సుప్రీంకోర్టు చీఫ్ జస్టిస్‌గా నియమితులయ్యారు. అప్పటి ప్రధానమంత్రి కేపీ శర్మ ఓలీ నేతృత్వంలోని రాజ్యాంగ మండలి సిఫార్సు మేరకు అప్పటి అధ్యక్షురాలు బిద్యాదేవి భండారీ ఆమెను చీఫ్ జస్టిస్‌గా నియమించారు. సుశీల కర్కీ అవినీతికి దూరంగా ఉంటారని, ఎవరికీ భయపడబోరని పేరుంది. అవినీతికి పాల్పడిన మంత్రులను జైలుకు పంపిస్తూ కీలక తీర్పులిచ్చారు. 2006లో నేపాల్ రాజ్యాంగ ముసాయిదా కమిటీలో సభ్యురాలిగా సేవలందించారు. బనారస్ హిందూ యూనివర్సిటీలో చదుకున్నప్పటి రోజులను సుశీల ఇటీవలే గుర్తుచేసుకున్నారు. అక్కడ డ్యాన్స్ నేర్చుకొనే అవకాశం దక్కిందని చెప్పారు. ఆ యూనివర్సిటీలోనే తనకు ఉద్యోగం వచ్చిందని, అక్కడే పీహెచ్‌డీ పూర్తిచేసే అవకాశం వచ్చిందని అన్నారు. కానీ, విధిరాత మరోలా ఉండడంతో న్యాయమూర్తిగా మారానని తెలిపారు.

మోదీజీ కో నమస్కార్

నేపాల్ ప్రధానమంత్రిగా బాధ్యతలు స్వీకరించడానికి తాను సిద్ధంగా ఉన్నానని జస్టిస్ సుశీల చెప్పారు. ఆమె బుధవారం ఓ మీడియా సంస్థకు ఇంటర్వ్యూ ఇచ్చారు. మధ్యంతర ప్రభుత్వాన్ని ముందుకు నడిపించాలంటూ యువత చేసిన విజ్ఞప్తిని స్వీకరిస్తున్నానని తెలిపారు. దేశ అభివృద్ధి కోసం అందరం కలిసి పనిచేద్దామని నేపాల్ ప్రజలకు పిలుపునిచ్చారు. నూతన ప్రారంభానికి శ్రీకారం చుడదామని అన్నారు. భారత్–నేపాల్ మధ్య దశాబ్దాలుగా బలమైన సంబంధాలు ఉన్నాయని గుర్తుచేశారు. భారత్ అంటే తమకు ఎంతో గౌరవం, ప్రేమ అని స్పష్టంచేశారు. తమ దేశానికి భారత్ వివిధ సందర్భాల్లో ఎంతగానో సాయం అందించిందని చెప్పారు. భారతదేశ పాలకులు, నాయకులతో తమకు మంచి సంబంధాలు ఉన్నాయని వెల్లడించారు. ముఖ్యంగా ప్రధాని మోదీకి నమస్కారాలు తెలియజేస్తున్నానని జస్టిస్ సుశీల కర్కీ వ్యాఖ్యానించారు. మోదీజీ అంటే తనకు గౌరవ ప్రపత్తులు, ఆరాధనభావం ఉన్నట్లు వివరించారు.

మన రాజ్యాంగాన్ని చూసి గర్విస్తున్నాం

- పొరుగున నేపాల్‌లో ఏం జరుగుతుందో చూడండి
- కేసు విచారణ సందర్భంగా సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం వ్యాఖ్య
- మనది బలీయమైన ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ అంటూ కితాబు

న్యూఢిల్లీ: బలహీన ప్రజాస్వామ్య పునాదులపై నిర్మితమైన రాజ్యాలు కుప్పకూలుతున్నాయని, బలీయమైన మన రాజ్యాంగాన్ని చూసి గర్విస్తున్నామని ఐదుగురు న్యాయమూర్తుల సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం వ్యాఖ్యానించింది. శాసనసభల ఆమోదం పొంది తమ వద్దకు వచ్చిన బిల్లులను నిర్దిష్ట కాలపరిమితిలోపు గవర్నర్లు, రాష్ట్రపతి నిర్ణయాలు తీసుకోవాలంటూ సుప్రీంకోర్టు గతంలో తీర్పునిచ్చింది. దీనిపై సుప్రీంకోర్టును రాష్ట్రపతి అభిప్రాయం కోరిన అంశంలో వాదోపవాదనలు జరుగుతున్న కేసు విచారణ సందర్భంగా బుధవారం సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ బీఆర్ గవాయ్ సారథ్యంలోని రాజ్యాంగ ధర్మాసనం పైవ్యాఖ్యలు చేసింది. ''పౌరులు ప్రభావితమయ్యే అత్యంత కీలకమైన నిర్ణయాలు తీసుకునేముందు సుప్రీంకోర్టును రాష్ట్రపతి సలహాలు కోరవచ్చు అని మన భారత రాజ్యాంగం ఉద్బోధిస్తోంది. ఇలాంటి సమగ్రతను సంతరించుకున్న మన రాజ్యాంగాన్ని చూసి గర్విస్తున్నాం. పొరుగుదేశాల్లో ఏం జరుగుతుందో చూడండి. నేపాల్‌లో ఇప్పుడు ఎలాంటి దారుణ పరిస్థితి ఉందో మనందరం చూస్తూనే ఉన్నాం''అని సీజేఐ గవాయ్ అన్నారు. బంగ్లాదేశ్‌లోనూ అదే పరిస్థితులు ఉన్నాయని మరో న్యాయమూర్తి జస్టిస్ విక్రమ్ నాథ్ గుర్తుచేశారు. ధర్మాసనంలో జస్టిస్ పి.ఎస్. నరసింహ, జస్టిస్ ఎ.ఎస్.చందూర్కర్ సైతం సభ్యులుగా ఉన్నారు.

నేపాల్‌లో..

తమ వద్ద గడువులోపు సమగ్రస్థాయిలో రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోలేదన్న సాకుతో సోషల్ మీడియా యాప్‌లపై పూర్తిస్థాయి నిషేధం విధించి నేపాల్ ప్రభుత్వం విద్యార్థుల నుంచి తీవ్రస్థాయిలో ప్రతిఘటనను ఎదుర్కొంది. చివరకు ప్రధాని ఓలీ తన పాలనావైఫల్యాన్ని అంగీకరిస్తూ గద్దె దిగారు. అయినాసరే జెన్ జెడ్, ఇతర విద్యార్థి సంఘాల ఆందోళన ఆగకపోగా మరింత హింసాత్మకంగా మారి చివరకు 30 మంది ప్రాణాలను బలిగొంది. పార్లమెంట్, దేశాధ్యక్షుని కార్యాలయం, ప్రధాని నివాసం, సుప్రీంకోర్టు భవనం, ప్రధాన రాజకీయ పార్టీల హెడ్‌ఆఫీస్‌లు, సీనియర్ నేతల ఇళ్లు, మీడియా కార్యాలయాలు ఇలా దేశంలోని కీలక భవంతులన్నీ ఆందోళనకారుల తగలబెట్టారు. కొన్నింటిని ధ్వంసంచేశారు. మాజీ ప్రధాని షేర్‌బహదూర్ దేఉబా ఇంటిని చుట్టుముట్టి దేఉబా, భార్య అర్జు రాణాలపై దాడిచేశారు. ప్రజల ఆస్తుల విధ్వంసం యథేచ్ఛగా సాగింది.

బంగ్లాదేశ్‌లో..

భారత్‌కు తూర్పు వైపున్న మరో పొరుగు దేశం బంగ్లాదేశ్ సైతం ఉద్యమ సెగకు బలైంది. 1971 విమోచన ఉద్యమకారుల వారసులకు సివిల్‌సర్వీసెస్ ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల్లో రిజర్వేషన్ కల్పించడంతో అక్కడి నిరుద్యోగ యువతలో ఆగ్రహం కట్టలుతెంచుకుంది. అది హఠాత్తుగా గత ఏడాది జులైలో మహోగ్రరూపం దాల్చి దేశవ్యాప్తంగా అల్లర్లు, హింసాత్మక ఘటనలు చోటుచేసుకున్నాయి. వంద మందికిపైగా ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ప్రభుత్వం చేతులెత్తేసింది. చివరకు దేశ మహిళా ప్రధానమంత్రి షేక్ హసీనా ప్రాణభయంతో రాజధాని ఢాకాను వీడి ఢిల్లీకి చేరుకున్నారు. అప్పట్నుంచి ఆమె ఢిల్లీలోనే తలదాచుకుంటున్నారు. నోబెల్ గ్రహీత మొహమ్మద్ యూనుస్ ఆపద్ధర్మ ప్రభుత్వం కొనసాగుతున్నా అది సుస్థిర పాలనను అందివ్వలేక ఆపసోపాలు పడుతోంది.

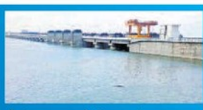
సాక్షి
విజయవాడ సిటీ
ఎన్టీఆర్ జిల్లా

గురువారం ; 11 ; సెప్టెంబర్ ; 2025

దుర్గమ్మ సేవలో హరిజవహర్‌లాల్

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): దేవదాయ శాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీగా నియమితులైన హరిజవహర్ లాల్ కుటుంబ సమేతంగా బుధవారం ఇంద్రకీలాద్రిపై కొలువై ఉన్న దుర్గమ్మను దర్శించుకున్నారు.

పులిచింతల సమాచారం

అచ్చంపేట: పులిచింతల ప్రాజెక్టుకు ఎగువ నుంచి 3000 క్యూసెక్కులు వచ్చి చేరుతుండగా, దిగువకు 41,086 క్యూసెక్కులు వదులుతున్నారు. ప్రస్తుత నీటిమట్టం 43.9377 టీఎంసీలు.

టీకాలతో పశు వ్యాధులకు అడ్డుకట్ట

గాంధీనగర్: గాలికుంటు వ్యాధి నివారణకు రైతులంతా పశువులకు టీకాలు వేయించాలని కలెక్టర్ జి.లక్ష్మీశ సూచించారు. బుధవారం కలెక్టరేట్‌లో టీకాల పోస్టర్లను ఆవిష్కరించారు.

న్యూస్‌రీల్

బీవీ దుర్గాభవానికి కీర్తి పురస్కారం

విజయవాడ కల్చరల్: నగరానికి చెందిన ప్రముఖ వయోలిన్ విద్వాంసురాలు బీవీ దుర్గాభవానికి 2024 సంవత్సరానికి గాను సూరవరం ప్రతాపరెడ్డి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం కీర్తి పురస్కారం లభించింది. విశ్వవిద్యాలయం రిజిస్ట్రార్ ఆచార్య కోట్ల హనుమంతరావు నుంచి ఈ మేరకు సమాచారం అందిందని దుర్గాభవాని బుధవారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. బీవీ దుర్గాభవాని సంగీత కుటుంబానికి చెందిన వారు. ఆమె తండ్రి హరికథా విద్వాంసుడు అమ్ముల విశ్వనాథ భాగవతార్. దుర్గాభవాని వయోలిన్ విద్వాంసురాలిగా దేశ విదేశాల్లో అనేక ప్రదర్శనలు ఇచ్చారు. విజయవాడ ఆకాశవాణి కేంద్రంలో నిలయ విద్వాంసురాలిగా పనిచేసి ఉద్యోగ విరమణ చేశారు. వివిధ దేశాలలో కచేరీలు నిర్వహించారు.

హస్తకళలు వారసత్వానికి ప్రతిరూపాలు

మొగల్రాజపురం(విజయవాడ తూర్పు): హస్తకళలు భారతీయ జీవన వారసత్వానికి ప్రతిరూపాలని ఏపీ హస్తకళలు, జౌళి శాఖ (పరిశ్రమలు, వాణిజ్యం) ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి ఆర్.పి.సిసోడియా పేర్కొన్నారు. సున్నపుబట్టీల సెంటర్‌లోని ఆంధ్రా మోటార్ మర్చంట్స్ అసోసియేషన్ (అమ్మ) హాలులో జరుగుతున్న గాంధీ శిల్ప బజార్‌ను సిసోడియా బుధవారం సందర్శించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ.. చేతివృత్తి కళాకారుల అసాధారణ ప్రతిభకు నిదర్శనమే ఈ బొమ్మలని కొనియాడారు. ఈ తరహా వేదికలు కళాకారులను వినియోగదారులతో అనుసంధానం చేస్తాయన్నారు. సంస్కృతి, సంప్రదాయం, సహనానికి ప్రతీకలైన హస్త కళలను ప్రోత్సహిస్తూ భావి తరాలకు అందించడం మనందరి బాధ్యతని సూచించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ హస్తకళల అభివృద్ధి సంస్థ ఉపాధ్యక్షుడు, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ విశ్వ మనోహరన్ మాట్లాడుతూ.. వివిధ ప్రాంతాల నుంచి 40 మంది కళాకారులు ఈ ప్రదర్శనలో పాల్గొన్నారని, ఈ నెల 14వ తేదీ వరకు ప్రదర్శన కొనసాగుతుందని తెలిపారు.

కృష్ణా జిల్లాకు 4,400 టన్నుల యూరియా

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): కృష్ణా జిల్లాకు రెండు రోజుల్లో 4,400 టన్నుల యూరియా రానుందని కలెక్టర్ డి.కె.బాలాజీ తెలిపారు. బుధవారం సాయంత్రం తన చాంబర్‌లో ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడుతూ.. ఈ నెల ఒకటో తేదీ నుంచి ఇప్పటి వరకు 4380 టన్నుల యూరియా జిల్లాకు వచ్చిందన్నారు. ఆ యూరియాను ఇప్పటికే రైతులకు పంపిణీ చేస్తున్నామన్నారు. గురువారం 2,600 టన్నులు, శుక్రవారం 1,800 టన్నుల యూరియా వస్తుందన్నారు. దీంతో జిల్లాలో యూరియా కొరత ఉండదన్నారు. ఈ సమావేశంలో జిల్లా వ్యవసాయ అధికారి ఎస్.పద్మావతి, మార్క్‌ఫెడ్ జిల్లా మేనేజర్ మురళీ కిషోర్, వ్యవసాయ శాఖ డీడీ మనోహర్‌రావు, ఏడీ మణిధర్, ఏఓ శాంత తదితరులు పాల్గొన్నారు.

దసరా ఉత్సవాలను విజయవంతంగా నిర్వహిద్దాం

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): దసరా ఉత్సవాలు, విజయవాడ ఉత్సవ్‌ను విజయవంతంగా నిర్వహిద్దామని పోలీస్ కమిషనర్ ఎస్.వి.రాజశేఖరబాబు పేర్కొన్నారు. ఆ సమయంలో పోలీసు అధికారులు, సిబ్బంది బందోబస్తు విధుల్లో ఉంటారు కనుక రాజకీయ పార్టీలు, యూనియన్‌లు, సంఘాలు ఎలాంటి కార్యక్రమాలు నిర్వహించొద్దని కోరారు. నగరంలోని అన్ని పార్టీలు, వివిధ సంస్థలు, యూనియన్ల ప్రతినిధులతో బుధవారం ఆయన సమావేశం నిర్వహించారు. గత అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని సాంకేతికతను వినియోగించుకుని భక్తులకు త్వరితగతిన అమ్మవారి దర్శనం అందేలా ఏర్పాట్లు చేస్తున్నామని సీపీ తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో అడ్మిన్ డీసీపీ కె.జి.వి.సరిత, ఏడీసీపీ జి.రామకృష్ణ, పశ్చిమ ఏసీపీ ఎస్.వి.దుర్గారావు, ఎస్‌బీ సీఐలు సత్యానందం, డి.వి.రమణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

బెజవాడలో మృత్యుఘోష

- న్యూ ఆర్ఆర్ పేటలో ప్రబలిన అతిసార
- ఆస్పత్రులకు క్యూ కడుతున్న బాధితులు
- కలుషిత తాగునీరే కారణమని ఆరోపణలు

ప్రభుత్వాస్పత్రిలో డయేరియా బాధితులను పరామర్శిస్తున్న కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

డయేరియా బాధితురాలు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): విజయవాడలో డయేరియా పడగవిప్పింది. న్యూ రాజరాజేశ్వరి పేటలో ఇప్పటికే ఇద్దరు మహిళలు మృత్యువాతపడ్డారు. వంద మందికి పైగా బాధితులు ఆస్పత్రులు, ఇళ్ల వద్ద చికిత్స పొందుతున్నారని సమాచారం. న్యూ రాజరాజేశ్వరి పేటలో వారం రోజులుగా కుళాయిల ద్వారా సరఫరా అవుతున్న నీటి నుంచి దుర్వాసన వస్తోంది. అయినా నగర పాలక సంస్థ అధికారులు ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. ఈ నెల ఏడో తేదీ నుంచి ఆ ప్రాంతంలో అతిసార కేసులు నమోదవుతున్నాయి. అధికారులు మాత్రం మంగళవారం రాత్రి తీసుకున్న కలుషిత ఆహారం కారణమని చెప్పుకొస్తున్నారు. బుధవారం మరికొందరు స్థానికులు వాంతులు, విరేచనాలతో ఆస్పత్రులకు పరుగులు పెట్టారు. కొందరు ప్రభుత్వాస్పత్రులకు వెళ్లగా, మరికొందరు ప్రైవేటు ఆస్పత్రుల్లో చికిత్స పొందుతున్నారు. అతిసారతో ఎంత మంది బాధపడుతున్నారనేది అధికారులకు కూడా అంతుచిక్కని పరిస్థితి. వంద మంది వరకూ వేర్వేరు ఆస్పత్రిల్లో చికిత్స పొందుతున్నట్లు అంచనా వేస్తున్నారు. వారిలో చిన్నారులు, వృద్ధులు ఉండగా, కొందరి పరిస్థితి విషమంగా ఉన్నట్లు చెబుతున్నారు.

ఉరుకులు పరుగులు

న్యూ రాజరాజేశ్వరిపేట నుంచి అతిసారతో బాధితులు ఆస్పత్రుల దారి పట్టారు. విజయవాడ ప్రభుత్వాస్పత్రికి సైతం బాధితులు రాగా ప్రాథమిక వైద్యం అందించి పంపించేశారు. అదే సమయంలో పలువురు ప్రైవేటు ఆస్పత్రుల్లో చేరారు. బుధవారం ఉదయానికి పరిస్థితి తీవ్రమైంది. వాంతులు, విరేచనాలతో బాధపడే బాధితుల సంఖ్య పెరుగుతూ వచ్చింది. దీంతో వైద్య శాఖ అధికారులు ఆ ప్రాంతానికి చేరుకుని బాధితులను గుర్తించే ప్రయత్నాలు చేపట్టారు. కొందరిని చికిత్స నిమిత్తం ప్రభుత్వాస్పత్రికి తరలించగా, మరి కొందరికి సింగ్‌నగర్ యూపీహెచ్‌సీలో వైద్యం అందించారు. అయితే ఎంత మంది అతిసారకు గురయ్యారనే విషయం లెక్కతేలడం లేదు. మరో వైపు అతిసారకు తాగునీరు కారణమా అనే విషయం తేల్చేందుకు గురువారం వాటర్ ఎనలిస్ట్‌ ఆ ప్రాంతంలో పర్యటించి శాంపిల్స్‌ను పరీక్షించనున్నారు.

జీజీహెచ్‌లో 25 మంది

అతిసార బాధితులు ప్రస్తుతం 25 మంది జీజీహెచ్‌లో చికిత్స పొందుతున్నారు. మరొక చిన్నారి పాత ప్రభుత్వాస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నట్లు అధికారికంగా సూపరింటెండెంట్ డాక్టర్ ఎ.వెంకటేశ్వరరావు ప్రకటించారు. మరో ముగ్గురు మంగళవారం రాత్రి చికిత్స కోసం రాగా వారి పరిస్థితి సాధారణంగానే ఉన్నట్లు నిర్ధారించి పంపించివేసినట్లు తెలిపారు. బాధితుల నుంచి రక్త, మల, మూత్ర నమూనాలు సేకరించి పరీక్షలు చేస్తున్నట్లు ఆయన పేర్కొన్నారు. ప్రభుత్వాస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్న బాధితులను కలెక్టర్ జి.లక్ష్మీశ పరామర్శించారు. బాధితులకు మెరుగైన వైద్యం అందించాలని వైద్యాధికారులను ఆదేశించారు.

28 మందిని నిర్ధారించాం

అతిసారకు గురైన వారు 28 మంది వేర్వేరు ప్రాంతాల్లో చికిత్స పొందినట్లు నిర్ధారించామని డీఎంహెచ్ఓ డాక్టర్ మాచర్ల సుహాసిని తెలిపారు. మరో ఆరుగురు ఓపీలో పరీక్షలు చేసుకుని వెళ్లారని పేర్కొన్నారు. ఇప్పటికే 735 గృహాలను సర్వేచేశామని, గురువారం మరిన్ని గృహాలను సర్వే చేస్తామని పేర్కొన్నారు. ఎక్కువ మంది సమీపంలోని ఆర్ఎంపీల వద్దకు వెళ్లారని, వారి వివరాలు తీసుకున్నట్లు తెలిపారు. ప్రైవేటు ఆస్పత్రులకు ఎంత మంది వెళ్లారనే సమాచారం సర్వేలో రాలేదన్నారు. తాగునీటి నమూనాలు సేకరించి పరీక్షలకు పంపామని, వాటి ఫలితాలు వచ్చేందుకు మూడు రోజుల సమయం పడుతుందన్నారు.

బాధితులకు మల్లాది విష్ణు పరామర్శ

కుళాయిల్లో నుంచి వస్తున్న కలుషిత నీటిని మల్లాది విష్ణుకు చూపుతున్న స్థానిక మహిళ

ప్రజల ఆరోగ్యంపై కూటమి ప్రభుత్వానికి బాధ్యత లేదని, పేద ప్రజల ప్రాణాలంటే లెక్క లేదని వైఎస్సార్ సీపీ సెంట్రల్ నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జ్ మల్లాది విష్ణు విమర్శించారు. న్యూఆర్ ఆర్‌పేటలో కలుషిత నీరు తాగి ప్రజలు చనిపోవడం, డయేరియా బారిన పడ్డారని తెలుసుకున్న ఆయన పార్టీ నాయకులతో కలిసి బుధవారం సాయంత్రం ఆ ప్రాంతంలో పర్యటించారు. బాధితులతో మాట్లాడి వారి సమస్యలను తెలుసుకున్నారు. అనంతరం మల్లాది విష్ణు మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. గుంటూరు పక్కనే ఉన్న తురకపాలెంలో నాలుగు నెలల వ్యవధిలో 40 మంది చనిపోయారని, ఇప్పుడు న్యూరాజరాజేశ్వరీపేటలో ఇద్దరు మృతిచెందగా, అనేక మంది వాంతులు, విరేచనాలతో ఆస్పత్రుల పాలయ్యారని ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. కుళాయిల్లో వచ్చే నీటి నుంచి దుర్వాసన వస్తున్నట్లు తమ దృష్టికి వచ్చిందన్నారు. ప్రభుత్వం మొద్దు నిద్ర వీడి ఈ ప్రాంతానికి కలెక్టర్, మునిసిపల్ కమిషనర్, ఉన్నతాధికారులను పంపి వ్యాధికి కారణాలను తెలుసుకొని భవిష్యత్తులో పునరావృతం కాకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరారు. బాధితులందరికీ మెరుగైన వైద్యం అందించాలని డిమాండ్ చేశారు. డెప్యూటీ మేయర్ అవుతు శ్రీశైలజ, కార్పొరేటర్ ఇసరపు దేవి, వైఎస్సార్ సీపీ నాయకులు ఇసరపు రాజు, ఆదినారాయణ, పఠాన్ నజీర్‌ఖాన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

అతిసార పాపం పాలకులదే..

దేవినేని అవినాష్

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): న్యూ రాజరాజేశ్వరిపేటలో మూడు రోజులుగా కుళాయిల నుంచి కలుషిత నీరు వస్తున్నా పట్టించుకోకపోవడం వల్లే పదుల సంఖ్యలో ప్రజలు అతిసార బారిన పడ్డారని వైఎస్సార్ సీపీ ఎన్టీఆర్ జిల్లా అధ్యక్షుడు దేవినేని అవినాష్ విమర్శించారు. ఈ పాపం కచ్చితంగా పాలకులదేనన్నారు. ఆయన బుధవారం మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. ఆ ప్రాంతంలో మూడు రోజుల నుంచి డయేరియా ప్రబలుతున్నట్లు ప్రజలు చెబుతున్నారని తెలిపారు. కుళాయిల నుంచి వచ్చే నీరు రంగుమారి, దుర్వాసన వస్తోందని స్థానికులు చెప్పినా ప్రభుత్వం పట్టించుకోలేదని మండిపడ్డారు. అతిసార బాధితులందరికీ మెరుగైన వైద్యం అందించాలని డిమాండ్ చేశారు. అంతేకాకుండా అతిసారకు కారణం ఏమిటో నిర్ధారించి, పరిష్కార చర్యలు తీసుకోవాలని సూచించారు. మరోసారి ఇలాంటి ఘటనలు పునరావృతం కాకుండా ముందస్తు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరారు.

స్పెషల్ డ్రైవ్ చేపట్టండి

వీడియో కాన్ఫరెన్స్‌లో మాట్లాడుతున్న కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): ఎన్టీఆర్ జిల్లాలో ప్రజలకు సురక్షిత తాగునీటి సరఫరాకు అత్యంత ప్రాధాన్యమివ్వాలని, ఎక్కడా తాగునీరు కలుషితం కాకుండా అప్రమత్తంగా ఉండాలని కలెక్టర్ లక్ష్మీశ అధికారులను ఆదేశించారు. కలెక్టరేట్ నుంచి ఎంపీడీఓలు, మునిసిపల్ కమిషనర్లతో ఆయన బుధవారం వీడియో కాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా కలెక్టర్ లక్ష్మీశ మాట్లాడుతూ.. సీజనల్ వ్యాధులు, విషజ్వరాలు ప్రబలకుండా అప్రమత్తంగా ఉండాలన్నారు. ఎక్కడైనా డెంగీ, మలేరియా, డయేరియా కేసులు నమోదైతే పరిసర ప్రాంతాల్లో ఇంటింటి సర్వే నిర్వహించి, నివారణ చర్యలు చేపట్టాలన్నారు. తాగునీటికి క్రమంతప్పకుండా పరీక్షలు నిర్వహించి, నివేదికల ప్రకారం చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు. నిలిచిన నీటి నమూనాలకు కూడా బ్యాక్టీరియలాజికల్ పరీక్షలు నిర్వహించాలన్నారు. ప్రత్యేక శానిటేషన్ డ్రైవ్‌లు చేపట్టాలని, ఓవర్‌హెడ్ రిజర్వాయర్ల క్లీనింగ్, క్లోరినైజేషన్ సక్రమంగా జరిగేలా చూడాలని పేర్కొన్నారు. డ్రెయిన్లలో డీ సిల్టేషన్‌కు స్పెషల్ డ్రైవ్ చేపట్టాలని ఆదేశించారు. డీపీఓ పి.లావణ్య కుమారి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

గ్రంథాలయ పోస్టులు వెంటనే భర్తీ చేయాలి

ధర్నా చేస్తున్న నిరుద్యోగులు

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఖాళీగా ఉన్న అన్ని రకాల గ్రంథాలయ పోస్టులను వెంటనే భర్తీ చేసి రెండు లక్షలమంది నిరుద్యోగులకు న్యాయం చేయాలని మాజీ ఎమ్మెల్సీ కె.ఎస్.లక్ష్మణరావు, ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథాలయ అసోసియేషన్ కార్యదర్శి డాక్టర్ రావి శారద, డీవైఎఫ్ఐ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి జి.రామన్న డిమాండ్ చేశారు. డీవైఎఫ్ఐ - ఏపీ లైబ్రరీ సైన్స్ నిరుద్యోగ జేఏసీ ఆధ్వర్యంలో విజయవాడ ధర్నా చౌక్ వద్ద బుధవారం ధర్నా జరిగింది. ఈ సందర్భంగా వారు మాట్లాడుతూ.. రాష్ట్రంలో వివిధ యూనివర్సిటీల పరిధిలో సీఎల్ఐఎస్‌సీ, బీఎల్ఐఎస్‌సీ, ఎంఎల్ఐఎస్‌సీ, నెట్, సెట్, పీహెచ్‌డీ కోర్సులు పూర్తి చేసిన నిరుద్యోగుల సంఖ్య రెండు లక్షలకు చేరిందని తెలిపారు. ఖాళీగా ఉన్న లైబ్రేరియన్ పోస్టుల భర్తీకి తక్షణం నోటిఫికేషన్ విడుదల చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. ప్రతి గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలో డిజిటల్ లైబ్రరీలను అందుబాటులోకి తీసుకురావాలని కోరారు. గతంలో ఏపీపీఎస్సీ దగ్గర నిలిచిపోయిన జూనియర్, డిగ్రీ కళాశాల లైబ్రేరియన్ పోస్టులకు నోటిఫికేషన్ విడుదల చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథాలయ పునరిద్ధాస ఉద్యమ వేదిక కార్యదర్శి లక్ష్మయ్య, ఏపీ లైబ్రరీ సైన్స్ నిరుద్యోగ జేఏసీ కన్వీనర్ కె.జగదీశ్, డీవైఎఫ్ఐ నాయకులు పి.కృష్ణ, పిచ్చయ్య, కృష్ణకాంత్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మెదడులో మాంసం తినే పరాన్నజీవి

రోగి కోలుకున్న తర్వాత నడిపిస్తున్న ప్రభుత్వాస్పత్రి వైద్యుల బృందం

రోగి మెదడులో నుంచి తీసిన అరుదైన పరాన్నజీవి స్క్రూవార్మ్

- శస్త్ర చికిత్స చేసి తొలగించిన విజయవాడ జీజీహెచ్ వైద్యులు
- స్క్రూవార్మ్‌గా నిర్ధారించిన జూలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): రోగి మెదడులో మాంసం తింటున్న అరుదైన పరాన్నజీవిని విజయవాడ జీజీహెచ్ న్యూరోసర్జరీ వైద్యులు శస్త్ర చికిత్సతో తొలగించారు. అనంతరం దానిని నిర్ధారించేందుకు విశాఖపట్నం, గుంటూరు, కోల్‌కత్తాలోని జీవశాస్త్ర నిపుణులకు పంపించారు. మాంసం తినే స్క్రూవార్మ్ పరాన్నజీవిగా వారు నిర్ధారించినట్లు జీజీహెచ్ న్యూరోసర్జరీ విభాగాధిపతి డాక్టర్ ఐ.బాబ్జి శ్యామ్‌కుమార్ తెలిపారు. ఈ పరాన్నజీవిని తొలిసారిగా అమెరికాలో ఈ ఏడాది ఆగస్టు నాలుగో తేదీన గుర్తించినట్లు ఆయన వెల్లడించారు.

కేసు వివరాలు ఇలా...

తీవ్రమైన తలనొప్పితో అపస్మారక స్థితిలో ఉన్న 50 ఏళ్ల మహిళను కుటుంబ సభ్యులు విజయవాడ జీజీహెచ్‌కు తీసుకొచ్చారు. ఆస్పత్రి వైద్యులు ఆమెను పరీక్షించి, తలనుంచి చీము కారుతోందని గుర్తించారు. స్కాన్ చేసి ఆమె మెదడులో చీము గడ్డ ఉన్నట్టు నిర్ధారించారు. మానని లోతైన గాయంలో కదులుతున్న క్రిములను మాగ్గోట్‌లుగా గుర్తించారు. ఆ మహిళకు శస్త్ర చికిత్స చేసేందుకు నిర్ణయించి తొలుత తలలోని పుండు నుంచి మాగ్గోట్లను తొలగించి శుభ్రం చేశారు. అనంతరం తలపై గాయాన్ని తొలగించి శుభ్రపరచడంతో పాటు, శస్త్ర చికిత్స చేసి మెదడులోని చీము గడ్డను తొలగించారు. అనంతరం ప్లాస్టిక్ సర్జరీ విభాగాధిపతి డాక్టర్ ఎ.ఆర్.సి.హెచ్.మోహన్ సారథ్యంలో ఫ్లాప్ సర్జరీ చేసి తలపై ఉన్న గాయాన్ని కప్పేశారు. ప్రస్తుతం రోగి కోలుకోవడంతో ఆస్పత్రి నుంచి డిశ్చార్జి చేశారు.

నిర్ధారణ ఇలా...

మెదడు నుంచి తొలగించిన మాగ్గోట్లను, క్రిమి గురించి ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ జీవశాస్త్ర నిపుణులు డాక్టర్ జ్ఞానమణి, గుంటూరు లామ్ నిపుణులు రత్నంను సంప్రదించగా వారు స్క్రూ వార్మ్‌లుగా గుర్తించారు. అనంతరం కోల్‌కత్తాలోని జూలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా వారిని కూడా సంప్రదించి స్క్రూవార్మ్‌లుగా నిర్ధారణ చేశారు. సాధారణంగా ఈగల నుంచి జనించే మాగ్గోట్‌లు జంతువులు, మనుషుల శరీరంలో చెడిపోయిన, కుళ్లిన నిర్జీవ కణజాలాలపై మాత్రమే ఆధారపడి జీవిస్తాయి. కానీ స్క్రూవార్మ్ సజీవ కణజాలాలను సైతం తినే పరాన్నజీవులుగా జీవిస్తాయని వైద్యులు తెలిపారు. అరుదైన సర్జరీచేసిన న్యూరోసర్జరీ, ప్లాస్టిక్ సర్జరీ వైద్యులను జీజీహెచ్ సూపరింటెండెంట్ డాక్టర్ ఎ.వెంకటేశ్వరరావు, ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ ఆలపాటి ఏడుకొండలరావు అభినందించారు.

దేవుని మాన్యంలో ఆగిన మట్టి తోలకాలు!

- భూమి చదును పనులను మళ్లీ ప్రారంభించేందుకు యత్నాలు
- అధికారులపై ఒత్తిడి తెస్తున్న కూటమి నాయకులు
- ఉత్సవాలు నిర్వహించేది ప్రైవేటు వ్యక్తులా? ప్రభుత్వమా?
- మట్టి తోలకాలతో భూమి స్వరూపమే మారిన వైనం

దేవుడి మాన్యం భూమిలో మట్టి నింపిన దృశ్యం

సాక్షి ప్రతినిధి, విజయవాడ: మచిలీపట్నంలోని గొడుగుపేట వెంకటేశ్వర స్వామి ఆలయానికి విజయవాడకు కూత వేటు దూరంలోని గొల్లపూడిలో ఉన్న 39.99 ఎకరాల దేవుని మాన్యం ఉంది. ఈ మాన్యం భూముల్లో అనుమతులు లేకుండా విజయవాడ ఉత్సవ్ పేరుతో మట్టి తోలి చదును చేసే పనులు నిలిచిపోయాయి. ఇక్కడ జరుగుతున్న పనులపై ప్రభుత్వ పెద్దలు ఆరా తీసి, దేవదాయ శాఖ పొలాల్లో ఎగ్జిబిషన్ ఎలా ఏర్పాటు చేస్తారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసినట్లు టీడీపీలోని వర్గాలే చెవులు కొరుక్కుంటున్నాయి. విజయవాడ ఉత్సవాలకు వేరే ప్రైవేటు స్థలాన్ని చూసుకోవాలని చెప్పినట్లు టీడీపీ వర్గాల్లో ప్రచారం జరుగుతోంది.

దేవుడి మాన్యం చదునుపై అనుమానాలు

దేవుడి మాన్యం భూమిని చదును చేయడంపై పలు అనుమానాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. విజయవాడ ఉత్సవ్ అనేది ప్రభుత్వ కార్యక్రమమా? ప్రైవేటు కార్యక్రమమా? అనే స్పష్టత ఇప్పటికీ లేదని టీడీపీ వర్గాలు పేర్కొంటున్నాయి. వీటి నిర్వహణకయ్యే ఖర్చును ఏవిధంగా సమకూర్చుతున్నారనే అంశంపైనా చర్చ సాగుతోంది. ప్రముఖులు, వ్యాపార సంస్థల నుంచి చందాల వసూళ్లకు ప్రణాళిక రచించారనే ఆరోపణలపై ప్రభుత్వ పెద్దలకు ఫిర్యాదులు అందినట్లు సమాచారం. విజయవాడ ఉత్సవ్ వెనుక భారీ, దీర్ఘకాలిక ప్రణాళిక ఉందని టీడీపీ నేతలే అనుమానం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఆ స్థలంలో గుంటూరుకు చెందిన ఓ మీడియా సంస్థ మల్టీ కాంప్లెక్స్‌లు, మల్టీ థియేటర్లు నిర్మిస్తుందని, ఈ వ్యవహారంలో కీలకంగా వ్యవహరిస్తున్న మరో నేత రిక్రియేషన్ క్లబ్, ఓ ప్రముఖ హోటల్ సంస్థ యజమాని స్టార్ హోటల్ నిర్మాణం చేపడుతారని, మరో టీడీపీ నాయకుడు క్యాంటీన్‌లు, చిన్న హోటళ్ల ఏర్పాటు చేసుకునేలా ఒప్పందం జరిగిందని కూటమి నాయకులు పేర్కొంటున్నారు. ఆ స్థలంపై కన్నేసిన వారిలో కొంత మంది ప్రస్తుతం చేస్తున్న ఏర్పాట్ల కోసం పెట్టుబడులు పెట్టడంతోపాటు, పెద్ద ఎత్తున చందాలు వసూలు చేసేందుకు రూపకల్పన జరిగిందని సమాచారం. అయితే ఈ విషయాలు ప్రభుత్వ పెద్దల దృష్టికి చేరాయని టీడీపీ నాయకులు పేర్కొంటున్నారు.

పెద్దలకు విన్నపాలు

విజయవాడ ఉత్సవ్ జరుపుతామని ప్రచారం చేశామని, ఎలాగైనా అక్కడే ఉత్సవాలు జరపాలని టీడీపీ నేతలు గట్టి ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు సమాచారం. తాత్కాలికంగా అయినా ఉత్సవాలకు అనుమతి ఇప్పించాలని ప్రభుత్వ పెద్దలను కోరుతున్నారు. ఇప్పటికే లీజు ఉండటంతో, వారి నుంచి సబ్ లీజుకు తీసుకొనే అవకాశం లేదని న్యాయ నిపుణులు పేర్కొంటున్నారు. అయితే ఆ లీజుదారులను ఒప్పించి వారి లీజు రద్దు చేసి, గుడికి ఆదాయం ఎక్కువగా వస్తుందని చూపి, తాత్కాలికంగా ఈ ఉత్సవాల వరకైనా అనుమతి పొందేందుకు తీవ్ర ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. ఇప్పటికే పంటలు పండే పొలంలో కోట్ల రూపాయల మట్టిని ఆ ప్రదేశంలో నింపారు. ఈ మట్టి తవ్వకాలకు ఎలాంటి అనుమతులూ తీసుకోలేదు. ప్రభుత్వం ఈ భూమి కేటాయింపులు నిలిపి వేసినా మూడు అడుగుల మేర నింపిన మట్టి తొలగింపు ఎలా అనే ప్రశ్న ఉత్పన్నం అవుతోంది. మొత్తం మీద గొడుగుపేట వెంకటేశ్వర స్వామి భూమికి సంబంధించి ప్రభుత్వం ఏ నిర్ణయం తీసుకొంటుందనే విషయం చర్చనీయాంశంగా మారింది. ఇప్పటికే గుడి కమిటీ, విశ్వ హిందు పరిషత్ సంస్థ సభ్యులు గొడుగుపేట వెంకటేశ్వర స్వామి గుడిలో సమావేశమై ఆ భూమిని ఏ విధంగా కాపాడుకోవాలి అనే దానిపై కార్యాచరణ రూపొందించారు.

దేవుడి మాన్యంపై కూటమి నేతల కన్ను

గొల్లపూడిలో ఉన్న 39.99 ఎకరాల దేవుని మాన్యంపై విజయవాడ పార్లమెంట్ ముఖ్యనేతతో పాటు, మరికొంత మంది టీడీపీ నేతల కన్ను పడింది. విజయవాడ ఉత్సవ్ ముసుగులో ఆ భూమిని స్వాధీనం చేసుకునేందుకు ఎత్తుగడ వేశారు. రూ.400 కోట్ల విలువైన ఈ 39.99 ఎకరాల్లో వరల్డ్ క్లాస్ గోల్ఫ్ ప్రాక్టీస్ రేంజ్ అండ్ సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్సలెన్స్ పేరుతో ఐదు ఎకరాలు, ఏటా విజయవాడ ఉత్సవాల పేరుతో ట్రేడ్ ఎక్స్‌పో, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు, ఎస్‌హెచ్‌జీ మేళా, అగ్రిటెక్ షో, టూరిజం ప్రమోషన్ ఈవెంట్లతో ఎగ్జిబిషన్ నిర్వహించేందుకు శాశ్వత వేదిక నిర్మాణం పేరుతో మరో 34.99 ఎకరాల భూమి లీజు కోసం జిల్లా యంత్రాంగం నుంచి దేవదాయ శాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీకి ప్రతిపాదనలు వెళ్లాయి. ఆ ప్రతిపాదనలు పెండింగ్‌లో ఉన్నాయని, ఈ వ్యవహారంపై ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకునే వరకు ఎలాంటి పనులూ మాన్యం భూమిలో చేపట్టరాదని దేవదాయశాఖ అధికారులు జిల్లా యంత్రాంగానికి అధికారికంగా తెలిపినట్లు ప్రచారం జరుగుతోంది.

జిల్లాను క్రీడల్లో నం.1గా నిలపాలి

ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

క్రీడా వస్తువులను పరిశీలిస్తున్న కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): సమష్టి కృషితో ఎన్టీఆర్ జిల్లాను క్రీడల్లో మొదటి స్థానంలో నిలపాలని కలెక్టర్ డాక్టర్ జి.లక్ష్మీశ కోరారు. ప్రజల జీవన నాణ్యతను మెరుగుపరిచేందుకు, ఆరోగ్యకర సమాజ నిర్మాణానికి క్రీడలు దోహదం చేస్తాయని, సాంస్కృతిక, సామాజిక అంతరాలను తొలగించేందుకు ఉపయోగపడతాయని పేర్కొన్నారు. కలెక్టర్ కార్యాలయ ప్రాంగణంలో బుధవారం ఏర్పాటుచేసిన జిల్లా క్రీడా ప్రాధికార సంస్థ ఇగ్నైట్ సెల్‌ను ఆయన సందర్శించారు. ఈ సందర్భంగా కలెక్టర్ మాట్లాడుతూ.. మట్టిలో మాణిక్యాలను వెలికితీసేందుకు, క్రీడాకారులను ప్రోత్సహించేందుకు కృషి చేయాలన్నారు. జాతీయ, అంతర్జాతీయ వేదికలపై మన క్రీడాకారులు పతకాలు సాధించాలన్నారు. క్రీడా విధానం విశిష్టతను ఔత్సాహికులకు వివరించేందుకు ఇగ్నైట్ సెల్‌లో అందుబాటులో ఉంచిన ప్రచార సాధనాలు, వాటర్ స్పోర్ట్స్, ఆర్చరీ, టేబుల్ టెన్నిస్, బాక్సింగ్ తదితర క్రీడలకు సంబంధించిన సామగ్రిని ప్రదర్శించారు. 2029 నాటికి ప్రపంచ స్థాయి మౌలిక సదుపాయాలతో, అత్యాధునిక శిక్షణతో క్రీడా రాజధానిగా తీర్చిదిద్దేందుకు, క్రీడా నైపుణ్యం, కొత్త ఆవిష్కరణల్లో ముఖ్య కేంద్రంగా అభివృద్ధి చేసేందుకు ప్రభుత్వం చొరవ చూపుతోందన్నారు. ఒలింపిక్స్, కామన్‌వెల్త్, ఆసియా క్రీడలు, ఖేలో ఇండియా వంటి జాతీయ, అంతర్జాతీయ క్రీడల్లో పతకాలు సాధించే మన క్రీడాకారులకు భారీ నజరానాలతో పాటు ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పిస్తామని పేర్కొన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో జిల్లా క్రీడల అభివృద్ధి అధికారి ఎస్ఏ అజీజ్, వివిధ క్రీడల కోచ్‌లు పి.రవికుమార్, కె.భాస్కర్, కె.జగదీష్, ఎస్.సంతోష్ కుమార్, ఎస్‌కే రియాజ్, ఎస్‌కే ముంతాజ్ బేగం, కె.స్వామి, కె.చిరంజీవి, నాగేశ్వరరావు, డీఎస్ఏ సిబ్బంది తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మీడియా గొంతు నొక్కే కుట్ర

కూటమి ప్రభుత్వం ఘోర వైఫల్యాలు, అంతులేని అవినీతి, అక్రమాలను తన కథనాల ద్వారా ప్రజలకు తెలియజేస్తున్న 'సాక్షి' మీడియాపై చంద్రబాబు ప్రభుత్వం తన అక్కసును వెళ్లగక్కుతోంది. వార్త ప్రచురించినందుకు సాక్షి మీడియాపై ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేయటం ఎంతవరకు సమంజసం? ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా వార్త రాస్తే ఖండించవచ్చు లేదా సంబంధిత అధికారి లేదా పదవిలో ఉన్న నాయకుడు పరువునష్టం దావా వేసుకునే వీలుంది. పోలీస్‌స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేయించటం, అక్రమ కేసులు నమోదు చేసి కోర్టు చుట్టూ తిప్పే ప్రక్రియను కూటమి ప్రభుత్వం ఎంచుకుంది. ఇటువంటి విధానాలకు స్వస్తి చెప్పాలి. ప్రజా సమస్యలు గాలికొదిలేసి కేవలం ప్రశ్నించేవారి గొంతు నొక్కటం అత్యంత హేయమైన చర్య.

– షేక్ హఫీజుల్లా సీనియర్ జర్నలిస్టు, కంచికచర్ల

ప్రభుత్వ తీరు సరికాదు..

మీడియా గొంతునొక్కే కుట్రలు చేయటం సరికాదు. మీడియా వల్లే సమాజంలో ఉన్న అనేక సమస్యలు వెలుగుచూస్తున్నాయి. సమాజ గతిని నిర్ణయిస్తున్నాయి. పాలకుల వైఫల్యాలను బహిర్గతం చేయటం తప్పు అనేట్టుగా ప్రస్తుత విధానాలు కనిపిస్తున్నాయి. మీడియా ప్రచురించిన, ప్రసారం చేసిన కథనాల్లో వాస్తవాలు లేకపోతే ఖండించాలి. అంతే తప్ప కేసులు నమోదుచేయటం, ఇబ్బందులకు గురిచేయటం సరైంది కాదు. దేశ ప్రగతిలో ముఖ్యభూమిక పోషిస్తున్న మీడియా పట్ల అనుచితంగా వ్యవహరించటం మానుకోవాలి. లేకుంటే పాలకపక్షాలు మూల్యం చెల్లించక తప్పదు.

– నక్కా శ్రీనివాసరావు, సగర సంఘం రాష్ట్ర నాయకుడు, కోలవెన్ను

రైళ్లలో స్నాచింగ్‌లు.. పాత నేరస్తుడు అరెస్టు

రూ. 5లక్షల విలువైన బంగారు ఆభరణాలు స్వాధీనం

రైల్వేస్టేషన్(విజయవాడపశ్చిమ): రైళ్లలో వరుస దొంగతనాలు, మహిళల మెడలోని బంగారు ఆభరణాల స్నాచింగ్‌కు పాల్పడుతున్న నిందితుడిని విజయవాడ ప్రభుత్వ రైల్వే పోలీసులు(జీఆర్‌పీ) అరెస్టు చేసి, అతని వద్ద నుంచి రూ. 5 లక్షల విలువైన బంగారు ఆభరణాలను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. బుధవారం విజయవాడ రైల్వేస్టేషన్‌లోని జీఆర్‌పీ పోలీస్‌స్టేషన్‌లో ఏర్పాటు చేసిన విలేకరుల సమావేశంలో ఆర్‌పీఎఫ్ ఇన్‌స్పెక్టర్ ఫతే అలీ బేగ్‌తో కలసి జీఆర్‌పీ ఇన్‌స్పెక్టర్ జె.వి రమణ వివరాలు వెల్లడించారు.

పద్మావతి ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో..

తిరుపతికి చెందిన బండి రాజ్యలక్ష్మి ఆగస్టు 23న తిరుపతి నుంచి వరంగల్లుకు పద్మావతి ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలులో ప్రయాణం చేస్తోంది. రైలు విజయవాడలో ఆగి బయలుదేరే సమయంలో గుర్తు తెలియని ఆగంతకుడు ఆమె మెడలోని బంగారు నానుతాడును తెంచుకుని కదులుతున్న రైలు నుంచి దూకి పరారయ్యాడు. అనంతరం ఆమె తన ప్రయాణాన్ని కొనసాగించి రెండు రోజుల తరువాత విజయవాడ చేరుకుని జీఆర్‌పీ పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసింది. దీనిపై విజయవాడ ఆర్‌పీఎఫ్, జీఆర్‌పీ పోలీసులు సంయుక్తంగా ప్రత్యేక బృందాలను ఏర్పాటు చేసి నేరస్తుడి కోసం గాలింపు చేపట్టారు. అందుబాటులో ఉన్న సీసీ కెమెరాలను పర్యవేక్షించడం, పాత నేరస్తులను విచారించడం ద్వారా చోరీకి పాల్పడింది తెలంగాణ రాష్ట్రం, మహబూబ్‌నగర్‌కు చెందిన తండ్రికంటి రమేష్‌గా గుర్తించారు. ఇతనిపై గతేడాది విజయవాడ స్టేషన్‌లో స్నాచింగ్ కేసులోనే పోలీసులు అరెస్టు చేసి జైలుకు పంపించారు.

వివరాలు వెల్లడిస్తున్న జీఆర్‌పీ ఇన్‌స్పెక్టర్ రమణ

ముమ్మర గాలింపు..

పోలీసులకు అందిన సమాచారం మేరకు ప్రత్యేక బృందాలు నిందితుడి కోసం హైదరాబాద్, వరంగల్లు, ఖమ్మంలో గాలింపు చేపట్టినా పోలీసులకు దొరక్కుండా చాకచక్యంగా తప్పించుకు తిరుగుతున్నాడు. ఈ క్రమంలో బుధవారం నిందితుడు విజయవాడలోని జైహింద్ కాంప్లెక్స్ వద్ద బంగారు ఆభరణాలను విక్రయించేందుకు తిరుగుతుండగా.. పోలీసులకు వచ్చిన పక్కా సమాచారం మేరకు అదుపులోకి తీసుకున్నారు. అతని వద్ద నుంచి స్నాచింగ్‌కు పాల్పడిన లక్షరూపాయల విలువ చేసే 25 గ్రాముల బంగారు నానుతాడుతో పాటుగా గతంలో చోరీ చేసిన నాలుగు లక్షల విలువైన రెండు సూత్రాలతో కూడిన 40 గ్రాముల బంగారు నానుతాడును కూడా పోలీసులు రికవరీ చేశారు.

ప్రగతి సూచికలపై ప్రత్యేక దృష్టి

ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాల సాధనలో భాగంగా వివిధ విభాగాల కీలక ప్రగతి సూచికల (కేపీఐ) పురోగతిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిరంతరం పర్యవేక్షిస్తోందని.. ఈ నేపథ్యంలో ఉపాధి హామీ పథకానికి సంబంధించిన నాలుగు సూచికలపై అధికారులు ప్రత్యేకంగా దృష్టి సారించాలని ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ డాక్టర్ జి.లక్ష్మీశ ఆదేశించారు. బుధవారం కలెక్టర్ లక్ష్మీశ కలెక్టరేట్ నుంచి ఎంపీడీవోలు, ఉపాధి హామీ పథకం క్షేత్రస్థాయి సిబ్బంది, ఉద్యాన శాఖ అధికారులు తదితరులతో వీడియో కాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించారు. ఆయన మాట్లాడుతూ ఉపాధి హామీ పథకం కింద పని దినాల కల్పన, సామాజిక భద్రతా ప్రయోజనాలు అందించడానికి సంబంధించిన అంశాల్లో నిర్దేశించిన నెలవారీ, త్రైమాసిక, వార్షిక లక్ష్యాలను చేరుకునేందుకు అధికారులు సమష్టిగా కృషి చేయాలన్నారు. సగటు వేతనం రూ. 307 ఉపాధి హామీ శ్రామికులకు అందేలా ప్రణాళిక ప్రకారం కృషి చేయాలన్నారు.

ఉద్యాన పంటలను ప్రోత్సహించాలి..

గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ పురోగతికి మార్గం వేసే ఉద్యాన పంటల దిశగా రైతులను ప్రోత్సహించాలన్నారు. ఈ ఏడాదికి జిల్లా మొత్తంమీద 4వేల ఎకరాలను, ప్రతి గ్రామ పంచాయతీకి కనీసం 20 ఎకరాలను లక్ష్యంగా నిర్దేశించామన్నారు. ఇప్పటివరకు 3,741 ఎకరాలను గుర్తించినట్లు తెలిపారు. అదే విధంగా మునగ సాగుకు 894 ఎకరాలను గుర్తించినట్లు వివరించారు. మండలాల వారీగా లేబర్ మొబిలైజేషన్, సీసీ రహదారుల నిర్మాణం, పశువుల షెడ్లు, జీవాల షెడ్ల నిర్మాణం, మ్యాజిక్ డ్రెయిన్ల నిర్మాణం తదితరాలపైనా సమావేశంలో సమీక్షించారు. సమావేశంలో డ్వామా పీడీ ఎ.రాము తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

విశ్వనాథ సాహిత్యం అజరామరం

విజయవాడ కల్చరల్: విశ్వనాథ సత్యనారాయణ సాహిత్యం అజరామరమని వేముల చారిటబుల్ సంస్థ వ్యవస్థాపకుడు వేముల హజరత్తయ్య గుప్తా అన్నారు. కవి సామ్రాట్ విశ్వనాథ 131వ జయంతి సందర్భంగా గాంధీనగర్‌లోని సంస్థ కార్యాలయంలో బుధవారం సమావేశం నిర్వహించారు. గుప్తా మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వం విశ్వనాథ పేరుతో ఏటా సాహితీ సదస్సులు నిర్వహించాలని సూచించారు. వేముల చారిటీస్ కన్వీనర్ ఎంవీ చలమయ్య, వాయిద్య కళాకారులు పాల్గొన్నారు.

విశ్వనాథ సత్యనారాయణ మనవడిని సత్కరిస్తున్న నిర్వాహకులు

● సంస్కార భారతి సేవా సంస్థ ఆధ్వర్యంలో విశ్వనాథమార్గ్‌లోని విశ్వనాథ సత్యనారాయణ విగ్రహంవద్ద జయంతి వేడుకలను నిర్వహించారు. విశ్వనాథ శిష్యుడు డాక్టర్ శతావధాని పాలపర్తి శ్యామలానంద ప్రసాద్, సంస్కారభారతి రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు డాక్టర్ పీవీఎస్ కృష్ణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

● బీజేపీ విజయవాడ శాఖ ఆధ్వర్యంలో విశ్వనాథమార్గ్‌లోని విశ్వనాథ విగ్రహం వద్ద జయంతి వేడుకలను ఆ పార్టీ ఎన్టీఆర్ జిల్లా అధ్యక్షుడు అడ్డూరి శ్రీరాం ఆధ్వర్యంలో పుష్పాంజలి కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. విశ్వనాథ సత్యనారాయణ మనుమడు విశ్వనాథ సత్యనారాయణను ఘనంగా సత్కరించారు.

నేడు సేపక్ తక్రా సబ్ జూనియర్స్ జట్ల ఎంపిక

మొగల్రాజపురం(విజయవాడ తూర్పు): ఉమ్మడి కృష్ణా జిల్లా సెపక్ తక్రా అసోసియేషన్ ఆధ్వర్యంలో స్థానిక ఇందిరాగాంధీ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ స్టేడియంలో సబ్ జూనియర్స్ బాల బాలికల జిల్లా జట్లను ఎంపికలను గురువారం నిర్వహిస్తున్నామని ఆ అసోసియేషన్ జిల్లా కార్యదర్శి ఎం.పవన్ కుమార్ బుధవారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. ఈ పోటీల్లో ప్రతిభ కనబరిచిన క్రీడాకారులు ఈ నెల 13, 14 తేదీల్లో అనంతపురం ఉరవకొండలోని జెడ్పీ హెచ్ స్కూల్‌లో జరిగే రాష్ట్ర స్థాయి పోటీల్లో జిల్లా తరపున ప్రాతినిధ్యం వహిస్తారని పేర్కొన్నారు. సబ్ జూనియర్ విభాగంలో 1-1- 2011 తర్వాత పుట్టిన వారు మాత్రమే పోటీల్లో పాల్గొనేందుకు అర్హులని, ఆసక్తి ఉన్న వారు ఉదయం 7 గంటలకు 4 పాస్‌పోర్ట్ సైజు ఫొటోలు, ఆధార్ కార్డ్, జనన ధ్రువీకరణ పత్రంతో హాజరు కావాలని కోరారు.

అనుమానాస్పద స్థితిలో వ్యక్తి మృతి

చిట్టినగర్(విజయవాడపశ్చిమ): ఇంట్లో అనుమానాస్పద రీతిలో ఓ వ్యక్తి మృతి చెందిన ఘటన కొత్తపేట పోలీస్‌స్టేషన్ పరిధిలో చోటు చేసుకుంది. ఘటనపై కొత్తపేట పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు. పోలీసులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. గొల్లపాలెంగట్టు పొట్టి శ్రీరాములు వీధికి చెందిన రాజగిరి దేవానంద్(50)కు వివాహమై ఇద్దరు సంతానం. కొంత కాలంగా భార్యాభర్తల మధ్య విభేదాలతో వేరు వేరుగా ఉంటున్నారు. దేవానంద్ మార్బుల్ పని చేస్తుంటాడు. సోమవారం పనికి వెళ్తూ తన అయిన బావ పిళ్లా శ్రీనివాసరావుకు కనిపించాడు. బుధవారం ఉదయం దేవానంద్ నివాసం ఉండే గది నుంచి దుర్వాసన వస్తుందని చుట్టు పక్కల వారు చెప్పడంతో పిళ్లా శ్రీనివాసరావు అల్లుడైన పొట్నూరి సురేష్ వెళ్లి చూడగా చనిపోయి కనిపించాడు. పనికి వెళ్లగా వచ్చే డబ్బులతో ఇష్టం వచ్చినట్లు తాగడం వల్లే దేవానంద్ చనిపోయి ఉంటాడని బంధువులు పోలీసులకు సమాచారం ఇచ్చారు. ఘటనపై పిళ్లా శ్రీనివాసరావు ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసి పోస్టుమార్టం నిమిత్తం ప్రభుత్వాస్పత్రికి తరలించారు.

బాలికపై అసభ్య ప్రవర్తన.. పోక్సో కేసు నమోదు

కంచికచర్ల: ఓ బాలిక పట్ల అసభ్యకరంగా ప్రవర్తించిన వ్యక్తిపై పోక్సోకేసు నమోదు చేసినట్లు ఎస్ఐ పోలిశెట్టి విశ్వనాథ్ బుధవారం తెలిపారు. ఎస్ఐ కథనం మేరకు స్థానిక వసంతకాలనీకి చెందిన ఏఆర్ రావు అనే వ్యక్తి అదే కాలనికి చెందిన 15 ఏళ్ల బాలిక పట్ల అసభ్యకరంగా ప్రవర్తించాడు. దీంతో బాలిక తల్లి పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసింది. దీనిపై కేసు నమోదు చేసినట్లు ఎస్ఐ తెలిపారు.

సిబ్బంది కొరతతో అందని వైద్యం!

- ఇద్దరు స్టాఫ్ నర్సులతో అరకొర వైద్యసేవలు
- వైద్యుడు, ఫార్మసిస్టు, ల్యాబ్ టెక్నీషియన్, లాస్‌గ్రేడ్ వర్కర్ పోస్టులు ఖాళీ
- నిరుపయోగంగా ల్యాబ్‌లో అత్యాధునిక పరికరాలు
- రాణిగారితోట 18వ డివిజన్‌లోని యూపీహెచ్‌సీ దుస్థితి

రాణిగారితోట, సిమెంట్ గోడౌన్స్‌లోని యూపీహెచ్‌సీ

ల్యాబ్‌లో నిరుపయోగంగా ఉన్న ఆధునిక పరికరాలు

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు):రాణిగారితోట సిమెంట్ గోడౌన్స్‌లోని యూపీహెచ్‌సీలో ప్రజలకు సరైన వైద్య సేవలు అందడం లేదు. పేద మధ్య తరగతి ప్రజలు ఎక్కువగా నివసించే ఈ ప్రాంతంలో గత కొన్ని నెలలుగా వైద్యుడు, ఇతర సిబ్బంది లేకపోవడంతో అరకొర వైద్య సేవలతో జనం తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. అన్ని సౌకర్యాలు ఉన్నా వైద్యుడు లేకపోవడంతో వైద్యం కోసం వచ్చిన రోగులు నిరాశతో వెనుతిరిగి వెళ్తున్నారు. లక్షలాది రూపాయల వ్యయంతో ఏర్పాటు చేసిన అత్యాధునిక పరికరాలు నిరుపయోగంగా మారాయి. వైద్యుడు, ఫార్మసిస్టు, ల్యాబ్ టెక్నీషియన్ లేకపోవడంతో పరీక్షలు కోసం రోగులు ప్రైవేట్ వైద్యులను ఆశ్రయించాల్సిన పరిస్థితి నెలకొంది. వైద్య సిబ్బంది లేక నెలలు గడుస్తున్నా సిబ్బందిని నియమించడంలో కూటమి ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తుందని ప్రజలు మండిపడుతున్నారు. గత ప్రభుత్వ హయాంలో అత్యాధునిక సౌకర్యాలతో పట్టణ ఆరోగ్య కేంద్రం ఏర్పాటు చేశారు. వ్యాధి నిర్ధారణ పరీక్షల కోసం ల్యాబ్‌ను కూడా ఏర్పాటు చేశారు. ఒక వైద్యుడు, ఇద్దరు స్టాఫ్ నర్సులు, ఫార్మసిస్టు, కంప్యూటర్ ఆపరేటర్, ల్యాబ్ టెక్నీషియన్, లాస్‌గ్రేడ్ వర్కర్‌లను నియమించి పేదలకు వైద్య సేవలు అందేలా చర్యలు తీసుకున్నారు. అప్పటి నుంచి డివిజన్ ప్రజలు ఇతర ప్రాంతాలకు వెళ్లకుండా ఈ కేంద్రంలోనే అన్నిరకాలు సేవలు పొందుతున్నారు. కానీ ప్రస్తుతం ఇద్దరు స్టాఫ్ నర్సులు, కంప్యూటర్ ఆపరేటర్ మాత్రమే సేవలు అందిస్తున్నారు. ల్యాబ్‌టెక్నీషియన్ డెప్యుటేషన్‌పై సెంట్రల్ ల్యాబ్‌కు వెళ్లగా వైద్యుడు, ఫార్మసిస్టు తన ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేశారు. లాస్‌గ్రేడ్ వర్కర్ పోస్టు ఖాళీగా ఉంది. దీంతో యూపీహెచ్‌సీకి వచ్చే రోగులను నర్సులే పరీక్షించి అవసరమైన మందులు ఇచ్చి పంపిస్తున్నారు. కేవలం ముగ్గురు సిబ్బందితోనే యూపీహెచ్‌సీని నిర్వహిస్తున్నారు.

రూ.లక్షల్లో ఖర్చుచేసి...

లక్షలాది రూపాయల వ్యయంతో వ్యాధి నిర్ధారణ పరీక్షల కోసం అన్ని రకాల అత్యాధునిక పరికరాలు ఏర్పాటు చేశారు. 60 రకాల రక్త పరీక్షలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. ల్యాబ్ ఉన్నప్పటికీ టెక్నీషియన్ లేక వ్యాధి నిర్ధారణ పరీక్షలు చేయడం లేదు. లాబ్ టెక్నీషియన్ లేకపోవడంతో పరికరాలన్నీ నిరుపయోగాంగా మారాయి. వ్యాధి నిర్ధారణ కోసం వచ్చే రోగుల నుంచి స్టాఫ్ నర్సులే రక్త నమూనాలు సేకరించి సెంట్రల్ ల్యాబ్‌కు పంపుతున్నారు. యూపీహెచ్‌సీలో దాదాపు 172 రకాలు మందులు అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఇన్సులిన్ తప్ప షుగర్, బీపీ మందులతో పాటు, చిన్న పిల్లల సిరప్‌లు, కుక్కకాటు, పాముకాటుకు ఇంజక్షన్లు ఉన్నా అవి ఇచ్చే ఫార్మసిస్టు లేరు. మెడికల్ ఆఫీసర్ లేకపోవడంతో చిన్న చిన్న రోగాలకు స్టాఫ్‌నర్సులే పరీక్షించి అవసరమైన మందులు కూడా వారే ఇస్తున్నారు.

ఆరోగ్య కేంద్రంకు వెళ్లే మార్గంలో నిర్మాణ సామగ్రి....

గతంలో ఆరోగ్య కేంద్రానికి ప్రతి రోజు 40 నుంచి 50 మంది రోగులు వచ్చి పరీక్షలు చేయించుకుని మందులు తీసుకెళ్లేవారు. ప్రస్తుతం 20కు మించి రావడంలేదు. వైద్యుడు, ఫార్మసిస్టు, ల్యాబ్ టెక్నీషియన్ లేకపోడం ఒక కారణమైతే, కేంద్రానికి వెళ్లేందుకు సరైన మార్గం లేకపోవడం మరో కారణం. సిమెంట్ గోడౌన్స్ ఆవరణంలో జరుగుతున్న వాటర్ ట్యాంక్ నిర్మాణానికి అవసరమైన నిర్మాణ సామాగ్రిని పెద్ద మొత్తంలో ఆరోగ్య కేంద్రం ముందు వేయడంతో రాకపోకలకు ఇబ్బందిగా మారింది. ముఖ్యంగా వృద్ధులు, షుగర్ రోగులు ఆరోగ్య కేంద్రానికి వెళ్లేందుకు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. దీంతో రోగుల సంఖ్య క్రమేణా తగ్గింది.

వైద్యులను నియమించాలి

ఇక్కడ యూపీహెచ్‌సీలో వైద్య సిబ్బంది లేకపోవడంతో పూర్తి స్థాయిలో వైద్య సేవలు అందడం లేదు. వైద్య కోసం దూర ప్రాంతాలకు వెళ్లాల్సి వస్తోంది. ఆసుపత్రి ముందు నిర్మాణ సామగ్రి ఉండడంతో వృద్ధులు, షుగర్ వ్యాధిగ్రస్తులు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడాల్సివస్తుంది. అధికారులు స్పందించి తక్షణమే వైద్య సిబ్బందిని నియమించాలి. అలాగే ఆసుపత్రికి రాకపోకలు సాగించేందుకు వీలుగా ఉండేటట్లు చర్యలు తీసుకోవాలి.

-కె.నాగేశ్వరరావు, రాణిగారితోట

సంబంధిత అధికారులు మాత్రం ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవడంలేదని స్థానికులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. వెంటనే ఉన్నతాధికారులు స్పందించి వైద్య సిబ్బందిని నియమించి రాకపోకలకు ఇబ్బందులు కలగకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని స్థానికులు కోరుతున్నారు.

క్లుప్తంగా

ఆత్మహత్యల నిరోధంపై సదస్సు

పటమట(విజయవాడతూర్పు): యువత సంఘర్షణల నుంచి శక్తివైపు పయనిస్తే ఆత్మహత్యలు నిరోధించవచ్చని లయన్స్ క్లబ్ ఆఫ్ విజయవాడ వీఆర్‌కెనగర్ స్పార్క్స్ లయన్స్ డిస్ట్రిక్ట్ 316 జిల్లా గవర్నర్ వీవీపీఎస్ ఆంజనేయులు అన్నారు. ప్రపంచ ఆత్మహత్యల నివారణ దినోత్సవం సందర్భంగా పటమటలోని త్రివేణి డిగ్రీ కళాశాలలో బుధవారం సంఘర్షణ నుండి శక్తి వైపు యువ మహిళలకు సాధికారత అనే అంశంపై సదస్సు జరిగింది. ఈ సదస్సులో ఆంజనేయులు మాట్లాడుతూ యువ మహిళల్లో సాధికారత, మానసిక ఆరోగ్య అవగాహన పెంపొందించడానికి ఒక స్ఫూర్తిదాయకమైన వేదికగా నిలిచిందన్నారు. యువత సేవ, నాయకత్వం, యువత సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించడంపై ఆకర్షితులైతే ఆత్మహత్యలను నిరోధించవచ్చని అన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో త్రివేణి డిగ్రీ కళాశాల ఫర్ ఉమెన్ డైరెక్టర్ వి.సాంబిరెడ్డి, లయన్స్ డిస్ట్రిక్ట్ 316డి పూర్వ జిల్లా గవర్నర్, లయన్ అన్నపరెడ్డి కోటిరెడ్డి, స్పార్క్ సైకలాజికల్ కౌన్సెలింగ్ సెంటర్ సైకాలజిస్ట్ డాక్టర్ రమేష్ భావిశెట్టి, డిస్ట్రిక్ట్ 316డి రెండవ వైస్ డిస్ట్రిక్ట్ గవర్నర్, చెన్నారెడ్డి శ్రీనివాసరెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఆర్‌ఎంఎస్‌లో ఆధార్ కేంద్రం ప్రారంభం

రైల్వేస్టేషన్(విజయవాడపశ్చిమ):విజయవాడ రైల్వేస్టేషన్ ఆరో నెంబర్ ప్లాట్‌ఫాంలోని ఆర్ఎంఎస్ కార్యాలయంలో ఆధార్ నమోదు కేంద్రం ఏర్పాటు చేశారు. తపాలశాఖ పోస్ట్ మాస్టర్ జనరల్ దేవిరెడ్డి శ్రీధరమూర్తి బుధవారం రిబ్బన్ కట్ చేసి ఆధార్ నమోదు కేంద్రాన్ని ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ నూతనంగా ఏర్పాటు చేసిన ఆధార్ నమోదు కేంద్రం ద్వారా రైల్వే ప్రయాణికులు, దగ్గరలోని ప్రజలు వారి ఆధార్ నూతన నమోదులు, సవరణలు చేసుకునే అవకాశం కల్పించినట్లు తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఎస్ఆర్ఎం బాల సరస్వతి, అధికారులు, ఇబ్బంది పాల్గొన్నారు.

2030 నాటికి లక్ష్యాన్ని సాధించాలి

పటమట(విజయవాడతూర్పు): ప్రతి ఒక్కరూ అక్షర జ్ఞానం పొందాలన్న ఐక్యరాజ్య సమితి లక్ష్యాన్ని సాధించేందుకు అక్షర ఆంధ్ర ప్రోగ్రాం – 2030 చేపట్టామని నగరపాలక సంస్థ అదనపు కమిషనర్ (ప్రాజెక్ట్స్)డాక్టర్ డి.చంద్రశేఖర్ తెలిపారు. పట్టణ సాధికారాభివృద్ధి విభాగం ఆధ్వర్యంలో గవర్నర్‌పేటలోని ఐవీ ప్యాలెస్‌లో బుధవారం జరిగిన కార్యక్రమంలో ఆయన మాట్లాడుతూ.. 2030 నాటికి యువత, వయస్సులో పెద్దవారైన స్త్రీ, పురుషులు అక్షర, సంఖ్యా జ్ఞానం కలిగి ఉండాలన్నది లక్ష్యమన్నారు. 2023–2029 ఆర్థిక సంవత్సరానికి ఉల్లాస్ (అక్షర ఆంధ్ర)ను ఆమోదించారని తెలిపారు. వీఎంసీ పీఓ యూసీడీ ప్రాజెక్ట్ అధికారి పి.వెంకటనారాయణ మాట్లాడుతూ.. నగర పరిధిలో 95,870 మంది నిరక్షరాస్యులు ఉన్నట్లు గుర్తించామని, తొలి విడతగా 2025–26 సంవత్సరానికి 26,177 మందిని అక్షరాస్యులుగా తీర్చిదిద్దేందుకు ప్రణాళిక రూపొందించామన్నారు. ఇందు కోసం 2,618 మంది విద్యా వలంటీర్లను సచివాలయాల వారీగా ఎంపిక చేశామని, వయోజన విద్యాశాఖ నోడల్ అధికారి ప్రసాద్‌ను నియమించారని వివరించారు. కమ్యూనిటీ డెవలప్‌మెంట్ ఆఫీసర్లు, సాంకేతిక నిపుణులు, సోషల్ వర్కర్లు, కమ్యూనిటీ ఆర్గనైజర్లు, సీఎల్ఆర్‌పీలు, యూసీడీ సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

ప్రజా కాపునాడు సంక్షేమ సంఘం కమిటీ ఎన్నిక

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు):తూర్పు నియోజకవర్గంలోని కృష్ణలంక, 21వ డివిజన్ ప్రజా కాపునాడు సంక్షేమ సంఘం నూతన కమిటీ ఎన్నికైంది. డివిజన్‌లోని సంఘం కార్యాలయంలో బుధవారం జరిగిన సమావేశంలో రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు యర్రంశెట్టి అంజిబాబు నూతన కమిటీని నియమించి సభ్యులకు నియామక పత్రాలు అందజేశారు. 21వ డివిజన్ అధ్యక్షుడిగా చల్లా గణేష్‌కుమార్, ప్రధాన కార్యదర్శిగా నల్లగోపుల వెంకట సత్యనారాయణమూర్తి, ఉపాధ్యక్షుడుగా ఎస్.నాగమల్లేశ్వరరావు, కార్యదర్శిగా ఉమ్మడిశెట్టి మల్లికార్జునరావు, మహిళా కార్యదర్శిగా సంపర నాగదుర్గలను నియమించారు. ఈ సందర్భంగా అంజిబాబు మాట్లాడుతూ తూర్పు నియోజకవర్గంలో కాపు కల్యాణమండపం నిర్మించాలని, పేద కాపు మహిళకు పెళ్ళికానుక పథకం ప్రవేశపెట్టాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. కాపులంతా ఐక్యంగా ఉండి కాపుల అభివృద్ధికి, సంక్షేమానికి కృషి చేయాలని కోరారు. ఈ కార్యక్రమంలో 20వ డివిజన్ అధ్యక్షుడు డి.శ్రీమన్నారాయణ, రాఘవరావు, సత్యనారాయణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

వ్యర్థాలను ఎప్పటికప్పుడు తొలగించండి

పటమట(విజయవాడతూర్పు):నగరంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో రోడ్లపై వ్యర్థాలు, చెత్త ఎప్పటికప్పుడు తొలగించాలని గుంతలను పూడ్చాలని కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర అధికారులను ఆదేశించారు. ఏఎస్ రామారావు రోడ్, క్రీస్తురాజుపురం, లొయోల కాలేజ్ రోడ్, పంట కాలవరోడ్, పటమట ప్రాంతాల్లో బుధవారం ఆయన పర్యటించారు. ఈ సందర్భంగా కమిషనర్ మాట్లాడుతూ కంపాక్టర్ బిన్‌లోని వ్యర్థాలను ఎప్పటికప్పుడు తొలగించాలని సూచించారు. నగరంలోని రోడ్లన్నిటిలోనూ గుంతలు పూడ్చాలని చెప్పారు. ఎప్పటికప్పుడు గుంతలు లేని నగరంగా తీర్చిదిద్దాలన్నారు. అభివృద్ధి పనులు, మరమ్మతులు చేపట్టినప్పుడు కచ్చితంగా బ్యారికేడ్లు ఏర్పాటు చేసుకునేలా చర్యలు తీసుకోవాలని పేర్కొన్నారు. అసిస్టెంట్ మెడికల్ హెల్త్ ఆఫీసర్ డాక్టర్ గోపాలకృష్ణ నాయక్, పాల్గొన్నారు.

అలరించిన సినీ సంగీత విభావరి

విజయవాడ కల్చరల్: మహానటి సావిత్రి సంక్షేమ సంఘం ఆధ్వర్యంలో గాంధీనగర్‌లోని ఆశీష్ స్టూడియోలో మహానటి సావిత్రి సంక్షేమ సంఘం వ్యవస్థాపక సభ్యులు మాగంటి సరోజనీదేవి సంస్మరణ సందర్భంగా అమ్మ అంశంగా నిర్వహించిన సంగీత విభావరి ఆకట్టుకుంది. సంస్థ వ్యవస్థాపకురాలు పరుచూరి విజయలక్ష్మి మాట్లాడుతూ అమ్మ ప్రేమ వెలకట్టలేమన్నారు. సంస్థ వ్యవస్థాపకురాలు సరోజినీ దేవి స్ఫూర్తి వంతమైన జీవితం గడిపారన్నారు. కార్యక్రమంలో మహిళా జ్యోతిష్యశాస్త్రవేత్త ప్రసూనా రామన్, చింతకాయల చిట్టిబాబు, కే దేవిడ్‌రాజు, బీ వీరభద్రరావు, చావా నరసింహారావు, జోషి తదితరులు పాల్గొన్నారు. గాయనీ గాయకులు ఆలపించిన గీతాలు మధురంగా సాగాయి.

యువత భాగస్వామ్యంపై అవగాహన ర్యాలీ

ర్యాలీ చేస్తున్న దృశ్యం

మొగల్రాజపురం(విజయవాడ తూర్పు):సామాజిక సేవా కార్యక్రమాల్లో యువత భాగస్వాములు కావాలని జూనియర్ చాంబర్స్ ఆఫ్ ఇంటర్నేషనల్ (జేసీఐ) విజయవాడ ఇంపాక్ట్ శాఖ అధ్యక్షుడు కందుల రాజేంద్రరెడ్డి చెప్పారు. ఇందిరాగాంధీ మున్సిపల్ స్టేడియంలో జేసీఐ విజయవాడ ఇంపాక్ట్, వాకర్స్ క్లబ్ ఇంటర్నేషనల్ , లయన్స్ క్లబ్ ఆఫ్ విజయవాడ జూబ్లీ హరిత, జోష్ అకాడమీ, అమరావతి యోగా అండ్ ఏరోబిక్స్ అసోసియేషన్స్ సంయుక్తంగా క్యాన్సర్‌పై అవగాహన ర్యాలీ బుధవారం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా రాజేంద్రరెడ్డి మాట్లాడుతూ యువతీ యువకులు సమాజంతో అనుసంధానం కావాలనే లక్ష్యంతో దేశవ్యాప్తంగా జేసీఐ వారోత్సవాలు నిర్వహిస్తున్నామని చెప్పారు. అందులో భాగంగా ఆరోగ్య రక్షణకు యోగా, వ్యాయామం చేసేలా యువతకు అవగాహన కల్పించడం, క్యాన్సర్‌పై అవగాహనా కార్యక్రమాలు, యువ వ్యాపారుల నైపుణ్యాల పెంపునకు కార్యక్రమాలు, ఆటల పోటీలు, ఆరోగ్య శిబిరాలు, ప్రకృతి పరిరక్షణ కార్యక్రమాలు, జేసీస్‌లోకి ఆహ్వానించడం వంటివి నిర్వహిస్తున్నామని పేర్కొన్నారు. ఈ నెల 15వ తేదీ వరకూ ఈ వారోత్సవాలుంటాయని వెల్లడించారు. జేసీఐ స్థాపించి 110 సంవత్సరాలు అయిన సందర్భంగా ప్రిజమ్–110 పేరుతో వారోత్సవాలు నిర్వహిస్తున్నామని తెలిపారు. జేసీఐ వారోత్సవాల సమన్వయకర్త విజయ్, అలుమిని క్లబ్ ఉపాధ్యక్షుడు గణేష్ బాబు, ప్రోగ్రామ్ కమిటీ ఛైర్మన్ జంపాల శివ, సభ్యులు జవహర్, రమేశ్, యోగా గురువు అంకాల సత్యనారాయణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఒక్క క్షణం.. ఆలోచించండి

సిద్ధార్థ వైద్య కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ ఆలపాటి ఏడుకొండలరావు

ర్యాలీలో ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ ఏడుకొండలరావు, డాక్టర్ రాఘవరావు, డాక్టర్ అనిల్ తదితరులు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు):జీవితంలో ఒడిదుడుకులు సాధారణమే అని, వాటిని తట్టుకుని ముందుకు సాగితేనే లక్ష్యాలు సాధించగలమని ప్రభుత్వ సిద్ధార్థ వైద్య కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ ఆలపాటి ఏడుకొండలరావు అన్నారు. పరీక్ష తప్పాననో, కుటుంబ కలహాలు, వ్యాపారంలో నష్టాలు వంటి వాటితో ఆత్మహత్యలకు పాల్పడాలనుకునే సమయంలో ఒక్కక్షణం ఆలోచిస్తే, ఆ నిర్ణయాన్ని ఉపసంహరించుకుంటారని చెప్పారు. ప్రపంచ ఆత్మహత్యల నివారణ దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని సిద్ధార్థ వైద్య కళాశాల మానసిక వైద్య విభాగం ఆధ్వర్యంలో బుధవారం అవగాహన ర్యాలీ నిర్వహించారు. ఈ ర్యాలీలో ముఖ్యఅతిథిగా పాల్గొన్న ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ ఆలపాటి ఏడుకొండలరావు మాట్లాడుతూ విద్యార్థుల్లో క్రమశిక్షణ, నిబద్ధత, ఒత్తిడిలేని వాతావరణం ఉన్నత విద్యకు అవసరమని తెలిపారు. ఏదైనా మానసిక సమస్యలు ఎదురైనపుడు తనను స్వయంగా కలవాలని, తమ చాంబర్ విద్యార్థుల కోసం ఎప్పుడూ ఓపెన్‌గా ఉంటుందని వెల్లడించారు. మానసిక వైద్య విభాగాధిపతి డాక్టర్ రాఘవరావు మాట్లాడుతూ ఆత్మహత్యలకు గల కారణాలు, నివారణ చర్యలు వంటి అంశాలపై అవగాహన కలిగించారు. ఈ కార్యక్రమంలో గైనకాలజీ, పిడియాట్రిక్ హెచ్‌ఓడీలు డాక్టర్ కేశవచంద్ర, డాక్టర్ పి. అనిల్‌కుమార్, పిడియాట్రిక్ ప్రొఫెసర్ డాక్టర్ సునీత, డీసీఎస్ ఆర్ఎంఓ డాక్టర్ సూర్యమంగాదేవి, మానసిక విభాగ అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్‌లు డాక్టర్ నరేష్, డాక్టర్ తార పాల్గొన్నారు. ఈ ర్యాలీలో వైద్య విద్యార్థులు, నర్సింగ్ విద్యార్థులు 200 మంది పాల్గొన్నారు.

దుర్గమ్మ సన్నిధిలో గణనాథునికి అభిషేకాలు

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ):సంకట హర చతుర్థిని పురస్కరించుకుని ఇంద్రకీలాద్రిపై దుర్గమ్మ సన్నిధిలో బుధవారం గణనాథునికి పంచామృత అభిషేకాలు, హోమం నిర్వహించారు. అమ్మవారి ఆలయ ప్రాంగణంలోని యాగశాలలో గణనాథుని విగ్రహానికి ఆలయ అర్చకులు పంచామృతాలతో అభిషేకాలు, అనంతరం ప్రత్యేక పూజలు చేశారు. గణపతి హోమం నిర్వహించగా పలువురు ఉభయదాతలు, భక్తులు, ఆలయ అధికారులు తమ నామగోత్రాలతో పూజలు జరిపించుకున్నారు. ఆలయ వైదిక కమిటీ పర్యవేక్షణలో నిర్వహించిన పూజల్లో పాల్గొన్న ఉభయదాతలకు , భక్తులకు ప్రత్యేక క్యూలైన్ మార్గం ద్వారా అమ్మవారి దర్శనానికి అనుమతించారు. భక్తులకు తాము చేపట్టే అన్ని పనుల్లో విజయం సిద్ధిస్తాయని ఆలయ అర్చకులు పేర్కొన్నారు.

నాయకత్వ లక్షణాలు అలవర్చుకోవాలి

విద్యార్థి నాయకులతో సీఐ పవన్‌కిషోర్, ఆర్ఐ పద్మ, ప్రిన్సిపాల్ సునీత తతతిరులు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు):విద్యార్థి దశలోనే నాయకత్వ లక్షణాలు అలవర్చుకోవాలని పటమట సీఐ వి.పవన్‌కిషోర్ తెలిపారు. శ్రీ చైతన్య ఇంటర్నేషనల్ ఒలింపియాడ్ పాఠశాలలో బుధవారం ఇన్వెస్టిచూర్ సెరిమనీ కార్యక్రమం ఘనంగా జరిగింది. ఈ వేడుకల్లో ముందుగా ప్రదర్శించిన శాస్త్రీయ నృత్యం అందర్నీ అలరించింది. విద్యార్థుల మార్చ్ ఫాస్ట్ ఆకట్టుకుంది. అనంతరం స్కూల్ హెడ్ బాయ్, స్కూల్ హెడ్ గర్ల్ , హౌస్ మోనిటర్స్‌గా ఎంపికైన విద్యార్థులకు ముఖ్య అతిథి చేతుల మీదుగా బ్యాడ్జిలను అందించారు. ఈ సందర్భంగా సీఐ పవన్‌కిషోర్ మాట్లాడుతూ క్రమశిక్షణతో ఉన్న విద్యా విధానం నాయకుడికి ప్రధానమన్నారు. మంచి నాయకులు దేశ భవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దగలరన్నారు. స్కూల్ ఆర్ఐ పద్మ మాట్లాడుతూ మార్గం తెలిసిన వ్యక్తి దారి చెప్పి దిశ నిర్దేశం చేసేవాడే నాయకుడన్నారు. అలాంటి నాయకత్వ లక్షణాలను విద్యార్థి దశలోనే నేర్చుకోవాలని ఉద్దేశంతో కార్యక్రమాన్ని ప్రతి సంవత్సరం నిర్వహిస్తున్నామని చెప్పారు. నేటి బాలలే రేపటి గొప్ప నాయకత్వ లక్షణాలు కలిగిన వ్యక్తులుగా ఎదుగుతారన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఈజీఎం మద్దినేని మురళీకృష్ణ, ప్రిన్సిపాల్ సునీత, అకడమిక్ డీన్ వెంకటేశ్వర్లు, ఉపాధ్యాయులు పాల్గొన్నారు.

అత్యున్నత ప్రమాణాలే వైద్యుల లక్ష్యం

ఏఐసీటీఈ ఎక్స్‌పర్ట్ మెంబర్, నాక్ పీర్ టీమ్ ఛైర్మన్ డాక్టర్ శిద్ధయ్య

శిద్ధయ్యను సత్కరిస్తున్న వీసీ డాక్టర్ చంద్రశేఖర్, రిజిస్ట్రార్ డాక్టర్ వి.రాధికారెడ్డి

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు):అత్యాధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందిపుచ్చుకుని వైద్యవిద్యలో అత్యున్నత ప్రమాణాలు నెలకొల్పడమే లక్ష్యంగా కృషి చేయాలని శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్శిటీ విశ్రాంత రిజిస్ట్రార్, ఏఐసీటీఈ ఎక్స్‌పర్ట్‌మెంబర్, నాక్ పీర్ టీమ్ ఛైర్మన్ డాక్టర్ తుమ్ములూరి శిద్ధయ్య తెలిపారు. విజయవాడలోని డాక్టర్ ఎన్టీఆర్ ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయంలోని సెమినార్ హాల్లో అధునాతన టెక్నాలజీ–వైద్య విద్యలో అన్వయించటం–జాతీయ విద్యావిధానం–2020పై బుధవారం ఆన్‌లైన్ సమావేశం నిర్వహించారు. రాష్ట్రంలోని అన్ని మెడికల్ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్స్, ఇతర కళాశాల నిర్వహణ మండలి ప్రతినిధులు పాల్గన్నారు. డాక్టర్ ఎన్టీఆర్ ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయం ఉపకులపతి డాక్టర్ పి.చంద్రశేఖర్ అధ్యక్షతన నిర్వహించిన సెమినార్‌లో ముఖ్యఅతిథిగా తుమ్ములూరి సిద్ధయ్య హాజరై మాట్లాడారు. కృత్రిమమేథ, ఏఐ టూల్స్ వంటివి ఉపయోగించుకుని సులభంగా వైద్య సేవలు అందించే సృజనాత్మక టెక్నాలజీ నేడు ప్రపంచవ్యాప్తంగా అందుబాటులోకి వచ్చిందన్నారు. ప్రొఫెసర్లు, డాక్టర్లు, నర్సులు, ఇతర సిబ్బంది వైద్య సేవలను గతంతో పోలిస్తే ఇప్పుడు అత్యంత సులభంగా అందించే టెక్నాలజీ అందుబాటులోకి వచ్చిందన్నారు. నేడున్న టెక్నాలజీ ప్రభావంతో వైద్య విద్యలో సరికొత్త పద్ధతులు, చికిత్సలు, పాటించాల్సిన విషయాలపై అవగాహన పెంపొందటానికి విపరీతమైన వైద్య విజ్ఞాన సంపద కూడా అందుబాటులో ఉందన్నారు. ఆయా టెక్నాలజీ, వైద్య పద్ధతులను ప్రతిఒక్కరూ అందిపుచ్చుకోవటం ద్వారా రోగులకు మెరుగైన, నాణ్యమైన, వేగవంతమైన చికిత్సలు అందించే అవకాశం ఉందన్నారు. మారుతున్న టెక్నాలజీకి అనుగుణంగా వైద్య కళాశాలల్లో ల్యాబ్స్, ఆపరేషన్ థియేటర్లు, ఇతర మౌళిక వసతులు పెంచుకోవటం ద్వారా రోగులకు మంచి సాంత్వన ఇచ్చే అవకాశాలు అందుబాటులో ఉన్నాయన్నారు. రోగులతో వైద్యుడు వ్యవహరించాల్సిన తీరుతో పాటు నైతికతను ఒక అంశంగా వైద్యవిద్యలో చేర్చారని గుర్తుచేశారు. వైద్య విద్య పూర్తి చేసుకుని బయటకు వచ్చే విద్యార్థి మంచి వైద్యుడిగా సేవలందించేలా ఇది ఉపకరిస్తుందని వివరించారు. దేశంలోని అత్యుత్తమ వైద్య కళాశాలలకు నేషనల్ ఇనిస్టిట్యూషనల్ ర్యాంకింగ్ ఫ్రేమ్‌వర్క్ (ఎన్ఐఆర్ఎఫ్) ర్యాంకులు ఇస్తుందని వాటిని కాపాడుకోవాలని కార్యక్రమంలో రిజిస్ట్రార్ డాక్టర్ వి.రాధికారెడ్డి, ఆర్‌అండ్ డీ డైరెక్టర్ డాక్టర్ సూర్యప్రభ, పబ్లికేషన్స్ డైరెక్టర్ డాక్టర్ సుధ, రీసెర్చ్ విభాగం కమిటీ సభ్యులు డాక్టర్ తుమ్మల కార్తీక్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

వెట్టి చాకిరి విముక్తి కోసం పోరాడిన వీరనారి ఐలమ్మ

సీపీఎం కేంద్ర కమిటీ పొలిట్‌బ్యూరో సభ్యుడు బీవీ రాఘవులు

చాకలి ఐలమ్మ చిత్రపటానికి నివాళులర్పిస్తున్న బీవీ రాఘవులు తదితరులు

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు):భూమికోసం, భుక్తి కోసం, వెట్టి చాకిరి విముక్తి కోసం పోరాడిన వీరనారి చాకలి ఐలమ్మ అని సీపీఎం కేంద్ర కమిటీ పొలిట్‌బ్యూరో సభ్యుడు బీవీ రాఘవులు అన్నారు. రాఘవయ్య పార్కు సమీపంలోని బాలోత్సవ భవన్‌లో ప్రజాసంఘాల ఆధ్వర్యంలో బుధవారం ఐలమ్మ 40వ వర్ధంతి సభ నిర్వహించారు. ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న రాఘవులు ఆమె చిత్రపటానికి పూలమాల వేసి నివాళులర్పించారు. అనంతరం రాఘవులు మాట్లాడుతూ తెలంగాణ గౌరవం కోసం, దళిత బహుజనుల హక్కుల కోసం పోరాడిన వీరమాత ఐలమ్మ అని కొనియాడారు. ప్రజలందరూ కలసి ఆమె ఆలోచనలను ఆచరణలో పెట్టి సమానత్వ సమాజ నిర్మాణానికి కృషి చేయాలన్నారు. ఆనాటి తెలంగాణ సాయుధ పోరాటంలో భూములన్నింటినీ దున్నేవాడికి పంచాలంటే, నేడు పాలకవర్గాలు భూములన్నీ కార్పొరేట్ సంస్థలకు కట్టపెడుతున్నాయని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఐద్వా రాష్ట్ర కార్యదర్శి రమాదేవి మాట్లాడుతూ రజాకారులకు, నైజాం సర్కార్‌కు ధైర్యంగా ఎదురొడ్డి నిలబడ్డ వీరవనిత ఐలమ్మ అని కొనియాడారు. ఆమె స్ఫూర్తితో మహిళలందరూ ముందుకు నడవాలన్నారు. ప్రజాసంఘాల నాయకుడు వి.శ్రీనివాసరావు మాట్లాడుతూ స్వాతంత్ర్య సమరయోధురాలిగా, దళిత బహుజనుల ఆత్మగౌరవం కోసం ఆమె చేసిన త్యాగం ఎప్పటికీ మరువలేనిదన్నారు. సమాజంలో అసమానతలు, కులవివక్షతలను నిర్మూలించే దిశగా ఆమె మార్గదర్శకం మనకు దిక్సూచి అని అన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో ప్రజాసంఘాల నాయకులు కె.ప్రభాకర్‌రెడ్డి, కిలారి సురేష్, ఏ.మాల్యాద్రి, కె.శ్రీదేవి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఐలమ్మ చిత్రపటానికి నివాళులర్పిస్తున్న దృశ్యం

చిట్యాల ఐలమ్మకు నివాళి

మొగల్రాజపురం(విజయవాడ తూర్పు):అణగారిన వర్గాల కోసం పెత్తందారులు, రజాకారులతో పోరాడిన వీర వనిత చిట్యాల (చాకలి) ఐలమ్మ నేటి తరం మహిళలకు స్ఫూర్తిదాయకమని హైకోర్టు న్యాయవాది పిట్టల గోవింద అన్నారు. స్థానిక రావిచెట్టుసెంటర్‌లో వీరభద్ర రజక సంఘం ఆధ్వర్యంలో ఐలమ్మ వర్ధంతి బుధవారం నిర్వహించారు. ఐలమ్మ చిత్రపటానికి పూలమాలలు వేసి నివాళులర్పించారు. పేదలకు పండ్లు పంపిణీ చేశారు. రజక సంఘం నాయకులు గోపయ్య, అప్పారావు, రాము, వెంకటేశ్వరరావు, మురళి, సుబ్బు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సిద్ధార్థలో యోగా డిప్లొమా కోర్సులో ప్రవేశానికి అడ్మిషన్లు

మొగల్రాజపురం(విజయవాడ తూర్పు):తమ కళాశాలలో యోగా ఎడ్యుకేషన్‌లో డిప్లమో కోర్సులో ప్రవేశానికి ఆసక్తి ఉన్న వారి నుంచి దరఖాస్తులు కోరుతున్నామని సిద్ధార్థ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ ఎం.రమేష్ బుధవారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. ఇంటర్ విద్యార్హత కలిగి ఉండాలని, ఈ కోర్సులో ప్రవేశానికి ఎటువంటి వయో పరిమితి లేదని పేర్కొన్నారు. ఈ కోర్సులో భాగంగా రోజూ సాయంత్రం 4 నుంచి 6.30 గంటల వరకు తమ కళాశాల ఆవరణలోని ఇండోర్ స్టేడియంలో తరగతులకు జరుగుతాయని చెప్పారు. ఈ నెల 30వ తేదీలోగా దరఖాస్తు చేసుకోవాలని, క్రీడాకారులు కూడా కోర్సులో ప్రవేశానికి అవకాశం ఉందని తెలిపారు. మరిన్ని వివరాలకు 9963992102, 8125789666 ఫోన్ నంబర్లలో సంప్రదించాలని కోరారు.

దోమ తెరలు ప్రదర్శిస్తూ వినూత్న నిరసన

అజిత్‌సింగ్‌నగర్(విజయవాడసెంట్రల్): నగరంలో దోమల సమస్య విపరీతంగా పెరిగిపోయిందని, ప్రధానంగా బుడమేరు పరిసర ప్రాంతాలలో ప్రజలు దోమల వల్ల కనీసం ఇళ్లల్లో కూడా ఉండలేకపోతున్నారని ఐద్వా సెంట్రల్ సిటీ కార్యదర్శి జి.జాన్సీరాణి అన్నారు. నగరంలో దోమల నివారణకు చర్యలు చేపట్టాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఐద్వా ఆధ్వర్యంలో సింగ్‌నగర్ శివాలయం వద్ద దోమతెరలు పట్టుకొని బుధవారం వినూత్న నిరసన కార్యక్రమం చేపట్టారు. ఈ సందర్భంగా ఆమె మాట్లాడుతూ బుడమేరు వరదలు వచ్చి ఏడాది సమయం దాటినా నేటికి కాలువల్లో పూడికలు సరిగా తీయలేదని, వరదల కారణంగా పాడైపోయిన రోడ్లు, సైడ్ డ్రెయిన్‌లు పూర్తిస్థాయిలో ఆధునీకరిస్తామని చెప్పిన ప్రభుత్వం నేటికి వాటిని అమలుచేయకపోవడం దారుణమన్నారు. ఇప్పటికైనా ప్రజలు పడుతున్న ఇబ్బందులకు వెంటనే పరిష్కార మార్గాలను చూపాలని డిమాండ్ చేశారు. సింగ్‌నగర్, పాయకాపురం, కండ్రిక పరిసర ప్రాంతాల్లో దోమల నివారణకు ప్రత్యేక డ్రైవ్ చేపట్టాలని డిమాండ్ చేశారు. ఐద్వా నాయకులు ఎస్‌కే దేవికుమారి, విజయలక్ష్మి, మణి, కాశింబి, సుజిత తదితరులు పాల్గొన్నారు.

పద్యనాటక వైభవాన్ని చాటిన 'సత్యహరిశ్చంద్రీయం'

విజయవాడ కల్చరల్: శ్రీశారదా కళాసమితి, ఆంధ్రా ఆర్ట్స్ అకాడమీ ఆధ్వర్యంలో గాంధీనగర్‌లోని హనుమంతరాయ గ్రంథాలయంలో బుధవారం ప్రదర్శించిన సత్యహరిశ్చంద్రీయం నాటకం ఆద్యంతం పద్యనాటక వైభవాన్ని చాటుతూ సత్యవ్రత అవసరాన్ని చాటింది. రచన బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంతకవి, గుర్రం జాషువా. సత్య హరిశ్చంద్రుడిగా డాక్టర్ నరాలశెట్టి రవికుమార్, చంద్రమతి డాక్టర్ రత్నశ్రీ, విశ్వామిత్రుడిగా ఆచంట బాలాజీనాయుడు, నక్షత్రకునిగా గుర్రపుశాల శీను, లోహితాశ్యునిగా బాబు పాత్రోచితంగా నటించారు.

క్లుప్తంగా...

ఆక్రమణలో ఉన్న మిగులు భూములు క్రమబద్ధీకరణ

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో అర్బన్ ల్యాండ్ సీలింగ్ చట్టం కింద ఆక్రమణలో ఉన్న మిగులు భూములను క్రమబద్ధీకరించేందుకు ప్రభుత్వం బుధవారం జీఓ జారీ చేసింది. మొత్తం 347 మందికి భూములను క్రమబద్ధీకరిస్తున్నట్లు పేర్కొంది. ఈ భూములు మూడో పార్టీ ఆక్రమణలో ఉండగా.. క్రమబద్ధీకరణకు అవకాశం కల్పిస్తున్నట్లు తెలిపింది. గుంటూరు, విజయవాడ, విశాఖ అర్బన్ ల్యాండ్ సీలింగ్ అధికారుల ప్రతిపాదనల ప్రకారం ఈ క్రమబద్ధీకరణ చేసినట్లు పేర్కొంది. గుంటూరు జిల్లా కొరిటెపాడు, నల్లపాడు, విజయవాడలోని ముత్యాలంపాడు, విద్యాధరపురం, మాచవరం, విశాఖలోని మద్దిలపాలెం, దొండపర్తి, గోపాలపట్నం, కాపులుప్పాడ, మద్రిపాలెం ప్రాంతాల్లో ఈ భూములున్నాయని వెల్లడించింది. సంబంధిత వ్యక్తులు బకాయిలు చెల్లిస్తే.. ఆ భూములపై పూర్తి హక్కులు పొందుతారని తెలిపింది.

పైలా దిలీప్‌కు హైకోర్టు నోటీసులు

సాక్షి, అమరావతి: మద్యం అక్రమ కేసులో నిందితుడు పైలా దిలీప్‌కు హైకోర్టు నోటీసులు జారీచేసింది. తదుపరి విచారణను ఈనెల 15కి వాయిదా వేసింది. ఈ మేరకు న్యాయమూర్తి డాక్టర్ జస్టిస్ వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప బుధవారం ఉత్తర్వులు జారీచేశారు. దిలీప్‌కు బెయిల్ మంజూరు చేస్తూ గతనెల 28న విజయవాడ ఏసీబీ ప్రత్యేక కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును సవాలు చేస్తూ సిట్ హైకోర్టును ఆశ్రయించిన విషయం తెలిసిందే. దిలీప్‌కు ఇచ్చిన బెయిల్‌ను రద్దుచేయాలని సిట్ తన పిటిషన్‌లో కోర్టును కోరింది. ఈ వ్యాజ్యం బుధవారం విచారణకు వచ్చింది.

• తెలంగాణ

తల్లిని హతమార్చిన తనయ

ఆస్తి కోసం భర్తతో కలిసి ఘాతుకం

పాలకుర్తి టౌన్: ఆస్తి కోసం భర్తతో కలిసి కుమార్తె తన తల్లిని హత్య చేసింది. ఈ ఘటన తెలంగాణలోని జనగామ జిల్లా పాలకుర్తి మండలం పెద్దతండా (కే) గ్రామంలో జరిగింది. పెద్దతండా(కే)కు చెందిన బాదావత్ లక్ష్మి (42) వ్యవసాయ పనులు చేస్తూ జీవనం సాగిస్తోంది. ఆమె భర్త తిరుపతి 15 ఏళ్ల క్రితం మృతి చెందాడు. ఈ దంపతులకు సంగీత ఏకైక సంతానం. ఈమెకు ఇదే మండలం దుబ్బతండా(ఎస్‌పీ) గ్రామానికి చెందిన వీరన్నతో వివాహం చేశారు. తల్లి పేరిట ఉన్న 20 గుంటల వ్యవసాయ భూమిని తన పేరుతో పట్టా చేయాలని సంగీత పలుమార్లు కోరగా తల్లి నిరాకరించింది. దీంతో ఎలాగైనా ఆ భూమిని దక్కించుకునేందుకు తల్లిని హత్య చేయాలని భర్తతో చర్చించింది. ఈ మేరకు ఇద్దరూ మంగళవారం రాత్రి పెద్దతండాకు చేరుకున్నారు. కూతురు, అల్లుడు కలిసి.. నిద్రలో ఉన్న లక్ష్మి ముఖంపై దిండుపెట్టి హత్య చేశారు. కూలి పనికి లక్ష్మిని పిలవడానికి వెళ్లిన స్థానిక మహిళ ఇది చూసి తండావాసులకు బుధవారం తెలపగా వారు పోలీసులకు సమాచారమిచ్చారు.

‘నీరు’వెల్లా విషం ‘డై’యేరియా..!

విజయవాడలో పడగ విప్పిన డయేరియా

ఇద్దరి మృతి, వందలాదిమంది ఆస్పత్రిపాలు

ఇంటిల్లిపాదీ నరకయాతన

ఈ చిత్రంలో మంచంపై ఉన్న వ్యక్తి పేరు గుండు సుధాకర్, కింద పడుకున్న బాలుడి పేరు సూరాబత్తుల చిన్ని చైతన్య. వీరిద్దరు వాంతులు, విరేచనాలతో బాధపడుతున్నారు. చిన్ని చైతన్య సోదరి కుసుమాంజలి, అతని తండ్రి కృష్ణ కూడా వాంతులు, విరేచనాలతో బాధపడుతున్నారు. కుసుమాంజలి పరిస్థితి ఆందోళనకరంగా ఉండడంతో ఆమెను మెరుగైన చికిత్స నిమిత్తం బీఆర్టీఎస్ రోడ్డులోని ఓ ప్రైవేటు హాస్పటల్‌లో మంగళవారం చేర్పించారు. ఇంటిల్లిపాదీ నరకయాతన అనుభవిస్తున్నారు.

తల్లీ, పిల్లలిద్దరూ ఆస్పత్రిలోనే..

ఈ చిత్రంలో అపస్మారక స్థితిలో ఉన్న మహిళ పేరు లంకవలస మహాలక్ష్మి. ఈమెకు ఇద్దరు కుమార్తెలు షర్మిల, హారిక ఉన్నారు. వీరు ముగ్గురూ మూడు రోజుల నుంచి వాంతులు విరేచనాలతో బాధపడుతున్నారు. అందరూ ప్రభుత్వ ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నారు. మహాలక్ష్మి ఆరోగ్యం కాస్త మెరుగుపడిందని, బుధవారం ఇంటికి వచ్చేసింది. అలా వచ్చిన కాసేపటికే మళ్లీ వాంతులు, విరేచనాలు కావడంతో అపస్మారక స్థితికి వెళ్లిపోయింది. వెంటనే స్థానికులు ఆమెకు సపర్యలు చేశారు. అయినా ప్రయోజనం లేకపోవడంతో భర్త, కుటుంబ సభ్యులు ఆమెను భుజాలపై మోసుకుంటూ సమీపంలోని ఆరోగ్య కేంద్రానికి తీసుకువెళ్లారు.

అజిత్‌సింగ్‌నగర్(విజయవాడసెంట్రల్): బెజవాడలో డయేరియా పడగ విప్పింది. ఇద్దరు మహిళలను బలిగొంది. వందలాది మందిని ఆస్పత్రిపాలుచేసింది. కలుషిత నీటి సరఫరా వల్ల వాంతులు, విరేచనాలతో ప్రజలు అల్లాడుతున్నారు. ఆస్పత్రుల్లో చేరుతున్నారు. అయినా అధికారయంత్రాంగం ఉదాసీనంగా వ్యవహరిస్తోంది. చవితి పందిరిలో పెట్టిన భోజనం వల్ల ఫుడ్‌పాయిజనై ఇద్దరు మరణించారని, వాంతులు, విరేచనాలు ప్రబలాయని అధికారులు బుకాయిస్తున్నారు. దీనిపై స్థానికులు తీవ్ర ఆగ్రహంవ్యక్తం చేస్తున్నారు. అసలు గణపతి పందిరి వద్ద భోజనాలే పెట్టలేదని చెబుతున్నారు. కలుషిత నీటివల్లే వాంతులు, విరేచనాలు ప్రబలుతున్నాయని పేర్కొంటున్నారు. కాగా, ఈ లక్షణాలతో విజయవాడ జీజీహెచ్‌లో 25 మంది చికిత్స పొందుతున్నారు.

వారం రోజులుగా మురుగునీరే సరఫరా

స్థానిక 57వ డివిజన్ న్యూరాజరాజేశ్వరీపేటలో వారం రోజులుగా మంచినీటి కొళాయిల్లో నుంచి దుర్వాసనతో కూడిన మురుగునీరు వస్తోంది. విషయాన్ని కొందరు సంబంధిత నీటి సరఫరా శాఖ అధికారులు, సిబ్బంది దృష్టికి తీసుకువెళ్లినా పట్టించుకోలేదు. గత్యంతరం లేక ఆ నీటిని తాగిన ప్రజలు తీవ్ర అస్వస్థతకు గురవుతున్నారు. కొందరు తొలుత సమీపంలోని ఆర్ఎంపీ వైద్యుల వద్ద చికిత్స చేయించుకుంటున్నా అక్కడ తగ్గకపోవడంతో మెరుగైన వైద్య సేవల కోసం ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు ఆస్పత్రులను ఆశ్రయిస్తున్నారు.

రంగు మారిన తాగునీరు

అధికారుల ఉదాసీనం

ఇంతలా డయేరియా ప్రబలుతున్నా.. అధికారులు ఉదాసీనంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. అస్వస్థతకు గల కారణాలను అన్వేషించకుండా ఫుడ్ పాయిజన్ అని బుకాయిస్తున్నారు. కలుసిత నీటి సరఫరాకు అడ్డుకట్ట వేయడం లేదు. కేర్ అండ్‌షేర్ స్కూల్‌లో తూతూమంత్రంగా వైద్య శిబిరాన్ని ఏర్పాటుచేశారు. కలుషిత నీటి సరఫరా విమర్శలపై పైప్‌లైన్లను పరిశీలిస్తున్నామని బాధ్యత లేకుండా సమాధానమిస్తున్నారు. కాగా, విజయవాడ న్యూరాజరాజేశ్వరీపేట డయేరియా కేసుల నమోదుపై వైద్య ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి సత్యకుమార్ బుధవారం ఆరా తీశారు. డయేరియా బాధితులకు మెరుగైన చికిత్స అందించాలని జిల్లా కలెక్టర్ డాక్టర్ లక్ష్మీశను ఆదేశించారు.న్యూ ఆర్ఆర్‌పేటలో ట్యాంకర్ల ద్వారా నీటిని సరఫరా చేస్తున్నట్లు కలెక్టర్ తెలిపారు.

ఇద్దరు మహిళలు బలి

మృతులు నాగమణి, లక్ష్మీకాంతమ్మ (ఫైల్)

కలుషిత తాగునీరు డయేరియా బారిన పడిన ఇద్దరు మహిళలు మృతిచెందారు. న్యూరాజరాజేశ్వరీపేట ప్రభుత్వ జీప్లస్‌త్రీ అపార్ట్‌మెంట్లలోని 25వ బ్లాకుకు చెందిన శ్రీరామ నాగమణి(61) వాంతులు, విరేచనాలతో బాధపడుతూ ప్రభుత్వాస్పత్రిలో చేరారు. అయినా ఫలితం లేకపోవడంతో మంగళవారం రాత్రి మరణించారు. నీటి సరఫరా విభాగ అధికారుల నిర్లక్ష్యానికి నాగమణి బలైందని, ఆస్పత్రిలోనూ వైద్యులు సరిగా చికిత్స అందించలేదని కుటుంబ సభ్యులు ఆవేదన చెందుతున్నారు.

➤ న్యూఆర్ఆర్‌పేటలోని సింగ్‌నగర్ పోలీస్ స్టేషన్ వెనుక భాగంలో నివసిస్తున్న కువ్వల లక్ష్మీకాంతమ్మ(85) ఆమె అల్లుడు గంటేడి అప్పారావు(55) ఇద్దరూ వాంతులు, విరేచనాల బారిన పడ్డారు. లక్ష్మీకాంతమ్మ ప్రభుత్వాస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతూ మూడు రోజుల క్రితం మృతిచెందింది. ఆమె అల్లుడు అప్పారావూ ప్రభుత్వాస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నాడు.

తిరుమల పవిత్రతను కాపాడేది ఇలాగేనా!

- పవిత్ర క్షేత్రాన్ని సొంత కార్యాలయంగా మార్చిన టీటీడీ చైర్మన్
- తిరుమలలో టీవీ–5 రిపోర్టర్ ఆకతాయి చేష్టలు
- మహాద్వారం గ్రిల్ తాళాలు విలేకరి చేతికి

మహాద్వారానికి తాళం వేస్తున్న శ్యామ్‌నాయుడు వీడియో కోసం క్యూఆర్ కోడ్‌ను స్కాన్ చేయండి

సాక్షి టాస్క్‌ఫోర్స్: టీటీడీ చైర్మన్‌గా బీఆర్ నాయుడు బాధ్యతలు చేపట్టిన నాటినుంచి శ్రీవారి ఆలయంలో అనేక అపచారాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. తిరుమల శ్రీవారి ఆలయ మహాద్వారం గ్రిల్ గేట్‌వద్ద టీవీ–5 ఉద్యోగి శ్యామ్‌నాయుడు చిల్లర వేషాలు వేశారు. ‘అంతా విష్ణుమాయ’ అంటూ చంద్రగ్రహణం సందర్భంగా శ్రీవారి ఆలయానికి తాను తాళాలు వేస్తున్న ఫొటో, వీడియో శ్యామ్‌నాయుడు సోషల్ మీడియాలో పోస్ట్ చేయగా.. ప్రస్తుతం ఇది వైరల్‌గా మారింది. తానేదో టీటీడీ ఉద్యోగస్తుడైనట్టు.. టీటీడీకి బీఆర్ నాయుడే రాజుగా వ్యవహరిస్తున్నట్టున్న వారి ప్రవర్తనపై సోషల్ మీడియాలో తీవ్ర విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. శ్రీవారి ఆలయంలో ఇదేం పనులు అంటూ శ్రీవారి భక్తులు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. అప్రమత్తంగా ఉండాల్సిన టీటీడీ విజిలెన్స్ అధికారులు నిర్లక్ష్యంగా ఉండటమేమిటని ప్రశ్నిస్తున్నారు. శ్రీవారి ఆలయ మహాద్వారం గ్రిల్ గేట్ తాళాలు టీవీ–5 రిపోర్టర్ చేతికి ఎలా వెళ్లాయనే ప్రశ్నలు తలెత్తుతున్నాయి. టీవీ–5 చైర్మన్ బీఆర్ నాయుడు టీటీడీ చైర్మన్‌గా పగ్గాలు చేపట్టిన తర్వాత తిరుమల కొండపై టీవీ–5 సిబ్బంది ఇష్టారాజ్యంగా వ్యవహరిస్తున్నారని ఆరోపణలు వినిపిస్తున్నాయి. తిరుమల కొండపై రాజకీయ నాయకులు చేసిన వ్యాఖ్యలపై కేసులు నమోదు చేస్తున్న టీటీడీ అధికారులు తాజా ఘటనపై నోరెత్తకపోవడం కూడా చర్చనీయాంశమైంది. కేవలం టీవీ–5 ఉద్యోగి కావడం వల్లే శ్యామ్‌నాయుడుపై కేసు నమోదు చేయలేదని, ఇంత పెద్ద తప్పు చేసినా బీఆర్ నాయుడు నిమ్మకు నీరెత్తినట్టు వ్యవహరిస్తుండటంపై భక్తులు మండిపడుతున్నారు.

వివాదాలు, తప్పిదాలకు నిలయంగా శ్రీవారి సన్నిధి

- అది తిరుమల ఆలయమా.. టీవీ–5 కార్యాలయమా?
- టీటీడీ చైర్మన్ బీఆర్ నాయుడి తీరుపై భూమన ఆక్షేపణ

సాక్షి ప్రతినిధి, తిరుపతి: టీటీడీ చైర్మన్ బీఆర్ నాయుడు ఆధ్వర్యంలో తిరుమల శ్రీవారి సన్నిధి వివాదాలకు, తప్పిదాలకు కేంద్రంగా మారిందని వైఎస్సార్‌సీపీ అధికార ప్రతినిధి, టీటీడీ మాజీ చైర్మన్ భూమన కరుణాకర్‌రెడ్డి ఆక్షేపించారు. బుధవారం తిరుపతి వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యాలయంలో మీడియాతో ఆయన మాట్లాడుతూ.. టీటీడీలో తప్పిదాలను ప్రశ్నిస్తే హైందవ ద్రోహులుగా ముద్రించడం బీఆర్ నాయుడుకి పరిపాటిగా మారిందని మండిపడ్డారు. చంద్రగ్రహణం రోజున స్వామివారి సిబ్బంది కాకుండా టీటీడీ చైర్మన్ బీఆర్ నాయుడికి చెందిన టీవీ–5 చానల్ ప్రతినిధి మహాద్వారం దగ్గరున్న ఇత్తడి గ్రిల్స్ తాళాలు వేయడం ఘోర తప్పిదమని భూమన ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు.ఇటీవల శ్రీవారి దర్శనం చేసుకున్న అనంతరం టీటీడీ బోర్డుకు చెందిన ఓ సభ్యుడు మహాద్వారం తర్వాత ఉండే ఇత్తడి గ్రిల్ నుంచి బయటకు వస్తానంటే అక్కడున్న సెక్యూరిటీ సిబ్బంది అలా వెళ్లడానికి వీల్లేదని నిర్బంధించారని.. అది పెద్ద వివాదంగా మారిందని గుర్తు చేశారు. అది ఎంత ప్రాధాన్యత కలిగిన పాయింట్ అనడానికి ఇదే నిదర్శనమన్నారు. అలాంటి స్థలంలో బీఆర్ నాయుడి మనిషి నవ్వుతూ వీడియో తీసుకుంటున్నాడని మండిపడ్డారు.

కళ్యాణాలకు రేట్లా.. ఇదేం ఘోరం

‘టీడీపీకి ఎన్నికల్లో ఆర్థిక సాయం చేసిన కొన్ని సంఘాల ద్వారా మీరు శ్రీవారి కళ్యాణం జరపాలని అనుకున్నారు. ఏపీ ప్రభుత్వంలో ఎన్ఆర్‌టీ అఫైర్స్ అండ్ ఇన్వెస్టిమెంట్స్ సలహాదారు వేమూరి రవి కుమార్ సెప్టెంబర్ 6 నుంచి ఐర్లాండ్, ఇంగ్లండ్, యూరప్ వంటి 16 చోట్ల శ్రీవారి కళ్యాణం జరపాలని అడిగారు. దానికి మీరు వెంటనే అంగీకరించారు. సెప్టెంబర్ 27న జర్మనీలోని హేంబర్గ్‌లో జరిగే శ్రీనివాస కళ్యాణ మహోత్సవంలో పాల్గొనదల్చిన వారు 116 యూరోలు చెల్లించాలని, శ్రీనివాస కళ్యాణానికి 81 యూరోలు, విశేష కళ్యాణానికి 516 యూరోలు అంటూ ధరలు నిర్ణయించారు. గతంలో టీడీపీకి ఎన్నికల్లో ఇచ్చిన ఫండ్స్‌ను ఇలా శ్రీవారి కళ్యాణాలు నిర్వహించడం ద్వారా సంపాదించులనుకుంటున్నారా?’ అని నిలదీశారు.

ప్రభుత్వ పాలసీల మేరకే భూముల కేటాయింపు

ఏపీఐఐసీ వివరణ

సాక్షి, అమరావతి: పారిశ్రామికీకరణలో భాగంగానే ప్రభుత్వ పాలసీల ప్రకారం పలు సంస్థలకు భూములు కేటాయించినట్లు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇండస్ట్రియల్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కార్పొరేషన్ (ఏపీఐఐసీ) పేర్కొంది. ‘భూం చేద్దాం’ పేరుతో ‘సాక్షి’లో ప్రచురితమైన కథనం నిరుత్సాహపరిచిందని ఏపీఐఐసీ ఒక ప్రకటనలో పేర్కొంది. ప్రభుత్వ పెద్దల సన్నిహితుల సంస్థలకు భూముల కేటాయింపులను ‘సాక్షి’ వెలుగులోకి తీసుకొచ్చింది. ఆ విషయాన్ని ఏపీఐఐసీ ఎక్కడా ప్రస్తావించకుండా వివరణ ఇచ్చింది. ప్రైవేట్ పార్క్ పాలసీకి అనుగుణంగానే ఇఫ్కో కిసాన్ జెడ్‌కు, వరహా ఆక్వా ఫామ్స్‌కు భూములు కేటాయించినట్లు తెలిపింది. వరహా ఆక్వా ఫామ్ అండ్ ఎక్స్‌పోర్ట్ లిమిటెడ్‌కు భూములు కేటాయించలేదని పేర్కొంది. మహిళా పారిశ్రామికవేత్తలను ప్రోత్సహించడంలో భాగంగానే ఎలీప్ సంస్థకు భూములు కేటాయించినట్లు చెప్పింది. హిమాచల్ ఫ్యూచరిస్టిక్ కమ్యూనికేషన్ లిమిటెడ్‌కు స్టాక్ కుంభకోణంతో నేరుగా సంబంధం లేదని, ప్రస్తుతం ఆ కంపెనీని పునరుద్ధరించినట్లు తెలిపింది.

‘స్టేటస్‌కో’ భూములకు అధికారుల కంచె

తగరపువలస: ఓ హోటల్ కోసం హైకోర్టు స్టేటస్‌కో ఆదేశాలున్న భూముల్లో రెవెన్యూ అధికారులు పోలీసు బందోబస్తుతో బుధవారం జంగిల్ క్లియరెన్స్ చేయడంతోపాటు ఫెన్సింగ్ నిర్మాణం చేపట్టడంపై విశాఖ, విజయనగరం జిల్లాల రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. మే ఫెయిర్ హోటల్‌కు కూటమి సర్కారు కేటాయించిన భూముల్ని ఇచ్చేందుకు తిరస్కరించిన రైతులు గతంలోనే హైకోర్టును ఆశ్రయించి స్టేటస్‌కో ఉత్తర్వులు తీసుకున్నారు. విశాఖ జిల్లా భీమిలి మండలం అన్నవరం పంచాయతీ సర్వే నెం.101/1లో బుధవారం భీమిలి రెవెన్యూ అధికారులు 200 మంది కూలీలతో జంగిల్ క్లియరెన్స్‌తో పాటు ఫెన్సింగ్ నిర్మాణం చేపట్టారు. 70 ఏళ్లకు పైగా ఈ భూములలో సరుగుడు, కొబ్బరి, నీలగిరి, జీడి తదితర తోటలు సాగు చేసుకుంటూ డీఆర్ నంబరు కలిగిన రైతులను అక్కడకు అనుమతించలేదు. విలేకరులను కూడా దూరం నుంచే పోలీసులు పంపించేశారు. గత వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం ఇదే సర్వే నంబరులో స్టార్ ఒబెరాయ్ గ్రూప్‌నకు స్థలాలు కేటాయించినప్పుడు రైతులకు ప్రతిఫలంగా ఎకరాకు 20 సెంట్లు ఇచ్చింది. కూటమి ప్రభుత్వం ఇదే సర్వే నంబరులో మే ఫెయిర్ హోటల్‌కు 40 ఎకరాలు కేటాయించింది. అందుకుగాను రైతులకు ఎకరాకు 5 సెంట్లు మాత్రమే ఇస్తామనడంతో వారు అంగీకరించలేదు. జూన్‌లో ఈ భూములను స్వాధీనం చేసుకోవడానికి వచ్చిన మే ఫెయర్ సిబ్బందిని రైతులు అడ్డుకున్నారు. అప్పట్లో భీమిలి తహసీల్దారు రామారావు ఫిర్యాదు మేరకు భీమిలి మండలం అన్నవరం పంచాయతీ, విజయనగరం జిల్లా భోగాపురం మండలం తూడెం పంచాయతీలకు చెందిన రైతులపై పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు. ఈ 40 ఎకరాల రైతులు హైకోర్టును ఆశ్రయించడంతో వారికి స్టేటస్‌కో ఇచ్చింది. హైకోర్టు ఆదేశాలతో లంచ్ మోషన్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. హైకోర్టు ఈ పిటిషన్‌ను గురువారానికి వాయిదా వేసింది.

పేదల కడుపుకొట్టి హోటల్‌కు భూములా?

ఇందులో మా కుటుంబానికి ఎ.8.50 సెంట్లు ఉంది. ల్యాండ్ పూలింగ్‌కు అడిగినా ఇవ్వలేదు. హైకోర్టును ఆశ్రయించి జిల్లా అధికారులకు కూడా ఫిర్యాదు చేశాం. పేదల కడుపు కొట్టి ప్రభుత్వం హోటల్‌కు భూములు ఇస్తుంది.

– దువ్వి అప్పన్న, తూడెం

నేపాల్‌లో చిక్కుకున్న 217 మంది ఆంధ్రులు.. నేడు ప్రత్యేక విమానంలో ఏపీకి తరలింపు

- ముందు నేరుగా విశాఖకు.. ఆ తర్వాత కడపకు విమానం
- న్యూఢిల్లీలోని ఏపీ భవన్‌లో హెల్ప్ లైన్ నెం.9818395787 ఏర్పాటు
- మీడియాకు మంత్రి లోకేశ్ వెల్లడి

సాక్షి, అమరావతి: నేపాల్‌లో చిక్కుకున్న 217 మంది ఆంధ్రులను గురువారం మధ్యాహ్నం ప్రత్యేక విమానం ద్వారా రాష్ట్రానికి తీసుకురానున్నట్లు ఐటీ శాఖ మంత్రి లోకేశ్ తెలిపారు. నేపాల్‌లో గురువారం మధ్యాహ్నం విమానం బయల్దేరి విశాఖకు.. ఆ తర్వాత కడపకు చేరుకుంటుందన్నారు. సచివాలయంలో బుధవారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. విమానాశ్రయం నుంచి ప్రత్యేక వాహనాల్లో వారి ఇళ్లకు చేరుస్తామన్నారు. 217 మందిలో 178 మంది ఖాట్మండులో ఉన్నారన్నారు. ఆర్టీజీఎస్‌లో వార్‌రూమ్, న్యూఢిల్లీలోని ఏపీ భవన్‌లో హెల్ప్‌లైన్ నెం.9818395787ను ఏర్పాటుచేసి రాష్ట్ర ప్రజల వివరాలను సేకరించినట్లు ఆయన తెలిపారు. సెమీకోట్‌లో ఉన్న వారిని రోడ్డు మార్గం ద్వారా లక్నోకి తరలించి అక్కడ నుంచి విమానాల్లో తీసుకురానున్నట్లు తెలిపారు. పోఖరాలో ఉన్నవారిని ప్రత్యేక విమానంలో ఖాట్మాండు తీసుకొచ్చి అక్కడ నుంచి విమానంలో తీసుకువస్తామన్నారు.బిహార్‌కు దగ్గరగా ఉన్న వారిని కూడా ప్రత్యేక వాహనాల్లో తరలించనున్నామన్నారు.

ఎనిమిది మంది మంగళగిరి వాసులు..

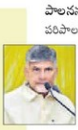
నేపాల్ రాజధాని ఖాట్మండులో గుంటూరు జిల్లా మంగళగిరికి చెందిన ఎనిమిది మంది చిక్కుకున్నారు. మాచర్ల హేమసుందరరావు, వెంకట నాగకుమారి, గోలి వరదరాజు, రామజ్యోతి, చింతకింది కేంద్రప్రసాద్, పద్మావతి, దామర్ల శివరామకృష్ణ, నాగలక్ష్మి ఈనెల 1న మంగళగిరి నుంచి తీర్థ యాత్రలకు బయల్దేరారు. యాత్ర ముగించుకుని మంగళవారం రాత్రి బస్సులో ప్రయాణిస్తుండగా ఖాట్మండులో వారి బస్సుపై రాళ్ల దాడి జరిగిందని అక్కడి నుంచి కుటుంబ సభ్యులకు తెలియజేశారు. ఖాట్మండు విమానాశ్రయానికి సమీపంలో ఒక హోటల్‌లో ఉన్నట్లు బాధితులు తెలిపారు.

ఖాట్మండులో చిక్కుకున్న మంగళగిరికి చెందిన హేమ సుందరరావు, వెంకట నాగ కుమారి (ఫైల్)

ప్రభుత్వ పరిధిలో మెడికల్ కాలేజీలు కష్టం

- అనంతపురం సభలో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు
- ప్రైవేట్ వాళ్లయితే జవాబుదారీతనంతో ఉంటారు
- దసరాకు వాహనమిత్ర కింద ఆటోడ్రైవర్లకు రూ.15 వేలు
- రైతులు యూరియా అనవసరంగా వాడొద్దు..

సాక్షి ప్రతినిధి, అనంతపురం: మెడికల్ కాలేజీలను ప్రభుత్వ పరిధిలో నిర్వహించడం కష్టమని, అందుకే పీపీపీ పద్ధతిలో ప్రైవేట్‌కు ఇస్తున్నట్లు ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు చెప్పారు. ఆస్తి ప్రభుత్వానిదే అయినా మెడికల్ కాలేజీలను ప్రైవేట్ వ్యక్తులు జవాబుదారీతనంతో నిర్వహిస్తారన్నారు. దీనివల్ల విద్యార్థులకు కన్వీనర్ కోటాలో 50 శాతం సీట్లు వస్తాయన్నారు. బుధవారం అనంతపురంలో నిర్వహించిన సూపర్‌సిక్స్ – సూపర్‌హిట్ సభలో సీఎం మాట్లాడారు. మెడికల్ కాలేజీలు అంటే ఏమిటో తెలియని వాళ్లు కూడా వాటి గురించి మాట్లాడుతున్నారని వ్యాఖ్యలు చేశారు. రాష్ట్రంలో మెడికల్ కాలేజీలను ఏర్పాటు చేసిందే తెలుగుదేశం పార్టీ అని చెప్పుకొచ్చారు. త్వరలో ఐదు మెడికల్ కాలేజీలు పీపీపీ పద్ధతిలో అమల్లోకి వస్తాయని, 2028 నాటికి మరో ఎనిమిది కాలేజీలు అందుబాటులోకి వస్తాయన్నారు. వాహనమిత్ర కింద ఆటో డ్రైవర్లకు దసరాకు ఒక్కొక్కరికి రూ.15 వేలు ఇస్తానన్నారు.

పాలనను గాడిలో పెడుతున్నాం

పరిపాలనను గాడిలో పెడుతున్నామని, సంక్షేమమంటే ఓట్ల రాజకీయం కాదని సీఎం పేర్కొన్నారు. సూపర్‌సిక్స్ హామీలను అమలు చేశామన్నారు. తల్లికి వందనం కింద రూ.10 వేల కోట్లు ఇచ్చామన్నారు. ఉచిత బస్సు ఇచ్చామని, ఏడాదికి మూడు ఉచిత గ్యాస్ సిలిండర్లు కూడా ఇచ్చామన్నారు. అన్నదాతా సుఖీభవ కింద తొలి విడతలో పీఎం కిసాన్‌తో కలిపి రూ.7 వేలు చెల్లించామన్నారు.

యూరియా అనవసరంగా వాడొద్దు..

యూరియా కొరత రానివ్వబోమని హామీ ఇస్తున్నట్లు చంద్రబాబు చెప్పారు. ఎంత అవసరం ఉందో అంతే యూరియా వాడాలని, అనవసరంగా వాడొద్దని రైతులను కోరుతున్నట్లు చెప్పారు. 20 లక్షల ఉద్యోగాలిస్తామని చెప్పానని, అన్నట్లే ఉద్యోగాలిచ్చామని సీఎం పేర్కొన్నారు. మెగా డీఎస్సీ ద్వారా 16 వేల పైచిలుకు ఉద్యోగాలు మెరిట్ ప్రకారం పారదర్శకంగా ఇచ్చామన్నారు. నైపుణ్య శిక్షణ ద్వారా లక్ష మందికి ఉద్యోగాలు కల్పించామన్నారు. లక్ష మంది డ్వాక్రా మహిళలను పారిశ్రామికవేత్తలుగా మారుస్తున్నట్లు తెలిపారు. తాను తెచ్చిన సెల్‌ఫోన్‌లతోనే ఈరోజు యువత వాట్సాప్ సేవలు పొందుతున్నారని చంద్రబాబు పేర్కొన్నారు. హంద్రీనీవా, గాలేరునగరి, తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టులను తామే తెచ్చామన్నారు. రాయలసీమలో వర్షాలు పడకపోయినా 90 శాతం చెరువుల్లో నీళ్లు నింపామని, కృష్ణమ్మను కుప్పం వరకూ తీసుకెళ్లామని చెప్పారు. అనంతపురం జిల్లాలో జీడిపల్లి, భైరవానితిప్ప ప్రాజెక్టులపై ఫోకస్ పెడతానన్నారు.

హోదా అడగకుండా అసెంబ్లీకి రావాలి..

ఓనమాలు తెలియని వారు కొంతమంది రాజకీయాల గురించి మాట్లాడుతున్నారని సీఎం చంద్రబాబు విమర్శించారు. ప్రతిపక్ష హోదా అడగకుండా అసెంబ్లీకి రావాలన్నారు. ‘రప్పా రప్పా అని రంకెలేస్తున్నారు.. రప్పా రప్పా అంటే ఇక్కడున్నది సీబీఎన్, పవన్‌కళ్యాణ్. చూస్తూ ఊరుకోం..’ అని వ్యాఖ్యానించారు. పులివెందుల, ఒంటిమిట్ట ఉప ఎన్నికల్లో ప్రజలు ఏం చేశారో చూశారన్నారు. ఎన్ని ఇబ్బందులున్నా సూపర్‌సిక్స్ పథకాలను అమలు చేస్తున్నామని ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్‌కళ్యాణ్ చెప్పారు. ‘చంద్రబాబు సూపర్ సిక్స్‌లే కాదు.. ఎన్నో సిక్స్‌లు కొట్టారు..’ అని బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు మాధవ్ వ్యాఖ్యానించారు. రెండేళ్లలో పోలవరం పూర్తవుతుందన్నారు.

ఆడబిడ్డ నిధి ఊసెత్తని బాబు

రాష్ట్రంలో 18 ఏళ్లు దాటిన ప్రతి మహిళకు ఆడబిడ్డ నిధి కింద ఏటా రూ.18 వేలు చొప్పున అందిస్తామన్న సూపర్ సిక్స్ హామీపై సభలో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నోరు విప్పలేదు. ఈ పథకాన్ని అమలు చేస్తే ఆంధ్ర రాష్ట్రాన్ని అమ్మాల్సి వస్తుందని వ్యవసాయశాఖ మంత్రి అచ్చెన్నాయుడు గతంలో వ్యాఖ్యానించిన విషయం తెలిసిందే. నిరుద్యోగులకు నెలకు రూ.3,000 భృతిపై కూడా నోరు మెదపలేదు.

సూపర్ సిక్స్ సభకు రాకుంటే రూ.200 ఫైన్

- లోన్, పొదుపు సమయంలో ఇబ్బందులు తప్పవ్
- డ్వాక్రా మహిళలను బెదిరించి బలవంతంగా తరలింపు
- అయినప్పటికీ ఖాళీగానే చాలా బస్సులు, కుర్చీలు

అనంతపురం: ‘‘సూపర్ సిక్స్–సూపర్ హిట్ సభకు రానివారికి రూ.200 ఫైన్ వేస్తాం. లోన్ మంజూరు, పొదుపు సమయంలో ఇబ్బందిపడతారు’’ అంటూ డ్వాక్రా మహిళలను బెదిరించి మరీ అనంతపురంలో ప్రభుత్వం బుధవారం నిర్వహించిన సభకు తీసుకొచ్చారు. డ్వాక్రా మహిళలపై వెలుగు యానిమేటర్లు, సీసీల ద్వారా అధికార పార్టీ నేతలు బెదిరింపులకు పాల్పడ్డారు. విధిలేని పరిస్థితుల్లో వారు అయిష్టంగానే సభకు వచ్చారు. అయినా, సీఎం చంద్రబాబుతో పాటు ఇతర నాయకుల ప్రసంగాలు వినకుండా అన్యమనస్కంగా కనిపించారు. ఎప్పుడెప్పుడు తిరిగి వెళ్లిపోదామా అనే భావనతో ఉన్నట్లు అనిపించింది.

➡ అనంతపురం రూరల్ మండలం పాపంపేట, మరికొన్ని ప్రాంతాల్లో డ్వాక్రా సంఘాల లీడర్లు అధికారులపై తిరగబడ్డారు. మాకు ప్రభుత్వం తరఫున పైసా లబ్ధి చేకూర్చలేదు. మేం సభకు ఎందుకు రావాలి అని నిలదీశారు. రాయలసీమలోని పాత ఉమ్మడి జిల్లాలైన అనంతపురం, కర్నూలు, వైఎస్సార్ కడపల నుంచి పెద్ద సంఖ్యలో బస్సులు, ఇతర వాహనాలు ఏర్పాటు చేసినా సభకు అంతంతమాత్రమే హాజరయ్యారు. కొన్ని బస్సుల్లో అయితే నలుగురైదుగురు కూడా రాలేదు. చివరకు కూటమి పార్టీల కార్యకర్తలకు సైతం చాలావరకు డబ్బు, మద్యం, ఆహార పొట్లాలు ఇచ్చి ప్రత్యేక బస్సులు, వాహనాల్లో తీసుకొచ్చారు. తప్పతాగిన ‘తమ్ముళ్లు’ సభా ప్రాంగణంలోనే చిందులు తొక్కారు. మరికొందరు మద్యం మత్తులో సభకు రాలేక బస్సుల్లోనే ఉండిపోయారు. ఇక ట్రాఫిక్ మళ్లింపుతో హైదరాబాద్–బెంగళూరు జాతీయ రహదారి (ఎన్‌హెచ్–44) గుండా వెళ్లే వాహనదారులు తీవ్ర ఇబ్బందులకు గురయ్యారు. అనంతపురం నగరంలోనూ రాకపోకలకు ఇబ్బందులు తలెత్తాయి. ఎక్కడికక్కడ పోలీసులు అడ్డగించడంతో ప్రజలు, వాహనదారులు అసహనానికి గురయ్యారు. సీఎం సభ ఉంటే మరీ ఇన్ని ఆంక్షలా? ఇంత ఓవరాక్షనా? అంటూ మండిపడ్డారు.

వెలవెలబోతున్న ‘సూపర్ సిక్స్–సూపర్ హిట్’ సభా ప్రాంగణం

చంద్రబాబు ప్రసంగిస్తున్న సమయంలో ఖాళీగా ఉన్న కుర్చీలు.. వీడియో కోసం క్యూఆర్ కోడ్‌ను స్కాన్ చేయండి

'నా టైమ్ బాగ లేదు' అనుకున్నాడు తాతయ్య.

ఎందుకంటే ఆయన ఆన్‌లైన్ మోసానికి గురయ్యాడు. దాంతో తీవ్ర నిర్వేదానికి లోనయ్యాడు. ఈ నేపథ్యంలో తన తాతయ్యలాంటి ఎంతో మంది వృద్ధుల కోసం 'షీల్డ్ సీనియర్స్' అనే వెబ్‌సైట్‌ను రూపొందించిన పదిహేడు సంవత్సరాల ఇండియన్-అమెరికన్ తేజస్వి మనోజ్... టైమ్స్ మ్యాగజైన్ 'కిడ్ ఆఫ్ ది ఇయర్-2025' ఘనత సాధించింది. 'ఆన్‌లైన్ మోసానికి గురైతే ఏం చేయాలి...' నుంచి తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తల వరకు సెమినార్‌లు, తన వెబ్‌సైట్ ద్వారా విస్తృత ప్రచారం చేస్తోంది తేజస్వి.

ఇప్పుడు **తేజస్వి** 'టైమ్' బాగుంది.

ఆమె చెప్పే సాంకేతిక విషయాల గురించి వినడానికి ఆబాలగోపాలం ఆసక్తి కనబరుస్తోంది. టైమ్ మ్యాగజైన్ తేజస్విని 'సర్వీస్ స్టార్'గా కొనియాడింది...

సర్వీస్ స్టార్

● టైమ్స్
కిడ్ ఆఫ్ ది ఇయర్
2025

కాలిఫోర్నియాలో పుట్టి డాలస్‌లో పెరిగింది తేజస్వి మనోజ్. తేజస్వి తల్లిదండ్రులు సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజనీర్‌లు. కోడింగ్ అంటే తేజస్వికి ఎంతో ఇష్టం. చాలా చిన్న వయసులోనే కోడింగ్ నేర్చుకోవడం మొదలుపెట్టింది. బొమ్మలతో ఆడుకుందో లేదో తెలియదుగానీ కోడింగ్ ప్రపంచంలో జావా, పైథాన్‌లతో ఆడుకుంది.

కోడింగ్ శక్తి...

'గర్ల్స్ హూ కోడ్' అనే స్వచ్ఛంద సంస్థ సైబర్ సెక్యూరిటీపై నిర్వహించే క్లాసులకు రెగ్యులర్‌గా హాజరయ్యేది తేజస్వి. ఎయిర్ ఫోర్స్, స్పేస్‌ఫోర్స్ ప్రోగ్రామ్ 'సైబర్-పేట్రియాట్'లో చురుగ్గా పాల్గొనేది.

'కోడింగ్ అనేది ఎంతో అద్భుత ప్రక్రియ. కోడింగ్‌ను చాలా ఎంజాయ్ చేస్తాను. కోడింగ్‌ను నేర్చుకోవడం వల్ల దానిశక్తి ఏమిటో తెలుసుకోగలిగాను. భవిష్యత్‌లో కూడా కోడింగ్‌తో నా ప్రయాణం కొనసాగుతుంది' అంటుంది తేజస్వి.

ఎంతోమంది తాతయ్యల కోసం...

గత సంవత్సరం తేజస్వి తాత ఆన్‌లైన్ మోసానికి గురయ్యాడు. మోసగాళ్లు ఆయన నుంచి డబ్బు డిమాండ్ చేశారు. అయితే కుటుంబసభ్యులకు ఈ ఆన్‌లైన్ మోసం గురించి తెలియడంతో వారి ఆటలు సాగలేదు. తాతయ్యకు ఆన్‌లైన్ మోసాల గురించి అవగాహన లేకపోవడం తేజస్విని ఆశ్చర్యపరిచింది. అయితే తన తాత మాత్రమే కాదు ఎంతోమంది వ్యక్తులకు ఆన్‌లైన్ మోసాల గురించి బొత్తిగా అవగాహన లేదనే విషయం తెలుసుకుంది.

అలా అని తేజస్వి బాధపడుతూ కూర్చోలేదు.

'నా వంతుగా ఏదైనా చేయాలి' అని పరిశోధన బాట పట్టింది. సీనియర్ సిటిజన్‌లకు ఆన్‌లైన్ మోసాల గురించి హెచ్చరించడానికి 'షీల్డ్ సీనియర్స్' పేరుతో వెబ్‌సైట్ రూపొందించింది. సైబర్‌సెక్యూరిటీకి సంబంధించిన ప్రాథమిక సూత్రాలను 'షీల్డ్ సీనియర్స్' తెలియజేస్తుంది.

స్వతంత్రంగా... సగర్వంగా...

'సీనియర్ సిటిజనులు ఎలాంటి సంకోచం లేకుండా స్వతంత్రంగా, సగర్వంగా ఆన్‌లైన్ ప్రపంచంలో తమ పనులు తాము చేసుకునేలా షీల్డ్ సీనియర్స్'కు రూపకల్పన చేశాం' అంటుంది తేజస్వి.

ఆన్‌లైన్ మోసాలపై అవగాహన కలిగించడానికి తేజస్వి నిర్వహించే సమావేశాలకు ఎంతోమంది వృద్ధులు హాజరవుతుంటారు. ఆమె ప్రసంగిస్తుంటే నోట్స్ రాసుకుంటారు. ప్రసంగం పూర్తయిన తరువాత తేజస్విని రకరకాల సందేహాలు అడుగుతుంటారు. వాటికి ఓపికగా జవాబులు ఇస్తుంటుంది తేజస్వి.

'మాది టెక్ ఫ్యామిలీ' అని ఘనంగా చెబుతుంటాడు తేజస్వి తండ్రి మనోజ్. ఆ ఘనతకు సామాజిక ప్రయోజానాన్ని జోడించి 'డిజిటల్ డిఫెండర్'గా పేరు తెచ్చుకుంది తేజస్వి.

ఆహా... ఆల్‌రౌండర్!

కోడింగ్‌లో అద్భుత ప్రతిభ కనబరుస్తున్న తేజస్వి మనోజ్ వయొలిన్ అద్భుతంగా వాయిస్తుంది. తన ఆర్కెస్ట్రాతో హైస్కూల్‌లో ఎన్నో కచేరీలు చేసింది. కరాటేలో కూడా ప్రవేశం ఉంది. స్కాటింగ్-అమెరికాలో యాక్టివ్‌గా ఉంది. తాజాగా ఈగిల్ స్కాట్ ర్యాంక్ అందుకుంది. 'వైభ' అనే స్వచ్ఛంద సంస్థ ద్వారా భూటాన్ కాందిశీకుల పిల్లలకు మ్యాథ్స్, ఇంగ్లీష్ బోధిస్తోంది. సామాజిక సేవాకార్యక్రమాలలో ఎప్పుడూ ముందుంటుంది. ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్, సైబర్ సెక్యూరిటీ తనకు ఇష్టమైన సబ్జెక్ట్‌లు. భవిష్యత్‌లో కంప్యూటర్ సైన్స్ చదవాలనుకుంటుంది. 'ఎప్పుడూ ఏదో ఒకటి నేర్చుకోవాలనే ఉత్సాహవంతుల దగ్గరికి విజయాలు ఉత్సాహంగా నడిచొస్తాయి' అని చెప్పడానికి బలమైన ఉదాహరణ తేజస్వి మనోజ్.

ఉక్కుకవచం... షీల్డ్ సీనియర్స్

'షీల్డ్ సీనియర్స్'లో ఆన్‌లైన్ మోసాలకు సంబంధించిన సందేహాలకు చాట్‌బాట్ ద్వారా సమాధానాలు తెలుసుకోవచ్చు. అనుమానాస్పద టెక్ట్స్, మెజేస్‌లను ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటిలిజెన్స్ (ఏఐ) ద్వారా విశ్లేషించుకోవచ్చు. 'షీల్డ్ సీనియర్స్'లో నాలుగు విభాగాలు ఉంటాయి. 'లెర్న్' విభాగంలో ఇంటర్‌నెట్ సెక్యూరిటీకి సంబంధించి ప్రాథమిక విషయాలు తెలుసుకోవచ్చు. స్ట్రాంగ్ పాస్‌వర్డ్స్ రూపొందించుకోవడానికి, ప్రైవసీ సెట్టింగ్స్‌ను అర్థం చేసుకోవడానికి, ఎలాంటి సమాచారం షేర్ చేయవచ్చు, ఏది చేయకూడదు...మొదలైనవి తెలుసుకోవచ్చు. 'అస్క్' విభాగంలో చాట్‌బాట్ ద్వారా సందేహ నివృత్తి చేసుకోవచ్చు. 'ఎనలైజ్' అనేది మూడో విభాగం. యూజర్‌లు ఈ ట్యాబ్ క్లిక్ చేసి అనుమానాస్పద టెక్ట్స్, ఈ మెయిల్స్‌ను అప్‌లోడ్ చేయవచ్చు. 'రిపోర్ట్' సెక్షన్‌లో ఆన్‌లైన్ మోసగాళ్లపై ఫిర్యాదు చేయవచ్చు. ఫిర్యాదులపై స్పందించే 14 ప్రైవేట్, ప్రభుత్వ సంస్థలకు చెందిన లింక్స్ ఇందులో ఉంటాయి.

● మన(సు)లో మాట

సోషల్ మీడియా ఆ ఆనందం కృత్రిమమే!

నాకు పెళ్లయి నాలుగు సంవత్సరాలయింది. మాది మధ్య తరగతి కుటుంబం. నాది ఒక ప్రైవేట్ కంపెనీలో ఉద్యోగం, నా భార్య ఓ స్కూల్‌లో టీచర్‌గా పనిచేస్తోంది. ఆమెకు ఇతరులతో పోల్చుకునే తత్వం ఎక్కువ. స్నేహితులు, చుట్టాలు సోషల్ మీడియాలో పెట్టే రకరకాల పోస్టులు చూసి వాళ్ళలాగా ఖరీదైన బట్టలు, నగలు కొనుక్కోవాలి, రెస్టారెంట్లుకి తరచు వెళ్ళాలి, విలాసవంతమైన లైఫ్ గడపాలి అని నన్ను ఇబ్బంది పెడుతుంటుంది. అందుకోసం అప్పులు చేస్తుంది. నాతో కూడా అప్పులు చేయించింది. హోటల్‌కు కానీ, టూర్‌కి కానీ వెళ్లినా, అక్కడి ఫుడ్‌ని, ప్లేస్‌ని ఎంజాయ్ చేయకుండా తన ఆలోచన అంతా ఫోటోలు తీయడం, వెంటనే వాటిని సోషల్ మీడియాలో పోస్ట్ చేయడం మీదే ఉంటుంది. ఆ తర్వాత వాటికి ఎన్ని లైక్‌లు, కామెంట్స్ వచ్చాయని చూసుకోవడం... రోజంతా ఇదే సరిపోతుంది. ఆమె పైన ఉన్న ప్రేమతో ఇప్పటిదాకా నేను సహించాను కానీ ఇక నావల్ల కావట్లేదు. ఆమె పద్ధతి మార్చే మార్గముంటే చెప్తారని ఆశిస్తున్నాను.

– **శ్రీకుమార్,** విశాఖపట్టణం

సోషల్ మీడియాలో చూసి ఇతరులతో పోల్చుకుంటూ వాళ్లలా ఉండటం కోసం అప్పులు చేస్తూ ఆర్థిక క్రమశిక్షణ పాటించకపోతే కుటుంబాలు ఎలా ఛిన్నాభిన్నమవుతాయో చెప్పడానికి మీ జీవితమే ఒక ఉదాహరణ. ప్రపంచంలోని వేరు వేరు ప్రాంతాల్లోని వారు కనెక్టవడం కోసం, స్నేహితులు, బంధువులతో మన సంతోషాలు, బాధలు పంచుకోవడం కోసం, సోషల్ మీడియా ఒక ప్లాట్‌ఫాం లాగా ఉపయోగపడుతుంది. అయితే చాలామంది వాస్తవ జీవితానికి దూరంగా, డిజిటల్ లైఫ్‌లోనే బతుకుతూ, సోషల్ మీడియా మాయలో పడి వింత వింతగా ప్రవర్తిస్తుంటారు. ముఖ్యంగా నల్గురితో ఫ్రీగా కలవలేనివారు, ఆత్మన్యూనతతో బాధపడేవారు, జీవితంలోని ప్రత్యేక సంఘటనలను ఫిల్టర్ చేసి సోషల్ మీడియాలో పోస్ట్ చేసి, వాటికి వచ్చే కామెంట్స్, లైక్స్ చూసుకుని ఒక 'ఫేక్ సక్సెస్'(కృత్రిమ విజయం)ని ఆనందిస్తున్నారు. ఎవరి జీవితాల్లోనూ అన్నీ సంతోషాలే ఉండవు. తమ బాధలను, కష్టాలను సోషల్ మీడియాలో పోస్ట్ చేయరు, కేవలం సక్సెస్ సోరీస్' మాత్రమే పోస్ట్ చేస్తుంటారు. అది చూసి ఇతరులు కూడా తమ బాధలను పక్కన పెట్టి సక్సెస్‌ను మాత్రమే పోస్ట్ చేయాలన్న తాపత్రయంతో ఇలాంటివి పోస్ట్ చేసి కృత్రిమ ఆనందాన్ని పొందుతుంటారు. సోషల్ మీడియాలో చూసేవన్నీ నిజమని నమ్మి మీ భార్యలాంటి చాలామంది లేనిపోని ఆర్భాటాలకు పోయి ఇలా అప్పుల పాలవుతున్నారు. కుటుంబంతో కలిసి బయటకు వెళ్ళటం, సరదాగా ప్రయాణాలు చేయాలనుకోవటం తప్పేం కాదు, కానీ మన స్తోమతని బట్టి అందుబాటులో ఉన్న ప్రదేశాలకి వెళ్ళడం.. అలా వెళ్ళే ప్రదేశమేదైనా కానీ అక్కడ అందరూ సరదాగా గడిపిన క్షణాలు, కబుర్లే మనకు మర్చిపోలేని తీపి జ్ఞాపకాలని గుర్తుంచుకోవాలి. నిజమైన సంతోషం అంటే లాంగ్‌టూర్లు, కాస్ట్‌లీ రెస్టారెంట్లూ కాదు, మనవారితో గడిపే సంతోష క్షణాలే! మీరిద్దరూ కలిసి, ఒకసారి మానసిక వైద్యనిపుణుని కలిస్తే ఆమెకేమైనా వ్యక్తిత్వ సమస్యలు, ఇతర మానసిక ఇబ్బందులు ఉంటే, పరీక్షించి, వాటికి తగిన కౌన్సెలింగ్, చికిత్స ఇస్తారు. మీరు కూడ ఇక ఆర్థిక క్రమశిక్షణ పాటించండి. త్వరలోనే అన్నీ సర్దుకుంటాయని ఆశిద్దాం! ఆల్ ది బెస్ట్!

డా. ఇండ్ల విశాల్ రెడ్డి, సీనియర్ సైకియాట్రిస్ట్, విజయవాడ.
మీ సమస్యలు, సందేహాలు పంపవలసిన మెయిల్ ఐడీ: sakshifamily3@gmail.com

● న్యూస్‌మేకర్

వెనిస్‌లో గెలిచింది

వెనిస్ నగరంలో ఆగస్టు 27 నుంచి సెప్టెంబర్ 6 వరకు జరిగిన వెనిస్ ఇంటర్నేషనల్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్‌లో మన యువ దర్శకురాలు అనుపర్ణా రాయ్ అవార్డు గెలుచుకుంది. మొదటి, రెండవ దర్శకత్వ సినిమాల కేటగిరి 'ఒరిజోంటి' కేటగిరిలో తన మొదటి సినిమా 'సాంగ్స్ ఆఫ్ ఫర్‌గాటెన్ ట్రీస్'కు ఆమె అవార్డు గెలుచుకుంది. అనురాగ్ కశ్యప్ సమర్పించిన సినిమా ఇది. అనుపర్ణ పరిచయం.

'స్త్రీల లోపల ఉండే ఖాళీలు స్త్రీలకే తెలియవు. ఆ ఖాళీలు ఏ విధాన పూరింపబడతాయో కూడా తెలియదు. స్త్రీలు తమలో తాము చేసే అంతర్గత ప్రయాణానికి వీలు ఉండదు. అలాంటి ఇద్దరు స్త్రీలు తమను తాము తెలుసుకోవడమే కాక ఒకరినొకరు అర్థం చేసుకునే ప్రయత్నమే నేను తీసిన సాంగ్స్ ఆఫ్ ఫర్‌గాటెన్ ట్రీస్ సినిమా' అంది అనుపర్ణా రాయ్.

29 ఏళ్ల అనుపర్ణా రాయ్ ఇటీవల వెనిస్‌లో జరిగిన వెనిస్ ఇంటర్నేషనల్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్‌లో అందరి దృష్టి ఆకర్షించింది. ఆమె దర్శకత్వం వహించిన 77 నిమిషాల 'సాంగ్స్ ఆఫ్ ఫర్‌గాటెన్ ట్రీస్' హిందీ సినిమా మూడు షోస్ వేస్తే హౌస్‌ఫుల్‌గా నడిచాయి. అందరూ ఆమెను ప్రశంసించారు. ఈ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్‌లో మొదటిసారి దర్శకత్వం వహించే సినిమాల విభాగం 'ఒరిజోంటి'లో ఈ సినిమా సెలక్ట్ కావడమే గొప్ప అనుకుంటే అవార్డు గెలవడం మరింత గొప్ప. ఆ విధంగా అనుపర్ణా రాయ్ చరిత్ర సృష్టించింది. వివిధ దేశాల నుంచి 19 సినిమాలు ఎంట్రీ పొందిన ఈ విభాగంలో మన భారతీయ చిత్రం 'సాంగ్స్ ఆఫ్ ఫర్‌గాటెన్ ట్రీస్'కు అవార్డు దక్కడం దేశంలో యువ ప్రతిభకు లోటు లేదనే విషయాన్ని నిరూపిస్తోంది. సినీ రంగంలో మహిళల సృజనకు తార్కాణంగా నిలుస్తోంది.

కథ ఏమిటి?

'సాంగ్స్ ఆఫ్ ఫర్‌గాటెన్ ట్రీస్' కథ ముంబైలో జరుగుతుంది. ముంబైకి వలస వచ్చిన ఔత్సాహిక నటి తోయ, సేల్స్ రంగంలో పని చేసే శ్వేత ఒక అపార్ట్‌మెంట్‌లో రూమ్‌మేట్స్‌గా కలిసి జీవిస్తూ ఉంటారు. తోయకు నటిగా అవకాశాలు రావు. అందువల్ల తప్పనిసరై సెక్స్ వర్క్ చేయాల్సి ఉంటుంది. అలాగే శ్వేతకు ఎదురుపడుతున్న పురుషులు ఆమెను అర్థం చేసుకోవడంలో విఫలమవుతుంటారు. ఈ క్రమంలో తోయ, శ్వేత ఒకరికొకరు తోడవుతారు. ఉద్వేగాలను అర్థం చేసుకొని ఎమోషనల్ సపోర్ట్ ఇచ్చుకుంటారు. వారి మధ్య ప్రేమ ఏర్పడుతుంది. అయితే తోయ చేసే సెక్స్‌వర్క్ ఇరుగు పొరుగుకు తెలిసి చివరకు ఫ్లాట్ ఖాళీ చేయాల్సి వస్తుంది. ఆమెతో పాటు శ్వేత కూడా బయటకు నడవడంతో సినిమా ముగుస్తుంది. అయితే ఇప్పుడు వారు ఒంటరి కాదు. ఒకరికి ఒకరు ఉన్నారు. అదీ తేడా. ఈ కథంతా అపార్ట్‌మెంట్‌లోని వంట గదిలో, డ్రాయింగ్ రూమ్‌లో, కిటికీ దగ్గర, కారిడార్లలో జరుగుతుంది. స్త్రీలకు దొరికే ఈ మాత్రపు స్థలంలోనే వారు ఏ విధంగా జీవితాలను నిభాయించుకుంటారో దర్శకురాలు చూపుతుంది.

బెంగాల్ అమ్మాయి

అనుపర్ణా రాయ్ పశ్చిమ బెంగాల్‌లోని పురూలియా జిల్లాలో పుట్టి పెరిగింది. మాస్ కమ్యూనికేషన్ చదివి ఢిల్లీలో కాల్ సెంటర్‌లో పని చేసింది. 2022లో ముంబైకి వలస వచ్చింది. దర్శకురాలిగా ఆమెకు ఎటువంటి శిక్షణ లేదు. చిన్నప్పుడు సినిమా హాలుకు వెళ్లడం కూడా కష్టమయ్యేది. కాలేజీ వయసులోనే సినిమా అంటే ఏమిటో పైరెటెడ్ సినిమాలను తన లాప్‌టాప్‌లో చూసి తెలుసుకుంది. 'రన్ టు ది రివర్' అనే షార్ట్ ఫిల్మ్ తర్వాత 'సాంగ్స్ ఆఫ్ ఫర్‌గాటెన్ ట్రీస్' తీయాలనుకుంది. అయితే ఇందుకు ఆమె దగ్గర డబ్బు లేదు. కొద్దిపాటి ఫండ్ దొరికితే తన అద్దె ఫ్లాట్‌లోనే ఇద్దరు ముఖ్యపాత్రధారులను తనతోపాటు ఉంచుకుని సినిమా తీసింది. తర్వాత అనురాగ్ కశ్యప్ ఈ సినిమాను మెచ్చి సమర్పకుడిగా వచ్చాడు. దాంతో సినిమా వెనిస్‌కు చేరింది. అవార్డు కూడా సాధించింది.

అంతా రాజకీయమే

'చిన్నప్పుడు నాకో స్నేహితురాలు ఉండేది. దళితురాలు. ఆమె పేరు ఝూమా దాస్. ఆమెతో మాట్లాడవద్దని మా నాన్న చెప్పాడు. అలా ఆ స్నేహం వదులుకున్నాను. కాని ఆ పని చేసినందుకు మా నాన్నను ఇప్పటికీ క్షమించలేకపోతున్నాను. ఝూమా దాస్‌కు చిన్న వయసులోనే పెళ్లయ్యింది. దానికి కారణం పెళ్లి ఖర్చు భరించే ప్రభుత్వ పథకమే. ప్రభుత్వాలు ఆడపిల్లల పెళ్ళిళ్లకు డబ్బు ఇవ్వడం కన్నా వారి చదువుకు డబ్బు ఇవ్వాలి. తక్కువ కులాల ఆడపిల్లల ఎదుగుదలను పట్టించుకోక వారిని త్వరగా వదిలించుకోవడానికి ప్రభుత్వం చేసే ప్రయత్నమే పెళ్లి ఖర్చు భరించడం. స్త్రీలు ఎన్నో సంఘర్షణలు ఎదుర్కొంటూనే ఉన్నారు. వారి కథలు నాలో నిండిపోయి ఈ సినిమాగా బయటకు వచ్చాయి' అని తెలిపింది అనుపర్ణ రాయ్.

● నైట్ ఈటింగ్ సిండ్రోమ్

ఆరోగ్యాన్ని తినేస్తుంది!

ఈశ్వర్ తిండి అలవాట్లు ఇటీవల చాలా విచిత్రంగా మారాయి. ఈమధ్య రాత్రి భోజనం కాగానే వెంటనే నిద్రపట్టడం లేదు. కాసేపాగాక ఏదైనా తిందామంటూ మాటిమాటికీ ఫ్రిజ్ తెరచి చూస్తుంటాడు. రాత్రిపూట ఆకలేయడం గుర్తుకొచ్చి ప్రతిరోజూ రాత్రి తినడం కోసం చిప్స్ అనీ, కారా అనీ... ఏదో ఒక రకమైన శ్నాక్స్ తెచ్చుకుంటూ ఉంటాడు. కొన్నిసార్లు ముందుగానే స్వీట్స్ కూడా తెచ్చిపెట్టుకుంటాడు. రాత్రి రెండు గంటలయినప్పటికీ ఆ టైమ్‌లోనైనా తింటే తప్ప నిద్రపట్టదు. ఇలా రాత్రి తినేయడంతో పొద్దున్న బ్రేక్‌ఫాస్ట్ టైమ్‌కు అంతగా ఆకలేయదు. ఈ అలవాటు వల్ల ఇటు ఆహారపు అలవాట్లూ, అటు నిద్రవేళలూ ఈ రెండూ అస్తవ్యస్తంగా మారాయి. ఎట్టకేలకు డాక్టర్‌ను సంప్రదిస్తే ఇది ఒకరకమైన రుగ్మత అనీ దీని పేరే 'నైట్ ఈటింగ్ సిండ్రోమ్-(ఎన్‌ఈఎస్)' అనీ తెలిసింది. ఈ అనారోగ్య సమస్యపై అవగాహన కోసమే ఈ కథనం...

ఈ కేస్ స్టడీలో ఈశ్వర్ అంతగా పట్టించుకోలేదుగానీ... ఈ అలవాటు అదే పనిగా కొనసాగుతుండటంతో కొన్ని ఇబ్బందులు వచ్చిపడుతుంటాయి. పెందరాళే నిద్రలేవలేకపోవడంతో ఆఫీసులో మందకొడిగా మారిపోవడం, అర్ధరాత్రి తినేసి ఉండటంతో బ్రేక్‌ఫాస్ట్ టైమ్‌కు ఆకలి లేకపోవడం... దాంతో పగలు భోజన వేళలు తప్పడం వంటి అనర్థాలు ఏర్పడతాయి. దాంతో దీర్ఘకాలంలో ఆరోగ్యం దెబ్బతినే ప్రమాదమూ ఉంటుంది.

గుర్తించడం ఎలా...

● రాత్రిళ్లు వారంలో కనీసం నాలుగు నుంచి ఐదు రాత్రులు నిద్రలేకపోవడం ● ఉదయం లేచాక ఆకలి లేకపోవడం ● రాత్రి భోజనం తర్వాత ఎంతకీ నిద్రపట్టకపోతే నిద్రపట్టాలంటే మళ్లీ ఏదోటి తినక తప్పదని అనుకుంటూ ఉండటం ● ఒకలాంటి డిప్రెషన్ మూడ్... సాయంత్రాలు ఈ ఫీలింగ్ మరింత ఎక్కువ.

ఇలాంటిదే మరో సమస్య...

బింజ్ ఈటింగ్ డిజార్డర్ అనే మరో సమస్య కూడా ఉంది. 'నైట్ ఈటింగ్ సిండ్రోమ్' కంటే ఇది కాస్త వేరుగా ఉంటుంది. బింజ్ ఈటింగ్ డిజార్డర్‌లో బాధితులు ఏమాత్రం గ్యాప్ లేకుండా అదే పనిగా తినేస్తుంటారు. కానీ నైట్ ఈటింగ్ సిండ్రోమ్‌లో బాధితులు అదేపనిగా కాకుండా కొద్ది కొద్ది మొత్తాల్లో తింటుంటారు.

సి. మంజులా రావ్
క్లినికల్ సైకాలజిస్ట్

'నైట్ ఈటింగ్ సిండ్రోమ్'కు కారణాలు... ఈ సమస్యకు కారణం ఇదమిత్థంగా తెలియదు. డాక్టర్ల అంచనా ప్రకారం నిద్రపోవడానికి – నిద్రలేవడానికి తోడ్పడే నిద్ర సైకిల్‌లో అస్తవ్యస్తతతో పాటు కొన్ని హార్మోన్ల అసమతౌల్యత వల్ల ఇలా జరుగుతుంది. స్థూలకాయుల్లో ఇది కనిపించడంతో పాటు డిప్రెషన్, యాంగ్జైటీతో బాధపడేవారిలో ఇది సాధారణంగా కనిపిస్తుంటుంది. సాధారణంగా నైట్ ఈటింగ్ సిండ్రోమ్ సమస్య ప్రతి వందమందిలో ఒకరిలో కనిపిస్తుంటుంది. ఒకవేళ స్థూలకాయుల్లోనైతే ప్రతి 10 మందికి ఒకరిలో కనిపిస్తుంది. ఇక ఈ సమస్యకూ జన్యుపరమైన అంశాలకూ సంబంధముందని వైద్యపరిశోధకులు చెబుతున్నారు. బాడీ క్లాక్‌ని నియంత్రించే 'పీఈఆర్-1' అనే జన్యువులోని లోపం కారణంగా ఈ సమస్య ఉత్పన్నమవుతుందన్నది శాస్త్రవేత్తల మాట.

నిర్ధారణ పరీక్షలు: ● బాధితులు తిండి, నిద్ర అలవాట్ల గురించి డాక్టర్లు తెలుసుకోవడం ● పాలీసోమ్నోగ్రఫీ అనే పరీక్ష సహాయంతో మెదడులోని తరంగాలు, ఆక్సిజన్ మోతాదులు, గుండె స్పందనల, శ్వాస తీసుకునే రేటు వంటి పరీక్షల సహాయంతో డాక్టర్లు ఈ సమస్యను నిర్ధారణ చేస్తారు.

ఆరోగ్యంపై ఎన్‌ఈఎస్ దుష్ప్రభావాలు... ఎన్‌ఈఎస్‌కూ స్థూలకాయానికీ సంబంధం ఉందని తెలుసుగానీ... స్థూలకాయం వల్లనే ఈ ఎన్‌ఈఎస్ వస్తుందా అన్న విషయం ఇంకా వైద్యనిపుణులకు తెలియరాలేదు. అయితే వీళ్లలో చాలామందికి స్థూలకాయం ఉంటుంది కాబట్టి ఒబేసిటీ వల్ల వచ్చే అన్ని రకాల దుష్ప్రభావాలూ ఎన్‌ఈఎస్‌లో కనిపించడానికి అవకాశముంది. ఇక కొందరిలోనైతే ఈ ఎన్‌ఈఎస్ వల్లనే తర్వాత్తర్వాత ఊబకాయం వచ్చే అవకాశమూ ఉంటుంది.

చికిత్స... సైకియాట్రిస్టుల ఆధ్వర్యంలో కొన్ని రకాల యాంటీడిప్రెసెంట్లతో పాటు అవసరాన్ని బట్టి బిహేవియర్ థెరపీ ఇస్తారు. కొన్ని రకాల రిలాక్సేషన్ టెక్నిక్స్ అవలంబిస్తూ రాత్రి తిండిని క్రమంగా ఉదయం బ్రేక్‌ఫాస్ట్‌కి షిఫ్ట్ అయ్యేలా కౌన్సెలింగ్ చేయడం ద్వారా చికిత్స అందిస్తారు.

బులియన్ (బంగారం 10 గ్రా.; వెండి కిలో) సెప్టెంబర్ 10న ముగింపు రూ.లలో

	హైదరాబాద్	విజయవాడ	విశాఖపట్నం	రాజమండ్రి	ప్రొద్దుటూరు	చెన్నై
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	1,13,810	1,12,680	1,10,510	1,12,600	1,13,700	1,10,720
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	1,06,280	1,01,130	1,01,300	1,04,340	1,04,600	1,01,500
వెండి	1,29,500	1,27,800	1,40,000	1,27,800	1,28,000	1,40,000

గమనిక: గిట్టుబాటు, నిల్వ, పోటీ వంటి పలు అంశాల ప్రాతిపదికన షాపుల మధ్య పసిడి ధరల్లో కొంత వ్యత్యాసం ఉండవచ్చు.

'సూపర్-4'లో కొరియాపై భారత్ విజయం

హాంగ్జౌ (చైనా): ఆసియా కప్ మహిళల హాకీ టోర్నమెంట్ 'సూపర్-4' దశలో భారత్ శుభారంభం చేసింది. దక్షిణ కొరియా జట్టుతో బుధవారం జరిగిన తొలి మ్యాచ్‌లో సలీమా టెటె సారథ్యంలోని టీమిండియా 4-2 గోల్స్ తేడాతో విజయం సాధించింది. భారత్ తరఫున వైష్ణవి విఠల్ ఫాల్కే (2వ నిమిషంలో), 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' సంగీత కుమారి (33వ నిమిషంలో), లాల్‌రెమ్‌సియామి (40వ నిమిషంలో), రుతుజా (59వ నిమిషంలో) ఒక్కో గోల్ చేశారు. కొరియా జట్టుకు యుజిన్ కిమ్ (33వ, 53వ నిమిషాల్లో) రెండు గోల్స్ అందించింది. ఈ మ్యాచ్‌లో భారత్‌కు తొమ్మిది పెనాల్టీ కార్నర్‌లు లభించగా...రెండింటిని గోల్స్‌గా మలిచింది. కొరియా జట్టుకు నాలుగు పెనాల్టీ కార్నర్‌లు రాగా... రెండింటిని సద్వినియోగం చేసుకుంది. మరో 'సూపర్-4' మ్యాచ్‌లో ఆతిథ్య చైనా 2-0 గోల్స్ తేడాతో జపాన్‌ను ఓడించింది. ప్రస్తుతం భారత్, చైనా మూడు పాయింట్లతో సంయుక్తంగా అగ్రస్థానంలో ఉన్నాయి. నేడు జరిగే మ్యాచ్‌ల్లో చైనాతో భారత్; కొరియాతో జపాన్ తలపడతాయి. 'సూపర్-4' దశ ముగిశాక టాప్-2లో నిలిచిన జట్లు ఫైనల్‌కు అర్హత సాధిస్తాయి. విజేత జట్టు వచ్చే ఏడాది జరిగే ప్రపంచ కప్ టోర్నీకి నేరుగా అర్హత పొందుతుంది.

నిఖత్ జరీన్ పరాజయం

- క్వార్టర్ ఫైనల్లో వెనుదిరిగిన భారత బాక్సర్
- సెమీస్ చేరి పతకాలను ఖాయం చేసుకున్న నుపుర్, జైస్మీన్

నుపుర్

జైస్మీన్

లివర్‌పూల్: ప్రపంచ బాక్సింగ్ చాంపియన్‌షిప్ మహిళల విభాగంలో భారత్‌కు రెండు పతకాలు ఖాయమయ్యాయి. మూడోసారి ఈ మెగా ఈవెంట్‌లో పతకం సాధిస్తుందనుకున్న భారత స్టార్ బాక్సర్ నిఖత్ జరీన్ (51 కేజీలు) క్వార్టర్ ఫైనల్లోనే నిష్క్రమించగా... నుపుర్ షెరాన్ (ప్లస్ 80 కేజీలు), జైస్మీన్ లంబోరియా (57 కేజీలు) సెమీ ఫైనల్లోకి దూసుకెళ్లి కనీసం కాంస్య పతకాలను ఖాయం చేసుకున్నారు. 2022, 2023 ప్రపంచ చాంపియన్‌షిప్ పోటీల్లో స్వర్ణ పతకాలు నెగ్గిన తెలంగాణ బాక్సర్ నిఖత్ ఈసారి రిక్తహస్తాలతో వెనుదిరిగింది. క్వార్టర్ ఫైనల్లో నిఖత్ 0:5తో టోక్యో, పారిస్ ఒలింపిక్స్ రజత పతక **విజేత బుసె నాజ్ సాకిరోగ్లు** (టర్కీ) చేతిలో ఓడిపోయింది. ఇతర క్వార్టర్ ఫైనల్స్‌లో నుపుర్ 4:1తో ఒల్టినోయ్ సొటిబ్‌బొయేవా (ఉజ్బెకిస్తాన్)పై, జైస్మీన్ 5:0తో ఖుమోరబోను (ఉజ్బెకిస్తాన్)పై విజయం సాధించి సెమీఫైనల్లోకి ప్రవేశించారు. పురుషుల విభాగంలో జాదూమణి సింగ్ (48 కేజీలు), అభినాశ్ జమ్వాల్ (65 కేజీలు) క్వార్టర్ ఫైనల్లోకి అడుగు పెట్టి పతకానికి విజయం దూరంలో నిలిచారు. మరో భారత బాక్సర్ జుగ్నూ అహ్లావత్ (85 కేజీలు) తొలి రౌండ్‌లోనే ఓడిపోయాడు.

తెలుగు టైటాన్స్ 'హ్యాట్రిక్'

యు ముంబాపై విజయం • వైజాగ్‌లో పీకేఎల్ మ్యాచ్‌లకు నేడు ముగింపు

విశాఖ స్పోర్ట్స్: ప్రొ కబడ్డీ లీగ్ (పీకేఎల్) సీజన్-12లో తెలుగు టైటాన్స్ వరుసగా మూడో విజయంతో సత్తా చాటింది. హోం గ్రౌండ్‌లో ఐదు మ్యాచ్‌లు ఆడిన తెలుగు టైటాన్స్ తొలి రెండు మ్యాచ్‌లలో ఓడినా... ఇప్పుడు 'హ్యాట్రిక్' విజయంతో వైజాగ్ అంచెను ముగించింది. బుధవారం జరిగిన పోరులో టైటాన్స్ 45-37 స్కోరుతో యు ముంబాను చిత్తు చేసింది. టైటాన్స్ తరఫున భరత్ హుడా 13 పాయింట్లతో చెలరేగగా... చేతన్ సాహు 6, కెప్టెన్ విజయ్ మలిక్ 5 పాయింట్లతో అతనికి సహకరించారు. చివరి 10 నిమిషాల్లో కాస్త పోరాడిన ముంబా ప్రత్యర్థిని 'ఆలౌట్' చేయగలిగినా పాయింట్ల అంతరం మాత్రమే తగ్గించ గలిగింది. ముంబా ఆటగాళ్లలో సందీప్, ఆమిర్ మొహమ్మద్ చెరో 7 పాయింట్లు సాధించారు. మరో మ్యాచ్‌లో పుణేరీ పల్టన్ 43-32 తేడాతో యూపీ యోధాస్‌పై గెలిచిది. నేడు జరిగే మ్యాచ్‌లలో యు ముంబాతో పట్నా పైరేట్స్, దబంగ్ ఢిల్లీతో గుజరాత్ జెయింట్స్ తలపడతాయి. తొలి 28 మ్యాచ్‌లకు ఆతిథ్యం ఇచ్చిన విశాఖపట్నంలో నేటితో పీకేఎల్ పోటీలు ముగియనున్నాయి. రేపటి నుంచి జైపూర్‌లోని సవాయ్ మాన్‌సింగ్ ఇండోర్ స్టేడియం వేదికగా టోర్నీ కొనసాగుతుంది.

- హాంకాంగ్ ఓపెన్‌లో సింధుకు షాక్
- నేటి నుంచి దులీప్ ట్రోఫీ ఫైనల్

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి ప్లస్ స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

ధనాధన్... ఫటాఫట్

9 వికెట్లతో భారత్ ఘన విజయం

యూఏఈ 57 ఆలౌట్ • 27 బంతుల్లోనే గెలిచిన టీమిండియా • ఆదివారం పాకిస్తాన్‌తో భారత్ కీలక పోరు

అంతర్జాతీయ టి20ల్లో భారత్‌కు, ఇతర జట్లకు మధ్య ఉన్న స్థాయీభేదం ఏమిటో మరోసారి కనిపించింది. వరల్డ్ చాంపియన్ టీమిండియా ముందు పసికూనలా యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ (యూఏఈ) జట్టు పూర్తిగా తేలిపోయింది. ఫలితంగా ఆసియా కప్ టి20 టోర్నీలో భారత్ భారీ గెలుపుతో సత్తా చాటింది. భారత బౌలర్ల ధాటికి 79 బంతుల్లోనే యూఏఈ ఇన్నింగ్స్ ముగియగా, లక్ష్యాన్ని ఛేదించేందుకు మన జట్టుకు 27 బంతులే సరిపోయాయి. కుల్దీప్ యాదవ్, శివమ్ దూబే కలిసి 7 వికెట్లతో ప్రత్యర్థిని పడగొట్టగా... అభిషేక్ శర్మ జోరుతో లాంఛనం ముగిసింది. ఇక అభిమానులంతా ఆసక్తిగా ఎదురు చూస్తున్న సమరంలో ఆదివారం పాకిస్తాన్‌తో భారత్ ఆడుతుది.

కుల్దీప్‌కు సహచరుల అభినందన

దుబాయ్: ఆసియా కప్‌లో డిఫెండింగ్ చాంపియన్ భారత్ ఘన విజయంతో శుభారంభం చేసింది. బుధవారం జరిగిన గ్రూప్ 'ఎ' మ్యాచ్‌లో భారత్ 9 వికెట్ల తేడాతో యూఏఈని చిత్తు చేసింది. టాస్ ఓడి ముందుగా బ్యాటింగ్‌కు దిగిన యూఏఈ 13.1 ఓవర్లలో 57 పరుగులకే కుప్పకూలింది. అలీషాన్ (17 బంతుల్లో 22; 3 ఫోర్లు, 1 సిక్స్), వసీమ్ (22 బంతుల్లో 19; 3 ఫోర్లు) మాత్రమే రెండంకెల స్కోరు చేశారు. కుల్దీప్ యాదవ్ (4/7), శివమ్ దూబే (3/4) బౌలింగ్‌లో చెలరేగారు. అనంతరం భారత్ 4.3 ఓవర్లలో వికెట్ నష్టానికి 60 పరుగులు చేసి గెలిచింది. ఇందులో 4 ఫోర్లు, 5 సిక్స్‌లతో మొత్తం 46 పరుగులు వచ్చాయి! అభిషేక్ శర్మ (16 బంతుల్లో 30; 2 ఫోర్లు, 3 సిక్స్‌లు) దూకుడుగా ఆడగా... శుబ్‌మన్ గిల్ (9 బంతుల్లో 20 నాటౌట్; 2 ఫోర్లు, 1 సిక్స్), సూర్యకుమార్ యాదవ్ (7 నాటౌట్) కలిసి మ్యాచ్‌ను ముగించారు. కుల్దీప్‌కు 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' పురస్కారం లభించింది. భారత్ తమ తదుపరి మ్యాచ్‌ను ఆదివారం చిరకాల ప్రత్యర్థి పాకిస్తాన్ జట్టుతో ఆడుతుంది. **అబుదాబిలో నేడు జరిగే గ్రూప్ 'బి' మ్యాచ్‌లో హాంకాంగ్‌తో బంగ్లాదేశ్ ఆడుతుంది.**

టపటపా...

యూఏఈ ఇన్నింగ్స్ తొలి 21 బంతుల్లో 26 పరుగులు... ఇందులో 3 ఫోర్లు, ఒక సిక్స్‌తో అలీషాన్ ఒక్కడే 22 పరుగులు చేశాడు. ఆ తర్వాత బుమ్రా వేసిన ఇన్నింగ్స్ ఆరో ఓవర్లో కెప్టెన్ వసీమ్ మూడు ఫోర్లు బాది 12 పరుగులు రాబట్టాడు. ఈ రెండు సందర్భాలు మినహా యూఏఈ ప్రదర్శనలో చెప్పుకోవడానికేమీ లేదు. భారత బౌలర్ల స్థాయికి తగ్గ ప్రదర్శన చేయడంతో యూఏఈ బ్యాటర్లు పరుగులు చేయడంలో తీవ్ర తడబాటు కనిపించింది. సింగిల్ కూడా తీయడం కష్టంగా మారిపోవడంతో పాటు జట్టు వరుసగా వికెట్లు కోల్పోయింది. 26/0 నుంచి పరిస్థితి ఒక్కసారిగా మారిపోయింది. తర్వాతి 32 బంతుల్లో 24 పరుగులు మాత్రమే చేసిన టీమ్ సగం వికెట్లు కోల్పోవడంతో స్కోరు 50/5కి చేరింది. వీటిలో కుల్దీప్ ఒకే ఓవర్లో తీసిన మూడు వికెట్లు ఉన్నాయి. అనంతరం తర్వాతి 25 బంతుల్లో 7 పరుగులే చేసిన జట్టు మరో ఐదు వికెట్లు చేజార్చుకుంది. వీటిలో దూబే ఒకే ఓవర్లో తీసిన రెండు వికెట్లు ఉన్నాయి. భారత బౌలర్లలో హార్దిక్ పాండ్యా 2, బుమ్రా 4 ఫోర్లు ఇవ్వగా... మిగతా నలుగురు బౌలర్లు కలిపి 55 బంతుల్లో ఒక్క ఫోర్ ఇవ్వకుండా ఒక సిక్స్ మాత్రం (అక్షర్ బౌలింగ్‌లో) ఇచ్చారు! 2024 టి20 వరల్డ్ కప్ ఫైనల్ తర్వాత తొలిసారి భారత్ తరఫున టి20 మ్యాచ్ బరిలోకి దిగిన బుమ్రా... ఆరేళ్ల తర్వాత మొదటిసారి పవర్‌ప్లేలో మూడు ఓవర్లు వేశాడు.

స్కోరు వివరాలు

యూఏఈ ఇన్నింగ్స్: అలీషాన్ (బి) బుమ్రా 22; వసీమ్ (ఎల్బీ) (బి) కుల్దీప్ 19; జోహెబ్ (సి) కుల్దీప్ (బి) వరుణ్ 2; రాహుల్ చోప్రా (సి) గిల్ (బి) కుల్దీప్ 3; ఆసిఫ్ ఖాన్ (సి) సామ్సన్ (బి) దూబే 2; కౌశిక్ (బి) కుల్దీప్ 2; ధ్రువ్ (ఎల్బీ) (బి) దూబే 1; సిమ్రన్‌జీత్ (ఎల్బీ) (బి) అక్షర్ 1; హైదర్ అలీ (సి) సామ్సన్ (బి) కుల్దీప్ 1; జునైద్ (సి) సూర్యకుమార్ (బి) దూబే 0; రోహిద్ (నాటౌట్) 2; ఎక్స్‌ట్రాలు 2; **మొత్తం (13.1 ఓవర్లలో ఆలౌట్) 57. వికెట్ల పతనం:** 1-26, 2-29, 3-47, 4-48, 5-50, 6-51, 7-52, 8-54, 9-55, 10-57. **బౌలింగ్:** పాండ్యా 1-0-10-0, బుమ్రా 3-0-19-1, అక్షర్ 3-0-13-1, వరుణ్ 2-0-4-1, కుల్దీప్ 2.1-0-7-4, దూబే 2-0-4-3.

భారత్ ఇన్నింగ్స్: అభిషేక్ శర్మ (సి) హైదర్ (బి) జునైద్ 30; గిల్ (నాటౌట్) 20; సూర్య కుమార్ (నాటౌట్) 7; ఎక్స్‌ట్రాలు 3; **మొత్తం (4.3 ఓవర్లలో వికెట్ నష్టానికి) 60. వికెట్ల పతనం:** 1-48. **బౌలింగ్:** హైదర్ అలీ 1-0-10-0, రోహిద్ 1-0-15-0, ధ్రువ్ 1-0-13-0, జునైద్ 1-0-16-1, సిమ్రన్‌జీత్ 0.3-0-6-0.

27 ఛేదనలో బంతుల పరంగా భారత్‌కు ఇదే అతి వేగవంతమైన విజయం. గతంలో 39 బంతుల్లో స్కాట్లాండ్‌పై లక్ష్యాన్ని ఛేదించింది.

సాక్షి సినిమా

● అనిల్ రావిపూడి, విజయ్ సేతుపతి, టబు, చిరంజీవి, పూరి జగన్నాథ్, చార్మి, నయనతార

సందడే సందడి

చిరంజీవి హీరోగా అనిల్ రావిపూడి దర్శకత్వంలో 'మన శంకరవరప్రసాద్ గారు' సినిమా తెరకెక్కుతోన్న సంగతి తెలిసిందే. నయనతార హీరోయిన్‌గా నటిస్తున్నారు. అర్చన సమర్పణలో సాహు గారపాటి, సుస్మిత కొణిదెల నిర్మిస్తున్నారు. ఈ సినిమా షూటింగ్ ప్రస్తుతం హైదరాబాద్‌లోని ఓ స్టూడియోలో జరుగుతోంది. చిరంజీవి, నయనతారలపై ఓ పాట చిత్రీకరిస్తున్నారు. ఇదే స్టూడియోలో మరో కాంప్లెక్స్‌లో విజయ్ సేతుపతి హీరోగా పూరి జగన్నాథ్ దర్శకత్వం వహిస్తున్న సినిమా చిత్రీకరణ జరుగుతోంది. ఈ సినిమాలో సంయుక్త, టబు, విజయ్ కుమార్ కీలక పాత్రలు పోషిస్తున్నారు. పూరి జగన్నాథ్, చార్మీ కౌర్, జేబీ నారాయణరావు కొండ్రోల్లా నిర్మిస్తున్నారు. ఈ మూవీ షూట్‌లో భాగంగా విజయ్ సేతుపతి, టబుతో పాటు ఇతర నటీనటులపై కీలక సన్నివేశాలు తీస్తున్నారు పూరి. రెండు సినిమాల షూటింగ్స్ ఒకే స్టూడియోలో జరుగుతుండటంతో షాట్ గ్యాప్‌లో 'మన శంకరవరప్రసాద్ గారు' యూనిట్‌ని కలిసి, సందడి చేసింది పూరి అండ్ టీమ్. ఇక 'మన శంకరవర ప్రసాద్ గారు' 2026 సంక్రాంతికి రిలీజ్ కానుంది. అలాగే విజయ్ సేతుపతి– పూరి జగన్నాథ్ చిత్రం కూడా 2026 ఆరంభంలో ప్రేక్షకుల ముందుకు రానుంది.

సరదాగా అన్న మాటను వైరల్ చేశారు!

- బెల్లంకొండ సాయి శ్రీనివాస్

''హారర్, మిస్టరీ నేపథ్యంలో రూపొందిన చిత్రం 'కిష్కింధపురి'. హారర్ సినిమాలో ఇంత పెద్ద కథ ఉన్న సినిమాని నేను ఇప్పటివరకు చూడలేదు. డబ్బింగ్ సినిమా కాకుండా చాలా రోజుల తర్వాత 'కిష్కింధపురి'తో నేరుగా తెలుగు ఫిల్మ్ చేసే అవకాశం దొరికింది. ఔట్‌పుట్ బాగా వచ్చిన ఈ సినిమా మీద యూనిట్ అంతా నమ్మకంగా ఉన్నాం. మా మూవీ ప్రేక్షకులకు డిఫరెంట్ థ్రిల్, సినిమాటిక్ ఎక్స్‌పీరియన్స్ ఇస్తుంది'' అని బెల్లంకొండ సాయి శ్రీనివాస్ తెలిపారు. కౌశిక్ పెగల్లపాటి దర్శకత్వంలో బెల్లంకొండ సాయి శ్రీనివాస్, అనుపమా పరమేశ్వరన్ జంటగా నటించిన చిత్రం 'కిష్కింధపురి'. సాహు గారపాటి నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఈ నెల 12న విడుదలవుతోంది. ఈ సందర్భంగా బెల్లంకొండ సాయి శ్రీనివాస్ పంచుకున్న విశేషాలు.

- టీనేజ్‌లో ఉన్నప్పట్నుంచి నాకు హారర్ సినిమాలంటే ఇష్టం. మా శ్రీ సాయి గణేశ్ ప్రొడక్షన్‌లో నిర్మించిన 'కాంచన' సినిమాని చాలా ఎంజాయ్ చేశాను. డైరెక్టర్ కౌశిక్ 'కిష్కింధపురి' కథ చెప్పినప్పుడు చాలా నచ్చింది. నాకు బాగా ఇష్టమైన జానర్ ఇది. హారర్ కారణంగా మా సినిమాకి 'ఎ' సర్టిఫికెట్ ఇచ్చారు. ఇంత సీరియస్ హారర్ సినిమా చూసి చాలా కాలమైందని సెన్సార్ సభ్యులు అభినందించడం ఆనందాన్నిచ్చింది. 'కిష్కింధపురి'ని టీనేజ్ ఆడియన్స్‌తో పాటు సాధారణ ప్రేక్షకులు కూడా ఎంజాయ్ చేస్తారు. మా సినిమా కథలోనే యాక్షన్ ఉంది. విజువల్ ఎఫెక్ట్స్, సౌండ్ పరంగా ఆడియన్స్ థ్రిల్ అవుతారు. ఇలాంటి సినిమాని థియేటర్లో చూస్తున్నప్పుడు ఆ అనుభూతి వేరే స్థాయిలో ఉంటుంది.
- ఈ సినిమా కోసం సువర్ణమాయ అనే రేడియో స్టేషన్‌ని సెట్‌గా వేశాం. అలాగే ఓ పాడుబడ్డ గృహంలో షూట్ చేశాం. మంగళవారం ఈ సినిమాని మా స్నేహితులతో కలిసి థియేటర్స్‌లో చూశాం ... సినిమా అదిరిపోయింది. సౌండ్ డిజైనర్ రాధాకృష్ణగారు సౌండ్‌ని అద్భుతంగా డిజైన్ చేశారు. కౌశిక్ మంచి కథ రెడీ చేసుకున్నాడు. అయితే ఇలాంటి జోనర్స్ సినిమాలకి బడ్జెట్ పరిమితులుంటాయి. కానీ, సాహు గారపాటిగారు ఆడియన్స్‌కి ద బెస్ట్ ఇవ్వాలని రాజీ పడకుండా నిర్మించారు.
- 'కిష్కింధపురి' లాంటి హారర్, మిస్టరీ నేపథ్యంలో రూపొందిన చిత్రాలకు నేపథ్య సంగీతానికి చాలా ప్రాధాన్యం ఉంటుంది. చేతన్ భరద్వాజ్ అద్భుతమైన మ్యూజిక్, నేపథ్య సంగీతం అందించారు. 'మా సినిమాకి వచ్చిన ప్రేక్షకుల్లో మొదటి పది నిమిషాల తర్వాత ఎవరైనా ఫోన్ పట్టుకుంటే నేను ఇండస్ట్రీ వదిలి వెళ్లిపోతాను' అని సరదాగా అన్నాను... దాన్ని వైరల్ చేశారు. మా చిత్ర కథ అంత ఆసక్తిగా ఉంటుందని చెప్పడమే నా ఉద్దేశం. నాకు సినిమా తప్ప వేరే ప్రపంచం లేదు... ఇండస్ట్రీలోనే ఉంటాను... భవిష్యత్‌లో దర్శకత్వం కూడా చేస్తాను. నేను నటించిన 'టైసన్ నాయుడు' చిత్రం అక్టోబరులో విడుదలవుతుంది. 'హైందవ' సినిమా షూటింగ్ చివరి దశకు వచ్చింది. అదే విధంగా 'పొలిమేర' చిత్రదర్శకుడు అనిల్‌తో ఒక సినిమా ఉంటుంది. 'సీతమ్మ వాకిట్లో సిరిమల్లె చెట్టు' లాంటి కథ ఉంటే నేను, నా తమ్ముడు సాయి గణేశ్ కలిసి సినిమా చేస్తాం.

ప్రేమకథ షురూ

● దుల్కర్, పూజా హెగ్డే

దుల్కర్ సల్మాన్‌ని ద్విచక్ర వాహనంపై కూర్చోబెట్టుకుని రయ్ రయ్‌మంటూ పూజా హెగ్డే బండి నడిపారు. ఇద్దరూ ఎలా చిరునవ్వులు చిందించారో ఇక్కడున్న ఫొటోలో చూడొచ్చు. దుల్కర్ సల్మాన్, పూజా హెగ్డే హీరో హీరోయిన్‌గా ఓ ప్రేమకథా చిత్రం షురూ అయింది. రవి నెలకుదిటి దర్శకునిగా పరిచయం చేస్తూ సుధాకర్ చెరుకూరి నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రం షూటింగ్ ప్రస్తుతం హైదరాబాద్‌లో జరుగుతోంది. ఈ చిత్రంలో పూజా హెగ్డేని కథానాయికగా ప్రకటించి, బుధవారం ఆమె షూట్‌లో పాల్గొన్న విషయాన్ని చిత్రబృందం తెలియ జేసింది. ''రవి నెలకుదిటి చక్కని ప్రేమకథ రాశారు. ఈ కథలో మంచి హ్యూమన్ డ్రామా, హృదయానికి హత్తుకునే భావోద్వేగాలు ఉన్నాయి'' అని కూడా యూనిట్ పేర్కొంది. పాన్-ఇండియా మూవీగా ఈ చిత్రం తెలుగు, హిందీ, తమిళ, కన్నడ, మలయాళ భాషల్లో విడుదల కానుంది. ఈ చిత్రానికి సంగీతం: జీవీ ప్రకాశ్‌కుమార్, కెమెరా: అనయ్ ఓం గోస్వామి.

వాయుపుత్ర... పవిత్ర దృశ్యకావ్యం

● 'వాయుపుత్ర' పోస్టర్

'కార్తికేయ, కార్తికేయ 2, తండేల్' వంటి విజయవంతమైన సినిమాలను తెరకెక్కించిన చందు మొండేటి దర్శకత్వంలో 'వాయుపుత్ర' అనే యానిమేషన్ సినిమా రూపొందనుంది. శ్రీకర ప్రొడక్షన్స్ సమర్పణలో సూర్యదేవర నాగవంశీ, సాయి సౌజన్య నిర్మించనున్నారు. ఈ చిత్రాన్ని బుధవారం ప్రకటించి, హనుమంతుడు కొండపై నిలబడి దహనమవుతున్న లంకను చూస్తున్న పోస్టర్‌ని విడుదల చేశారు. ''మన చరిత్ర, ఇతిహాసాల్లో వాయుపుత్రుడు హనుమంతుడు ప్రత్యేక స్థానాన్ని కలిగి ఉన్నారు. సప్త చిరంజీవుల్లో ఒకరైన ఆయన తన బలం, భక్తితో కాలాన్ని అధిగమించిన శాశ్వత యోధుడు. అలాంటి గొప్ప యోధుడి కథతో 'వాయుపుత్ర' చిత్రం రూపొందనుంది. ఇది పర్వతాలను కదిలించిన భక్తి కథ కూడా. భారీ స్థాయిలో 3డీ యానిమేషన్ చిత్రంగా రూపొందించనున్న ఈ సినిమా హనుమంతుని కాలాతీత కథను గొప్ప దృశ్యకావ్యంగా ప్రేక్షకుల ముందుకు తీసుకురానుంది. ఇది కేవలం సినిమా కాదు, థియేటర్లను దేవాలయాలుగా మార్చే పవిత్ర దృశ్యం. ప్రేక్షకులను మునుపెన్నడూ లేని విధంగా భక్తి పారవశ్యంలోకి తీసుకెళుతుంది. 2026 దసరాకి తెలుగు, హిందీ, తమిళ, మలయాళ, కన్నడ భాషల్లో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా విడుదల చేయనున్నాం'' అని చిత్రయూనిట్ తెలిపింది.

మా చిన్ని...

● కుమారుడితో వరుణ్, లావణ్య

''అవర్ లిటిల్ మేన్' అంటూ తమకు బాబు పుట్టిన విషయాన్ని సోషల్ మీడియా వేదికగా పంచుకున్నారు వరుణ్ తేజ్. బుధవారం (సెప్టెంబరు 10) ఉదయం హైదరాబాద్‌లోని రెయిన్ బో ఆస్పత్రిలో లావణ్య త్రిపాఠి బాబుకి జన్మనిచ్చారు. భార్యను ముద్దాడుతూ, కొడుకుని పట్టుకుని మురిసిపోతున్న ఫొటోతో పాటు తన తల్లిదండ్రులు, పెదనాన్న చిరంజీవి తన కుమారుణ్ణి ఎత్తుకున్న ఫొటోలను షేర్ చేశారు వరుణ్. ''ఈ ప్రపంచానికి స్వాగతం, లిటిల్ వన్. కొణిదెల కుటుంబంలోకి మనస్ఫూర్తిగా ఆహ్వానిస్తున్నాం. తల్లిదండ్రులైన వరుణ్, లావణ్యకి, నాన్నమ్మ, తాత అయిన పద్మజ, నాగబాబులకు శుభాకాంక్షలు. బేబీ బాయ్‌కి ఆరోగ్యం, ఆనందం, ఆశీర్వాదం... అన్నీ మెండుగా ఉండాలని కోరుకుంటున్నాను'' అని ఇన్‌స్టాగ్రామ్ వేదికగా చిరంజీవి ఆనందాన్ని వ్యక్తం చేశారు. ఇక 2023 నవంబరు 1న వరుణ్ తేజ్, లావణ్య పెద్దల అంగీకారంతో ప్రేమ వివాహం చేసుకున్న విషయం తెలిసిందే.

వెండితెరపైకి రాజ్‌కుమార్ కిడ్నాప్

● రాజ్‌కుమార్

కన్నడ కంఠీరవ రాజ్‌కుమార్ జీవితంలోని కీలక అంశమైన కిడ్నాప్ నేపథ్యంలో ఓ సినిమా రానుంది. రాజ్‌కుమార్‌ని వీరప్పన్ కిడ్నాప్ చేసిన విషయం తెలిసిందే. అశోక్, ముని, నాగేశ్ ప్రధాన పాత్రధారులుగా కట్టా శ్రీకర్ ప్రసాద్ దర్శకత్వంలో వి. లీలా మనోహర్ ఈ చిత్రాన్ని నిర్మించనున్నారు. అక్టోబరులో షూటింగ్ ప్రారంభం కానుంది. శ్రీకర్ ప్రసాద్ మాట్లాడుతూ– ''రాజ్‌కుమార్‌గారిని వీరప్పన్ కిడ్నాప్ చేయడం అందర్నీ షాక్‌కి గురి చేసింది. అప్పటి కిడ్నాప్ కోణంలో పలు అంశాలను ఈ చిత్రంలో చర్చించడం జరుగుతుంది. ఈ చిత్రానికి ప్రతిభగల టెక్నీషియన్లు పని చేయనున్నారు. పూర్తి వివరాలు దసరా తర్వాత వెల్లడిస్తాం'' అని చెప్పారు. ఇదిలా ఉంటే.... 2000 జూలై 30న రాజ్‌కుమార్‌ని కిడ్నాప్ చేసి, 2000 నవంబరు 15న విడుదల చేశారు వీరప్పన్. ఇక 2006 ఏప్రిల్ 12న రాజ్‌కుమార్ తుది శ్వాస విడిచారు.

హీరోయిన్లలో ఆమే నాకు స్ఫూర్తి

- రితికా నాయక్

''మిరాయ్'లో నాది బలమైన పాత్ర. హిమాలయాల్లో ఉండే ఒక మాంక్ క్యారెక్టర్ నాది. తనలో గ్రేట్ ఎనర్జీ ఉంటుంది. నా పాత్రని తెరపై చూసుకునేందుకు ఎగ్జయిటెడ్‌గా ఉన్నాను. 'మిరాయ్'లోని యాక్షన్ అడ్వెంచర్, ఫ్యాంటసీ ఎలిమెంట్స్ ప్రేక్షకులకు గొప్ప అనుభూతినిస్తాయి'' అన్నారు రితికా నాయక్. తేజ సజ్జా, రితికా నాయక్ జంటగా నటించిన చిత్రం 'మిరాయ్'. కార్తీక్ ఘట్టమనేని దర్శకత్వం వహించారు. టీజీ విశ్వప్రసాద్, కృతీ ప్రసాద్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం రేపు (శుక్రవారం) రిలీజ్ కానుంది. ఈ సందర్భంగా రితికా నాయక్ విలేకరులతో మాట్లాడుతూ– ''నా తొలి చిత్రం 'అశోకవనంలో అర్జున కళ్యాణం' (2022) తర్వాత ఒక మంచి పాత్ర కోసం చూస్తున్నప్పుడు 'మిరాయ్' చాన్స్ వచ్చింది. అద్భుతమైన కథ ఇది. ఈ సినిమాని దాదాపు 80 శాతం లైవ్ లొకేషన్స్‌లో చిత్రీకరించడం సవాల్‌గా అనిపించింది. కార్తీక్‌గారు విజన్ ఉన్న డైరెక్టర్. సినిమాని చాలా బాగా తీశారు. మా ఇద్దరి పుట్టినరోజుకి ఒక్క రోజు గ్యాప్.. అంతే. అందుకే బ్రదర్-సిస్టర్ అని పిలుచుకునేవాళ్లం. తేజ సజ్జాకి షూటింగ్‌లో చాలా గాయాలయ్యాయి. అయినా సరైన టైమ్‌కి సెట్‌లో ఉండే వారు. మనోజ్‌గారు పవర్‌ఫుల్ పాత్రలో కనిపిస్తారు. నా రెండో సినిమానే పీపుల్ మీడియా ఫ్యాక్టరీలాంటి పెద్ద బేనర్‌లో చేయడం హ్యాపీగా ఉంది. ఇక నాకు వ్యక్తిగతంగా యాక్షన్, రొమాన్స్ ఫేవరెట్ జోనర్స్. హీరోయిన్లలో సాయి పల్లవిగారంటే ఇష్టం. తనే నాకు స్ఫూర్తి. ప్రస్తుతం వరుణ్ తేజ్‌గారితో ఒక సినిమా చేస్తున్నా. అలాగే మరి కొన్ని ప్రాజెక్ట్స్ సిద్ధంగా ఉన్నాయి'' అని తెలిపారు.

సాక్షి బిజినెస్
గురువారం
11-9-2025

స్టాక్ మార్కెట్లు

(తొలి రెండు రాత్రి 11.30 గంటలకు)

దేశీ సూచీలు

సెన్సెక్స్ ▲	324	81,425
నిఫ్టీ ▲	105	24,973

విదేశీ సూచీలు

నాస్‌డాక్	21,917	▲	37
డోజోన్స్	45,460	▼	251
ఎఫ్‌టీఎస్‌ఈ 100	9,227	▼	16
డాక్స్	24,304	▼	88
షాంఘై	3,812	▲	5
నికాయ్	43,838	▲	379

అమెరికా • బ్రిటన్ • జర్మనీ • చైనా • జపాన్

ఫారెక్స్ రేట్లు రూ.లలో

			కొనుగోలు	అమ్మకం
$	యూఎస్ డాలర్	ఎస్‌బీఐ	87.75	88.77
£	బ్రిటన్ పౌండ్	ఎస్‌బీఐ	118.00	120.94
€	యూరో	ఎస్‌బీఐ	102.00	101.86
¥	జపాన్ యెన్ (100)	ఎస్‌బీఐ	59.15	60.66
AU$	ఆస్ట్రేలియా డాలర్	ఎస్‌బీఐ	57.14	59.40
S$	సింగపూర్ డాలర్	థామస్‌కుక్	66.43	70.09
SAR	సౌదీ రియాల్	థామస్‌కుక్	22.61	24.10
UAE D	యూఏఈ దిర్హామ్	థామస్‌కుక్	23.10	24.35
¥	చైనా యువాన్	థామస్‌కుక్	11.49	13.32

భారత్‌లో 19 నుంచి ఐఫోన్ 17 సేల్..!

- రేపటి నుంచి ప్రీ–ఆర్డర్లు ప్రారంభం
- రూ. 82,900 నుంచి రూ. 2.3 లక్షల వరకు ధర శ్రేణి

న్యూఢిల్లీ: టెక్ దిగ్గజం యాపిల్ కొత్తగా ప్రవేశపెట్టిన ఐఫోన్ 17 స్మార్ట్‌ఫోన్ల శ్రేణి విక్రయాలు సెప్టెంబర్ 19 నుంచి భారత మార్కెట్లో ప్రారంభం కానున్నాయి. వీటి ధరల శ్రేణి రూ. 82,900 నుంచి రూ. 2,29,900 వరకు ఉంటుంది. ఎయిర్ పేరిట యాపిల్ అత్యంత పల్చని ఐఫోన్‌ను కూడా ప్రవేశపెట్టింది. ఇది కేవలం 5.6 మిల్లీమీటర్ల మందం ఉంటుంది. ఈ–సిమ్‌లను మాత్రమే సపోర్ట్ చేస్తుంది. కొత్త ఐఫోన్ మోడల్స్‌లో 128 జీబీ స్టోరేజీ ఆప్షన్‌ను కంపెనీ నిలిపివేసింది. దీంతో ఐఫోన్ 16 సిరీస్‌తో పోలిస్తే బేస్ మోడల్స్ ధర పెరిగింది. భారత్ సహా 63 దేశాల్లోని కస్టమర్లు సెప్టెంబర్ 12 నుంచి ఐఫోన్ 17 ప్రో, ప్రో మ్యాక్స్‌ని ప్రీ–ఆర్డర్ చేయొచ్చని యాపిల్ తెలిపింది. ఐఫోన్ 17 ఫోన్లు 256 జీబీ, 512 జీబీ స్టోరేజీతో లభిస్తాయి. ఎయిర్ సిరీస్ 256 జీబీ నుంచి 1 టీబీ స్టోరేజీతో లభిస్తుంది. ఏ19 చిప్‌సెట్ వల్ల ఐఫోన్ 16తో పోలిస్తే కొత్త ఐఫోన్ 20% అధికం, ఐఫోన్ 13తో పోలిస్తే రెట్టింపు వేగంతో పని చేస్తుంది. గతానికి భిన్నంగా ఈసారి 'ప్లస్' మోడల్స్ ఏవీ లేవు. ప్రో మ్యాక్స్‌లో తొలిసారిగా 2టీబీ ఆప్షన్‌ను కంపెనీ అందుబాటులోకి తెచ్చింది. మరోవైపు, శాటిలైట్ కమ్యూనికేషన్స్‌కి కూడా ఉపయోగపడేలా వాచ్ 3 అల్ట్రాను కూడా యాపిల్ ఆవిష్కరించింది. దీని ధర రూ. 89,900గా ఉంటుంది. ప్రీ–ఆర్డర్లు ప్రారంభమయ్యాయి.

వివిధ మోడల్స్ ధరలు ఇలా...

మోడల్	స్క్రీన్	స్టోరేజీ	ప్రారంభ ధర
ఐఫోన్ 17	6.3	256 జీబీ–512జీబీ	82,900
ఐఫోన్ 17 ప్రో	6.3	256 జీబీ–1టీబీ	1,34,900
ఐఫోన్ 17 ప్రో మ్యాక్స్	6.9	256 జీబీ–2 టీబీ	1,49,900
ఎయిర్	6.5	256జీబీ–1టీబీ	1,19,900

(స్క్రీన్: అంగుళాలు, ధర రూ.లలో)

బంగారం మరో కొత్త గరిష్టం

న్యూఢిల్లీ: బంగారం బుధవారం మరో నూతన గరిష్ట స్థాయిని నమోదు చేసింది. 99.9 శాతం స్వచ్ఛత పసిడి 10 గ్రాములకు రూ. 250 పెరిగి రూ. 1,13,000కు చేరుకోవడం ద్వారా సరి కొత్త రికార్డును సృష్టించింది. మంగళవారం కూడా రూ.5,080 పెరిగి రూ.1,12,750 స్థాయి వద్ద జీవిత కాల గరిష్టాన్ని నమోదు చేయడం తెలిసిందే. యూఎస్ డాలర్ ఇండెక్స్ బలహీనపడడం (ఏడు వారాల కనిష్టం), ఫెడ్ దూకుడుగా వడ్డీ రేట్లను తగ్గిస్తుందన్న అంచనాలు పసిడి ర్యాలీకి సాయపడుతున్నట్టు అబాన్స్ ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్ సీఈవో చింతన్ మెహతా తెలిపారు. యూఎస్ ట్రెజరీ ఈల్డ్స్ తగ్గడానికి తోడు, మధ్యప్రాచ్యంలో భౌగోళిక రాజకీయ ఉద్రిక్తతలు పెరుగుదల పసిడి ధరలకు అదనపు బలాన్నిచ్చినట్టు చెప్పారు. మరోవైపు వెండి సైతం కిలోకి రూ.300 లాభపడడంతో రూ.1,28,500కు చేరుకుంది. అంతర్జాతీయ మార్కెట్లోనూ పసిడి ఔన్స్‌కు 3,715 వద్ద కొత్త గరిష్టాన్ని నమోదు చేసింది.

నిఫ్టీకి ఆరోరోజూ లాభాలే

- 324 పాయింట్లు పెరిగిన సెన్సెక్స్
- యూఎస్‌తో వాణిజ్య చర్చలు, ఒప్పందంపై ఆశలు
- ఐటీ, ఫైనాన్స్, క్యాపిటల్ గూడ్స్ షేర్లకు డిమాండ్

ముంబై: దేశీయ స్టాక్ సూచీలు బుధవారం అరశాతం మేర పెరిగాయి. అమెరికా భారత్ మధ్య వాణిజ్య చర్చలు, ఒప్పందాల ఖరారుపై ఆశలు మళ్లీ చిగురించాయి. జీఎస్‌టీ రేట్ల తగ్గింపు ప్రయోజనాలు, ఫెడరల్ రిజర్వ్ వడ్డీ రేట్ల కోత అంచనాలు సెంటిమెంట్‌ను మరింత బలపరిచాయి. ఫలితంగా సెన్సెక్స్ 324 పాయింట్లు బలపడి 81,425 వద్ద స్థిరపడింది. ఈ సూచీకిది మూడో రోజూ లాభాల ముగింపు. వరుసగా ఆరో రోజూ లాభపడిన నిఫ్టీ 105 పాయింట్లు పెరిగి 24,973 వద్ద నిలిచింది. ఐటీ, ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్, క్యాపిటల్ గూడ్స్, టెక్, రియల్టీ, ఇండస్ట్రియల్స్ షేర్లకు కొనుగోళ్ల మద్దతు లభించింది. ఒక దశలో సెన్సెక్స్ 543 పాయింట్లు బలపడి 81,644 వద్ద, నిఫ్టీ 167 పాయింట్లు ఎగసి 25,036 వద్ద ఇంట్రాడే గరిష్టాలు అందుకున్నాయి. ఆసియా మార్కెట్లు 1.5%, యూరప్ మార్కెట్లు స్వల్ప నష్టాలతో ముగిశాయి. అమెరికా స్టాక్ సూచీలు మిశ్రమంగా ట్రేడవుతున్నాయి.

- అమెరికాతో వాణిజ్య ఒప్పందంపై ఆశావహ అంచనాలతో టెక్స్‌టైల్ రంగానికి చెందిన వెల్‌స్పన్ లివింగ్, వర్ధమాన్ టెక్స్‌టైల్స్, ట్రిడెంట్, అరవింద్ షేర్లు 4% నుంచి 10% లాభపడ్డాయి. అలాగే ఐటీ కంపెనీల షేర్లు రెండో రోజూ లాభపడ్డాయి. ఈ రంగానికి చెందిన పెర్సిస్టెంట్ 5.50%, కోఫోర్జ్, ఎంఫసిస్ 4%, విప్రో, హెచ్‌సీఎల్ టెక్ 3%, ఎల్‌టీఐఎం, టీసీఎస్, టెక్ మహీంద్రా, ఇన్ఫోసిస్ షేర్లు 2% పెరిగాయి.
- యూరోపియన్ యూనియన్ భారత్‌కు చెందిన 102 మత్స్య సంస్థలకు ఎగుమతులు చేసేందుకు ఆమోదం తెలపడంతో దేశీయ సీఫుడ్ కంపెనీల షేర్లకు భారీగా డిమాండ్ నెలకొంది. అవంతీ ఫీడ్స్ 15%, అపెక్స్ ప్రోజెన్ 16%, కోస్టల్ కార్పొరేషన్ 20%, వాటర్‌బేస్ 7%, జీల్ ఆక్వేరియం 9% ర్యాలీ చేశాయి.

'సాక్షి ప్లస్' ఈ–పేపర్‌లో ..

భారత వృద్ధి అంచనాలు అప్!	ఈక్విటీ ఫండ్స్‌లో తగ్గిన పెట్టుబడుల జోరు!

మన వాహన రంగం ప్రపంచంలోనే టాప్!

- ఐదేళ్లలో సాధించాలని లక్ష్యం
- ప్రస్తుతం పరిశ్రమ పరిమాణం రూ. 22 లక్షల కోట్లు
- కేంద్ర మంత్రి గడ్కరీ వెల్లడి

న్యూఢిల్లీ: వచ్చే ఐదేళ్లలో భారత ఆటోమొబైల్ పరిశ్రమను ప్రపంచంలోనే నంబర్ వన్‌గా నిలబెట్టాలని ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా నిర్దేశించుకున్నట్లు కేంద్ర రహదారి రవాణా, జాతీయ రహదారుల శాఖ మంత్రి నితిన్ గడ్కరీ తెలిపారు. తాను రవాణా శాఖ మంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టినప్పుడు రూ. 14 లక్షల కోట్లుగా ఉన్న దేశీ ఆటోమొబైల్ పరిశ్రమ ఇప్పుడు రూ. 22 లక్షల కోట్లకు చేరిందని వివరించారు. ప్రస్తుతం అమెరికా పరిశ్రమ రూ. 78 లక్షల కోట్ల విలువతో అగ్రస్థానంలో ఉండగా, రూ. 47 లక్షల కోట్లతో చైనా రెండో స్థానంలో ఉంది. 'భారత వాహన పరిశ్రమను ఐదేళ్లలో ప్రపంచంలోనే నంబర్ వన్‌గా నిలబెట్టాలనేది మా లక్ష్యం. ఇది కాస్త కష్టమే, అయినప్పటికీ, అసాధ్యం మాత్రం కాదు' అని గడ్కరీ చెప్పారు. భారత్‌లో అత్యంత నాణ్యమైన వాహనాలు చౌకగా తయారవుతున్నందున, టాప్ ఆటోమొబైల్ కంపెనీలు ఇక్కడ కార్యకలాపాలు సాగిస్తున్నాయని వివరించారు.

ఈ–20కి వ్యతిరేకంగా పెట్రోల్ లాబీలు ..

ఈ–20 ఇంధనంపై (20 శాతం ఇథనాల్ కలిపిన పెట్రోల్) ఆందోళనలు వ్యక్తమవుతుండటంపై స్పందిస్తూ.. పెట్రోలియం రంగం దీనికి వ్యతిరేకంగా లాబీయింగ్ చేస్తోందని గడ్కరీ చెప్పారు. 'ప్రతీచోట లాబీలు ఉంటాయి. ఎవరి ప్రయోజనాలు వారివి. పెట్రోల్ లాబీ చాలా సంపన్నమైనది' అని ఆయన వ్యాఖ్యానించారు. వ్యవసాయం రంగంలో ఉపయోగించే వాహనాల్లో ఫ్లెక్స్–ఫ్యూయల్ ఇంజిన్ల వాడకాన్ని ప్రోత్సహించేందుకు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటోందని తెలిపారు.

ఎలక్ట్రిక్ బస్సుల తయారీ పెంచాలి..

శిలాజ ఇంధనాల దిగుమతి కోసం భారత్ రూ. 22 లక్షల కోట్లు వెచ్చిస్తోందని, ఇటువంటి ఇంధనాల వల్ల కాలుష్య సమస్య వస్తోందని గడ్కరీ చెప్పారు. ఈ నేపథ్యంలో దేశీ కంపెనీలు చౌకగా పనిచేసే ఎలక్ట్రిక్ కార్లు, బస్సులు, ట్రక్కులు తయారు చేస్తున్నాయని వివరించారు. అయితే, దేశీయంగా ఏటా 1,00,000 మేర ఎలక్ట్రిక్ బస్సుల అవసరం ఉంటే తయారీ సామర్థ్యం మాత్రం 50,000–60,000 మాత్రమే ఉందని ఆయన తెలిపారు. ఎగుమతులకు కూడా భారీగా అవకాశాలు ఉన్నందున ఎలక్ట్రిక్ బస్సుల తయారీని మరింతగా పెంచుకోవాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు. లిథియం అయాన్ బ్యాటరీల ధర కూడా తగ్గుతోందని, కొన్నాళ్లకు ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల ధరలు.. పెట్రోల్, డీజిల్ వాహనాల రేట్లకు సమానం అవుతాయని మంత్రి చెప్పారు.

వేగంగా ఎదుగుతున్న ఈవీ మార్కెట్: కుమారస్వామి

ప్రపంచంలోనే అత్యంత వేగంగా ఎదుగుతున్న ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల (ఈవీ) మార్కెట్లలో ఇప్పుడు భారత్ కూడా ఒకటని కేంద్ర భారీ పరిశ్రమలు, ఉక్కు శాఖ మంత్రి హెచ్‌డీ కుమారస్వామి తెలిపారు. 2024–25లో దేశీయంగా 10 లక్షల ఈవీలు అమ్ముడయ్యాయని ఆయన వివరించారు. వీటిలో ఈ–టూవీలర్ల వాటా 1 శాతంగా, త్రీ–వీలర్ల వాటా 57 శాతంగా ఉందని చెప్పారు. ఆటో రిటైల్ సదస్సుకు పంపిన వీడియో సందేశంలో మంత్రి ఈ విషయాలు తెలిపారు.

రిలయన్స్ ఇంటెలిజెన్స్ షురూ

- సొంత అనుబంధ సంస్థగా ఏర్పాటు
- రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్ తాజాగా వెల్లడి

న్యూఢిల్లీ: రిలయన్స్ ఇంటెలిజెన్స్ పేరుతో ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్(ఏఐ) సేవల కంపెనీకి తెరతీసినట్లు డైవర్సిఫైడ్ దిగ్గజం రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్ తాజాగా వెల్లడించింది. పూర్తి అనుబంధ కంపెనీగా ఏర్పాటు చేసినట్లు పేర్కొంది. ఇందుకు కార్పొరేట్ వ్యవహారాల శాఖ నుంచి సర్టిఫికెట్‌ను పొందినట్లు తెలియజేసింది. గత నెలలో నిర్వహించిన వార్షిక సాధారణ సమావేశం(ఏజీఎం)లో కొత్తగా ఏఐ కంపెనీని ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్ చైర్మన్ ముకేశ్ అంబానీ వాటాదారులకు వెల్లడించిన సంగతి తెలిసిందే. తద్వారా భారీస్థాయి ఏఐ మౌలికసదుపాయాలకు తెరతీయనున్నట్లు తెలియజేశారు. ఈ సందర్భంగా గ్లోబల్ టెక్ దిగ్గజాలు మెటా, గూగుల్‌తో కొత్త భాగస్వామ్యాలను సైతం ప్రకటించారు. గిగావాట్ సామర్థ్యంతో రిలయన్స్ ఇంటెలిజెన్స్‌ను ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు ఆర్‌ఐఎల్ ఇప్పటికే వెల్లడించింది. గ్రీన్ ఎనర్జీ మద్దతుతో ఏఐ–రెడీ డేటా సెంటర్లతో నెలకొల్పుతున్నట్లు తెలియజేసింది. దశాబ్దంక్రితం రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్‌కు డిజిటల్ సర్వీసులు గ్రోత్ ఇంజిన్‌గా నిలవగా.. ఇకపై ఏఐతో మరింత పురోభివృద్ధిని అందుకోనున్నట్లు ఏజీఎంలో ముకేశ్ పేర్కొన్నారు.

భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛ ప్రాథమిక హక్కు

ఆ హక్కుకు ఎవరూ విఘాతం కల్పించలేరు

వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్ స్పష్టీకరణ

- సోషల్ మీడియా అంశం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిధిలోకి రాదు
- అది పూర్తిగా కేంద్రం పరిధిలో ఉంటుంది
- ఆ చట్టానికి సవరణ చేస్తే దాన్ని న్యాయస్థానంలో సవాల్ చేశారు
- దాన్ని నియంత్రించేలా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చట్టం చేయడం సాధ్యం కాదు

సాక్షి, అమరావతి : ఫ్రీడమ్ ఆఫ్ ఎక్స్‌ప్రెషన్ (భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛ) అందరికీ రాజ్యాంగం కల్పించిన ప్రాథమిక హక్కు అని, ఆ హక్కుకు ఎవరూ విఘాతం కల్పించలేరని వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్ స్పష్టం చేశారు. తాడేపల్లిలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో బుధవారం మీడియా ప్రతినిధులు అడిగిన పలు ప్రశ్నలకు ఆయన స్పందించారు. సోషల్ మీడియా అంశం రాష్ట్ర పరిధిలో లేదని గుర్తు చేశారు. అది పూర్తిగా కేంద్రం పరిధిలో ఉన్నందున దాన్ని నియంత్రించేలా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చట్టం చేయడం సాధ్యం కాదని తేల్చి చెప్పారు. గతంలో ఆ చట్టం (ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ యాక్ట్–2000)లోని సెక్షన్–66–ఏ కు కేంద్రం ఒక సవరణ చేస్తే.. దాన్ని సుప్రీంకోర్టులో శ్రేయ సింఘాల్ సవాల్ చేశారని గుర్తు చేశారు. ఆ కేసులో సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ఇస్తూ.. ఆ సవరణ వల్ల రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 19(1)ఏ లోని భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛకు విఘాతం కలుగుతుందని, భావప్రకటన స్వేచ్ఛ అందరి హక్కు అని స్పష్టం చేసిందని వివరించారు. అసెంబ్లీలో తగినంత సమయం ఇస్తేనే ప్రజా సమస్యలు ప్రస్తావించగలుగుతామని మరో ప్రశ్నకు సమాధానంగా చెప్పారు. 'అసెంబ్లీలో ఉన్నది ఒకటే ప్రతిపక్షం. అది మాదే. అయినా మాకు ప్రతిపక్ష గుర్తింపు ఇవ్వడం లేదు. ఆయనకు అది ఇష్టం లేదు. అందుకు కారణం ప్రజల సమస్యలు కనిపించకూడదు.. ప్రజల గొంతు వినిపించకూడదు అనేదే ఆయన ఉద్దేశం' అంటూ సీఎం చంద్రబాబుపై ధ్వజమెత్తారు. 'మమ్మల్ని ప్రతిపక్షంగా ఎందుకు గుర్తించడం లేదన్న దానిపై హైకోర్టులో విచారణ పెండింగ్‌లో ఉంది. దానికి ఇప్పటికీ స్పీకర్ సమాధానం చెప్పడం లేదు' అంటూ గుర్తు చేశారు.

కేంద్ర బలగాల పర్యవేక్షణలో స్థానిక ఎన్నికలు జరగాలి

స్థానిక ఎన్నికల్లో అక్రమాలకు ఈవీఎంలు పరిష్కారం కాదని.. మొన్న పులివెందుల, ఒంటిమిట్ట జెడ్పీటీసీ ఉప ఎన్నికల్లో ఏం జరిగిందో చూశామని వైఎస్ జగన్ అన్నారు. టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడి పులివెందుల, ఒంటిమిట్ట జెడ్పీటీసీ ఉప ఎన్నికల్లో పోలీసుల ద్వారా రిగ్గింగ్ చేయించిందని ఎత్తి చూపారు. కేంద్ర బలగాల పర్యవేక్షణలో స్థానిక సంస్థలు నిర్వహిస్తేనే పారదర్శకంగా జరుగుతాయని పునరుద్ఘాటించారు. 'యూరియా కొరత వల్ల రైతులు ఎలా ఇబ్బంది పడుతున్నారో చూస్తున్నాం. అసలు ప్రభుత్వానికి ప్రణాళిక ఉందా? ఖరీఫ్‌లో పంట చేలకు ఎన్నిసార్లు, ఎంత యూరియా వేస్తారో తెలియదు.. కనీసం దాన్నయినా అచ్చెన్నాయుడును తెలుసుకోమనండి' అంటూ మరో ప్రశ్నకు బదులిచ్చారు. 'తురకపాలెంలో వాస్తవ పరిస్థితిపై ప్రభుత్వం ఏ విషయమూ స్పష్టంగా చెప్పడం లేదు. నేను ఎక్కడికైనా వెళ్తానంటే అర్థం లేని విమర్శలు చేస్తూ నిందలు వేస్తున్నారు. అందుకే అక్కడ ఏం జరిగిందనేది స్పష్టంగా తేలితే నేను వెళ్తాను' అంటూ మరో ప్రశ్నకు వైఎస్ జగన్ సమాధానమిచ్చారు.

ఇష్టమొచ్చినట్లు ఎఫ్‌ఐఆర్‌లా?

పోలీసుల తీరుపై తెలంగాణ హైకోర్టు అసహనం

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాజకీయ ప్రేరేపిత ఫిర్యాదులతో, సోషల్ మీడియాలో చేసిన విమర్శలు ఆధారంగా చేసుకుని ఇష్టమొచ్చినట్లు కేసులు నమోదు చేయడంపై తెలంగాణ హైకోర్టు అసహనం వ్యక్తం చేసింది. పోలీసుల తీరుతో కేసులతో పాటు కోర్టుల్లో పిటిషన్లు పెరిగిపోతున్నాయని వ్యాఖ్యానించింది. సోషల్ మీడియాలో విమర్శలు చేసినా.. సంబంధం లేని వ్యక్తి వచ్చి ఫిర్యాదు చేసినా కేసులు నమోదు చేస్తారా అని నిలదీసింది. కనీస చట్టాలు పట్టించుకోరా?.. సుప్రీంకోర్టు, హైకోర్టులు జారీ చేసిన మార్గదర్శకాలను ఉల్లంఘిస్తారా? అని ప్రశ్నించింది. కేసులు నమోదు చేసే ముందు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ల సూచనలు తీసుకోవాలని సూచించింది. కేసు నమోదుకు ముందే ప్రాథమిక దర్యాప్తు చేయాలన్న కనీస విధిని మరిచిపోవద్దని హెచ్చరించింది. బీఆర్‌ఎస్ పార్టీ పెట్టిన సోషల్ మీడియా పోస్టులను రీ పోస్టు చేసిన దుర్గం శశిధర్‌గౌడ్ అలియాస్ నల్ల బాలుపై పోలీసులు నమోదు చేసిన కేసులను కొట్టివేస్తూ బుధవారం తీర్పునిచ్చింది.

కేసు పూర్వాపరాలు..

సోషల్ మీడియా (ట్విట్టర్)లో కాంగ్రెస్ పార్టీపై, సీఎం రేవంత్‌రెడ్డిపై అనుచిత వ్యాఖ్యలు చేశారంటూ నల్ల బాలును పోలీసులు అదుపులోకి తీసుకున్నారు. దీంతో ఆయన 20 రోజుల పాటు జైల్లో ఉన్నారు. ఈ నేపథ్యంలో రామగుండం, కరీంనగర్, గోదావరిఖని–1 పోలీస్ స్టేషన్లలో నమోదైన కేసులను కొట్టివేయాలని కోరుతూ నల్ల బాలు హైకోర్టును ఆశ్రయించారు. ఈ పిటిషన్‌పై జస్టిస్ తుకారాంజీ విచారణ చేపట్టారు.

రాజకీయ విమర్శలపై కేసులా?: పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది

పిటిషనర్ తరఫున న్యాయవాది టీవీ రమణరావు వాదనలు వినిపించారు. 'నల్ల బాలువి క్రిమినల్ చర్యలు కావు. రాజకీయ విమర్శలు. దీనికే హింస, దురుద్దేశం, అల్లర్లు సృష్టించే పోస్టులంటూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేసులు పెట్టించింది. పోలీసులు బీఎన్‌ఎస్ (భారతీయ న్యాయ సంహిత) చట్టంలోని సెక్షన్లు 192, 352, 353 కింద కేసులు నమోదు చేయడం చెల్లదు. ఒకవేళ పిటిషనర్ పెట్టిన పోస్టులతో కీర్తి ప్రతిష్టలు దెబ్బతిన్నాయంటే నేరుగా సీఎం లేదా ఆయన పార్టీ ఫిర్యాదు చేయాలి తప్ప ఇతరులు కాదు. థర్డ్ పార్టీ ఫిర్యాదు ఆధారంగా పోలీసులు ఎఫ్‌ఐఆర్‌లను నమోదు చేయడం చట్ట విరుద్ధం..' అని పేర్కొన్నారు.

కేసుల కొట్టివేత.. పోలీసులకు సూచనలు

వాదనల అనంతరం నల్ల బాలుపై రామగుండం సీసీపీఎస్, కరీంనగర్ సీసీపీఎస్, రామగుండం జీడీకే–1 స్టేషన్లలో నమోదైన కేసులను న్యాయమూర్తి కొట్టేశారు. ఈ సందర్భంగానే పోలీసుల తీరును ఆయన ప్రశ్నించారు. పలు సూచనలు, ఆదేశాలు జారీ చేశారు.

- పరువు నష్టం కేసులు నమోదు చేసే ముందు ఫిర్యాదుదారుడు చట్టపరంగా బాధిత వ్యక్తేనా?.. అనేది పోలీసులు ధ్రువీకరించుకోవాలి.
- కాగ్నిజబుల్ (అరెస్టు చేయదగిన) నేరాల్లో తప్ప ఇతర కేసుల్లో సంబంధం లేని మూడో వ్యక్తి వచ్చి ఫిర్యాదు చేస్తే అది చెల్లదు.
- కాగ్నిజబుల్ కేసుల విషయంలో వెంటనే ఎఫ్‌ఐఆర్ నమోదు చేయకుండా ప్రాథమికంగా ఆధారాలు ఉన్నాయో.. లేదో దర్యాప్తు చేయాలి.
- కఠినమైన, అభ్యంతరకరమైన, విమర్శనాత్మక రాజకీయ ప్రసంగానికి సంబంధించిన కేసులను పోలీసులు యాంత్రికంగా నమోదు చేయవద్దు.
- రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 19(1)(ఏ) కింద.. రాజకీయ విమర్శకు రక్షణ ఉంది.
- ఫిర్యాదుదారుడిని మెజిస్ట్రేట్‌ను సంప్రదించమని చెప్పాలి. బీఎన్‌ఎస్‌ఎస్ సెక్షన్ 174(2) కింద మేజిస్ట్రేట్ ఆదేశం మేరకు మాత్రమే పోలీసు చర్య తీసుకోవాలి.
- ఇష్టారాజ్యంగా, ఆటోమెటిక్‌గా, మెకానికల్‌గా అరెస్టులు అనుమతించబడవు.

కలంపై కూటమి కత్తి.. ఖండిద్దాం గొంతెత్తి

సాక్షి ఎడిటర్, పాత్రికేయులకు వెల్లువెత్తుతున్న సంఘీభావం | **ఏపీ పోలీసుల కేసులపై ముక్తకంఠంతో ఖండన**

సాక్షి, హైదరాబాద్: పత్రికాస్వేచ్ఛను హరించేలా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కూటమి ప్రభుత్వం నిరంకుశంగా వ్యవహరిస్తున్న తీరును ఏపీ, తెలంగాణకు చెందిన పలు రాజకీయ పార్టీల నేతలు, జర్నలిస్టు సంఘాల నాయకులు తీవ్రంగా ఖండించారు. ప్రభుత్వ తీరు పత్రికల గొంతునొక్కడమేనన్న అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేశారు. 'సాక్షి' దినపత్రిక ఎడిటర్ ఆర్.ధనంజయరెడ్డి, బ్యూరో ఇన్‌చార్జి, రిపోర్టర్లపై ఏపీ ప్రభుత్వ ప్రోద్బలంతో పోలీసులు కేసులు పెట్టి ఆఫీస్‌కు వచ్చి మరీ నోటీసులు అందజేయడంపై వారు మండిపడ్డారు. 'సాక్షి' ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడిషన్‌లో ప్రచురితమైన వార్తపై చంద్రబాబు నేతృత్వంలోని కూటమి ప్రభుత్వం కేసు పెట్టి నోటీసులు ఇవ్వడాన్ని తప్పుబట్టారు. వార్తాపత్రికలో వచ్చిన ఏదైనా వార్తపై అభ్యంతరాలుంటే ఖండించడం, వివరణ ఇవ్వడం సంప్రదాయం కాగా.. ఏకంగా కేసులు పెట్టి సాక్షి జర్నలిస్టులకు నోటీసులు ఇవ్వడాన్ని ఖండించారు. పత్రికాస్వేచ్ఛకు విఘాతం, భంగం కలిగేలా, ప్రజాస్వామ్య విలువలకు భంగం వాటిల్లేలా ఏపీ ప్రభుత్వ ఆదేశాలతో పోలీసులు వ్యవహరించడాన్ని నిరసించారు. పలు పార్టీల నాయకులు, జర్నలిస్టు సంఘాల నేతల అభిప్రాయాలు.. వారి మాటల్లోనే..

కక్షపూరితం.. అత్యంత దుర్మార్గం

ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో పత్రికా స్వేచ్ఛ పట్ల రాజకీయ పార్టీలకు గౌరవం ఉండాలి. అది లేనప్పుడు ప్రజాస్వామ్యానికి అర్థం ఉండదు. పత్రికా స్వేచ్ఛ అనేది భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛ అని ప్రభుత్వంలో ఉన్న వారికి తెలియంది కాదు. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 19(1)ఏ ఈ హక్కును ప్రసాదించింది. దీనిని ఉల్లంఘించి ఇష్టానుసారం పాలన సాగిస్తామంటే కుదరదు. రాజకీయ నేతలు మాట్లాడిన మాటలను ప్రజల వద్దకు తీసుకెళ్లే మాధ్యమం మీడియా. ఈ క్రమంలో వారికి ఇష్టం లేని మాటలు మాట్లాడారని ప్రజల గొంతుక అయిన పత్రిక పట్ల, పత్రిక ఎడిటర్ పట్ల కక్ష పూరితంగా వ్యవహరించడం అత్యంత దుర్మార్గం. ప్రజాస్వామ్యానికి ఏమాత్రం ఇది మంచిది కాదు. రాత్రి తర్వాత కచ్చితంగా పగలు అనేది వస్తుందని పాలకులు గుర్తుంచుకోవాలి. సాక్షి ఎడిటర్ ఆర్.ధనుంజయరెడ్డి, ఇతర పాత్రికేయులపై పెట్టిన కేసులు ఎత్తివేయాలి.

– బొత్స సత్యనారాయణ, శాసన మండలి విపక్ష నేత

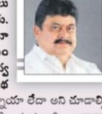
భయపెట్టి దారికి తెచ్చుకోవాలనే కుతంత్రం

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పనితీరు గురించి వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు మాట్లాడిన మాటలను ప్రచురించినందుకుగాను 'సాక్షి' దినపత్రిక ఎడిటర్ ఆర్.ధనంజయరెడ్డిపై పోలీసులు కేసు నమోదు చేయడం ఎంత మాత్రం సరికాదు. ఇది ముమ్మాటికీ కక్ష సాధింపే. సాక్షి దినపత్రిక వాస్తవాలను వెలికి తెస్తోందని, ప్రభుత్వ పెద్దల నిర్వాకాలను బట్టబయలు చేస్తోందని ఇలా దుర్మార్గంగా కేసులు పెట్టడం ఎంత మాత్రం భావ్యం కాదు. పత్రికలో వచ్చిన వార్త లేదా కథనంలో ఏవైనా అభ్యంతరాలుంటే ప్రెస్ కౌన్సిల్‌కు ఫిర్యాదు చేసుకోవచ్చు. లేదా రిజాయిండర్ ఇవ్వొచ్చు. దానికి స్పందించకపోతే పరువునష్టం దావా వేసుకోవచ్చు. భయపెట్టి, తన దారిలోకి తెచ్చుకోవాలనే కుతంత్రంతో తప్పుడు కేసులు పెట్టడాన్ని సమాజం హర్షించదు. వెంటనే సాక్షి ఎడిటర్‌పై కేసులను ఎత్తివేయాలి.

– భూమన కరుణాకర్‌రెడ్డి, వైఎస్సార్‌సీపీ నేత

కేసులు పెట్టడం పద్ధతి కాదు

వార్తాపత్రికల్లో వచ్చే ప్రతి విమర్శపై కేసులు పెట్టడం పద్ధతి కాదు. ఎవరి మీద అయినా కేసు పెట్టడానికి ముందు, నోటీసులు ఇవ్వడానికి ముందే ప్రాథమిక ఆధారాలు ఉన్నాయా లేదా అని చూడాల్సిన బాధ్యత పోలీసులపై ఉంటుంది. ఆధారాలు లేకుండా కేసులు పెట్టడం చట్టవిరుద్ధం. ప్రచురితమైన వార్తలపై అభ్యంతరాలుంటే వివరణ లేదా రిజాయిండర్ ఇవ్వాలి. దానిని ఆ పత్రిక ప్రచురించకపోతే తదుపరి చర్యలు తీసుకునే వీలుంటుంది.

– ఎన్.రామచందర్‌రావు, సీనియర్ న్యాయవాది, బీజేపీ తెలంగాణ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు

పత్రికాస్వేచ్ఛపై దాడే

సాక్షి ఎడిటర్‌పై అక్రమ కేసును తీవ్రంగా ఖండస్తున్నాం. ఇది పత్రికా స్వేచ్ఛపై దాడిగానే పరిగణిస్తున్నాం. ఏపీలో అదిరించి, బెదిరించి మీడియాను, రిపోర్టర్లను లొంగదీసుకోవాలని కూటమి కుట్ర పన్నతోంది. రిపోర్టర్ ఉద్యోగమే.. ఎవరు ఏ అంశాలు మాట్లాడితే వాటిని యథాతథంగా ప్రచురించడం. ఒక రాజకీయ నాయకుడు తమ పార్టీ విధానం మేరకు మాట్లాడితే దాన్ని ప్రచురించడాన్ని ఏపీ ప్రభుత్వం తప్పుగా చిత్రీకరించడం, తప్పుడు కేసులు నమోదు చేయడం తప్పు.

– దాసోజు శ్రావణ్, బీఆర్‌ఎస్ ఎమ్మెల్సీ

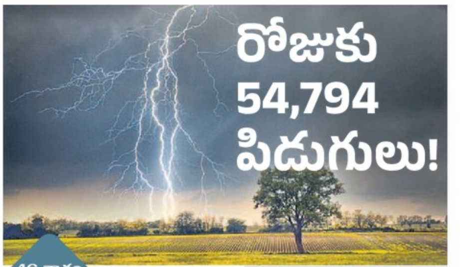
సమంజసం కాదు

ఒక రాజకీయ నాయకుడు పెట్టిన ప్రెస్‌మీట్ వార్తను ప్రచురించినందుకు సాక్షి దినపత్రిక ఎడిటర్ ఆర్.ధనంజయరెడ్డిపై కేసు పెట్టడం సమంజసం కాదు. అది పత్రికాస్వేచ్ఛను హరించడమే. కేసులు పెట్టడాన్ని ఖండిస్తున్నాం. ఆధారాల్లేని కేసులు చట్టప్రకారమే కాదు.. ప్రజల ముందు కూడా నిలబడవు.

– జూలకంటి రంగారెడ్డి, సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శివర్గ సభ్యుడు, మాజీ ఎమ్మెల్యే

రోజుకు 54,794 పిడుగులు!

వర్షం పడుతోందంటే మెరుపులు, పిడుగులు పడడం సహజం. పిడుగు శబ్దం ఎలా ఉంటుందో ప్రత్యేకంగా చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. కిలోమీటర్ల దూరంలో పడ్డా మన పక్కనే పడినట్టు ఉంటుంది. 2024-25లో ఇలా మనదేశంలో ఎన్ని పిడుగులు పడ్డాయో తెలుసా? 2 కోట్లకుపైగానే! అంటే రోజుకు సగటున 54,794! 2025-26లో జూలై 30 నాటికి దేశ వ్యాప్తంగా పిడుగుల వల్ల 1,626 మంది మనుషులు, 52,367 మూగజీవాలు ప్రాణాలు కోల్పోయాయి.

ఒక డిగ్రీ సెల్సియస్ ఉష్ణోగ్రత పెరిగితే తేమ 7 శాతం పెరుగుతుంది. ఫలితంగా పిడుగులు 10-12 శాతం పెరుగుతాయని అధ్యయనాలు చెబుతున్నాయి. భారత్‌లో వేసవికాలంలో భానుడి ప్రతాపం, అలాగే అరేబియా సముద్రం, బంగాళాఖాతం వేడెక్కడం వంటివి కూడా పిడుగులకు అనువైన పరిస్థితులు సృష్టిస్తున్నాయి. బంగాళాఖాతం సముద్ర ఉపరితల ఉష్ణోగ్రతలు 4 డిగ్రీలు పెరిగిందని, తూర్పు రాష్ట్రాల్లో తుపాన్లకు కారణమయ్యే తేమకు ఆజ్యం పోస్తున్నాయని క్లైమేట్ రెసీలియెంట్ అబ్జర్వింగ్ సిస్టమ్స్ ప్రమోషన్ కౌన్సిల్ (సీఆర్‌ఓపీసీ) వ్యవస్థాపకులు సంజయ్ శ్రీవాస్తవ వెల్లడించారు. పర్యావరణ విపత్తుల వల్ల కలిగే నష్టాలను తగ్గించేందుకు పనిచేస్తున్న స్వచ్ఛంద సంస్థ ఇది.

46 శాతం పిడుగుపాటు మరణాలే!

ఈ ఏడాది ఏప్రిల్–జూలై మధ్య వర్షాలు, పిడుగుల కారణంగా దేశవ్యాప్తంగా 1,626 మంది మరణించారని కేంద్ర హోంశాఖ ఇటీవల రాజ్యసభలో వెల్లడించింది. 1967 నుంచి 2020 వరకు పిడుగుపాటుతో భారత్‌లో 1,01,000 మంది మరణించారని నేషనల్ క్రైమ్ రికార్డ్స్ బ్యూరో (ఎన్‌సీఆర్‌బీ) డేటా చెబుతోంది. 2002–24 మధ్య దేశంలో వాతావరణ సంబంధ మరణాలలో దాదాపు 46 శాతం పిడుగుల వల్ల సంభవించాయని ఎన్‌సీఆర్‌బీ తెలిపింది. ఐఎండీ, సీఆర్‌ఓపీసీ ప్రకారం 2019–20లో 51.7 లక్షల పిడుగుపాటు సంఘటనలు నమోదయ్యాయి. 2024–25లో ఈ సంఖ్య 2 కోట్లకుపైగా పెరిగింది.

2024-25లో 2 కోట్లకుపైగా ఘటనలు నమోదు

దేశంలో 5 ఏళ్లలో నాలుగురెట్లు పెరిగిన పిడుగుపాట్లు

ప్రకృతి వైపరీత్య మరణాల్లో అధిక శాతం వీటి కారణంగానే

క్రమంగా నగరాలకూ విస్తరిస్తున్న ముప్పు ప్రాంతాలు

సాక్షి, స్పెషల్ డెస్క్

ముందస్తు హెచ్చరికలు

ఐఎండీ ప్రస్తుతం 86 శాతం కచ్చితత్వంతో పిడుగులను అంచనా వేస్తోంది. పిడుగులు పడే అవకాశం ఉందని అయిదు రోజుల ముందే హెచ్చరిస్తోంది. జిల్లాల పేర్లను రెండు రోజుల ముందుగా వెల్లడిస్తోంది. ప్రమాదం సంభవించే అవకాశం ఉన్నరోజున ప్రభావిత ప్రాంతాల వివరాలతో ప్రతి మూడు గంటలకు హెచ్చరికలు జారీ చేస్తోంది. ఐఎండీ, ఐఐటీ మద్రాస్ భాగస్వామ్యంతో పిడుగులు అధికంగా పడే ప్రాంతాలను సీఆర్‌ఓపీసీ గుర్తించింది. ముప్పు నివారణ ప్రణాళికలో భాగంగా దామినీ యాప్, వాట్సాప్ గ్రూప్స్ ద్వారా పంచాయతీ నియమించిన భద్రతా సమన్వయకర్తలకు రియల్–టైమ్ హెచ్చరికలను పంపుతున్నారు. జాతీయ పిడుగుపాటు నష్టనివారణ కార్యక్రమం కింద హెచ్చరికల కోసం మైక్రోఫోన్స్, సీసీటీవీ కెమెరాలు, లౌడ్‌స్పీకర్లతో కూడిన స్మార్ట్ స్తంభాలను గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. తాటి చెట్లను నాటడం మొదలు అనేక అవగాహన ప్రచారాలు కూడా చేపట్టారు.

2002-24 మధ్య దేశంలో వాతావరణ సంబంధ మరణాలు

విషయం	మరణించినవారి సంఖ్య
పిడుగులు	50,358
వేడిగాలులు	20,577
వరదలు	15,469
సునామీ	10,136
కొండచరియలు విరిగిపడి	6,821
తుపాను	4,408
భూకంపం	991
హిమపాతం	848

2019-2024 ఏప్రిల్ మధ్య పిడుగులు అధికంగా పడిన రాష్ట్రాలు

రాష్ట్రం	పిడుగులు (లక్షల్లో)
మధ్యప్రదేశ్	6.87
ఒడిశా	6.27
మహారాష్ట్ర	5.28
ఛత్తీస్‌గఢ్	5.16
పశ్చిమ బెంగాల్	4.61
జార్ఖండ్	4.36
ఉత్తర ప్రదేశ్	3.14
కర్ణాటక	3.13
తమిళనాడు	2.85
ఆంధ్రప్రదేశ్	2.7

పిడుగుపాటుతో 2001-2024 మధ్య అధిక మరణాలు సంభవించిన రాష్ట్రాలు

రాష్ట్రం	మరణాలు
మధ్యప్రదేశ్	9,019
మహారాష్ట్ర	5,824
ఒడిశా	5,787
ఛత్తీస్‌గఢ్	4,354
బిహార్	4,233
ఉత్తరప్రదేశ్	4,147
జార్ఖండ్	3,145
పశ్చిమ బెంగాల్	3,042
కర్ణాటక	2,332
ఆంధ్రప్రదేశ్	2,131

పట్టణ ప్రాంతాల్లోనూ..

నగరవాసులు కమ్యూనికేషన్ సిస్టమ్స్ వంటి విద్యుదయస్కాంత మౌలిక సదుపాయాలను ఎక్కువగా వాడుతున్నారని ఇది పిడుగు ప్రమాదాన్ని పెంచుతుందని భారత వాతావరణ శాఖ (ఐఎండీ) డైరెక్టర్ జనరల్ మృత్యుంజయ మహపాత్ర చెబుతున్నారు. కాంక్రీట్, తారు, గాజు వంటివి వేడిని గ్రహించి, ప్రసరింపజేయడం వల్ల కలిగే ఉష్ణ ప్రభావం నగరాలను గ్రామీణ ప్రాంతాల కంటే వేడిగా మారుస్తోందట. ఈ పరిస్థితులు పిడుగుపాట్లకు దారితీస్తున్నాయట.

విమానయాన సంస్థలకు..

వర్షాకాలంలో పిడుగుపాట్ల వల్ల ఏటా దాదాపు 2,000 విమానాలను దారి మళ్లిస్తున్నారు. దీనివల్ల విమానయాన సంస్థలకు ఏటా సుమారు రూ.300 కోట్ల నష్టం వాటిల్లుతోందట.

15 రోజుల్లో సమస్యలు పరిష్కరించకపోతే ఉద్యమిస్తాం

ఎంపీడీవోలకు సచివాలయాల ఉద్యోగుల నోటీసులు

సాక్షి, అమరావతి: తమ సమస్యలను 15 రోజుల్లోగా పరిష్కరించకపోతే ఉద్యమిస్తామని ప్రభుత్వానికి గ్రామ, వార్డు సచివాలయాల ఉద్యోగులు హెచ్చరించారు. ఈ మేరకు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఎంపీడీవోలకు, మున్సిపాలిటీల కమిషనర్లకు బుధవారం ముందస్తు నోటీసులు అందజేశారు. కూటమి ప్రభుత్వం రకరకాల సర్వేల పేరుతో పండుగలు, సెలవు రోజుల్లో కూడా పనులు చేయించడాన్ని వ్యతిరేకించడంతోపాటు సర్వీస్ నిబంధనల మేరకు తమకు దక్కాల్సిన నోషనల్, ప్రత్యేక ఇంక్రిమెంట్ విడుదల చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ సచివాలయాల ఉద్యోగ సంఘాల జేఏసీ ఆందోళనలకు సిద్ధమైన సంగతి తెలిసిందే. రాష్ట్ర స్థాయిలో రెండు రోజుల క్రితమే జేఏసీ ప్రతినిధులు గ్రామ, వార్డు సచివాలయాల శాఖ డైరెక్టర్‌కు నోటీసులిచ్చారు. ఆ కాపీని ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి కార్యాలయంలో కూడా అందజేశారు. ఇప్పుడు క్షేత్రస్థాయిలో ఎంపీడీవోలు, మున్సిపల్ కమిషనర్లకు ఇచ్చారు.

కొనసాగుతున్న ఉపరితల ఆవర్తనం

ఉత్తరాంధ్రలో పలుచోట్ల వర్షాలు

సాక్షి, అమరావతి: దక్షిణ ఒడిశా, ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతాల్లో ఉపరితల ఆవర్తనం కొనసాగుతోంది. దీంతో ఉత్తరాంధ్రలో వర్షాలు కురుస్తున్నాయి. ఆ ప్రాంతాల్లో సముద్ర మట్టానికి 3.1 కి.మీ. ఎత్తులో ఉపరితల ఆవర్తనం ఉన్నట్లు వాతావరణ శాఖ తెలిపింది. ఫలితంగా బుధవారం అనకాపల్లి జిల్లా అచ్యుతాపురంలో 6.1సెం.మీ. అత్యధిక వర్షపాతం నమోదైంది. తూర్పుగోదావరి జిల్లా పైడిమెట్టలో 4.9, అనకాపల్లి జిల్లా బోడవరంలో 4.8సెం.మీ. వర్షపాతం కురిసింది. గురువారం అల్లూరి, ఏలూరు, ఎన్టీఆర్, గుంటూరు, బాపట్ల, పల్నాడు జిల్లాల్లో పలుచోట్ల పిడుగులతో కూడిన ఓ మోస్తరు నుంచి భారీ వర్షాలు కురిసే అవకాశం ఉన్నట్లు రాష్ట్ర విపత్తుల నిర్వహణ సంస్థ తెలిపింది. విజయనగరం, విశాఖపట్నం, అనకాపల్లి, కాకినాడ, కోనసీమ, తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణా, ప్రకాశం, నెల్లూరు, కర్నూలు, నంద్యాల, చిత్తూరు, తిరుపతి జిల్లాల్లో కొన్నిచోట్ల తేలికపాటి నుంచి మోస్తరు వర్షాలు, మిగతా జిల్లాల్లో అక్కడక్కడ తేలికపాటి వర్షాలు కురుస్తాయంది.

స్థానిక సచివాలయ సిబ్బందికి పీ-4 బాధ్యతలు

ఒక్కో ఉద్యోగికి మూడు క్లస్టర్లు

సాక్షి, అమరావతి: పేదరిక నిర్మూలన కోసం అమలు చేస్తున్న పీ–4 కార్యక్రమం బాధ్యతలను స్థానిక (గ్రామ, వార్డు) సచివాలయ సిబ్బందికి అప్పగిస్తూ ప్రణాళికా శాఖ ముఖ్యకార్యదర్శి పీయూష్ కుమార్ బుధవారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. గ్రామ, వార్డు సచివాలయాల్లో పనిచేస్తున్న ఒక్కో ఉద్యోగి మూడు క్లస్టర్ల బాధ్యతలు తీసుకోవాలని ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు. సచివాలయాల ఉద్యోగులు బంగారు కుటుంబాలు, మార్గదర్శుల మధ్య ప్రాథమిక సంధానకర్తలుగా వ్యవహరించాలి. దత్తత తీసుకున్న 100 కుటుంబాలను మ్యాప్ చేయాలి. బంగారు కుటుంబాల అవసరాలను మార్గదర్శులకు తెలియజేయాలి. ఇందుకోసం ప్రత్యేక లాగిన్‌లో వివరాలను మార్గదర్శులకు పంపించాలి. నిర్దేశిత మార్గదర్శకాల ప్రకారం బాధ్యతల్ని నిర్వర్తించాలి. ఈ మొత్తం కార్యకలాపాలను గ్రామ, వార్డు సచివాలయ శాఖతో పాటు ప్రణాళికా విభాగం పర్యవేక్షిస్తుంది.

ఢిల్లీలో చిలకలూరిపేట విద్యార్థి హత్య

- రివాల్వర్‌తో కాల్చి చంపిన తోటి విద్యార్థి
- కాల్చిన విద్యార్థి సైతం చికిత్స పొందుతూ మృతి

చిలకలూరిపేట: పల్నాడు జిల్లా చిలకలూరిపేటకు చెందిన విద్యార్థి ఢిల్లీలో దారుణ హత్యకు గురైన ఘటన కలకలం రేపింది. గ్రేటర్ నోయిడాలోని ఓ హాస్టల్‌లో దివ్వెల దీపక్‌కుమార్ (22) అనే విద్యార్థిని అతని స్నేహితుడు దేవాన్ష్ చౌహాన్ (23) మంగళవారం రివాల్వర్‌తో కాల్చి చంపాడు. అనంతరం దేవాన్ష్ ఆత్మహత్యకు యత్నించగా.. చికిత్స పొందుతూ బుధవారం అతడు కూడా మృతి చెందాడు. వివరాల్లోకెళ్తే.. చిలకలూరిపేటకు చెందిన దివ్వెల దీపక్‌కుమార్ గ్రేటర్ నోయిడాలో ఎంబీఏ చదువుతున్నాడు. ఆగ్రాలోని భగవాన్ టాకీస్ ప్రాంతానికి చెందిన దేవాన్ష్ పీజీ డిప్లొమా ఇన్ మేనేజ్‌మెంట్ (పీజీడీఎం) ప్రోగ్రాంలో చేరాడు. ఇద్దరూ ప్రైవేట్ హాస్టల్‌లోని ఒకే గదిలో ఉంటున్నారు. మంగళవారం ఉదయం వారి గదినుంచి పెద్దగా అరుపులు వినిపించగా.. హాస్టల్ నిర్వాహకులు లోనికి వెళ్లిచూశారు. ఇద్దరూ రక్తపు మడుగులో పడి ఉన్నారు. దీపక్ తలకు బుల్లెట్ గాయం తగలడంతో అక్కడికక్కడే మరణించాడు. దేవాన్ష్ తలకు గాయం కావడంతో స్పృహ కోల్పోయాడు. అతడిని ఆసుపత్రికి తరలించగా.. చికిత్స పొందుతూ బుధవారం మరణించాడు. పోలీసులు ఘటన స్థలంలో లైసెన్స్‌డ్ రివాల్వర్, నాలుగు బుల్లెట్లు, రెండు కాల్చిన బుల్లెట్లు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. దీపక్, దేవాన్ష్ మధ్య గొడవ జరిగి ఉంటుందని భావిస్తున్నారు. దేవాన్ష్ రివాల్వర్‌తో దీపక్‌ను కాల్చి.. తర్వాత తాను కూడా కాల్చుకున్నట్టు చెబుతున్నారు.

తండ్రి సర్వీస్ రివాల్వర్‌తో

హతుడు దీపక్‌కుమార్ చిలకలూరిపేటలోని గాంధీపేటలో వాసవీ హోమ్స్ అపార్ట్‌మెంట్‌లోని వర్షిణి బ్లాక్‌లో నివాసం ఉండే మున్సిపల్ మాజీ కౌన్సిలర్ దివ్వెల వెంకటరత్నం, నీరజ దంపతుల కుమారుడు. దీపక్ క్యాట్‌లో ర్యాంక్ సాధించి నోయిడాలోని బిర్లా ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్ టెక్నాలజీలో ఎంబీఏ కోర్సులో మూడు నెలల క్రితమే చేరాడు. ఇదే కళాశాలలో ఆగ్రాకు చెందిన దేవాన్ష్ చౌహాన్ (23) పీజీడీఎం కోర్సులో చేరారు. వీరిద్దరూ నోయిడాలోని నాలెడ్జ్ పార్కులోని విద్యావిహార్ హాస్టల్‌లో ఉంటున్నారు. దేవాన్ష్ తండ్రి సురేంద్రసింగ్ చౌహాన్ ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని స్పెషల్ టాస్క్‌ఫోర్స్ అధికారిగా పనిచేసి ఆగస్టు 31న రిటైరయ్యారు. ఇటీవల తన తండ్రికి నిర్వహించిన ఫేర్‌వెల్ పార్టీకి హాజరైన దేవాన్ష్, తండ్రి సర్వీస్ రివాల్వర్ తీసుకుని మంగళవారం ఉదయం 10.30 సమయంలో హాస్టల్‌కు వచ్చి ఈ ఘాతుకానికి పాల్పడినట్టు పోలీసులు చెబుతున్నారు.

'ఫీజు బకాయిలను వెంటనే విడుదల చేయండి'

సాక్షి, అమరావతి: ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ బకాయిలను వెంటనే విడుదల చేయాలని కూటమి ప్రభుత్వాన్ని ఏపీ ప్రైవేటు ఇంజినీరింగ్ కళాశాలల మేనేజ్‌మెంట్ అసోసియేషన్(అపెక్మా) బుధవారం ఓ ప్రకటనలో డిమాండ్ చేసింది. ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ బకాయిలు పేరుకుపోవడంతో కళాశాలల నిర్వహణ కష్టంగా మారిందని, సిబ్బందికి జీతాలు కూడా ఇవ్వలేని పరిస్థితుల్లో ఉన్నట్లు తెలిపింది. ఈ నెల 20లోగా ప్రభుత్వం స్పందించకపోతే.. తమ కార్యాచరణ ప్రకటిస్తామని హెచ్చరించింది.

22 నుంచే దసరా సెలవులు ఇవ్వాలి: ఆప్టా

సాక్షి, అమరావతి: పాఠశాలలకు ఈ నెల 22 నుంచి వచ్చే నెల 2 వరకు దసరా సెలవులు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని ఏపీ ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయుల సమాఖ్య(ఆప్టా) రాష్ట్ర అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు గణపతిరావు, ప్రకాష్‌రావు కోరారు. తెలంగాణలో మహాలయ అమావాస్య నుంచే దసరా సెలవులు ప్రకటించారని తెలిపారు. గతంలో ఏపీలో కూడా ఇదే మాదిరిగా సెలవులు ఇచ్చేవారని పేర్కొన్నారు.

మెడికల్ కాలేజీల ప్రైవేటీకరణ నిలిపివేయాలి

బీచ్‌రోడ్డు: ప్రభుత్వ మెడికల్ కాలేజీలను ప్రైవేటీకరణ చేస్తే రాబోయే కాలంలో పేదలకు వైద్య విద్య అందదని మెడికల్ అండ్ సేల్స్ రిప్రజెంటేటివ్స్ యూనియన్ రాష్ట్ర కార్యదర్శి చంద్రమౌళి ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. మెడికల్ కాలేజీల ప్రైవేటీకరణను నిలిపివేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ బుధవారం విశాఖపట్నంలోని గాంధీ విగ్రహం వద్ద నిరసన తెలిపారు. ఆరోగ్యశ్రీ బదులుగా బీమా తీసుకురావడం ప్రజలకు అన్యాయం చేయటమేనని మండిపడ్డారు. వైద్యాన్ని ప్రజలకు దూరం చేసే పథకాలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకురావడం దురదృష్టకరమన్నారు.

కాలుష్య నియంత్రణ మండలి ఏఈఈ ఫలితాలు వెల్లడి

సాక్షి, అమరావతి: ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలుష్య నియంత్రణ మండలిలో అసిస్టెంట్ ఎన్విరాన్‌మెంటల్ ఇంజినీర్(ఏఈఈ) పోస్టుల పరీక్షా ఫలితాలను ఏపీపీఎస్సీ బుధవారం వెల్లడించింది. 21 మంది అభ్యర్థుల ప్రాథమిక ఎంపిక జాబితాను ప్రకటించింది. ఈ పోస్టులకు 2023 డిసెంబర్‌లో నోటిఫికేషన్ ఇవ్వగా, ఈ ఏడాది మార్చిలో పరీక్షలు నిర్వహించారు. గత నెలలో అభ్యర్థుల సర్టిఫికెట్ల పరిశీలన పూర్తి చేసిన ఏపీపీఎస్సీ తాజాగా ఫలితాలను విడుదల చేసింది. వాటిని వెబ్‌సైట్‌లో అందుబాటులో ఉంచినట్లు పేర్కొంది.

సాగర్‌లో మూతపడ్డ క్రస్ట్‌గేట్లు

విజయపురిసౌత్: నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు వరద తగ్గటంతో బుధవారం క్రస్ట్‌గేట్లు మూసివేశారు. శ్రీశైలం జలాశయం నుంచి సాగర్‌కు 55,163 క్యూసెక్కులు వచ్చి చేరటంతో ఇక్కడ నుంచి అంతే మోతాదులో దిగువకు విడుదల చేస్తున్నారు. అందులో కుడి కాలువకు 9,700, ఎడమ కాలువకు 9,349, ప్రధాన జలవిద్యుత్ కేంద్రానికి 33,414, ఎస్‌ఎల్‌బీసీకి 2,400, వరద కాలువకు 300 క్యూసెక్కులు విడుదల చేస్తున్నారు. ప్రస్తుతం సాగర్ జలాశయంలో 309.6546 టీఎంసీల నీరు నిల్వ ఉంది.

డిప్యూటీ సీఎం ఫొటోపై పిల్ కొట్టివేత

సాక్షి, అమరావతి: ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో ముఖ్యమంత్రి ఫొటోతో పాటు ఉప ముఖ్యమంత్రి ఫొటోను కూడా ప్రదర్శిస్తున్నారని, రాజ్యాంగ పదవుల్లోలేని వారి ఫొటోలను అలా ప్రదర్శించడం రాజ్యాంగ విరుద్ధమంటూ దాఖలైన పిల్‌ను హైకోర్టు కొట్టేసింది. ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో ఉప ముఖ్యమంత్రి ఫొటోను తొలగించేలా ఆదేశాలివ్వాలని కోరుతూ రైల్వేశాఖ విశ్రాంత ఉద్యోగి యేమి కొండలరావు హైకోర్టులో పిల్ దాఖలు చేసిన విషయం తెలిసిందే. ఈ వ్యాజ్యంపై బుధవారం సీజే ధర్మాసనం విచారణ జరిపింది. ఉప ముఖ్యమంత్రి చిత్రపటాన్ని ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో ప్రదర్శించకూడదని ఏ చట్టంలో నిషేధం ఉందో చూపాలని పిటిషనర్‌ను ఆదేశించింది. ఈ వ్యాజ్యాన్ని రాజకీయ కారణాలతో దాఖలు చేశారని హైకోర్టు వ్యాఖ్యానించింది.

ఎంబీబీఎస్‌లో కిరాతకాలు

సబ్జెక్టుకు రూ.మూడు, నాలుగు లక్షల్లో వసూలు

- అక్రమాలకు విశ్వవిద్యాలయం పరీక్షల విభాగం నుంచి సహకారం
- ఎంబీబీఎస్ పరీక్షల్లో అక్రమాల వ్యవహారంపై లోతైన దర్యాప్తు అవసరమని డిమాండ్

సాక్షి, అమరావతి: ఎంబీబీఎస్ వార్షిక పరీక్షల్లో అక్రమాల వ్యవహారంపై దుమారం రేగుతోంది. చంద్రబాబు ఆధ్వర్యంలో కూటమి ప్రభుత్వం ఏర్పాటైన తర్వాత ఎంబీబీఎస్ పరీక్షల్లో అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ ఏడాది ఏప్రిల్‌లో సప్లిమెంటరీ పరీక్షల్లో మాస్ కాపీయింగ్ ఘటన మరువకముందే అదే నెలలో నిర్వహించిన వార్షిక పరీక్షల్లో జరిగిన మరో అక్రమాన్ని 'సాక్షి' వెలుగులోకి తెచ్చింది. వార్షిక పరీక్షల్లో చోటు చేసుకున్న అక్రమాలను 'ఎంబీబీఎస్ పరీక్షల్లో అక్రమాల వైరస్' కథనం ద్వారా 'సాక్షి' వెలుగులోకి తెచ్చింది. ఈ వ్యవహారం ప్రస్తుతం వైద్యవర్గాల్లో తీవ్ర చర్చనీయాంశంగా మారింది. మల్టిపుల్ చాయిస్ క్వశ్చన్స్(ఎంసీక్యూ) విభాగంలో పలువురికి అన్ని సబ్జెక్టుల్లో 20కి 19 మార్కులు రావడం, ఇలా స్కోర్ చేసిన వారు థియరీలో బొటాబొటి మార్కులు సాధించడం, కొందరైతే ఒకటిరెండు సబ్జెక్టులు తప్పడం వంటివి ఆధారాలతో సహా బయటపెట్టింది. ఈ అక్రమం ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయం పరీక్షల విభాగం సహాయ సహకారాలతో చోటు చేసుకుందని ఆరోపణలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. మరిన్ని విస్తుపోయే విషయాలు బయటకు వస్తున్నాయి. విశ్వవిద్యాలయంలోని కొందరు అధికారులు, కళాశాలల్లో పనిచేసే ఫ్యాకల్టీ, సిబ్బంది, బయటి వ్యక్తులు రింగ్‌లా ఏర్పడి అక్రమాలకు పాల్పడుతున్నారని వెల్లడవుతోంది. వీరు ప్రైవేట్ వైద్య కళాశాలల్లో చదివే ధనవంతుల కుటుంబాల్లోని చదువుల్లో వెనుకబడిన విద్యార్థులను టార్గెట్‌గా చేసుకుని అక్రమానికి పాల్పడుతున్నట్టు సమాచారం. ఎంసీక్యూల్లో 95 శాతం మార్కులు సాధించేలా విద్యార్థులకు అడ్డదారుల్లో సాయం చేసిపెట్టేలా ఒక్కో సబ్జెక్టుకు రూ.మూడు, నాలుగు లక్షలపైనే వసూళ్లు చేసినట్టు విశ్వసనీయ సమాచారం. వీరితో డీల్ కుదుర్చుకున్న విద్యార్థుల నుంచి సబ్జెక్టుల వారీగా డబ్బు వసూలు చేసి అడ్డదారుల్లో 20కు 19 స్కోర్ చేసేలా చక్రం తిప్పారు. ఎంసీక్యూల్లో 19 మార్కులు వచ్చినా ఒకవేళ థియరీలో కనీసం 21 మార్కులు సాధించలేక ఫెయిల్ అయితే డబ్బు వెనక్కు ఇవ్వబోమని ముందే విద్యార్థులతో ఎంఓయూ చేసుకున్నట్టు ప్రచారం నడుస్తోంది. దీంతో వీరికి రూ.లక్షల్లో చెల్లించి, థియరీలో రాణించలేక ఫెయిల్ అయిన విద్యార్థులు ప్రస్తుతం లబోదిబోమంటున్నారు. వాస్తవానికి పరీక్షల సమయంలో విశ్వవిద్యాలయం నుంచి ఓ పరిశీలకుడిని నియమిస్తారు. స్క్వాడ్ బృందాలతోపాటు, పరీక్ష హాల్‌లో సీసీ కెమెరాలు ఉంటాయి. ఈ వ్యవస్థల కళ్లుగప్పి ఉన్నత స్థాయిలో సహాయ సహకారాలతోనే అక్రమాలు చోటు చేసుకుంటున్నాయని తెలుస్తోంది. ఎంబీబీఎస్ సప్లిమెంటరీ పరీక్షల్లో సిద్ధార్థ సెంటర్‌లో మాస్ కాపీయింగ్ ఘటన సమయంలోనే వ్యవస్థీకృత అక్రమాల బాగోతం బయటపడింది. మాస్ కాపీయింగ్ ఘటనలతో రద్దయిన సిద్ధార్థ సెంటర్‌కు తిరిగి అనుమతులు ఇవ్వడం, తిరిగి అదే సెంటర్‌లో పలుమార్లు కాపీయింగ్ ఘటనలు చోటుచేసుకోవడంలో పరీక్షల విభాగంలోని ఓ కీలక అధికారి హస్తం ఉందని ఆరోపణలు వచ్చాయి. ఇతనికి ఉన్నత స్థాయిలో అండదండలు ఉండటంతో ప్రభుత్వం తూతూమంత్రంగా చర్యలు తీసుకుని సమస్యను తొక్కిపెట్టింది. కాగా, ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయం కనుసన్నల్లో వ్యవస్థీకృత నేరంలా జరుగుతున్న అక్రమాలపై ప్రభుత్వం లోతైన దర్యాప్తు చేయాలని వైద్య వర్గాల నుంచి డిమాండ్ వస్తోంది.

ఎంసీక్యూ, థియరీని ఒకదానితో ఒకటి పోల్చలేం

దడి కట్టినట్టు వార్షిక పరీక్షల్లో కొందరు విద్యార్థులకు అన్ని సబ్జెక్టుల్లో ఎంసీక్యూల్లో 20కు 19 మార్కులు రావడాన్ని ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయం అధికారులు సమర్థించారు. ఎలాంటి అవకతవకలు చోటు చేసుకోలేదని 'సాక్షి' కథనానికి వివరణ ఇచ్చారు. పరీక్షల్లో ఎంసీక్యూ, థియరీ విభాగానికి ఒకదానితో మరొకటి పోల్చలేమని చెప్పారు.

ఈ ఏడాది భారీగా నష్టపోయాం

- ప్రధాన కార్యదర్శి, ముగ్గురు కేంద్ర కమిటీ సభ్యులను కోల్పోయాం
- ప్రతికూలతను అధిగమించి పార్టీ శ్రేణులు ముందుకు సాగాలి
- మావోయిస్టు కేంద్ర కమిటీ

సాక్షి ప్రతినిధి, భద్రాద్రి కొత్తగూడెం: ఆపరేషన్ కగార్ కారణంగా ఏడాది కాలంలో క్షేత్రస్థాయి నుంచి అగ్రనాయకుల వరకు మొత్తంగా 366 మంది విప్లవకారులు మృతి చెందినట్టు భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మావోయిస్టు) కేంద్ర కమిటీ వెల్లడించింది. ఈనెల 21 నుంచి 27 వరకు సీపీఐ (మావోయిస్టు) 21వ వార్షికోత్సవాలను నిర్వహించుకోవాలంటూ పార్టీ శ్రేణులకు నాయకత్వం ఈ నెల 6న జారీ చేసిన లేఖ బుధవారం వెలుగులోకి వచ్చింది. చనిపోయిన వారిలో పార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శి నంబాల కేశవరావుతో పాటు ముగ్గురు కేంద్ర కమిటీ సభ్యులు, 17 మంది రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యులు, 26 మంది జిల్లా కమిటీ సభ్యులు, 86 మంది ఏరియా కమిటీ /ప్లాటూన్ సభ్యులు, పీపుల్స్ లిబరేషన్ గెరిల్లా ఆర్మీ సభ్యులు 152 మంది, స్థానిక నిర్మాణాల సభ్యులు 38 మంది ఉన్నారని అందులో వెల్లడించారు. అలాగే మృతిచెందిన వారిలో వివరాలు తెలియని వారు మరో 43 మంది వరకు ఉన్నట్టు పేర్కొన్నారు. ఈ స్థాయిలో సభ్యులను కోల్పోవడం పార్టీపై ప్రతికూల ప్రభావం చూపుతుందని, అయితే దీనిని అధిగమించి ముందుకు సాగాలని కేడర్‌కు ఆ పార్టీ అగ్రనాయకత్వం పిలుపునిచ్చింది.

శాంతి చర్చలకు సిద్ధం

ప్రజా ప్రయోజనాల రీత్యా శాంతి చర్చలకు సిద్ధమేనని మావోయిస్టు పార్టీ మరోసారి ప్రకటించింది. అయితే అందుకోసం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఆపరేషన్ కగార్‌ను ఆపేయాలని, ఉద్యమ ప్రాంతాల్లో సాయుధ బలగాల క్యాంపులు ఎత్తివేయాలని డిమాండ్ చేసింది. మోదీ గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పటి నుంచే ఓటు చోరీకి పాల్పడుతున్నారని ఆరోపించింది.

స్థానిక సంస్థలకు రూ. 55.31 కోట్ల వడ్డీ బదలాయింపు

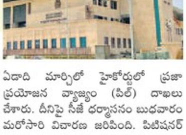
ఉత్తర్వులు జారీ చేసిన ప్రభుత్వం

సాక్షి, అమరావతి: కేంద్రం విడుదల చేసిన 15వ ఆర్థిక సంఘం నిధులను నిర్ణీత కాలంలో స్థానిక సంస్థలకు బదలాయించకపోవడంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.55.31 కోట్ల వడ్డీని చెల్లించింది. ఆ మొత్తాన్ని విడుదల చేస్తూ పంచాయితీరాజ్ గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి శశిభూషణ్ కుమార్ బుధవారం ఆదేశాలు జారీ చేశారు.

అసలేమైందంటే..

15వ ఆర్థిక సంఘం సిఫార్సుల మేరకు గతేడాది డిసెంబరులో రాష్ట్రంలోని గ్రామపంచాయతీ, మండల, జిల్లా పరిషత్‌లకు జమచేయమని కేంద్రం రూ.1,121.20కోట్లను విడుదల చేసింది. ఆ నిధులు అందిన పది రోజుల్లోపు స్థానిక సంస్థలకు బదలాయించాలని షరతు విధించింది. లేనిపక్షంలో వడ్డీ కూడా చెల్లించాల్సి వస్తుందని ఆ ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొంది. దీంతో ఈ నిధులు ఎనిమిది నెలలు ఆలస్యంగా ఈనెల 2, 3 తేదీల్లో ప్రభుత్వం స్థానిక సంస్థలకు జమ చేసింది. అలాగే కేంద్రం ఆదేశించినట్టుగా వడ్డీ రూ.55.31 కోట్లను ఆయా స్థానిక సంస్థల ఖాతాల్లోకి జమచేయాలని పంచాయతీ రాజ్ గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ ముఖ్యకార్యదర్శి శశిభూషణ్‌కుమార్ ఆదేశాలు జారీ చేశారు.

'బిల్డింగ్ ట్రిబ్యునల్' ఏర్పాటులో జాప్యమెందుకు?

సీఆర్‌డీఏ కమిషనర్‌ను ప్రశ్నించిన హైకోర్టు

- కౌంటర్ దాఖలు చేయాలని ఆదేశం
- విచారణ రెండు వారాలకు వాయిదా

సాక్షి, అమరావతి: సీఆర్‌డీఏ పరిధిలో జరిగే అనధికార అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు సంబంధించిన వివాదాలను పరిష్కరించేందుకు 'బిల్డింగ్ ట్రిబ్యునల్'ను ఏర్పాటు చేయడంలో ఎందుకు జాప్యం చేస్తున్నారని హైకోర్టు బుధవారం సీఆర్‌డీఏ కమిషనర్‌ను ప్రశ్నించింది. నిర్దిష్ట గడువు పెట్టుకుని ట్రిబ్యునల్ ఏర్పాటును పూర్తి చేయాల్సిన అవసరం ఉందని స్పష్టంచేసింది. ఈ వ్యవహారంలో పూర్తి వివరాలతో కౌంటర్ దాఖలు చేయాలని కమిషనర్‌ను ఆదేశించింది. తదుపరి విచారణను రెండు వారాలకు వాయిదా వేసింది. ఈ మేరకు ప్రధాన న్యాయమూర్తి (సీజే) జస్టిస్ ధీరజ్‌సింగ్ ఠాకూర్, న్యాయమూర్తి జస్టిస్ చీమలపాటి రవి ధర్మాసనం బుధవారం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

సీఆర్‌డీఏ చట్టం ప్రకారం బిల్డింగ్ ట్రిబ్యునల్‌ను ఏర్పాటుచేయాల్సి ఉందని.. అయితే, ప్రభుత్వం ఇప్పటి వరకు ఈ దిశగా ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవడంలేదంటూ సొసైటీ ఫర్ ప్రొటెక్షన్ ఆఫ్ సివిల్ ప్రాపర్టీ అండ్ ఎన్విరాన్‌మెంటల్ రైట్స్ సంస్థ అధీకృత కార్యదర్శి యేమి కొండలరావు ఈ ఏడాది మార్చిలో హైకోర్టులో ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం (పిల్) దాఖలు చేశారు. దీనిపై సీజే ధర్మాసనం బుధవారం మరోసారి విచారణ జరిపింది. పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది కృష్ణదీప్తి వాదనలు వినిపిస్తూ.. సీఆర్‌డీఏ పరిధిలో అక్రమ నిర్మాణాలు, మాస్టర్ ప్లాన్ ఉల్లంఘనలు, నిర్మాణాల్లో ఉల్లంఘనలు తదితర వివాదాలను పరిష్కరించేందుకు చట్ట ప్రకారం ట్రిబ్యునల్‌ను ఏర్పాటుచేయాల్సి ఉందన్నారు. సీఆర్‌డీఏ చట్టం వచ్చి దశాబ్దం అవుతున్నా కూడా ఇప్పటికీ ట్రిబ్యునల్ ఏర్పాటు కాలేదన్నారు. ఈ సమయంలో ధర్మాసనం స్పందిస్తూ.. ట్రిబ్యునల్ ఏర్పాటులో ఎందుకు జాప్యం జరుగుతోందని ప్రశ్నించింది. సీఆర్‌డీఏ తరఫు న్యాయవాది సింగమనేని ప్రణతి స్పందిస్తూ.. ట్రిబ్యునల్ ఏర్పాటు విషయం కమిషనర్ పరిశీలనలో ఉందని.. త్వరలోనే నిర్ణయం తీసుకుంటామన్నారు. నిర్దిష్ట కాల వ్యవధి పెట్టుకుని, దానిలోపు ట్రిబ్యునల్‌ను ఏర్పాటుచేయాల్సిన అవసరముందని ధర్మాసనం అభిప్రాయపడింది.

Published and Printed by Dhananjaya Reddy Rakkasi on behalf of Jagati Publications Limited, Published at Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijayawada, NTR District - 520 007 (AP) and Printed at Jagati Publications Limited, Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijayawada, NTR District - 520 007 (AP).,
EDITOR: Dhananjaya Reddy Rakkasi, (Responsible for selection of News under the PRB Act) Phone No. 0866-2547436 Fax: No. 0866-2547433. RNI Reg No. APTEL/2008/23794.

చేతిలో సెల్‌ఫోన్ ఉంటే చాలు ఎటువంటి ష్యూరిటీ లేకుండానే క్షణాల్లో రుణం పొంద వచ్చని ఆశ చూపుతారు. యాప్ డౌన్‌లోడ్ చేసి క్లిక్ చేస్తే ఇక అంతే సంగతులు. చేతికొచ్చే నగదు ఖర్చు చేసేలోపే యాప్ నిర్వాహకుల నుంచి ఫోన్ల మోత మొదలవుతుంది. వడ్డీ కట్టాలని వేధిస్తూ బూతులతో రెచ్చిపోతారు. కడతామని చెప్పినా.. వాళ్ల కర్కశం ఆగదు. మనకు తెలియకుండా డేటా చోరీ చేసి ఫేక్ నగ్న ఫొటోలను కాంటాక్ట్ లిస్టులో ఉన్నవాళ్లకు పంపే దుశ్చర్యకు పాల్పడతారు. ఇలా ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసి మన పరువు తీసే వ్యూహానికి ఒడిగడతారు. వారి ఆగడాలకు బలైపోతున్న అభాగ్యులు ఎందరో ఉన్నారు. అందుకే రుణ రక్కసి వలలో చిక్కకుండా ఉండాలని నిపుణులు సూచిస్తున్నారు.

- లోన్ పేరుతో యువతకు యాప్‌ల వల
- ష్యూరిటీ లేకుండానే అప్పులు
- ఆపై అధిక వడ్డీల కోసం వేధింపులు
- ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతున్న బాధితులు

సెల్‌ఫోన్‌లో... రుణ రక్కసి..!

హిరమండలం: పెరుగుతున్న టెక్నాలజీని కొందరు కేటుగాళ్లు ఉపయోగించుకుంటూ అమాయకులకు గాలం వేస్తున్నారు. ష్యూరిటీ లేకుండానే రుణం అని చెప్పి ఆకర్షిస్తున్నారు. అలా ప్రైవేటు యాప్‌ల ద్వారా రుణం తీసుకున్న తర్వాత అసలు కథ మొదలవుతుంది. తీసుకున్న నగదు కంటే వడ్డీకి వడ్డీ వేసి అధిక మొత్తం కట్టాలంటూ ఒత్తిడి చేస్తున్నారు. లేదంటే ఫేక్ నగ్న వీడియోలు వైరల్ చేస్తామని బ్లాక్ మెయిల్‌కు దిగుతారు. వారి టార్చర్ తట్టుకోలేక కొందరు లోలోపలే కుంగిపోతుంటే.. మరికొంతమంది ఆత్మహత్యలకు సైతం పాల్పడుతున్నారు. అందువలన ప్రైవేటు యాప్స్‌లో రుణాలు తీసుకుని మోసపోవద్దని పోలీసులు హెచ్చరిస్తున్నారు.

అనేకమంది బాధితులు

మీ సెల్‌ఫోన్‌లో ఒకే ఒక క్లిక్‌తో యాప్ డౌన్‌లోడ్ చేసుకోండి. హామీ లేకుండా రుణం పొందండంటూ రుణయాప్ నిర్వాహకులు ఇచ్చే ప్రకటనలతో కొందరు డౌన్‌లోడ్ చేసేస్తున్నారు. ఇదే వారి పాలిట శాపంగా మారుతోంది. ఒక్కసారి యాప్ వలలో చిక్కితే బయటపడడం అసాధ్యం. ఇలా యాప్‌ల బారిన పడినవారు అనేక మంది బాధితులు బయటకు చెప్పుకోలేక మదన పడుతున్నారు. లోన్‌యాప్స్ నిర్వాహకులు.. మీరు రుణం తీసుకోవడానికి ఎంపికయ్యారంటూ ఫోన్లు చేసి యువతకు వల వేస్తున్నారు. చూద్దామని చెబితే చాలు.. రుణం తీసుకునే వరకు ఫోన్ చేసి, ఏదోవిధంగా ఒప్పించి రుణం తీసుకునేలా చేస్తారు. తీరా లోన్ యాప్ ద్వారా రుణం తీసుకుంటే చుక్కలు చూపిస్తున్నారు.

వేధింపులు ఇలా..

రుణం తీసుకున్న రోజు నుంచే చెల్లింపుల కోసం నిర్వాహకులు తీవ్రంగా ఒత్తిడి చేస్తారు. చెల్లింపులు ఆలస్యమయ్యే కొద్దీ వేధింపులు తీవ్రతరమవుతాయి. రుణ గ్రహీత మొబైల్‌కు పరువు, ప్రతిష్టకు భంగం కలిగించే పోస్టులతో దుష్ప్రచారాలతో కూడిన సందేశాలు, అభ్యంతరకర ఫొటోలు పంపుతారు. బెదిరింపులను లెక్క చేయకపోతే రుణం తీసుకున్నవారి కుటుంబ సభ్యుల ఫొటోలను మార్ఫింగ్ చేసి, రుణం పొందిన వారి సెల్‌ఫోన్‌లోని కాంటాక్టు నంబర్లకు వాట్సప్‌కు పంపుతారు. వీరి ఆగడాలు కొందరు బయట చెప్పుకోలేక నలిగిపోతున్నారు. కొందరు యువకులు రుణం తీర్చడానికి కుటుంబ సభ్యులను మోసం చేయడం, చోరీలకు సైతం పాల్పడడం జరుగుతున్నాయి. ముఖ్యంగా యాప్‌ల నిర్వాహకులు గ్రామీణ ప్రాంతాలపైనే కన్నేశారు.

శ్రీకాకుళం జిల్లా హిరమండలానికి చెందిన ఒక వ్యాపారి కుమారుడు లోన్ యాప్ ద్వారా లోన్ తీసుకున్నాడు. అయితే అతను సక్రమంగా చెల్లించకపోవడంతో యాప్ నిర్వహకులు గ్రామంలోని ఒకరికి ఫోన్‌చేసి మీరు ష్యూరిటీ పెట్టారు కదా చెల్లించండని వేధించారు. విసిగిపోయిన ఆయన మీ మీద పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేస్తాను.. అని గట్టిగా చెప్పడంతో అప్పటినుంచి ఫోన్ కాల్స్ రావడం లేదు. ఇలాంటి బాధితులు గ్రామాల్లో ఎంతో మంది ఉన్నారు. బయటకు చెప్పుకోలేక కుమిలిపోతున్నారు.

పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయాలి

స్మార్ట్ ఫోన్‌లో మనకు తెలియని యాప్‌లు కనిపిస్తే వాటి జోలికి వెళ్లవద్దు. అదేవిధంగా తెలియని వ్యక్తులు ఫోన్ చేసి ఓటీపీలు చెప్పమని అడిగినా చెప్పవద్దు. ప్రతీ యాప్‌ను క్లిక్ చేయకూడదు. క్లిక్ చేశారంటే ఇబ్బందులను కొని తెచ్చుకున్నట్లే. రుణయాప్‌లో అప్పులు తీసుకుని మోసపోవద్దు. హామీ లేకుండా రుణాలు వస్తున్నాయని ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ ఆశ పడవద్దు. రుణాల విషయంలో జాగ్రత్తగా ఉండాలి. లోన్‌యాప్ నిర్వాహకుల నుంచి ఎటువంటి వేధింపులు వచ్చినా పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయాలి.

– సీహెచ్ ప్రసాద్, సీఐ, కొత్తూరు

క్లుప్తంగా...

రాష్ట్రానికి కొత్తగా 1,050 ఎలక్ట్రికల్ బస్సులు

ఆర్టీసీ ఎండీ ద్వారకా తిరుమలరావు

ఉదయగిరి: రాష్ట్రానికి త్వరలో కొత్తగా 1,050 ఎలక్ట్రికల్ బస్సులు వస్తున్నాయని ఆర్టీసీ ఎండీ ద్వారకా తిరుమలరావు తెలిపారు. ఆయన బుధవారం ఉదయగిరి ఆర్టీసీ డిపోను సందర్శించారు. ఈ ప్రాంతంలో స్త్రీశక్తి పథకం అమలుతీరు, ఎదురవుతున్న సమస్యలు తదితర అంశాలపై అధికారులు సిబ్బందితో సమీక్షించారు. అనంతరం విలేకరులతో మాట్లాడుతూ స్త్రీశక్తి పథకాన్ని మహిళలు సద్వినియోగం చేసుకుంటున్నారన్నారు. ఎలక్ట్రికల్ బస్సులతోపాటు మరో 1,500 బస్సులు కొనుగోలు చేయనున్నాయన్నారు. ఫలితంగా ప్రయాణికుల రద్దీని తట్టుకోగలమన్నారు. ప్రస్తుతం ఆర్టీసీలో ఆక్యుపెన్సీ రేషియో పెరిగిందన్నారు. ఆర్టీసీ సిబ్బంది ప్రయాణికులతో మర్యాద పూర్వకంగా వ్యవహరిస్తూ, సంస్థ అభివృద్ధికి కృషి చేస్తూ మంచి పేరు తేవాలన్నారు. గతంలో 40 శాతం ఉన్న మహిళా ప్రయాణికుల శాతం ప్రస్తుతం 65 శాతం పైబడిందన్నారు. బస్టాండ్లలో మహిళలకు మెరుగైన వసతులు కల్పిస్తామన్నారు. అనంతరం సిబ్బందితో సమావేశం నిర్వహించి ఆదర్శ ఉద్యోగులకు ప్రశంసా పత్రాలు అందించారు.

మెడికల్ కాలేజీల ప్రైవేటీకరణ విరమించుకోవాలి: బీఎస్పీ

జాన్ మోషే

మలికిపురం: మెడికల్ కాలేజీలు ప్రైవేట్ పరం చేస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని వెనక్కి తీసుకోవాలని కోనసీమ జిల్లా బీఎస్పీ అధ్యక్షుడు బూశి జాన్ మోషే డిమాండ్ చేశారు. బుధవారం ఆయన మలికిపురంలో విలేకరులతో మాట్లాడారు. ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ మైనార్టీలకు వైద్య విద్యను దూరం చేయడానికి మెడికల్ కళాశాలలను ప్రైవేట్ పరం చేస్తూ క్యాబినెట్ సమావేశంలో నిర్ణయం తీసుకోవడంతో బహుజన విద్యార్థులకు తీవ్ర అన్యాయం జరుగుతుందని, ఆయా విద్యార్థులకు వైద్య విద్య చదవాలనే ఆలోచన కూడా లేకుండా వారి కళలను చిదిమేస్తున్నారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. సీఎం చంద్రబాబు తీసుకున్న నిర్ణయం అన్యాయంగా ఉందని, ముఖ్యమంత్రి తీసుకువచ్చిన పీపీపీ విధానం ఆయన సామాజిక వర్గానికి ప్రయోజనంగా ఉందే తప్ప దీని వల్ల బహుజనులకు ప్రయోజనం లేదని, దానివల్ల ఎంబీబీఎస్ సీట్లు అన్నీ ప్రైవేట్ వ్యక్తులకు అమ్ముకుంటారని మెడికల్ కాలేజీలు ప్రైవేట్ పాలనలోకి వస్తే ఎస్సీ ఎస్టీ బీసీ మైనార్టీ విద్యార్థులకు ఉద్యోగ అవకాశాలు కోల్పోతారని అన్నారు.

ప్రాణాలు కాపాడిన ఎయిర్ బ్యాగ్

కారులో ఓపెన్ అయిన ఎయిర్ బ్యాగ్

రేణిగుంట: తిరుపతి జిల్లా రేణిగుంట మండలంలోని గాజుల మండ్యం కాలనీ సమీపంలోని తిరుపతి–చెన్నై జాతీయ రహదారిపై బుధవారం జరిగిన రోడ్డు ప్రమాదంలో కారులోని ఎయిర్ బ్యాగ్ ఓపెన్ అవడంతో పెను ప్రమాదం తప్పింది. గాజుల మండ్యం ఎస్ఐ సుధాకర్ కథనం మేరకు.. నగిరి సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయంలో జూనియర్ అసిస్టెంట్‌గా విధులు నిర్వహిస్తున్న దినేష్ బుధవారం ఉదయం తిరుపతి నుంచి నగిరికి భార్య పిల్లలతో కలిసి కారులో వెళుతుండగా, మార్గం మధ్యలో గాజుల మండ్యం కాలనీ సమీపంలో కారు అదుపుతప్పి పక్కనే ఉన్న కల్వర్టును ఢీకొంది. కారులోని ఎయిర్ బ్యాగ్ ఓపెన్ కావడంతో ప్రాణాపాయం తప్పింది. దినేష్‌కు, అతని భార్యకు గాయాలవగా స్థానికులు చికిత్స నిమిత్త ప్రవేట్ ఆస్పత్రికి తరలించారు. గాజుల మండ్యం పోలీసులు సంఘటన స్థలానికి చేరుకుని ప్రమాదానికి గురైన కారుని తొలగించి ట్రాఫిక్ క్రమబద్ధీకరించారు.

దిగొస్తున్న ద్విచక్ర వాహనాలు

- జీఎస్టీ 2.0తో భారీగా తగ్గనున్న బైక్ ధరలు
- 350 సీసీ లోపు బైక్‌లపై 28 నుంచి 18 శాతానికి తగ్గిన జీఎస్టీ
- ఈ నెల 22 నుంచి కొత్త రేట్లు
- రూ.10 వేలు నుంచి రూ.20 వేల వరకు తగ్గిస్తున్నట్లు కంపెనీల ప్రకటనలు

విశాఖ సిటీ : ద్విచక్ర వాహనాలు కొనాలనుకుంటున్నారా? రెండు వారాలు ఆగండి. జీఎస్టీ స్లాబుల సవరణతో బైక్‌ల ధరలు భారీగా తగ్గనున్నాయి. దసరా, దీపావళి పండగకు ముందే డిస్కౌంట్ల ఆఫర్లు అందుబాటులోకి రానున్నాయి. అన్ని ద్విచక్ర వాహనాలు రూ.10 వేలు నుంచి రూ.20 వేల వరకు తక్కువకు లభించనున్నాయి. జీఎస్టీ రేటు సవరణతో బైక్ మార్కెట్‌లో కొత్త జోష్ కనిపిస్తోంది. ఈ నెలాఖరు నుంచి భారీగా బైక్ విక్రయాలు జరుగుతాయని వ్యాపారులు ఆశాభావం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఇప్పటికే దాదాపుగా అన్ని కంపెనీలు తగ్గింపు ధరలను సైతం ప్రకటించేశాయి.

350 సీసీ లోపు బైక్‌లపై భారీగా తగ్గింపు

కేంద్ర ప్రభుత్వం జీఎస్టీ స్లాబులను సవరించింది. ఇందులో 350 సీసీ వరకు ఉన్న బైక్‌లపై జీఎస్టీ రేటును 28 శాతం నుంచి 18 శాతానికి తగ్గించింది. ఈ కొత్త రేట్లు ఈ నెల 22 నుంచి అమలులోకి రానున్నాయి. నవరాత్రి తొలి రాజు నుంచే ఈ కొత్త ధరలు అందుబాటులోకి రానున్నాయి. దీంతో బైక్‌ల ధరలు గణనీయంగా తగ్గనున్నాయి. వినియోగదారులు వేల రూపాయలు ఆదా చేసుకునే అవకాశం కలుగుతుంది. హీరో, హోండా, టీవీఎస్, బజాజ్ వంటి కంపెనీలతో పాటు జావా, రాయల్ ఎన్‌ఫీల్డ్, యెజ్డీ బైకులు కూడా ప్రస్తుతం కంటే తక్కువ ధరకే లభించనున్నాయి. 350 సీసీ ఇంజన్ కంటే ఎక్కువ సామర్థ్యం ఉన్న బైక్‌ల ధరలు మాత్రం పెరగనున్నాయి. ఇప్పటి వరకు వీటిపై 28 శాతం జీఎస్టీ ఉండగా.. ఈ నెల 22వ తేదీ నుంచి 40 శాతానికి పెరగనుంది. దీంతో లగ్జరీ బైక్‌ల ధరలు మాత్రం షాక్ కొట్టనున్నాయి. ఇప్పటి కంటే రూ.20 వేల నుంచి రూ.45 వేల వరకు పెరగనున్నాయి.

ధరలు తగ్గిస్తూ ప్రకటనలు

ప్రస్తుతం విశాఖ మార్కెట్‌లో 110, 125, 150 సీసీ ఇంజన్ బైక్‌ల వినియోగమే ఎక్కువగా ఉంది. వీటి కొనుగోలుకే ఎక్కువ మంది ఆసక్తి చూపిస్తున్నారు. ఆ తర్వాత 200, 250 సీసీ వరకు విక్రయాలు మధ్యస్థంగా ఉన్నాయి. దీంతో ఇప్పటికే వీటి ధరలు తగ్గిస్తూ కంపెనీలు కొత్త ధరలను ప్రకటించాయి. హీరో కంపెనీ బైక్‌లపై మోడల్, వేరియంట్‌ను బట్టి రూ.6 వేల నుంచి, హోండా కంపెనీ బైక్‌లపై రూ.8,500 నుంచి, టీవీఎస్ బైక్‌లపై రూ.8,700 నుంచి, బజాజ్ బైక్‌లపై రూ.8,500 నుంచి అత్యధికంగా రూ.15 వేలు వరకు తక్కువకు రానున్నాయి. అలాగే రాయల్ ఎన్‌ఫీల్డ్ 350 సీసీ వరకు బైక్‌లపై రూ.19 వేలకు పైగా తక్కువకు లభించనున్నాయి.

మార్కెట్ జోష్

జీఎస్టీ రేట్లలో సవరణతో బైక్ మార్కెట్ జోష్ పెరుగుతుందని మార్కెట్ వర్గాలు అంచనా వేస్తున్నాయి. సాధారణంగా దసరా, దీపావళికి ముందు కంపెనీలు ప్రత్యేక ఆఫర్లను అందిస్తుంటాయి. కానీ ఈసారి జీఎస్టీ రేటును తగ్గించి కేంద్రం కొనుగోలు దారులకు శుభవార్త చెప్పింది. దీనికి తగ్గట్టుగానే కంపెనీలు పోటాపోటీగా తగ్గింపు ధరలను ప్రకటించాయి. ఇప్పటికే కొనుగోలుదారులు ప్రస్తుతం బైక్‌లు కొనుగోలు చేయకుండా ప్రీ బుకింగ్‌లకు సిద్ధమవుతున్నారు. సెప్టెంబర్ 22 తర్వాత కొనుగోలుకు ఆసక్తి చూపిస్తున్నారు. తద్వారా రూ.10 వేలు నుంచి రూ.20 వేల వరకు తగ్గింపు పొందాలని చూస్తున్నారు. ఈ కొత్త ధరలు అందుబాటులోకి వచ్చిన తర్వాత బైక్ విక్రయాలు గణనీయంగా పెరిగే అవకాశాలు ఉన్నట్లు మార్కెట్ విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు.

చెరువు కాదు.. జాతీయ రహదారి

విశాఖలోని గురుద్వారా జంక్షన్‌లో జాతీయ రహదారి గోతులమయంగా మారిపోయింది. చిన్నపాటి వర్షానికే నీరు చేరి అక్కడ చెరువును తలపిస్తోంది. అక్కడే బస్టాప్ ఉండడంతో ప్రయాణికులు బస్సు ఎక్కి దిగడానికి ఇబ్బందులు పడాల్సి వస్తోంది. బస్సు ఎక్కే క్రమంలో పలువురు గోతుల్లో అడుగేసి పడిపోయిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. - ఫొటో : సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్

కాలేజీ పిల్లలు వున్నారు.. ఇక్కడ బ్రాందీ షాపు పెట్టొద్దు..!

మద్యం దుకాణం పెట్టవద్దని ఆందోళన చేస్తున్న మహిళలు

తిరుపతిలో రోడ్డెక్కిన మహిళలు

తిరుపతి రూరల్: ''ఇక్కడ కాలేజీ పిల్లలు వున్నారు.. హాస్టళ్లు వున్నాయ్.. నిత్యం దినసరి కూలీలకు వెళ్లి చీకటి పడిన తరువాత ఇంటికి వచ్చే మహిళలు ఈ రోడ్డులోనే నడచి వస్తుంటారు.. తాగిన మైకంలో మందుబాబులు మహిళలను తీవ్ర ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్నారు.. నివాస గృహాల మధ్యన బ్రాందీ షాపు పెట్టడం ఎంత వరకు శ్రేయస్కరం.. ఇక్కడ బార్ పెట్టినపుడు కూడా ఆందోళనలు చేశాం.. అయినా అధికారులు పట్టించుకోలేదు.. ఇప్పుడు బార్ తీసేసి వైన్ షాప్ పెడుతామని చెబుతున్నారు.. ఆ దుకాణాన్ని అడ్డుకుంటాం.. చేతులెత్తి మొక్కుతున్నాం.. దయచేసి ఇక్కడ మద్యం దుకాణం పెట్టకండి''అంటూ తిరుపతిలోని శ్రీనగర్ కాలనీ, గాంధీపురం గ్రామాలకు చెందిన మహిళలు బుధవారం రోడ్డెక్కారు. తిరుపతి రూరల్ మండలం గాంధీపురం గ్రామానికి చెందిన మహిళలతో పాటు తిరుపతి నగరపాలక సంస్థ పరిధిలోని శ్రీనగర్ కాలనీ వాసులు గతంలో విక్టరీ బార్ వున్న ప్రాంతానికి చేరుకుని 'ఇక్కడ బ్రాందీ షాపు పెట్టకండి'అంటూ నినాదాలు చేశారు. వద్దో.. వద్దు.. ఇక్కడ మద్యం దుకాణం వద్దు.. అంటూ నినదించారు. ఇదే విషయంపై గతంలో కూడా ఆందోళనలు చేసినప్పటికీ అధికారులు బార్ నిర్వహణకు అనుమతులు ఇచ్చారని, ఈ దఫా మద్యం దుకాణం ఏర్పాటుకు అనుమతులు ఇస్తే ఎక్సైజ్ కార్యాలయం ముందు ఆందోళనలు చేస్తామని హెచ్చరించారు.

అకస్మాత్తుగా పశువుల మృత్యువాత

- తూర్పు గోదావరి జిల్లా తాళ్లపూడి మండలంలో ఘటన
- 15 రోజుల్లో 25 గేదెల మృతి

పెద్దేవంలోని గుర్రపు డెక్కతో సుగంది చెరువు

తాళ్లపూడి: తూర్పు గోదావరి జిల్లా తాళ్లపూడి మండలంలోని పెద్దేవం గ్రామంలో పాడి పశువులు (గేదెలు) వరుసగా మృత్యువాత పడడంతో రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. 15 రోజుల వ్యవధిలో సుమారు 25 గేదెల వరకు ప్రాణాలు కోల్పోయాయి. అకస్మాత్తుగా నీరసపడి రెండు రోజులకే అవి మేత మేయక చనిపోతున్నాయని రైతులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ముందుగా గుర్తిస్తే ప్రాథమిక చికిత్స చేసి కొన్ని రోజుల ఆయుష్షు పెంచగలుగుతున్నా ప్రాణాలు మాత్రం నిలబెట్టలేకపోతున్నారని రైతులు అంటున్నారు. గ్రామంలోని సాయిబాబా, ఇతర ఆలయాల సమీపంలో ఉన్న సుగంది చెరువు కలుషితం కావడం వల్లే పశువులు మృత్యువాత పడుతున్నాయని గ్రామస్తులు చెబుతున్నారు. గతంలో తాగునీటి చెరువుగా ఉండే చెరువు నేడు గుర్రపు డెక్క పేరుకుపోయి, మలమూత్ర విసర్జనలకు, మృత కళేబరాలకు కేంద్రమైందని రైతులు అంటున్నారు. మండల పశు సంవర్ధక శాఖాధికారి బాలాజీ బుధవారం గ్రామంలో పర్యటించి వివరాలు సేకరించారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ పశువులకు వచ్చిన రోగ లక్షణాలు కొత్తగా ఉన్నాయని, కిడ్నీ, లివర్ దెబ్బ తింటున్నాయని, తీసుకునే ఆహారం కానీ, తాగే నీరు కానీ కలుషితమై ఉండచ్చని పేర్కొన్నారు.

ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలను కాపాడుకుందాం

సీపీఎం నేత, ఎంపీ డాక్టర్ శివదాసన్

కడప కోటిరెడ్డిసర్కిల్ : దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకు వెన్నెముకగా నిలిచిన ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు ఎల్ఐసీని, జాతీయ బ్యాంకులను కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానాలు బలహీన పరుస్తున్నాయని సీపీఎం రాజ్యసభ సభ్యుడు శివ దాసన్ విమర్శించారు. కడపలో బుధవారం ఆయన మాట్లాడారు. దేశంలో యూనివర్సిటీలలో రెగ్యులర్ ఫ్యాకల్టీ లేరని, విద్యారంగానికి బడ్జెట్ కేటాయింపులు తగ్గిపోయాయన్నారు. ఆరోగ్య రంగంలో కేటాయింపులు తగ్గిపోవడం వల్ల చిన్న చిన్న ఆరోగ్య సమస్యలు కూడా నియంత్రించలేని స్థితి నెలకొన్నదన్నారు.

ఈ రోడ్డుపై ప్రయాణం ఎలామహాప్రభో?

బురదలో కూర్చొని నిరసన తెలుపుతున్న ఆదివాసీ గిరిజనులు

రావికమతం: అనకాపల్లి జిల్లా రావికమతం మండలంలో చినపాచిలి నుంచి టి.అర్జాపురం వరకు బిఎన్ రోడ్డు పనులు పూర్తి చేయాలని బురదలో కూర్చొని ఆదివాసీ గిరిజనులు బుధవారం నిరసన తెలిపారు. కె.కొట్నాబిల్లి, గదపపాలెం తదితర గ్రామాల ఆదివాసీ గిరిజనులు ఈ రోడ్డు మీదుగానే ప్రయాణించాలి. ఈ రోడ్డుపై క్వారీ లారీలు తిరగం వల్ల రోడ్డుపై గుంతలు పడింది. దీంతో వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వం 2023 సంవత్సరం చివరలో హై ఇంపాక్ట్ రోడ్డు నిధులు నిమిత్తం పిఆర్ ప్రాజెక్ట్ వారికి 14 కిలోమీటర్ల రోడ్డుకు రూ.6 కోట్ల 98 లక్షలతో పనులు మొదలుపెట్టింది. ఎన్నికల కోడ్ రావడంతో రోడ్డు పనులు ఎక్కడికక్కడ నిలిచిపోయాయి. కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చాక రోడ్డు పనులు ప్రారంభం కాలేదు. దీంతో రోడ్డు పనులు తక్షణమే ప్రారంభించాలని కోరుతూ గిరిజనులు నిరసన వ్యక్తం చేశారు.

ఆకాశాన 'నారింజ' వాన

జడి వానకు తెరలేచిందా.. కరిమబ్బులు కమ్ముకొస్తాయా.. అనుకునేలోపు నల్లని మేఘాల మాటున సూరీడు దాగుడు మూతలు ఆడాడు. తెల్లని.. లేత నీలి రంగుల మధ్య నారింజ పండ్ల రసం ఆకాశ వీధుల్లో కుమ్మరించినట్లు అనిపించింది. ఈ సుందర దృశ్యం బుధవారం సాయంత్రం ఒంగోలు నగరవాసులకు కనువిందు చేసింది. - ఒంగోలు సిటీ

13న ఉద్యోగ, అధ్యాపక సంఘాలతో రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం

గుంటూరు ఎడ్యుకేషన్ : ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో పని చేస్తున్న కాంట్రాక్ట్ అధ్యాపకులను రెగ్యులరైజ్ చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఈ నెల 13న విజయవాడలోని రాఘవయ్యపార్కు వద్ద ఉన్న ఎంబీ భవన్‌లో ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయ, అధ్యాపక సంఘాలతో రౌండ్ టేబుల్ సమావేశాన్ని నిర్వహిస్తున్నట్లు ఏపీ ప్రభుత్వ కళాశాలల కాంట్రాక్ట్ అధ్యాపక సంఘ అధ్యక్షుడు డాక్టర్ వై.జాన్‌బాబు, కార్యనిర్వాహక కార్యదర్శి బీజే గాంధీ బుధవారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. ప్రభుత్వ కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగులను క్రమబద్ధీకరిస్తూ 2023 అక్టోబర్ 21న గత ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన ఉత్తర్వులు ఎన్నికల కోడ్ కారణంగా విద్యాశాఖలో అమలుకు నోచుకోలేదని పేర్కొన్నారు. అధికారంలోకి వచ్చిన కూటమి ప్రభుత్వం కాంట్రాక్టు అధ్యాపకుల క్రమబద్ధీకరణ నిలిపివేసిందని, దీనిపై అనేక విధాలుగా విజ్ఞప్తులు చేసినా స్పందన లేకపోవడంతో విధి లేని పరిస్థితుల్లో దశల వారీ పోరాట కార్యక్రమానికి నిర్ణయించినట్లు తెలిపారు. రౌండ్ టేబుల్ సమావేశానికి సైతం ప్రభుత్వం స్పందించని పక్షంలో రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా మహిళా కాంట్రాక్టు అధ్యాపకులతో 36 గంటల దీక్ష చేపట్టాలని నిర్ణయించామని తెలిపారు.

శ్రీవారి దర్శనానికి 12 గంటలు

తిరుమల : తిరుమలలో బుధవారం భక్తుల రద్దీ సాధారణంగా ఉంది. క్యూకాంప్లెక్స్‌లో 19 కంపార్ట్‌మెంట్లు నిండాయి. మంగళవారం అర్ధరాత్రి వరకు 70,828 మంది స్వామివారిని దర్శించుకున్నారు. శ్రీవారికి కానుకల రూపంలో హుండీ ద్వారా రూ.3.07 కోట్ల ఆదాయం వచ్చింది. టైంస్లాట్ టికెట్లు కలిగిన భక్తులకు సకాలంలోనే దర్శనమవుతోంది. టికెట్లు లేనివారికి 12 గంటల్లో దర్శనం లభిస్తోంది. ప్రత్యేక ప్రవేశ టికెట్లు ఉంటే 3 గంటల్లో దర్శనమవుతోంది. ఈ క్రమంలోనే సర్వదర్శనం టోకెన్లు కలిగిన భక్తులు నిర్దేశించిన సమయానికే క్యూలోకి వెళ్లాలని టీటీడీ విజ్ఞప్తి చేసింది.

భక్తిశ్రద్ధలతో సంకటహర చతుర్థి

కాణిపాకం: చిత్తూరు జిల్లా కాణిపాకంలోని శ్రీవరసిద్ధి వినాయకస్వామి ఆలయంలో బుధవారం సంకటహర చతుర్థి గణపతి వ్రతాన్ని శాస్త్రోక్తంగా నిర్వహించారు. ప్రధాన ఆలయ అలంకార మండపంలో సిద్ధి బుద్ధి సమేత వినాయకస్వామి ఉత్సవమూర్తులకు ప్రత్యేక పూజలు చేసి భక్తులకు దర్శన భాగ్యం కల్పించారు. ఉదయం, సాయంత్రం సంకటహర చతుర్థి గణపతి వ్రతాన్ని భక్తులతో జరిపించారు.

జంగారెడ్డిగూడెం: పశ్చిమ గోదావరి జిలా గుర్వాయిగూడెంలో హరిహరసుత అయ్యప్ప స్వామి ఆలయంలో ఉపాలయమైన కన్నెమూల గణపతి సన్నిధిలో బుధవారం సంకటహర చతుర్థి పూజలు నిర్వహించారు. స్వామి వారికి పంచామృతాభిషేకాలు, గణపతి హోమం జరిపించారు. ట్రస్ట్ సభ్యులు ప్రెసిడెంట్ వాసుస్వామి దంపతులు పూజలో పాల్గొన్నారు. అయ్యప్ప చారిటబుల్ ట్రస్ట్ సభ్యులు తీర్థప్రసాదాలు అందజేశారు.

మహిమాన్వితం.. మహారూపం

వైభవంగా ప్రారంభమైన వెంకటగిరి పోలేరమ్మ జాతర

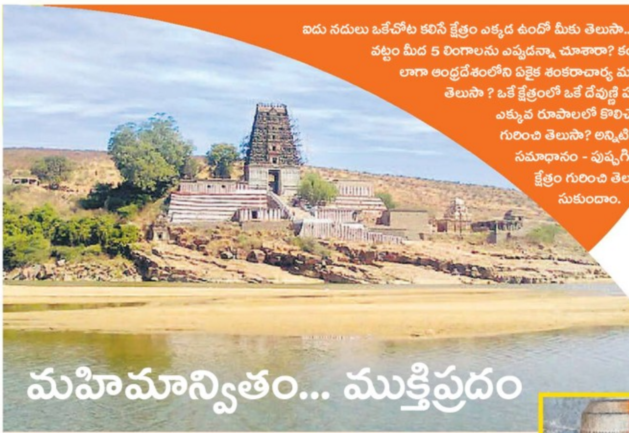
వెంకటగిరి(సైదాపురం): వెంకటగిరి గ్రామశక్తి పోలేరమ్మ జాతర అత్యంత వైభవంగా ప్రారంభమైంది. తల్లి దీవెనల కోసం పట్టణం భక్తజనసంద్రంగా మారింది. ఇసుకేస్తే రాలనంతగా ప్రజలు తరలివచ్చారు. జిల్లా నుంచే కాకుండా దేశవిదేశాల నుంచి వెంకటగిరీయులు స్వగృహాలకు చేరుకున్నారు.

వేడుకగా మడి భిక్షాలు

జాతర సందర్భంగా వెంకటగిరిలోని ప్రతి వీధి కళకళలాడుతోంది. పోలేరమ్మకు మడి భిక్షం పెట్టండి.. పోతురాజుకు టెంకాయ కొట్టండి అంటూ భక్తుల నినాదాలు హోరెత్తుతున్నాయి. ఈ క్రమంలోనే పట్టణంలోని ప్రతి ఇంట్లో పసుపుతో అమ్మవారి ప్రతిమను తయారు చేసి ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు. అంబలిని నైవేద్యంగా సమర్పించారు.

వైభవంగా రథోత్సవం

కుమ్మరివీధిలోని అమ్మవారి పుట్టింటిలో పోలేరమ్మ ప్రతిమను తయారు చేశారు. విగ్రహానికి నేత్రాలను అమర్చకుండా బుధవారం రాత్రి 7.30 గంటల సమయంలో కొలువుదీర్చారు. అమ్మవారి ప్రతిమను తయారు చేసిన వెంటనే దర్శించుకుంటే మంచి జరుగుతుందనే నమ్మకంతో భక్తులు పెద్దసంఖ్యలో తరలివచ్చారు. అత్యంత భక్తిశ్రద్ధలతో పోలేరమ్మను సేవించుకుని మొక్కులు చెల్లించుకున్నారు. అనంతరం అమ్మవారిని రథంపై కొలువుదీర్చి జీనిగలవారి వీధికి ఊరేగింపుగా తీసుకెళ్లారు. అశేష భక్తజనం నడుమ రథోత్సవం వైభవంగా సాగింది. అక్కడ పోలేరమ్మ ప్రతిమను ప్రతిష్టించి సంప్రదాయబద్ధంగా గాలి గంగులకు పూజలు నిర్వహించారు. బలి కార్యక్రమం ముగిసిన తర్వాత అమ్మవారికి కళ్లు అమర్చారు. దివ్యతేజస్సుతో అలరారుతున్న పోలేరమ్మ దివ్యరూపాన్ని రథంపై ఊరేగిస్తూ.. పాతకోట మీదుగా అమ్మవారి ఆలయానికి చేర్చారు. అక్కడ వేప మండలతో ప్రత్యేకంగా అలంకరించిన మండపంలో మహిమాన్విత ప్రతిమను ప్రతిష్ఠించారు.

ఐదు నదులు ఒకేచోట కలిసే క్షేత్రం ఎక్కడ ఉందో మీకు తెలుసా.. ఒకే పాన వట్టం మీద 5 లింగాలను ఎప్పడన్నా చూశారా? కంచి, పూరి లాగా ఆంధ్రదేశంలోని ఏకైక శంకరాచార్య మఠం ఏదో తెలుసా ? ఒకే క్షేత్రంలో ఒకే దేవుణ్ణి పది కంటే ఎక్కువ రూపాలలో కొలిచే క్షేత్రం గురించి తెలుసా? అన్నిటికీ ఒకే సమాధానం - పుష్పగిరిఅ క్షేత్రం గురించి తెలుసుకుందాం.

మహిమాన్వితం... ముక్తిప్రదం

పుష్పగిరి క్షేత్రం

పూర్వం తన తల్లి దాస్య విముక్తికోసం దేవలోకం నుంచి గరుత్మంతుడు అమృతభాండాన్ని తీసుకుపో తూండగా దేవేంద్రుడు ఎదిరించాడు. అప్పుడు ఇద్దరి మధ్యనా ఘోరయుద్ధం జరిగింది. ఆ పోరాటంలో అమృతబిందువు ఒకటి చింది, భూలోకంలో ఇప్పుడు ఆ మడుగు ఉండేచోటున పడిందట. దాని ఫలితంగా అప్పట్లో ఆ మడుగులో స్నానం చేసిన వారు సంపూర్ణ ఆరోగ్యవంతులుగానూ, యవ్వనవంతులుగానూ మారిపోవడంతోపాటు అమరత్వం కూడా పొందేవా రట. దాని మహిమను ప్రత్యక్షంగా చూసిన నార దుడు బ్రహ్మదేవుడికి నూరిపోసిన మీదట, అమ రత్వం యిచ్చే ఇటువంటి మడుగు భూలోకంలో ఉండకూడదు అని బ్రహ్మకు అనిపించింది. వెంటనే బ్రహ్మ, హనుమంతుని రప్పించి, ''హనూ! ఒక పర్వతం తెచ్చి పడవేసి, పినాకినిలో ఉండే ఆ మడుగును కప్పెట్టివేసెయ్యి' అన్నాడు.

చెప్పటమే తడవుగా ఆంజనేయుడు బ్రహ్మాండమైన పర్వతం ఒకటి తెచ్చి దభీ మని ఆ మడుగులో పడవేశాడు.

కాని, ఆ పినాకినీ జల మహిమ యేమిటో కాని, హనుమంతుడు పడవేసిన పర్వతం మడుగును కప్పి వేయటానికి బదులు బెండు లాగా నీటిపైన తేలి ఆడుతూ వుంది.

ఈ చిత్రం చూచి బ్రహ్మకు కంగారుపుట్టింది. నార దుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని, సరాసరి శివుని వద్దకు వెళ్లాడు. శివునికి కూడా ఈ విషయంలో ఏమీ పాలుపోక, ఆ ముగ్గురూ కలిసి వైకుంఠంలో వుండే విష్ణుమూర్తి వద్దకు పోయి జరిగిన వైనాలన్నీ పూసగుచ్చినట్టు ఆ జగన్నాటక సూత్రధారుడికి విన్నవించారు.

విష్ణుమూర్తి అంతా విని, ''నాకూ, శివునికి ఎప్పుడూ ఇటువంటివే చిక్కులు తగులుతూ ఉంటాయి. తిన్నగా ఉండడు కదా ఈ నారదుడు!' అని చెప్పి, బ్రహ్మనూ నార దుణ్ణి పంపివేశాడు.

తరువాత శివకేశవులు మానవరూపంతో భూలోకా నికి దిగివచ్చి, ఆ మడుగు పైన తేలి ఆడుతూ వున్న పర్వ తాన్ని ఒక వైపున శివుడూ, రెండోవైపున కేశవుడూ అదిమి పట్టి అణిచివేశారు.

అప్పుడు వారి ప్రభావంవల్ల ఆ పర్వతం భూమి పైన అణిగి వుండి, మడుగు మూసుకుపోయింది.

అస్తికలను పువ్వులుగా మార్చగల మహిమ గలిగింది- పినాకినీ నది జలం. అటువంటి నీటిలో ఆంజనేయుడు పర్వతాన్ని తెచ్చి పడవేశాడు. ఈ రెండు కారణాల వల్ల ఆ పర్వతానికి 'పుష్పగిరి' అనే పేరు వచ్చిం దంటారు. శివకేశవులు ఇద్దరూ దిగివచ్చి ఆ పర్వ తాన్ని అణచటంచేత, కొండకు రెండు పక్కలా ఆ ఇద్దరి ఆలయాలూ వెలిసి, అది ఈనాడు ఒక దివ్య క్షేత్రమై వెలుగొందుతోంది.

ఇక్కడ యేటా గొప్ప ఉత్సవాలు జరుగు తాయి. లక్షలాది జనం స్వాముల దర్శనానికి వస్తుంటారు. ఇది చెప్పదగిన పుణ్య క్షేత్రం గనకనే పుష్పగిరి స్వాములవారు ఇక్కడ మఠం ఏర్పరచు కొన్నారు. దక్షిణ కాశిగా ప్రసిద్ధి చెందిన పుష్పగిరి కడప నుంచి 16 కి.మీ. దూరంలో ఉంది. ఆదిశంకరులు పూజించిన చంద్రమౌళీశ్వర లింగం ఇక్కడ ఉంది.

కడప నుంచి కర్నూలుకు వెళ్ళే మార్గంలో చెన్నూరు సమీపంలో ఎడమ వైపు పక్క మార్గంలో వెళితే పుష్పగిరి వస్తుంది. ఈ క్షేత్రం కొండ మీద ఉంది. కింద పుష్పగిరి గ్రామం ఉంది. గ్రామానికి, క్షేత్రానికి మధ్య పెన్నా నది ప్రవహిస్తుంది. శైవులకూ, వైష్ణవులకూ కూడా పుష్పగిరి ప్రముఖ పుణ్య క్షేత్రం. వైష్ణవులు దీనిని 'మధ్య అహోబి లం' అనీ, శైవులు దీనిని 'మధ్య కైలాసం' అనీ అంటారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఇదొక్కటే శంకరాచార్య మఠం. పుష్పగిరి సమీపంలో పాపఘ్ని, కుముద్వతి, వల్కల, మాండవి నదులు పెన్నలో కలుస్తాయి. అందుకే పుష్పగిరిని పంచనదీక్షేత్రమంటారు.

హరిహరాదుల క్షేత్రం

శివ స్వరూపుడైన వైద్యనాథేశ్వరుడు, విష్ణు స్వరూపుడైన చెన్నకేశవస్వామి నిలయమైన పుష్ప గిరి హరిహర క్షేత్రంగా ప్రసిద్ధి చెందింది.

జనమేజయుడు చేసిన సర్పయాగ పాప పరిహా రార్థం శుక మహర్షి ఆదేశంపై పుష్పగిరి కొండపై ఈ ఆల యాన్ని నిర్మించినట్లు చరిత్ర ద్వారా తెలుస్తుంది.

చోళులు, పల్లవులు, కృష్ణదేవరాయలు ఆ తర్వాతి కాలంలో ఆలయాన్ని అభివృద్ధి చేశారని చరిత్ర ద్వారా తెలుస్తుంది.

కొండ మీద ఒకే ఆవరణంలో చెన్నకేశవా లయం, సంతాన మల్లేశ్వరాలయం ఉన్నాయి. ఈ ఆవరణంలోనే ఉమా మహేశ్వర, రాజ్యలక్ష్మి, రుద్ర పాద, యోగాంజనేయ, సాక్షిమల్లేశ్వర స్వామి ఆల యాలను దర్శించుకోవచ్చు.

పుష్పగిరిలోనే పాపవినాశేశ్వరుడు, డుంటి వినాయకుడు, పుష్పనాథేశ్వరుడు, కమలసంభవే శ్వరుడు, దుర్గాంబ ఆలయాలున్నాయి. రుద్ర పాదం, విష్ణుపాదం ఈ కొండ మీదే ఉన్నాయి.

వరదలు వచ్చినప్పుడు పెన్న దాటి ఆవలి వైపుకు వెళ్ళలేరు. అప్పుడు ఈవలి వైపు అభి నవ చెన్నకేశవస్వామికి పూజలు జరుగు తాయి. పాతాళగణపతిని దర్శించుకొని పూజలు చేసేందుకు అధిక సంఖ్యలో భక్తులు తరలి వస్తారు.

జగద్గురువు ఆదిశంకరాచార్యులు స్వహస్తాలతో ప్రతిష్ఠించిన శ్రీ చక్రాన్ని దర్శించుకోవడం భక్తులు భాగ్యంగా భావిస్తారు.

– డి.వి.ఆర్

● ధర్మ సందేహం

తద్దినాలు పెడుతున్నాం కదా... మహాలయ పక్షాలు పెట్టాలా?

ఈ సందేహం దాదాపు అందరికీ కలుగుతుంది. ఎందుకంటే, మరణించిన తండ్రి తిథినాడు పుత్రుడు తద్దినం పెట్టడం హిందూ సాంప్రదా యంలో అనాది నుంచి వస్తున్న ఆచారం...

ప్రతి సంవత్సరం చేసే శ్రాద్ధం కన్నా అతి ముఖ్యమైన శ్రాద్ధాలు ఈ మహాలయపక్షం పది హేను రోజులు చేయలేనివారు ఒక్క మహాలయ మైనా చేసి తీరాలని చెబుతోంది శాస్త్రం...

పితృతిథినాడు పుత్రుడు తన తండ్రి, తాత, ముత్తాతలను తలచుకుని పితృ యజ్ఞాన్ని నిర్వహిస్తాడు...

పుత్రులు లేనివారి సంగతి ఏమిటి మరి? వారి గతి అథోగ తేనా? అంటే.. కాదు' అంటుంది శాస్త్రం.

మన కుటుంబాలలో ఏ కారణం చేతనో పెళ్లికాని సోదర, సోదరీలు మర ణించి ఉండవచ్చు, లేదా..పెళ్లయినా సంతానం కలుగని దంపతులు మరణించి ఉండవచ్చు... లేదా ప్రమా దాల్లో మరణించిన చిన్నపిల్లలు ఉండవచ్చు, లేదా యుద్ధాలలో కానీ, శిక్షల ద్వారా కానీ, ఆత్మహత్యల ద్వారా కానీ, ప్రకృతి వైపరీత్యాల (వరదలు, భూకంపాలు) ద్వారా కానీ గుర్తు తెలియక మరణించి ఉండ వచ్చు...

అటువంటి వారందరికి కూడా తిలోదకా లిచ్చి వారిని ఊర్ధ్వలోకాలకు పంపడం కోసం ఈ 'మహాలయ పక్షాలు' నిర్దేశించబడ్డాయి.

పితృతిథి నాడు మూడు తరాలవారికి (తండ్రి, తాత, ముత్తాత) మాత్రమే తిలోదకా లతో, పిండప్రదానం యివ్వబడుతుంది. ఏ కారణం చేతనైనా తద్దినం పెట్టలేని పరిస్థితి ఏర్పడి, తద్దినం పెట్టకపోతే.., ఆ తద్దినం పెట్టని దోషం 'మహాలయం' పెట్టడం వలన పోతుంది.

ఎలా పెట్టాలంటే..?

సాధారణంగా తండ్రి చనిపోయిన తిథినాడు 'మహాలయం' పెట్టడం ఉత్తమం.

ఏ కారణం చేతనైనా అలా పెట్టడం వీలుకాని పరిస్థితిలో 'మహాలయ అమావాస్య'నాడు పెట్టడం ప్రశస్తం. దీనినే 'సర్వ పితృ అమావాస్య' అంటారు. ఈ రోజునే మరణించిన బంధువులంద రికీ..వారి వారి తిథులతో సంబంధం లేకుండా 'మహాలయం' పెట్టాలి.

మహాలయం పెట్టే కర్త శుచిగా స్నానంచేసి, పవిత్రమును(దర్భలతో చేసిన ఉంగరం) ధరించి, శ్రద్ధగా, భక్తిగా, మంత్రపూర్వకంగా ఐదుగురు బ్రాహ్మణభోక్తలతో ఈ పితృకార్యాన్ని నిర్వహిం చాలి. మహాలయం పెట్టలేని పక్షంలో కనీసం గతించిన పెద్దలను తలచుకుని వారి పేరు మీదుగా శక్తిమేరకు శుచిగా వంట చేసి భోజనాలు పెట్టాలి. ఇలాంటి క్రతువులపై విశ్వాసం లేనివారు కూడా పేదలకు అన్నదానం చేయడం ఆవులకు పచ్చగడ్డి తినిపించడం, శునకాలకు, కాకులకు ఆహారం పెట్టడం మంచిది.

మహాలయ పక్షాలలో శ్రాద్ధ కర్మ చేత పితృదే వతలకు సంతృప్తి కలిగించిన వ్యక్తికి భౌతికంగా సుఖ సంతోషాలు, పరలోకంలో ఉత్తమ గతులు లభిస్తాయని శాస్త్రవచనం.

(సెప్టెంబర్ 8 నుంచి 21 వరకు మహాలయ పక్షాలు)

● నిర్మల వాణి

విశుద్ధి చక్ర నిలయా..!

475వ నామం వద్ద అమ్మవారిని 'విశుద్ధి చక్ర నిలయా' అనగా విశుద్ధి చక్రంలో నివసించునది అని వర్ణిస్తారు. ఈ చక్రం మన సూక్ష్మ శరీరంలో కంఠం వద్ద ఉంటుంది. కుండలినీ శక్తి ఈ చక్రాన్ని దాటునప్పుడు మనిషికి సంఘ జీవనం అలవడి, సాక్షీభూత స్థితిలో దైవిక మైన చాతుర్యంతో మాట్లాడ గల వాక్ శక్తి లభిస్తుంది.

103వ నామం వద్ద అమ్మ వారిని 'ఆజ్ఞా చక్రాంత రాళస్థా'అనగా ఆజ్ఞాచక్రం మధ్యలో ఉండునది అంటూ వర్ణి స్తారు. ఈ ఆజ్ఞాచక్రం మనం నుదురు మీద బొట్టు పెట్టుకునే ప్రాంతంలో ఉంటుంది. కుండలినీ శక్తి ఈ చక్రాన్ని దాటినప్పుడు మనిషి లోపల క్షమాగుణం నెలకొని పరిపూర్ణ నిర్విచార స్థితి అనగా ఆలోచనలు లేని స్థితిని పొందుతాడు. సాధారణం గా మనిషికి ఆలోచనలు లేకుండా ఉండ డం నిద్రలో మాత్రమే సాధ్యమవుతుంది. కానీ ఈ స్థితిని చేరుకున్న మనిషి మెలకువగా ఉన్నప్పుడు కూడా ఆలోచనలు లేని స్థితిని పొందగలుగుతాడు.

105వ నామం వద్ద 'సహస్రారాంబుజారూఢా' అనగా సహస్ర దళ పద్మంలో నివసించునది అని వర్ణిస్తారు. ఈ చక్రం మన తల మీద మాడు ప్రాంతం లేదా బ్రహ్మ రంధ్రం వద్ద ఉంటుందని, కుండలినీ శక్తి ఈ చక్రాన్ని ఛేదించుకొని పైకి వచ్చిన ప్పుడు మనిషికి యోగం లభిస్తుందని వివరిస్తారు. మానవ చేతన తన చుట్టూ ఉండే భగవంతుని పరమ చైతన్య శక్తితో అనుసంధానాన్ని పొందుతుందని, మానవ మెదడును లోపల నుండి గమనిస్తే, 1000 నరాలు కలిసి, 1000 దళాలు గల పద్మంలా కన్పి స్తుందని, అందుకే 'సహస్రారం' అని పిలుస్తా రని చెప్తారు. 106వ నామం వద్ద 'సుధాసారాభి వర్షి ణి' అనగా అమృతధారలు కురిపించునది అని వర్ణిస్తారు. కుండలినీ శక్తి సహస్రార చక్రాన్ని దాటిన తరువాత చైతన్య తరంగాల అనుభూతి మొదలవుతుంది. అమృత ధారల వంటి ఈ చైతన్య తరంగాలను అనుభూతి చెందడం కుండ లినీ జాగృతి వల్లే సాధ్యమవుతుంది. ఆ సమయంలో సాధ కులు బ్రహ్మానందానుభూతిలో లీనమవుతారు.

– డా. పి. రాకేష్

పరమ పూజ్య శ్రీ మాతాజీ నిర్మలా దేవి గారి ప్రవచనాల ఆధారంగా

● మంచి మాటలు

● సహనం మంచివారి వద్ద ఉంటుంది.
కోపం చెడ్డవారి వద్ద ఉంటుంది.
ప్రేమ మనసున్న వారి వద్ద ఉంటుంది.
గర్వం అసూయపరుల వద్ద ఉంటుంది.
జ్ఞానం గురువును, దైవాన్ని మనస్ఫూర్తిగా నమ్మే గుణవంతుల వద్ద ఉంటుంది

● ఒక మంచి మాట వైరాన్ని అంతం చేస్తుంది.
ఒక మంచి వ్యక్తిత్వం జీవితాన్నే మార్చేస్తుంది.

● ఒక వేలు పొట్టిగా ఉన్నంత మాత్రాన విలువలు మారవు.
అక్షరం రాయాలన్నా అన్నం తినాలన్నా ఐదువేళ్ళూ కలవాల్సిందే. మనుషులైనా అంతే.
చిన్న- పెద్ద అన్న తేడా వద్దు. ఎవరి ప్రాముఖ్యం వాళ్లదే.'

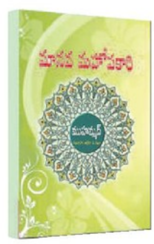
● 'అందమైన జీవితం అందరికీ ఉండదు కానీ మనస్ఫూర్తిగా
అభిమానం పంచే వాళ్ళు ఉంటే ఆ లోటే తెలియదు.

● ఏదయినా ముగిసి పోయింది అనుకున్నప్పుడు కూడా ఆశ వదులుకోకు.
ఎందుకంటే భగవంతుడు చివరి నిమిషంలో కూడా అద్భుతాలు సృష్టిస్తాడు!

● 'డబ్బు, కాలం రెండూ జీవితంలో భరించరాని బరువులే..
వాటిని సద్వినియోగం చేసుకోనివారు ఎవరైనా
నిర్భాగ్యులే'....!

● ఇస్లాం వెలుగు

మహోపకారి ముహమ్మద్ (స)

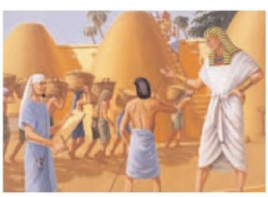
ఆయన జీవితం మానవాళికి ఒక నమూనా. ఆయన ధైర్య సాహ సాలు మనకు స్ఫూర్తి పాఠాలు. ఆయనే ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స). ఆయన జీవితాన్ని మనం సరిగా అవగాహన చేసుకొని, ఆయన బోధనలను ఆచరించినప్పుడే జీవితంలో విజయం సాధించగలుగుతాం. అల్లాహ్(దేవు డు) తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడని ఆయన విప్లవాత్మక నినాదం ఇచ్చారు. తన ఉద్యమాన్ని నైతిక విలువల బోధన, ఆధ్యాత్మిక ప్రమాణాల ప్రచారా నికే పరిమితం చేయకుండా జీవనోపాధికి ఎలాంటి మార్గాలు అవలంబించాల న్నదీ తెలియజేశారు. ఆయన వ్యక్తిగత, సామా జిక జీవితం ఆదర్శ ప్రాయం. తన ప్రజా ధనాగారం లోకి వచ్చిన సంపదను ఆయన పేదలకు పంపిణీ చేసేవారు. తాను చేపట్టిన సత్య సందేశ ఉద్యమం కోసం ఆయన తన వ్యాపారాన్ని వదులుకున్నారు. తన సంపద మొత్తాన్ని ఉద్యమానికి ఇచ్చే శారు. అలాంటి మహనీయుడి జీవిత విశేషాలను, బోధనలను సమగ్రంగా వివరిస్తుంది 'మానవ మహోపకారి' పుస్తకం. ఇస్లామియా రాజ్య స్థాపన కోసం ఆయన చేసిన పోరాటాన్ని ఈ పుస్తకం మన కళ్లకు కడుతుంది. సమసమాజ నిర్మాణం కోసం ఆయన చేసిన కృషిని వివరిస్తుంది. అశాంతి, స్వార్థం, నైతిక విలువల పతనం నెలకొన్న నేటి సమాజంలో ఆయన బోధనలు ఆచరించడం తక్షణావసరం. ఆ పని మనం నిజంగా చేస్తున్నామా లేదా అనే విషయాన్నీ ఈ పుస్తకం చర్చిస్తుంది. ఆయన వ్యక్తిగత జీవితం, ఉద్యమంపై నెలకొన్న అపో హలను తొలగిస్తుంది. ఆయన రాజకీయ, సైనిక విధానాలను వివరిస్తుంది. ఒక బోధకుడిగా, మత ప్రచారకుడిగా, రాజ్యాధిపతిగా, జీవన వ్యవస్థ నిర్మాతగా, సంఘ సంస్కర్తగా ఆయన సాధించిన విజయాలను వివరిస్తుంది. దివ్యఖురా న్‌ను సరిగా అర్థం చేసుకోవడానికి ముహమ్మద్ ప్రవక్త(స) జీవితాన్ని వివ రించే ఈ పుస్తకం ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుంది. ప్రామాణిక ఆధారా లతో ప్రవక్త (స) పవిత్ర జీవితాన్ని వివరించిన ఈ పుస్తకం ప్రతి ఒక్కరూ చదవదగినది.

మానవ మహోపకారి ముహమ్మద్ (స)
ఉర్దూ మూలం: నయీమ్ సిద్దీఖీ
తెలుగు అనువాదం: అబ్దుల్ వాహెద్
పుటలు: 358; వెల: రూ. 230, ప్రతులకు: 9700255736

– ముహమ్మద్ ముజాహిద్

● సువార్త

యోసేపు ఉపాయం

నాయకులు లేని జనులు చెడిపోవు దురు.ఆలోచనకర్తలు అనేకులు ఉండుట రక్షణకరము'

– సామెతలు 11:14

యోసేపు దేశ సంచారం ద్వారా ఆ దేశానికి ఒనగూరిన ప్రయోజనాలు గూర్చి కూడా ఒక్కింత చూస్తే –

ఫరో రాజుకు తన దివ్య దర్శ నంతో గొప్ప ఆలోచన చెప్పుట ద్వారా ఐగుప్తు దేశానికి ప్రధానిగా నియమించబడ్డ యోసేపు అతడు సింహాసనం ఎక్కిన వెంటనే భూమి విషయమై ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొను నిమిత్తం ఆ దేశం అంతటా సంచారం చేశాడు (ఆది 41:46). 'నాయకత్వం పదవి కాదు. చేతల సమాహారం' అన్నదానికి యోసేపు జీవితం ఒక చక్కని ఉదాహ రణ. ప్రత్యక్ష నిరూపణ ప్రక్రియగా దీన్ని అతడు చేతల పరంగా వెల్లడిచేయడం కాబోయే నాయకు లకు ఇది గొప్ప స్ఫూర్తే అని చెప్పక తప్పదు. అన్ని విధాలా దేవునికి విధేయుడైనందునే అనేక నేక కష్టాల అనంతరం యోసేపు ఇంతటి హెచ్చు స్థాయికి చేరగలిగాడు. రాజు తర్వాత రాజు అంతటి స్థాయి యోసేపుది. పెళ్ళి అయ్యింది. అత్యున్నత పదవి చేపట్టాడు. అయితే దేశం ఎదు ర్కొనబోయే సమస్యకు పరిష్కారం ఇంకా వెదకే పనిలో కాక, ఎంతగా ఉపాయాన్ని అమలులో పెడితే అంతగా ఉపయోగం అన్న విషయంలో అతనికి ఉన్న స్పష్టతే అతన్ని ముందుకు నడిపిం చింది. దేశ సంచారంతో వచ్చిన ఉపాయాల వెల్లు వతో, వివిధ పథకాలతో దేశాన్ని అభివృద్ధి బాట పట్టించాడు.

రథాలను పొలం వరకే తీసుకు వెళ్లినా కూడా, అక్కడ నుండి గట్ల వెంబడి నడుస్తూ పంటలు పండే వ్యవసాయ క్షేత్రాలను అతి దగ్గరగా యోసేపు చూచుట ద్వారానే పంటల రవాణాకు మెరుగైన మౌలిక వసతులు కల్పించి రహదారులు వేసి ఎద్దు, గుర్రం, గాడిద, ఒంటెల వంటి ఆనాటి బండ్లకు మార్గం సుగమం చేసాడు. పండిన పంట లను సకాలంలో ధాన్యాగారాలకు చేర్చుటకు నిల్వ చేయుటకు బండ్లు, రహదారులు, గిడ్డంగుల అవ సరతలను తక్షణమే గుర్తించినవాడు యోసేపు. సమృద్ధిగా ఏడు సంవత్సరాలు పంటలు పండించి దాన్ని నిలువ చేసే బాధ్యత యోసేపుపై దేవుడే పెట్టాడు. ఎందుకంటే ఏడు సంవత్సరాలు పంటలు పండాక మరో ఏడు సంవత్సరాలు ఈ భూమి మీద తీవ్ర కరువు రాబోతుందని దేవున్ని బట్టి ఫరో కన్న కల ద్వారా అతనికి తెలిసింది (ఆది 41: 1–57). మానవులు సృష్టించే కరువును ఎదుర్కొగలను గానీ దేవుని కరువును ఎదుర్కో వడం తన వలన కాదని ఫరో గ్రహించి పాలన పగ్గాలు యోసేపుకు అప్పగించడం తెలి వైన నిర్ణయమే. యోసేపు నాయ కత్వం, అతని క్షేత్ర స్థాయి పర్యటనలు ఆ దేశానికి ఏంతో గొప్ప మేలు చేసి పెట్టాయి.

ముప్పది సంవత్సరముల వయస్సుగలవా డైన యోసేపు వ్యవసాయాన్ని కొత్త పుంతలు తొక్కించి తన ఏలుబడిలో ఐగుప్తును అపార ఆహార ధాన్యాల నిల్వల కేంద్రంగానే కాక గొప్ప ధనాగార దేశంగా కూడా దాన్ని మార్చాడు (ప్రసంగి 5:9, సామెత 12:11). ప్రతి దేశానికి కరువు తీవ్రత ఎక్కువై భారమైనందున సమస్త దేశ ములవారు యోసేపు వద్ద ధాన్యము కొనుటకు ఐగుప్తునకు వస్తూ ఉన్నారు. ఏడు సంవత్సరాలు పంటలు పండుతాయి. అటు పిమ్మట ఏడు సంవ త్సరాలు ఎలాంటి పంటలు పండక తీవ్ర కరువు వస్తుందనే విషయం భక్తిపరుడైన యోసేపు జ్ఞానం బట్టి ఒక్క ఐగుప్తు దేశానికి అనగా దాని అధికారు లకు తప్ప మరి ఏ దేశానికి తెలియదు. ఏడు సంవ త్సరాల పాటు ఏడు సంవత్సరాలకు సరిపడే విధంగా ఆహారోత్పత్తులను సమృద్ధిగా పండించి వాటిని గిడ్డంగులలో భద్రంగా నిలువ చేయడం గొప్ప ఘన కార్యమే. దీన్ని సుసాధ్యం చేసి చూపు టలో యోసేపు విజయవంతం అయ్యాడు. నేటి అంకుర సంస్థలకు మార్గదర్శకుడు అయ్యాడు.

– జేతమ్

● తాత్త్విక చింతన

సర్వాంతర్యామి ఎవరు? ఎక్కడ ఉంటాడు?

సర్వాంతర్యామి అంటే ఎంతటి వాడు? ఎలా ఉంటాడు? ఎక్కడ ఉంటాడు? ఏ రూపగుణాలను కలిగి ఉంటాడు... వంటి ప్రశ్నలు మదిని తొలిచేస్తుంటాయి. అదేవిధంగా తన రూపానికి కారణం ఏంటి? తన చుట్టూ ఉన్న దృశ్యమాన ప్రపంచం ఎప్పుడు, ఎందుకు, ఎలా ఏర్పడిందనేవి నిరంతరం సమాధానాలు వెతుక్కునే ప్రశ్నలు.

మానవుడు తనను తాను ఉత్కృష్ట రూపంగా, తన జన్మ మహోన్నతమైనదిగా ఊహించుకుని భగవంతుడు కూడా అదే విధంగా ఉంటాడనుకుంటాడు. మరింత శక్తిమంతుడు కాబట్టి, అనేక శిరస్సులు, బాహువులతో ఊహించుకుంటాడు. కానీ, ఉపనిషత్తుల్లోని జ్ఞానం మానవునికి ఆ భగవంతుని రూపాన్ని అనంతమైనశక్తిగా, ఇంద్రియాలు గ్రహించలేని సూక్ష్మరూపమైననూ, తాను లేని ప్రాంతంగాని, పదార్థాలు గాని లేనట్టి హేతువుగానూ తేల్చేసాయి. వేలప్రశ్నలకు, సందేహాలకు నిత్య నూతన సమాధానాలు ఉపనిషత్తులలో చూడగలం. ఉపనిషత్తులలో ఆధ్యాత్మికతను వెతికితే ఆధ్యాత్మికత, విజ్ఞానశాస్త్రాన్ని వెతికితే విజ్ఞాన శాస్త్రం, భగవంతుని వెతికితే భగవంతుడు కనిపిస్తాడు. అంటే ఈ మూడింటినీ సమాధానపరిచే అద్భుత జ్ఞానం వాటిల్లో ఉందన్నమాట. ఆత్మనైనా, అనంత శక్తినైనా, భగవంతుడి నైనా జ్ఞానాన్ని ఆధారం చేసుకునే తెలుసుకోవాలి.

ఆ జ్ఞానం సాహిత్యరూపంలో నిండి ఉంది. అయితే, భగవంతుని అర్థం చేసుకోవడానికి ఇక్కడొక వెంట్రుకవాసి వ్యత్యాసం ఉంటుంది. కేవలజ్ఞానం ద్వారా ఆ అనంతశక్తిని తెలుసు కున్నా అది పూర్తిగా అవగతం కాదు. ఎప్పుడైతే ఆ జ్ఞానాన్ని ఆధారం చేసుకుని, నిరంతర చింతన ద్వారా అటువంటి జ్ఞానాన్ని అనుభవిస్తామో, ఎప్పుడైతే అలాంటి జ్ఞానాన్ని మనసులో రమింపజేస్తామో అప్పుడే ఆ పరమాత్మను లేక అనంత శక్తిని లేదా భగవంతుని సందర్శించగలుగుతాము. అప్పుడే 'అహం బ్రహ్మాస్మి' స్థితి సాధ్యమవుతుంది. అంటే ఆత్మకు, సాధకునికి మధ్య అభేదం ఏర్పడుతుంది. ఆ సాధకునికి పంచేంద్రియాల ద్వారా ఏ విషయాన్ని గ్రహించినా ఆత్మానం దమే కలుగుతుంది. ఎందుకంటే ఈ దృశ్యమాన ప్రపంచం లోపలా, బయటా అంతటా తాను ఆ ఆత్మనే సందర్శించగలుగుతాడు. తనలో కూడా ఆ ఆత్మని అనుభవించగలుగుతాడు. అదే బ్రహ్మానందం. అదే ఆధ్యాత్మిక మకరందం. దానిని మించిన తీపి దొరకదు, దానిని మించిన ఆనందం లభించదు.

– డా. రావుల గిరిధర్

బిజినెస్ రీల్

అమెజాన్ సేల్‌కు 'జీఎస్‌టీ' దన్ను

హైదరాబాద్, బిజినెస్ బ్యూరో: పలు ఉత్పత్తులపై జీఎస్‌టీ (వస్తు, సేవల పన్ను) తగ్గనున్న నేపథ్యంలో గ్రేట్ ఇండియన్ ఫెస్టివల్‌కి గణనీయంగా ఊతం లభిస్తుందని ఈ-కామర్స్ దిగ్గజం అమెజాన్ ఇండియా భావిస్తోంది. సాధారణంగా పండుగ సీజన్ కోసం ఎదురు చూసే కస్టమర్లతో పాటు జీఎస్‌టీ తగ్గింపు అమల్లోకి వచ్చే వరకు కొనుగోళ్లను వాయిదా వేసుకుంటున్న వారు కూడా తోడవుతారు కాబట్టి మరింతగా డిమాండ్ నెలకొంటుందని ఆశిస్తోంది. కంపెనీ డైరెక్టర్లు జెబా ఖాన్, కిశోర్ తోట బుధవారమిక్కడ విలేకరుల సమావేశంలో ఈ విషయాలు తెలిపారు. ఈ నెల 23 నుంచి గ్రేట్ ఇండియన్ ఫెస్టివల్ ప్రారంభం కానుంది. డిమాండ్‌కి తగ్గ స్థాయిలో సేవలు అందించేందుకు అన్ని సన్నాహాలు చేసుకున్నట్లు కిశోర్ తెలిపారు. తెలంగాణలో 57,000 మంది, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సుమారు 23,000 మంది విక్రేతలు తమ ప్లాట్‌ఫాంలో ఉన్నారని చెప్పారు. అలాగే ఏపీలో 1, తెలంగాణలో మూడు ఫుల్‌ఫిల్‌మెంట్ సెంటర్లు ఉన్నాయని వివరించారు. స్మార్ట్‌ఫోన్ల నుంచి క్యూఎల్ఈడీ టీవీల వరకు వివిధ కేటగిరీల్లో తెలంగాణలోని కస్టమర్లు ప్రీమియం ఉత్పత్తుల వైపు మొగ్గు చూపుతున్నట్లు జెబా వివరించారు.

అమెరికాలో 'అజూర్ పవర్' లంచం కేసు సెటిల్మెంట్

2.3 కోట్ల డాలర్లు చెల్లించిన సంస్థ

న్యూఢిల్లీ: లంచం, ఇతరత్రా అవకతవకల ఆరోపణల కేసును సెటిల్ చేసుకున్నట్లు సౌర విద్యుదుత్పత్తి సంస్థ అజూర్ పవర్ వెల్లడించింది. ఇందుకోసం 2.3 కోట్ల డాలర్లు చెల్లించినట్లు వివరించింది. కొత్త ప్రాజెక్టులను దక్కించుకునేందుకు కీలక డేటాను తప్పుగా చూపించినట్లు, లంచాలు చెల్లించినట్లు అజూర్ పవర్‌తో పాటు దాని మాజీ ఎగ్జిక్యూటివ్‌లు రంజిత్ గుప్తా, మురళి సుబ్రమణియన్, పవన్ కుమార్ అగ్రవాల్‌పై ఆరోపణలు ఉన్నాయి. అమెరికాలోని న్యూయార్క్ స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజీలో అజూర్ షేర్లు లిస్టయి ఉన్నాయి. నిబంధనలను పాటించే విషయంలో వారు తప్పుదోవ పట్టించే, తప్పుడు ప్రకటనలు చేశారని, ఫలితంగా కృత్రిమంగా పెరిగిపోయిన షేర్లను కొనుగోలు చేసిన ఇన్వెస్టర్లకు తీవ్ర నష్టం వాటిల్లిందని క్లాస్ యాక్షన్ సూట్ నమోదైంది. దీంతో వివాదాన్ని పరిష్కరించుకునేందుకు కంపెనీ నిర్దేశిత మొత్తాన్ని చెల్లించేందుకు అంగీకరించింది.

కోడిగుడ్లు (హోల్‌సేల్-నెక్ / 100కు రూ.లలో)

11-9-2025	
విశాఖ	555-00
చిత్తూరు	563-00
ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి	545-00
విజయవాడ	550-00
రిటైల్ ధర (డజను)	72.00
హైదరాబాద్	535-00
వరంగల్	537-00
రిటైల్ ధర	5.95

నిఫ్టీ 50

టాప్ 5 గెయినర్స్ (రూపాయల్లో)

Symbol	LTP	(%)Change
BEL	389	4.58
WIPRO	255.71	2.63
HCLTECH	1,464.20	2.6
HDFCLIFE	777.9	2.21
BAJFINANCE	967.5	2.01

నిఫ్టీ 50

టాప్ 5 లూజర్స్ (రూపాయల్లో)

Symbol	LTP	(%)Change
M&M	3,609.00	-2.36
BAJAJ-AUTO	9,232.50	-1.6
MARUTI	15,134.00	-1.5
HEROMOTOCO	5,345.00	-1.45
EICHERMOT	6,818.50	-0.81

స్టాక్ మార్కెట్ డేటా

	టర్నోవర్ (రూ. కోట్లలో)
బీఎస్ఈ	8,908
ఎన్ఎస్ఈ	1,02,041
ఎన్ఎస్ఈ(డెరివేటివ్స్)	1,35,208
ఎఫ్ఐఐ	- 116
డీఐఐ	+ 5,004

ముడిచమురు... (బ్యారెల్)

నైమెక్స్ లైట్ స్వీట్	63.74	$ 62.63
బ్రెంట్	67.57	$ 66.39

భారత వృద్ధి అంచనాలు అప్!

- 6.9 శాతానికి పెంచిన ఫిచ్
- క్యూ1లో బలమైన జీడీపీ రేటు
- వినియోగం పెరిగే చాన్స్

న్యూఢిల్లీ: ఫిచ్ రేటింగ్స్ ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరానికి భారత్ వృద్ధి అంచనాలను పెంచింది. జీడీపీ 6.5 శాతం వృద్ధి చెందుతుందన్న గత అంచనాను 6.9 శాతం చేసింది. జూన్ త్రైమాసికంలో అంచనాలకు మించి బలమైన పనితీరు నమోదు కావడం, దేశీ వినియోగ ఆధారిత డిమాండ్ పుంజుకోవడాన్ని అంచనాలు పెంచేందుకు కారణాలుగా పేర్కొంది. అమెరికా టారిఫ్‌లతో భారత వృద్ధి అంచనాలను తగ్గిస్తున్నట్టు లోగడ పలు అంతర్జాతీయ ఏజెన్సీలు ప్రకటించగా.. అంచనాలను పెంచిన తొలి సంస్థ ఫిచ్ కావడం గమనార్హం. మార్చి, జూన్ త్రైమాసికాల్లో ఆర్థిక కార్యకలాపాలు వేగాన్ని పుంజుకున్నట్టు ఫిచ్ రేటింగ్స్ తన తాజా నివేదికలో పేర్కొంది. జీడీపీ జనవరి-మార్చి త్రైమాసికంలో 7.4 శాతం వృద్ధి చెందగా, జూన్ త్రైమాసికంలో 7.8 శాతానికి పెరగడాన్ని ప్రస్తావించింది. వాస్తవానికి జూన్ త్రైమాసికంలో జీడీపీ వృద్ధి 6.7 శాతంగా ఉంటుందని ఫిచ్ ఈ ఏడాది ఏప్రిల్‌లో తన అంచనాలను ప్రకటించగా, దీనికి మించి బలమైన వృద్ధి రేటు నమోదైంది. దీనికి తోడు జీఎస్‌టీలో తీసుకొచ్చిన సంస్కరణలతో ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో భారత జీడీపీ మంచి వృద్ధిని నమోదు చేస్తుందంటూ తాజా అంచనాలను ఫిచ్ విడుదల చేసింది.

వినియోగమే బలమైన చోదకం..

''అమెరికాతో వాణిజ్య ఉద్రిక్తతలు ఇటీవలి నెలల్లో పెరిగాయి. భారత ఉత్పత్తులపై అమెరికా 25 శాతం అదనపు టారిఫ్‌లు విధించగా, ఇవి ఆగస్ట్ 27 నుంచి అమల్లోకి వచ్చాయి. దీంతో అమెరికాలో భారత ఉత్పత్తులపై టారిఫ్‌లు 50 శాతానికి పెరిగాయి. చర్చల ద్వారా టారిఫ్ రేట్లు అంతిమంగా తగ్గుతాయని అంచనా వేస్తున్నాం. వాణిజ్య సంబంధాల విషయంలో నెలకొన్న అనిశ్చితి వ్యాపార వాతావరణాన్ని దెబ్బతీస్తుంది. పెట్టుబడులపై దీని ప్రభావం పడుతుంది. జీఎస్‌టీలో ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చిన సంస్కరణలు సెప్టెంబర్ 22 నుంచి అమల్లోకి రానున్నాయి. వీటితో ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో మిగిలిన కాలంతోపాటు వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరంలోనూ వినియోగం బలంగా పెరుగుతుంది''అని ఫిచ్ రేటింగ్స్ వెల్లడించింది. వృద్ధికి దేశీ వినియోగం కీలక చోదకంగా పనిచేస్తుందని తెలిపింది. సానుకూల ఆర్థిక పరిస్థితులు పెట్టుబడులను ఇతోధికం చేస్తాయని అంచనా వేసింది. కాకపోతే ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం ద్వితీయ ఆరు నెలల్లో వృద్ధి కొంత నిదానిస్తుందని ఫిచ్ అభిప్రాయపడింది.

2026-27లో 6.3 శాతం..

2026-27 ఆర్థిక సంవత్సరంలో భారత జీడీపీ వృద్ధి 6.3 శాతానికి, తదుపరి ఆర్థిక సంవత్సరంలో (2027-28)లో 6.2 శాతానికి పరిమితం అవుతుందని ఫిచ్ రేటింగ్స్ అంచనా వేసింది. సగటు కంటే అధిక వర్షపాతం, అధిక నిల్వలతో ఆహార ధరలు తక్కువ స్థాయిలోనే కొనసాగుతాయని తెలిపింది. దీంతో ద్రవ్యోల్బణం 2025 చివర్లోనే 3.2 శాతానికి పెరుగుతుందని అంచనా వేసింది. 2026 చివరికి 4.1 శాతానికి చేరుకోవచ్చని పేర్కొంది. ఆర్‌బీఐ ఈ ఏడాది చివరికి పావు శాతం రేటు తగ్గిస్తుందని అంచనా వేస్తున్నట్టు తెలిపింది.

టారిఫ్‌లతో 0.2-0.3% వృద్ధి తగ్గొచ్చు

- జీడీపీ సంస్కరణలు ఆదుకుంటాయ్
- సీఈఏ అనంత నాగేశ్వరన్

న్యూఢిల్లీ: అమెరికా టారిఫ్‌ల కారణంగా ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో భారత జీడీపీపై నికరంగా పడే ప్రభావం 0.2-0.3 శాతం వరకు ఉండొచ్చని కేంద్ర ప్రభుత్వ ముఖ్య ఆర్థిక సలహాదారు వి.అనంత నాగేశ్వరన్ అంచనా వేశారు. అయితే జీఎస్‌టీలో తీసుకొచ్చిన సంస్కరణలు దేశీ డిమాండ్‌ను పెంచడం ద్వారా ఈ ప్రభావాన్ని భర్తీ చేస్తాయని అభిప్రాయపడ్డారు. ఒక కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ.. గత ఆర్థిక సంవత్సరం మొత్తం మీద అమెరికాకు చేసిన ఎగుమతుల్లో సగం మేర ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం ఐదు నెలల్లోనే నమోదైనట్టు గుర్తు చేశారు. సుంకాలు స్వల్పకాలమే గానీ, దీర్ఘకాలం పాటు కొనసాగకపోవచ్చన్నారు. ఒకవేళ దీర్ఘకాలం పాటు కొనసాగితే అప్పుడు ద్వితీయ, తృతీయ అంచ ప్రభావాలు ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తాయంటూ.. పెట్టుబడులు, మూలధన వ్యయాలు, ఆర్థిక వ్యవస్థ సెంటిమెంట్‌పై దీని తాలూకూ అనిశ్చితి ఉంటుందని చెప్పారు. అయితే, జీఎస్‌టీలో తీసుకొచ్చిన సంస్కరణలు దేశీయంగా బలమైన వినియోగ సృష్టి ద్వారా టారిఫ్‌ల తాలూకూ ద్వితీయ, తృతీయ అంచ ప్రభావాలను అధిగమించేందుకు సాయపడతాయన్నారు. కనుక మొత్తం మీద జీడీపీపై పడే ప్రభావం 0.3 శాతం మించి ఉండదన్నారు. 2025-26 సంవత్సరానికి 6.3-6.8% మధ్య జీడీపీ వృద్ధి నమోదు కావొచ్చన్న తమ అంచనాలను గుర్తు చేశారు.

సాగులో సంస్కరణలు..

వ్యవసాయ రంగం జీడీపీకి మరో 0.5-0.70 శాతం వరకు తోడ్పాటునివ్వగలదని నాగేశ్వరన్ తెలిపారు. ఇందుకు గాను రైతులు వారు కోరుకున్న చోట విక్రయించే హక్కు అవసరమన్నారు. ప్రకృతి విపత్తులపై సాగు దిగుబడులు ఆధారపడి ఉన్నందున వారికి బీమా రూపంలోనూ దన్నుగా నిలవాలన్నారు. ప్రపంచ వాణిజ్యం విషయంలో అంతర్జాతీయ కరెన్సీగా ఉన్న డాలర్ స్థానాన్ని భర్తీ చేసే ఎలాంటి ప్రతిపాదన లేదని సీఈఏ అనంత నాగేశ్వరన్ స్పష్టం చేశారు. అటువంటి చర్యలో భారత్ పాలుపంచుకోదని ఓ ప్రశ్నకు సమాధానంగా చెప్పారు. డాలర్‌కు మెరుగైన ప్రత్యామ్నాయం ప్రస్తుతానికి లేదంటూ.. ఇందుకు చాలా కాలం పట్టొచ్చన్నారు. గతేడాది జరిగిన బ్రిక్స్ సదస్సులో భాగస్వామ్య దేశాల మధ్య వాణిజ్యానికి స్థానిక కరెన్సీల్లో చెల్లింపులకు, ప్రత్యేకంగా బ్రిక్స్ కరెన్సీ ఏర్పాటుకు అంగీకారం కుదరడం గమనార్హం.

రొయ్యల ఎగుమతులకు టారిఫ్ ఎఫెక్ట్..

- ఈసారి 12 శాతం తగ్గనున్న పరిశ్రమ ఆదాయం
- ఇండ్-రా నివేదిక

ముంబై: రొయ్యల ఎగుమతిదార్లపై అమెరికా టారిఫ్‌ల ప్రభావం భారీగానే ఉండనుంది. దీని వల్ల ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో (2025-26) పరిశ్రమ ఆదాయం 12 శాతం క్షీణించే అవకాశం ఉందని ఇండియా రేటింగ్స్ అండ్ రీసెర్చ్ (ఇండ్-రా) ఒక నివేదికలో తెలిపింది. భారత ఫ్రోజెన్ రొయ్యలకు అమెరికా కీలక మార్కెట్‌గా ఉంటోంది. ఎగుమతుల పరిమాణంలో 41 శాతం, విలువపరంగా 48 శాతం వాటా అమెరికాదే ఉంటోంది. 50 శాతం ప్రతీకార సుంకాల (అదనంగా యాంటీ-డంపింగ్ డ్యూటీ మొదలైనవి కూడా కలిపితే 58 శాతం) వల్ల వాణిజ్యం గణనీయంగా దెబ్బతింటుందని నివేదిక పేర్కొంది. దీనితో ఈక్వెడార్, వియత్నాం, ఇండొనేషియాలాంటి దేశాలతో భారత్ పోటీపడలేని పరిస్థితి ఏర్పడుతుందని, ఫలితంగా ఎగుమతుల పరిమాణంపై ప్రతికూల ప్రభావం పడుతుందని వివరించింది. ప్రధాన రొయ్యల కంపెనీల ఆర్థిక స్థితిగతుల విశ్లేషణ ప్రకారం 2025-26లో ఆదాయాలు 12 శాతం మేర, మార్జిన్లు సుమారు 150 బేసిస్ పాయింట్ల (దాదాపు ఒకటిన్నర శాతం) మేర తగ్గే అవకాశం ఉందని ఇండ్-రా తెలిపింది. నిర్వహణ మూలధనంపరంగా కూడా కొంత ఒత్తిడి నెలకొనవచ్చని వివరించింది. అధిక టారిఫ్‌లను అమెరికా కొనసాగిస్తే మధ్యకాలికంగా రొయ్యల ఎగుమతులపై ప్రతికూల ప్రభావం తప్పదని పేర్కొంది. ఎగుమతుల పరిమాణం, మార్జిన్లపై ఒత్తిళ్ల వల్ల ఆర్థికంగా అంత పటిష్టంగా లేని మధ్య స్థాయి సంస్థల రుణపరపతి దెబ్బతినే అవకాశం ఉన్నట్లు వివరించింది.

ఇతర దేశాల వైపు చూపు ..

భారతీయ రొయ్యల ప్రాసెసింగ్ సంస్థలు దేశీ మార్కెట్‌తో పాటు అమెరికాయేతర మార్కెట్లలోకి (చైనా, యూరోపియన్ యూనియన్, జపాన్, బ్రిటన్) కూడా మరింతగా విస్తరించే అవకాశాలు పరిశీలిస్తున్నట్లు ఇండ్-రా అసోసియేట్ డైరెక్టర్ ఆదర్శ్ గుత్తా తెలిపారు. అయితే, ఈ ప్రాంతాల్లో అంతగా అధిక ధర లభించదని, పైగా పరిమిత స్థాయిలోనే ఎగుమతి అవకాశాలు ఉంటాయని పేర్కొన్నారు. వ్యూహాత్మక డైవర్సిఫికేషన్, ఉత్పత్తులకు మరింత విలువను జోడించడంపై పెట్టుబడులు పెట్టడం, నిర్వహణ సామర్థ్యాలను మెరుగుపర్చుకోవడంలాంటివి పోటీతత్వాన్ని, ఆర్థిక స్థిరత్వాన్ని నిలబెట్టుకునేందుకు కీలకంగా ఉంటాయని ఆదర్శ్ చెప్పారు.

చిన్న సంస్థలకు ఈ-కామర్స్ దన్ను

- దేశవ్యాప్తంగా కస్టమర్లకు చేరువయ్యేందుకు ఊతం
- డెలాయిట్ నివేదికలో వెల్లడి

న్యూఢిల్లీ: దేశీయంగా చిన్న, మధ్య తరహా సంస్థలు (ఎంఎస్ఎంఈ) తమ కార్యకలాపాలను మరింతగా విస్తరించుకోవడానికి ఈ-కామర్స్ మాధ్యమం దన్నుగా నిలుస్తోంది. సుస్థిర, సమ్మిళిత అభివృద్ధికి దోహదకారిగా ఉంటోంది. కన్సల్టెన్సీ సంస్థ డెలాయిట్ రూపొందించిన నివేదికలో ఈ అంశాలు వెల్లడయ్యాయి. దీని ప్రకారం, దేశవ్యాప్తంగా వినియోగదారులకు నేరుగా చేరువ కావడానికి, వ్యాపార వృద్ధికి అమెజాన్‌లాంటి డిజిటల్ మార్కెట్‌ప్లేస్‌ల రూపంలో చిన్న వ్యాపారాలకు కొత్తగా మరిన్ని అవకాశాలు లభిస్తున్నాయి. మరో వైపు, ఎఫ్ఎంసీజీ (వేగంగా అమ్ముడయ్యే వినియోగ వస్తువులు) అమ్మకాలు, పట్టణ మార్కెట్లలో పోలిస్తే గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో గణనీయ స్థాయిలో ఉంటున్నాయి. ప్రస్తుతం ఆన్‌లైన్ లావాదేవీల్లో 60 శాతం వాటా ద్వితీయ, తృతీయ శ్రేణి నగరాలదే ఉంటోంది. దీంతో దేశవ్యాప్తంగా వినియోగదారులకు నేరుగా చేరువ చేసే డిజిటల్ మార్కెట్‌ప్లేస్‌ల రూపంలో చిన్న సంస్థలకు కొత్త వ్యాపార అవకాశాలు లభిస్తున్నాయి.

వ్యాపార వృద్ధికి దోహదకారి..

'భారత ఈ-కామర్స్ వ్యవస్థ, ఎంఎస్ఎంఈలకు కీలకమైన వృద్ధి చోదకంగా మారింది. డిమాండ్ భారీగా ఉండే పండుగల సీజన్‌లో ఇది మరింత ఉపయోగకరంగా ఉంటోంది.అలాగే, లోకల్ షాప్‌లు, ఔత్సాహిక మహిళా వ్యాపారవేత్తలు, వినూత్నమైన స్టార్టప్‌లను ప్రోత్సహించే ప్రోగ్రాంలతో చిన్న వ్యాపారాలు దేశవ్యాప్తంగా విస్తరించేందుకు వీలవుతోంది. సీజనల్ నియామకాలు కూడా ఆర్థికంగా సానుకూల ప్రభావం చూపుతున్నాయి. లక్షల కొద్దీ ఉద్యోగాలు కల్పిస్తున్నాయి' అని ఇండియా ఎస్ఎంఈ ఫోరం ప్రెసిడెంట్ వినోద్ కుమార్ తెలిపారు. డిజిటల్ మార్కెట్‌ప్లేస్‌ల ద్వారా అదే రోజు లేదా మరుసటి రోజే డెలివరీ ఆప్షన్లతో వినియోగదారులకు సత్వరం సేవలు అందించేందుకు వీలవుతోందని పరిశ్రమ వర్గాలు తెలిపాయి.

కూకట్‌పల్లిలో 12న జోయాలుక్కాస్ రెండో షోరూమ్

హైదరాబాద్: ప్రముఖ జ్యువెలరీ బ్రాండ్ జోయాలుక్కాస్ విస్తరణ ప్రణాళికల్లో భాగంగా కూకట్‌పల్లిలో రెండో షోరూమ్‌ను ఏర్పాటు చేయనుంది. సెప్టెంబర్ 12న (శుక్రవారం) ప్రారంభించనున్న ఈ షోరూమ్‌ను ప్రీమియం సదుపాయాలతో తీర్చిదిద్దినట్లు జోయాలుక్కాస్ తెలిపింది. అంతర్జాతీయ జువెలరీ షాపింగ్ అనుభూతిని అందిస్తుందని పేర్కొంది. ఈ సందర్భంగా ప్రతి కొనుగోలుపై ఒక ఉచిత బహుమతిని ఇస్తున్నట్లు వివరించింది. 'కూకట్‌పల్లిలో రెండో షోరూమ్‌ను ప్రారంభించటం ఎంతో సంతోషంగా ఉంది. ఉత్తమ ఆఫర్లు, ప్రత్యేక బహుమతులతో సంబరాలు జరుపుకునేందుకు ఎదురుచూస్తున్నాము.' అని జోయాలుక్కాస్ గ్రూప్ చైర్మన్ జోయ్ ఆలుక్కాస్ అన్నారు.

యూరో ప్రతీక్ @ రూ. 235-247

- ఈ నెల 16-18 మధ్య ఐపీవో
- రూ. 451 కోట్ల సమీకరణకు సై

న్యూఢిల్లీ: డెకొరేటివ్ వాల్ ప్యానల్ పరిశ్రమలో కార్యకలాపాలు కలిగిన యూరో ప్రతీక్ సేల్స్ పబ్లిక్ ఇష్యూకి రూ. 235-247 ధరల శ్రేణి ప్రకటించింది. ఇష్యూ ఈ నెల 16న ప్రారంభమై 18న ముగియనుంది. దీనిలో భాగంగా కంపెనీ ప్రమోటర్లు రూ. 451.32 కోట్ల విలువైన ఈక్విటీ షేర్లను విక్రయానికి ఉంచనున్నారు. తద్వారా అంతేమొత్తం అందుకోనున్నారు. కంపెనీ రెసిడెన్షియల్, కమర్షియల్ అప్లికేషన్ విభాగాలలో వివిధ ప్రొడక్టులను ఆఫర్ చేస్తోంది. యూరో ప్రతీక్, గ్లోయ్‌రియో బ్రాండ్లతో ఉత్పత్తులను విక్రయిస్తోంది. కంపెనీ ప్రొడక్టుల తయారీలో ఔట్‌సోర్సింగ్‌కు ప్రాధాన్యత ఇస్తోంది. తద్వారా అసెట్ లైట్ విధానంలో కార్యకలాపాలు నిర్వహిస్తోంది. దేశవ్యాప్తంగా 116 పట్టణాలలో పంపిణీ నెట్‌వర్క్‌ను విస్తరించింది. గతేడాది(2024-25) ఆదాయం 28 శాతం ఎగసి రూ. 284 కోట్లను తాకగా.. నికర లాభం 22 శాతం వృద్ధితో రూ. 76 కోట్లను దాటింది.

యస్ బ్యాంక్‌కు ఆర్‌బీఐ ఓకే

- నామినీ డైరెక్టర్ల నియామకానికి అనుమతి
- బ్యాంక్‌లో ఎస్ఎంబీసీ పెట్టుబడుల నేపథ్యం

న్యూఢిల్లీ: బోర్డులో నామినీ డైరెక్టర్ల నియామకానికి తాజాగా రిజర్వ్ బ్యాంక్(ఆర్‌బీఐ) గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చినట్లు యస్ బ్యాంక్ వెల్లడించింది. ఇందుకు ఆర్టికల్స్ ఆఫ్ అసోసియేషన్(ఏవోఏ)లో ప్రతిపాదిత సవరణలకు అనుమతించినట్లు పేర్కొంది. దీంతో సుమితోమో మిత్సుయి బ్యాంకింగ్ కార్పొరేషన్(ఎస్ఎంబీసీ) ఇద్దరు నామినీ డైరెక్టర్లను నామినేట్ చేసేందుకు వీలు చిక్కనుంది. మరో నామినీ డైరెక్టర్‌ను పీఎస్‌యూ దిగ్గజం స్టేట్‌బ్యాంక్(ఎస్‌బీఐ) ఎంపిక చేయనుంది. యస్ బ్యాంక్‌లో ఎస్‌బీఐసహా ఏడు ఇతర బ్యాంకులకు గల వాటాలను జపనీస్ దిగ్గజం ఎస్ఎంబీసీ సొంతం చేసుకున్నాక బోర్డులో నియామకాలకు తెరలేవనుంది. కాగా.. సెకండరీ కొనుగోళ్ల ద్వారా బ్యాంకులో 20 శాతం వాటాను ఎస్ఎంబీసీ చేజిక్కించుకోనున్నట్లు మే 9న యస్ బ్యాంక్ వెల్లడించిన విషయం విదితమే. దీనిలో భాగంగా ఎస్‌బీఐ నుంచి 13.19 శాతం వాటాను కొనుగోలు చేయనుండగా.. యాక్సిస్, బంధన్, ఫెడరల్, హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ, ఐసీఐసీఐ, ఐడీఎఫ్‌సీ ఫస్ట్, కొటక్ మహీంద్రా బ్యాంకుల నుంచి మిగిలిన 6.81 శాతం వాటాను సొంతం చేసుకోనున్నట్లు వివరించింది. ఈ నెల మొదట్లో ప్రతిపాదిత డీల్‌కు కాంపిటీషన్ కమిషన్(సీసీఐ) గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చిన సంగతి తెలిసిందే. గత నెలలో ఆర్‌బీఐ సైతం ఇందుకు అనుమతిస్తూ ఎస్ఎంబీసీ ప్రమోటర్‌గా గుర్తింపు పొందబోదని తెలియజేసింది. ప్రస్తుతం యస్ బ్యాంక్‌లో ఎస్‌బీఐకు 24 శాతం వాటా ఉంది. తాజా డీల్ తదుపరి 10.81 శాతానికి వాటా పరిమితంకానుంది.

ఈ వార్తల నేపథ్యంలో యస్ బ్యాంక్ షేరు 2.1 శాతం బలపడి రూ. 20.8 వద్ద ముగిసింది.

కొటక్ బ్యాంక్‌లో వాటా విక్రయం

1.62 శాతం అమ్మిన ఎస్ఎంబీసీ ■ డీల్స్ విలువ రూ. 6,256 కోట్లు

న్యూఢిల్లీ: ప్రయివేట్ రంగ దిగ్గజం కొటక్ మహీంద్రా బ్యాంక్‌లో జపనీస్ దిగ్గజం సుమితోమో మిత్సుయి బ్యాంకింగ్ కార్పొరేషన్(ఎస్ఎంబీసీ) తాజాగా 3.22 కోట్ల షేర్లు విక్రయించింది. 1.62 శాతం వాటాకు సమానమైన వీటి విలువ రూ. 6,256 కోట్లు. ఓపెన్ మార్కెట్ లావాదేవీల ద్వారా షేరుకి రూ. 1,940.80 ధరలో షేర్లను అమ్మివేసింది. ఎన్ఎస్ఈ బ్లాక్‌డీల్ గణాంకాల ప్రకారం వాటా కొనుగోలు చేసిన సంస్థలలో సిటీగ్రూప్ గ్లోబల్ మార్కెట్స్ మారిషస్, బజాజ్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్, ఫిడెలిటీ, ప్రుడెన్షియల్(యూకే), ప్రభుత్వ పెన్షన్ ఫండ్ గ్లోబల్(నార్వే), నిప్పన్ ఇండియా ఎంఎఫ్, మోర్గాన్ స్టాన్లీ తదితరాలున్నాయి. తాజా డీల్స్ తదుపరి కొటక్ మహీంద్రా బ్యాంక్‌లో ఎస్ఎంబీసీ వాటా 0.03 శాతానికి పరిమితమైంది.

బ్లాక్ డీల్స్ నేపథ్యంలో కొటక్ బ్యాంక్ షేరు ఎన్ఎస్ఈలో 0.65 శాతం బలపడి రూ. 1,973 వద్ద ముగిసింది.

ఈక్విటీ ఫండ్స్‌లో తగ్గిన పెట్టుబడుల జోరు!

న్యూఢిల్లీ: ఈక్విటీ మ్యూచువల్ ఫండ్స్ పథకాల్లో పెట్టుబడుల జోరు ఆగస్ట్‌లో కొంత తగ్గింది. రూ.33,430 కోట్ల నికర పెట్టుబడులు వచ్చాయి. జూలైలో రూ.42,702 కోట్ల పెట్టుబడులతో పోల్చి చూస్తే 22 శాతం తగ్గాయి. ఈ ఏడాది జూన్‌లో రూ.23,587 కోట్ల పెట్టుబడులు రావడం గమనార్హం. 2024 ఆగస్ట్‌లో ఈక్విటీ ఫండ్స్‌లోకి వచ్చిన పెట్టుబడులు రూ.38,239 కోట్లుగా ఉన్నాయి. డెట్ మ్యూచువల్ ఫండ్స్ నుంచి రూ.7,980 కోట్లు నికరంగా బయటకు వెళ్లాయి. జూలైలో రూ.1.06 లక్షల కోట్ల నికర డెట్ పెట్టుబడులతో పోల్చి చూస్తే భిన్నమైన పరిస్థితి కనిపించింది. దీంతో ఆగస్ట్ చివరికి మ్యూచువల్ ఫండ్స్ పరిశ్రమ నిర్వహణలోని మొత్తం ఆస్తుల విలువ రూ.75.20 లక్షల కోట్లకు పరిమితమైంది. జూలై చివరికి ఈ మొత్తం రూ.75.36 లక్షల కోట్లుగా ఉంది. మ్యూచువల్ ఫండ్స్ సంస్థల అసోసియేషన్ (యాంఫి) ఈ గణాంకాలను విడుదల చేసింది. ఆగస్ట్‌లో ఈక్విటీ ఫండ్స్‌లోకి పెట్టుబడులు నీరసించడం వెనుక కొత్త పథకాల (ఎన్ఎఫ్‌వో) ఆవిష్కరణ తగ్గడమే కారణమని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ''గత ధోరణుల ఆధారంగా ఆగస్ట్ నెలలో సిస్టమ్యాటిక్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ ప్లాన్ (సిప్) పెట్టుబడులు అధికంగా నమోదవుతాయని ఆశించాం. కానీ, అవి ఫ్లాట్‌గా రూ.28,265 కోట్ల స్థాయిలో ఉన్నాయి. అంతర్జాతీయంగా అనిశ్చితులు నెలకొన్నప్పటికీ, ఎఫ్‌పీఐలు విక్రయాలు కొనసాగిస్తున్నా కానీ, భారత ఇన్వెస్టర్లు ఈక్విటీల్లో పెట్టుబడులు కొనసాగిస్తున్నారు. మార్కెట్లకు ఇది ఎంతో అనుకూలం''అని మోతీలాల్ ఓస్వాల్ అసెట్ మేనేజ్‌మెంట్ కంపెనీ (ఏఎంసీ) చీఫ్ బిజినెస్ ఆఫీసర్ అఖిల్ చతుర్వేది తెలిపారు.

- ఆగస్ట్‌లో రూ.33,430 కోట్ల పెట్టుబడులు
- జూలై నెల కంటే 22 శాతం తక్కువ
- ఫ్లెక్సీక్యాప్ ఫండ్స్, గోల్డ్ ఈటీఎఫ్‌లకు ఆదరణ

విభాగాల వారీగా..

- ఫ్లెక్సీక్యాప్ ఫండ్స్‌లోకి అధికంగా రూ.7,679 కోట్ల పెట్టుబడులు వచ్చాయి. ఆ తర్వాత మిడ్‌క్యాప్ ఫండ్స్ రూ.5,330 కోట్లను ఆకర్షించాయి.
- స్మాల్‌క్యాప్ పథకాల్లోకి రూ.4,993 కోట్ల పెట్టుబడులు వచ్చాయి. రూ.3,893 కోట్ల పెట్టుబడులతో సెక్టోరల్/థీమ్యాటిక్ ఫండ్స్ తర్వాతి స్థానంలో నిలిచాయి.
- మల్టీ అసెట్ అలోకేషన్ ఫండ్స్‌లోకి రూ.3,527 కోట్ల పెట్టుబడులు వచ్చాయి. లార్జ్‌క్యాప్ ఫండ్స్‌లో రూ.2,835 కోట్లను ఆకర్షించాయి.
- 23 న్యూ ఫండ్ ఆఫర్లు (కొత్త పథకాలు) ఆగస్ట్‌లో రాగా, ఇవన్నీ కలసి రూ.2,859 కోట్లను సమీకరించాయి.
- డైనమిక్ అసెట్ అలోకేషన్/బ్యాలన్స్‌డ్ అడ్వాంటేజ్ ఫండ్స్ రూ.2,316 కోట్ల పెట్టుబడులు ఆకర్షించాయి.
- హైబ్రిడ్ ఫండ్స్ (ఈక్విటీ డెట్ కలయికతో కూడిన)లోకి పెట్టుబడులు జూలైతో పోల్చితే ఆగస్ట్‌లో 27 శాతం తగ్గి రూ.15,293 కోట్లుగా ఉన్నాయి.
- డెట్ విభాగం నుంచి నికరంగా రూ.7,890 కోట్లను ఇన్వెస్టర్లు ఉపహరించుకున్నారు. ముఖ్యంగా లిక్విడ్ ఫండ్స్ నుంచి రూ.13,350 కోట్లు బయటకు వెళ్లిపోయాయి. ఓవర్‌నైట్ ఫండ్స్ రూ.4,950 కోట్లను ఆకర్షించాయి. గోల్డ్ ఈటీఎఫ్‌ల్లోకి రూ.2,189 కోట్ల పెట్టుబడులు వచ్చాయి.
- మొత్తం మీద మ్యూచువల్ ఫండ్స్ పరిశ్రమలోకి ఆగస్ట్ మాసంలో నికరంగా రూ.52,443 కోట్ల పెట్టుబడులు వచ్చాయి. జూలైలో వచ్చిన రూ.1.8 లక్షల కోట్లతో పోలిస్తే గణనీయంగా తగ్గాయి.
- మ్యూచువల్ ఫండ్స్ ఫోలియోలు (పెట్టుబడి ఖాతాలు) 24.89 కోట్లకు చేరాయి. జూలై చివరికి ఇవి 24.13 కోట్లుగా ఉన్నాయి.

న్యూజిలాండ్ కెప్టెన్‌గా సోఫీ డివైన్

ఆక్లాండ్: మహిళల వన్డే ప్రపంచకప్ కోసం న్యూజిలాండ్ క్రికెట్ బోర్డు బలమైన జట్టును ప్రకటించింది. వెటరన్ ఆల్‌రౌండర్ సోఫీ డివైన్ కివీస్ జట్టుకు సారథ్యం వహించనుండగా... నలుగురు కొత్త ప్లేయర్లకు వరల్డ్‌కప్ జట్టులో చోటు దక్కింది. ఈ నెల 30 నుంచి భారత్, శ్రీలంక సంయుక్త ఆతిథ్యంలో ప్రారంభం కానున్న ఐసీసీ వన్డే ప్రపంచకప్ కోసం న్యూజిలాండ్ బోర్డు బుధవారం 15 మందితో కూడిన జట్టును ప్రకటించింది. సుజీ బేట్స్, లీ తహుహు, సోఫీ డివైన్ ఐదోసారి ప్రపంచకప్ బరిలోకి దిగనుండగా... మ్యాడీ గ్రీన్, మెలియా కెర్‌కు ఇది మూడోది. 8 జట్లు పాల్గొంటున్న ఈ మెగా టోర్నీ కోసం ప్రకటించిన కివీస్ జట్టు అటు అనుభవజ్ఞులు, ఇటు యువ ప్లేయర్లతో సమతూకంగా ఉందని న్యూజిలాండ్ కోచ్ బెన్ సాయర్ అన్నాడు. వరల్డ్‌కప్‌లో భాగంగా వచ్చే నెల 1న డిఫెండింగ్ చాంపియన్ ఆస్ట్రేలియాతో న్యూజిలాండ్ తొలి మ్యాచ్ ఆడనుంది.

న్యూజిలాండ్ జట్టు: సోఫీ డివైన్ (కెప్టెన్), సుజీ బేట్స్, ఈడెన్ కార్సన్, ఫ్లోరా డెవాన్‌షైర్, ఇజీ గేజ్, మ్యాడీ గ్రీన్, బ్రూకీ హాలిడే, బ్రీ ఇలింగ్, పాలీ ఇన్‌గ్లిస్, బెల్లా జేమ్స్, మెలీ కెర్, జెస్ కెర్, రోజ్‌మేరీ మైర్, జార్జియా ప్లిమర్, లీ తహుహు.

భారత పిస్టల్ షూటర్లకు నిరాశ

నింగ్బో (చైనా): అంతర్జాతీయ షూటింగ్ క్రీడా సమాఖ్య (ఐఎస్ఎస్ఎఫ్) ప్రపంచకప్‌లో భారత షూటర్ల పేలవ ప్రదర్శన కొనసాగుతోంది. పురుషుల 10 మీటర్ల ఎయిర్ పిస్టల్ వ్యక్తిగత విభాగంలో సమ్రాట్ రాణా, అమిత్ శర్మ, నిశాంత్ రావత్ ఫైనల్‌కు చేరడంలో విఫలమయ్యారు. క్వాలిఫయింగ్‌లో 20 ఏళ్ల సమ్రాట్ రాణా 582 పాయింట్లతో 10వ స్థానంలో, అమిత్ శర్మ 576 పాయింట్లతో 28వ స్థానంలో, నిశాంత్ 568 పాయింట్లతో 42వ స్థానంలో నిలిచారు. టాప్-8లో నిలిచిన వారు మాత్రమే ఫైనల్‌కు అర్హత సాధిస్తారు. ఈ టోర్నీలో చైనా నాలుగు పతకాలతో పట్టిక అగ్రస్థానంలో ఉండగా... భారత్ ఇంకా పతకాల బోణీ కొట్టలేదు.

సింధుకు షాక్

హాంకాంగ్ ఓపెన్ నుంచి తొలి రౌండ్‌లోనే నిష్క్రమణ

అన్‌సీడెడ్ క్రీడాకారిణి చేతిలో ఓటమి ● అనుపమ, రక్షిత శ్రీ కూడా అవుట్

హాంకాంగ్: ఈ ఏడాది తొలి టైటిల్ కోసం భారత స్టార్ ప్లేయర్ పీవీ సింధు వేట ఇంకా కొనసాగనుంది. హాంకాంగ్ ఓపెన్ వరల్డ్ టూర్ సూపర్-500 బ్యాడ్మింటన్ టోర్నీలో ప్రపంచ 14వ ర్యాంకర్ సింధు తొలి రౌండ్‌లోనే వెనుదిరిగింది. ప్రపంచ 27వ ర్యాంకర్, అన్‌సీడెడ్ లినె క్రిస్టోఫర్సన్ (డెన్మార్క్)తో బుధవారం జరిగిన మహిళల సింగిల్స్ తొలి రౌండ్‌లో సింధు 21-15, 16-21, 19-21తో ఓటమి పాలైంది. గతంలో లినె క్రిస్టోఫర్సన్‌తో ఆడిన ఐదుసార్లూ విజయం సాధించిన సింధు ఆరోసారి మాత్రం ఓటమి తప్పలేదు. 58 నిమిషాలపాటు జరిగిన ఈ మ్యాచ్‌లో సింధు నిర్ణాయక మూడో గేమ్‌లో 16-13తో, 17-15తో ఆధిక్యంలోకి వెళ్లి విజయం దిశగా సాగింది. ఈ కీలక తరుణంలో సింధు అనవసర తప్పిదాలు చేయడం... 15-17తో వెనుకబడిన లినె వరుసగా నాలుగు పాయింట్లు నెగ్గి ఒక్కసారిగా 19-17తో ముందంజ వేసింది. ఆ తర్వాత సింధు ఒక పాయింట్ గెలిచినా... ఆ వెంటనే లినె రెండు పాయింట్లు నెగ్గి తన కెరీర్‌లో **తొలిసారి భారత** స్టార్‌పై విజయాన్ని ఖాయం చేసుకుంది. భారత్‌కే చెందిన అనుపమ, రక్షిత శ్రీ కూడా తొలి రౌండ్‌లోనే నిష్క్రమించారు. అనుపమ 17-21, 22-20, 14-21తో తొమ్మిదో ర్యాంకర్ టొమోకా మియకాజి (జపాన్) చేతిలో, రక్షిత శ్రీ 13-21, 7-21తో ప్రపంచ మాజీ చాంపియన్ రచనోక్ (థాయ్‌లాండ్) చేతిలో ఓడిపోయారు.

లక్ష్య సేన్

లక్ష్య సేన్, ప్రణయ్ ముందంజ

పురుషుల సింగిల్స్ విభాగంలో బరిలోకి దిగిన నలుగురు భారత క్రీడాకారులు లక్ష్య సేన్, ప్రణయ్, కిరణ్ జార్జి, ఆయుశ్ శెట్టి శుభారంభం చేశారు. తొలి రౌండ్ మ్యాచ్‌ల్లో లక్ష్య సేన్ 22-20, 16-21, 21-15తో వాంగ్ జు వె (చైనీస్ తైపీ)పై, **ప్రణయ్ 21-17, 21-14తో లు గ్వాంగ్ జు** (చైనా)పై గెలిచి ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్లో ముఖాముఖి పోరుకు సిద్ధమయ్యారు. కిరణ్ జార్జి 21-16, 21-11తో జియా హెంగ్ జేసన్ (సింగపూర్)పై, ఆయుశ్ 15-21, 21-19, 21-13తో సు లి యాంగ్ (చైనీస్ తైపీ)లపై నెగ్గి ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్ చేరుకున్నారు.

మహిళల డబుల్స్ తొలి రౌండ్‌లో రుతపర్ణ-శ్వేతాపర్ణ (భారత్) ద్వయం 21-17, 21-9తో పాంగ్ వనెస్సా-వాంగ్ సమ్ (హాంకాంగ్) జంటను ఓడించింది. మిక్స్‌డ్ డబుల్స్ తొలి రౌండ్‌లో గద్దె రుత్విక శివాని-రోహన్ (భారత్) జోడీ 14-21, 17-21తో ప్రపంచ రెండో ర్యాంక్ జంట ఫెంగ్ యాన్ జె-హువాంగ్ డాంగ్ పింగ్ (చైనా) చేతిలో... తనీషా క్రాస్టో-ధ్రువ్ కపిల (భారత్) ద్వయం 16-21, 11-21తో చెన్ చెంగ్ కువాన్-సు యిన్ హుయ్ **(చైనీస్ తైపీ) జంట చేతిలో ఓడిపోయాయి.**

కాంస్య పతక మ్యాచ్‌లో దీపిక బృందం ఓటమి

తొలి రౌండ్‌లోనే ఓడిన ధీరజ్

గ్వాంగ్‌జు (దక్షిణ కొరియా): ప్రపంచ ఆర్చరీ చాంపియన్‌షిప్‌లో రికర్వ్ విభాగంలో భారత ప్లేయర్లు నిరాశపరిచారు. మహిళల టీమ్ విభాగంలో కాంస్య పతకం కోసం పోటీపడిన భారత జట్టుకు ఓటమి ఎదురైంది. ప్రపంచ మాజీ నంబర్‌వన్, నాలుగుసార్లు ఒలింపిక్స్‌లో ఆడిన దీపిక కుమారి, అంకిత, గాథ సభ్యులుగా ఉన్న భారత జట్టు కాంస్య పతక మ్యాచ్‌లో 3-5 (51-54, 57-57, 57-54, 56-58)తో ఆన్ సాన్, లిమ్ సియోన్, కాంగ్ చెయంగ్‌లతో కూడిన దక్షిణ కొరియా జట్టు చేతిలో ఓటమి పాలైంది. రికర్వ్ మిక్స్‌డ్ టీమ్ ఈవెంట్‌లో దీపిక కుమారి-నీరజ్ చౌహాన్ (భారత్) జోడీ ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్లో నిష్క్రమించింది. తొలి రౌండ్‌లో 'బై' పొంది నేరుగా ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్ ఆడిన దీపిక-నీరజ్ ద్వయం 4-5తో (36-37, 36-36, 37-37, 38-37, 18-19)తో అసకునో ననామి-కవాటా యుకీ (జపాన్) జంట చేతిలో ఓడిపోయింది. పురుషుల రికర్వ్ వ్యక్తిగత విభాగంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్లేయర్ బొమ్మదేవర ధీరజ్, నీరజ్ తొలి రౌండ్‌లోనే వెనుదిరగ్గా... రాహుల్ ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్లో ఓటమి చవిచూశాడు. 'పారిస్ ఒలింపియన్' ధీరజ్ 2-6తో (29-29, 28-29, 28-29, 29-29) డిఫెండింగ్ చాంపియన్ మెటె గాగోజ్ (టర్కీ) చేతిలో... నీరజ్ 0-6తో (27-29, 27-28, 26-29) బోబోరజబోవ్ (ఉజ్బెకిస్తాన్) చేతిలో... రాహుల్ 5-6తో (28-28, 30-26, 28-27, 26-30, 27-28, 8-10) మచ వరియాని (జార్జియా) చేతిలో పరాజయం పాలయ్యారు.

క్వార్టర్ ఫైనల్లో స్నేహిత్

న్యూఢిల్లీ: అల్టిమేట్ టేబుల్ టెన్నిస్ (యూటీటీ) జాతీయ ర్యాంకింగ్ చాంపియన్‌షిప్ పురుషుల సింగిల్స్‌లో తెలంగాణ ప్లేయర్ సూరావజ్జుల స్నేహిత్ క్వార్టర్ ఫైనల్లోకి ప్రవేశించాడు. బుధవారం జరిగిన ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్లో స్నేహిత్ 3-2తో ప్రియానుజ్ భట్టాచార్య (అస్సాం)పై గెలుపొందాడు. ఈ టోర్నీలో స్నేహిత్ ఇండియన్ ఆడిట్ అండ్ అకౌంట్స్ డిపార్ట్‌మెంట్ (ఐఏ అండ్ ఏడీ) జట్టుకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నాడు. స్నేహిత్‌తోపాటు అంకుర్ భట్టాచార్య (పశ్చిమ బెంగాల్), హర్మీత్ దేశాయ్ (పీఎస్‌పీబీ), రీగన్ (మహారాష్ట్ర), పాయస్ జైన్ (ఢిల్లీ), ఆకాశ్ పాల్ (ఆర్‌ఎస్‌పీబీ), పునీత్ బిశ్వాస్ (పశ్చిమ బెంగాల్), సత్యన్ (పీఎస్‌పీబీ) కూడా క్వార్టర్ ఫైనల్లోకి అడుగు పెట్టారు.

తొలి రౌండ్‌లోనే శ్రీజ పరాజయం

మకావ్: వరల్డ్ టేబుల్ టెన్నిస్ (డబ్ల్యూటీటీ) మకావ్ చాంపియన్స్ లెవెల్ టోర్నమెంట్‌లో భారత నంబర్‌వన్, తెలంగాణ క్రీడాకారిణి ఆకుల శ్రీజకు నిరాశ ఎదురైంది. వరల్డ్ ర్యాంకింగ్స్ ప్రకారం భారత్ నుంచి ఈ టోర్నీలో ఆడేందుకు శ్రీజ మాత్రమే అర్హత సాధించింది. బుధవారం జరిగిన మహిళల సింగిల్స్ తొలి రౌండ్‌లో ప్రపంచ 43వ ర్యాంకర్ శ్రీజ 5-11, 1-11, 6-11తో ప్రపంచ ఏడో ర్యాంకర్ జు యులింగ్ (మకావ్) చేతిలో ఓడిపోయింది. 18 నిమిషాల్లోనే ముగిసిన ఈ మ్యాచ్‌లో శ్రీజ కేవలం 12 పాయింట్లు గెలిచింది. తన సర్వీస్‌లో నాలుగు పాయింట్లు నెగ్గిన ఆమె ప్రత్యర్థి సర్వీస్‌లో ఎనిమిది పాయింట్లు సాధించింది. మరోవైపు జు యులింగ్ తన సర్వీస్‌లో 15 పాయింట్లు, శ్రీజ సర్వీస్‌లో 18 పాయింట్లు సంపాదించింది. తొలి రౌండ్‌లో ఓడిన శ్రీజకు 8000 డాలర్ల (రూ. 7 లక్షలు) ప్రైజ్‌మనీతోపాటు 15 ర్యాంకింగ్ పాయింట్లు లభించాయి.

ఆరో స్థానంలో రవి బిష్ణోయ్

ఐసీసీ టి20 బౌలింగ్ ర్యాంకింగ్స్

దుబాయ్: అంతర్జాతీయ క్రికెట్ మండలి (ఐసీసీ) టి20 బౌలింగ్ ర్యాంకింగ్స్‌లో భారత ప్లేయర్లు ముందడుగు వేశారు. స్పిన్నర్ రవి బిష్ణోయ్, అర్ష్‌దీప్ సింగ్ ఒక్కో స్థానం మెరుగు పరుచుకున్నారు. ఈ జాబితాలో టీమిండియా నుంచి అత్యుత్తమంగా వరుణ్ చక్రవర్తి (706 పాయింట్లు) నాలుగో స్థానంలో ఉండగా... రవి బిష్ణోయ్ (674 పాయింట్లు) ఆరో ర్యాంక్‌లో, అర్ష్‌దీప్ సింగ్ (653 పాయింట్లు) పదో స్థానంలో ఉన్నారు. అక్షర్ పటేల్ (636 పాయింట్లు) సైతం ఒక స్థానం మెరుగు పరుచుకొని 13వ ర్యాంక్‌కు చేరుకున్నాడు. టి20 బ్యాటింగ్ ర్యాంకింగ్స్‌లో అభిషేక్ శర్మ (829 పాయింట్లు) అగ్రస్థానంలో కొనసాగుతుండగా... తిలక్ వర్మ (804 పాయింట్లు) రెండో ర్యాంక్‌లో ఉన్నాడు. టీమిండియా టి20 కెప్టెన్ సూర్యకుమార్ యాదవ్ ఆరో స్థానంలో ఉండగా... ఆసియా కప్ టోర్నీకి ఎంపిక కాని ఓపెనర్ యశస్వి జైస్వాల్ ఒక స్థానం కోల్పోయి 11వ ర్యాంక్‌లో నిలిచాడు. ఆల్‌రౌండర్ల జాబితాలో హార్దిక్ పాండ్యా 252 పాయింట్లతో 'టాప్'లో ఉన్నాడు. వన్డే ర్యాంకింగ్స్‌లో ఎలాటి మార్పులు చోటుచేసుకోలేదు. బ్యాటింగ్‌లో శుబ్‌మన్ గిల్ (784 పాయింట్లు), రోహిత్ శర్మ (756 పాయింట్లు) వరుసగా తొలి రెండు స్థానాల్లో కొనసాగుతున్నారు. విరాట్ కోహ్లి (736 పాయింట్లు) నాలుగో ర్యాంక్‌లో ఉన్నాడు.

చమరి సారథ్యంలో...

మహిళల వన్డే ప్రపంచ కప్‌నకు శ్రీలంక జట్టు ప్రకటన

కొలంబో: మహిళల వన్డే ప్రపంచ కప్‌లో పాల్గొనే శ్రీలంక క్రికెట్ జట్టుకు చమరి ఆటపట్టు కెప్టెన్‌గా వ్యవహరించనుంది. భారత్, శ్రీలంక సంయుక్తంగా ఆతిథ్యమిస్తున్న ఈ టోర్నీ కోసం బుధవారం 15 మందితో కూడిన శ్రీలంక జట్టును ప్రకటించారు. ఇప్పటి వరకు 12 సార్లు ప్రపంచకప్ జరగగా... అందులో ఒక్కసారి కూడా ఫైనల్ చేరలేకపోయిన లంక జట్టు... సొంతగడ్డపై జరుగుతున్న టోర్నీలో సత్తా చాటేందుకు సమాయత్తమవుతోంది. ఈ ఏడాది ఆడిన ఎనిమిది వన్డేల్లో లంక జట్టు కేవలం రెండు మ్యాచ్‌ల్లోనే నెగ్గింది. హర్షిత సమరవిక్రమ, నిలాక్షిక సిల్వా, అనుష్క సంజీవని వంటి పలువురు ప్రతిభావంతులైన ప్లేయర్లకు జట్టులో చోటు దక్కింది. వరల్డ్‌కప్‌లో భాగంగా ఈనెల 30న జరిగే తొలి మ్యాచ్‌లో హర్మన్‌ప్రీత్ కౌర్ సారథ్యంలోని భారత జట్టుతో శ్రీలంక ఆడుతుంది.

శ్రీలంక జట్టు: చమరి ఆటపట్టు (కెప్టెన్), హాసిని పెరీరా, విష్మి గుణరత్నే, హర్షిత సమరవిక్రమ, కవీషా దిల్హారీ, నీలాక్షి, అనుష్క సంజీవని, ఇమేషా దులానీ, దేవ్మీ విహంగ, వత్సల, ఇనోక రణవీర, సుగంధిక, ప్రబోధని, మల్కిమదర, అచిని కులసూర్య.

ఎవరిదో దులీప్ ట్రోఫీ?

టైటిల్ కోసం సెంట్రల్ జోన్‌తో సౌత్ జోన్ పోరు

- సమతూకంగా రెండు జట్లు
- యువ ఆటగాళ్లకు మంచి అవకాశం

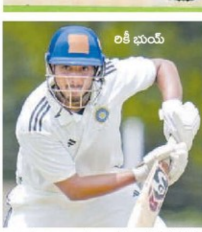
దానిశ్ మాలేవర్

రజత్ పాటీదార్

బెంగళూరు: దేశవాళీ టోర్నీ దులీప్ ట్రోఫీ ఫైనల్‌కు రంగం సిద్ధమైంది. బీసీసీఐ సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్స్‌లెన్స్ గ్రౌండ్‌లో గురువారం ప్రారంభం కానున్న ఈ తుది పోరులో సెంట్రల్ జోన్‌తో సౌత్ జోన్ తలపడనుంది. ఓ వైపు టీమిండియా ఆసియాకప్ టి20 టోర్నమెంట్‌లో పాల్గొంటుండగా... మరోవైపు భారత 'ఎ' జట్టు ఆస్ట్రేలియా 'ఎ'తో అనధికారిక టెస్టు సిరీస్‌కు సిద్ధమవుతోంది. ఈ నేపథ్యంలో కొత్త ఆటగాళ్లు తమ సత్తా చాటుకునేందుకు దులీప్ ట్రోఫీ చక్కటి వేదిక కానుంది. గతేడాది మాదిరిగా కాకుండా తిరిగి పాత పద్ధతిలో జరుగుతున్న ఈ టోర్నీలో నార్త్ జోన్‌పై విజయంతో సౌత్ జోన్... వెస్ట్ జోన్‌ను ఓడించి సెంట్రల్ జోన్ ఫైనల్‌కు చేరాయి. సౌత్ జోన్ జట్టు చివరిసారిగా 2023లో దులీప్ ట్రోఫీ విజేతగా నిలవగా... 2014-15 సీజన్‌లో సెంట్రల్ జోన్ ట్రోఫీ చేజిక్కించుకుంది. అప్పుడు కూడా సౌత్‌జోన్‌పైనే నెగ్గిన సెంట్రల్ జోన్ అదే ఫలితం పునరావృతం చేయాలని యోచిస్తోంది. రజత్ పాటీదార్, దానిశ్ మాలేవర్, శుభమ్ శర్మ, యశ్ రాథోడ్, దీపక్ చాహర్, తన్మయ్ అగర్వాల్, తనయ్ త్యాగరాజన్, షేక్ రషీద్, రికీ భుయ్, మొహమ్మద్ అజహరుద్దీన్ వంటి వాళ్లు మెరుగైన ప్రదర్శన చేసి సెలెక్టర్ల దృష్టిలో పడాలని భావిస్తున్నారు.

మనవాళ్లు ఆకట్టుకునేనా...

ముందస్తు షెడ్యూల్ ప్రకారం హైదరాబాద్ ఆటగాడు తిలక్ వర్మ సౌత్ జోన్ జట్టుకు సారథ్యం వహించాల్సి ఉండగా... ఆసియా కప్‌లో ఆడుతున్న భారత జట్టుకు అతను ఎంపిక కావడంతో ఫైనల్‌కు దూరమయ్యాడు. దీంతో కేరళకు చెందిన మొహమ్మద్ అజహరుద్దీన్‌కు సారథ్య బాధ్యతలు దక్కాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్లేయర్ రికీ భుయ్ వైస్ కెప్టెన్‌గా వ్యవహరిస్తున్నాడు. దేవదత్ పడిక్కల్, జగదీశన్ కూడా అందుబాటులో లేకపోవడంతో... స్మరణ్, సిద్ధార్థ్‌లకు జట్టులో చోటు దక్కింది. హైదరాబాద్ ఆటగాళ్లు తన్మయ్ అగర్వాల్, తనయ్ త్యాగరాజన్, ఆంధ్ర ప్లేయర్లు షేక్ రషీద్, రికీ భుయ్ సౌత్ జోన్ జట్టుకు కీలకం కానున్నారు.

రికీ భుయ్

తన్మయ్ అగర్వాల్

మోహిత్ కాలె, స్మరణ్, సల్మాన్ నిజార్‌తో సౌత్ జోన్ బ్యాటింగ్ బలంగానే ఉంది. ఇక అజహరుద్దీన్ సారథిగా, వికెట్‌కీపర్‌గా, బ్యాటర్‌గా కీలకం కానున్నాడు. గుర్‌జపనీత్ సింగ్, వాసుకి కౌశిక్, నిధీశ్, తనయ్ త్యాగరాజన్ బౌలింగ్ భారం మోయనున్నారు. పిచ్ అటు బౌలింగ్‌కు ఇటు బ్యాటింగ్‌కు సమానంగా అనుకూలించనుంది. ఆరంభంలో కాస్త జాగ్రత్త వహిస్తే భారీ స్కోర్లు చేయడం పెద్ద కష్టం కాకపోవచ్చు. మ్యాచ్ జరిగే ఐదు రోజుల్లోనూ వర్షం ముప్పు ఉంది.

బ్యాటింగ్ బలంగా...

సౌత్ జోన్‌తో పోల్చుకుంటే... సెంట్రల్ జోన్ బ్యాటింగ్ బలంగా ఉంది. ఈ టోర్నీలో అత్యధిక పరుగులు చేసిన జాబితాలో సెంట్రల్ జోన్ ప్లేయర్లు ముందు వరుసలో ఉన్నారు. దానిశ్ మాలేవర్ 294 పరుగులతో అగ్రస్థానంలో ఉంటే... రజత్ పాటీదార్ 268, శుభమ్ శర్మ 252 పరుగులతో ఆకట్టుకున్నారు. ముఖ్యంగా పాటీదార్ 100కు పైగా స్ట్రయిక్ రేట్‌తో పరుగులు రాబట్టడం విశేషం. అతడు ఇదే జోరు తుదిపోరులోనూ కనబరిస్తే సౌత్ జోన్‌కు కష్టాలు తప్పకపోవచ్చు. ఇప్పటి వరకు ఈ టోర్నీలో పాటీదార్ వరుస ఇన్నింగ్స్‌లలో 125, 66, 77 పరుగులు చేశాడు. ఐపీఎల్‌లో తొలిసారి రాయల్ చాలెంజర్స్ బెంగళూరు (ఆర్‌సీబీ)కి టైటిల్ అందించిన పాటీదార్ సారథ్య అనుభవం కూడా సెంట్రల్ జోన్‌కు కలిసిరానుంది. ఖలీల్ అహ్మద్, మానవ్ సుతార్ వంటి వాళ్లు అందుబాటులో లేకపోయినా... సెంట్రల్ జోన్‌కు పెద్దగా ఇబ్బందులు లేవు. టీమిండియా ప్లేయర్ దీపక్ చాహర్‌తో పాటు వెస్ట్ జోన్‌తో సెమీఫైనల్లో 8 వికెట్లు పడగొట్టిన సారాంశ్ జైన్ బౌలింగ్‌లో కీలకం కానున్నారు.

కాఠ్మండులో ఆందోళనకారులు నిప్పుపెట్టడంతో తగలబడిన ఒక సూపర్‌మార్కెట్

రహదారుల మంత్రిత్వ శాఖ ఆవరణలో కాలిపోయిన వాహనాలు

బీర్గంజ్ పట్టణంలో పూర్తిగా కాలిపోయిన ఒక భవనం

నేపాల్‌కు నిప్పు పెట్టిందెవరు?

శాంతియుత ర్యాలీలు చేశామేగానీ హింసాత్మక ఘటనలకు దిగలేదన్న జెన్ జెడ్ యువత

రాజకీయ అవకాశవాదుల పనే ఇదంతా అని మండిపాటు

బంగ్లాదేశ్‌లో ఉద్యమ తరహాలో నిరసనను హైజాక్ చేస్తున్నారని ఆరోపణ

కాఠ్మండు: చేతికి ఆరో వేలుగా అతుక్కుపోయిన స్మార్ట్‌ఫోన్‌లో సోషల్‌మీడియా యాప్స్ అనేవి ఓ రకంగా ఆత్మ వంటివి. అలాంటి ఆత్మను చంపేస్తామంటూ ఊరుకోబోమని తెలియజేప్పేందుకే శాంతియుత నిరసన ర్యాలీలు చేపట్టామని నేపాల్‌లోని జెన్ జెడ్ యువత చెబుతోంది. దేశాన్ని చీడపీడలా తొలిచేస్తున్న అవినీతి, వారసత్వ రాజకీయాలు, ఉన్నతవర్గాల విలాసవంత జీవనాన్ని ప్రశ్నించేందుకు కదం తొక్కామని, మూడ్రోజులుగా జరుగుతున్న హింసాత్మక ఘటనలతో తమకు ఎలాంటి సంబంధం లేదని జెన్ జెడ్ విద్యార్థులు, యువజన సంఘాలు స్పష్టంచేశాయి. రాజకీయ అవకాశవాదులు ఉద్యమకారుల మాటున నిరసనకార్యక్రమాల్లో దూరిపోయి నేపాల్‌ను అగ్నిగుండంలా మార్చేశారని విద్యార్థులు ఆరోపించారు. బంగ్లాదేశ్‌లో విద్యార్థుల నిరసనతో మొదలైన ఆందోళనలు తీవ్రరూపం దాల్చి చివరకు ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టాయని, నేపాల్‌లోనూ అదే కుట్ర జరుగుతోందని విద్యార్థులు తీవ్ర ఆరోపణలు చేశారు. లూటీలు, దోపిడీలకు తాము ఆమడదూరంలో ఉండిపోయామని, పోలీసులపై రాళ్లదాడి ఘటనలతో తమకెలాంటి సంబంధం లేదని

నేపాల్ అధ్యక్షుడు రామచంద్ర పౌడెల్ ఇంటికి నిరసనకారులు నిప్పుపెట్టిన దృశ్యం

స్పష్టంచేశారు. ఈ విధ్వంసం వెనుక బయటి శక్తుల హస్తముందని విద్యార్థులు ఆరోపించారు. ఏకపక్షంగా సామాజిక మాధ్యమాలపై ఆకస్మిక నిషేధం వల్ల కలిగే అనర్థాలకు ప్రభుత్వానిదే బాధ్యత అని తెలియజేప్పేందుకే వీధుల్లోకి వచ్చామని, విధ్వంసం చేయడం తమ ఉద్దేశ్యంకాదని స్పష్టంచేశారు.

మద్దతు పలికిన మాజీ ప్రధాని

విద్యార్థుల వాదనలకు పరోక్షంగా మాజీ ప్రధాని బాబూరామ్ భట్టారాయ్ మద్దతు పలికారు. ''నాకు తెల్సిన విద్యార్థులు ఇలాంటి విధ్వంసాలకు అస్సలు దిగరు. వారసత్వ రాజకీయాలు, రాజకీయనేతలు, ఉన్నతవర్గాల విలాసవంత జీవితం, అవినీతిపై విద్యార్థుల తిరుగుబాటు మొదలైంది. తీరాచూస్తే ఈ తిరుగుబాటుకు వ్యతిరేకంగా మరో 'తిరుగుబాటు'ఆరంభమైనట్లు తాజా ఘటనలు నిరూపిస్తున్నాయి. మేకవన్నె పులులు మీ ఉద్యమ మందల్లో దూరిపోయాయి. వారితో జాగ్రత్త అని మొదట్నుంచీ హెచ్చరిస్తూనే ఉన్నా''అని విద్యార్థులను భట్టారాయ్ హెచ్చరించారు. ఉద్యమంలో బయటిశక్తులనుద్దేశిస్తూ.. 'నేపాల్ ప్రజాస్వామ్య పునాదులనే పెకళించే దుస్సాహసానికి వాళ్లు దిగారు. వాళ్ల తదుపరి దారుణ లక్ష్యం ఏమిటో''అని ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. సొంత దేశాన్ని తగలబెడుతున్న విద్యార్థులు అంటూ వస్తున్న వార్తలను భట్టారాయ్ తప్పుబట్టారు. ''మొసలికన్నీరు కార్చడానికి విద్యార్థులేమీ రాజకీయనేతలు కాదు. అల్లర్లు, ఘర్షణలు చూసి విద్యార్థులే అవాక్కవుతున్నారు. శాంతియుత నిరసన కార్యక్రమాన్ని బయటి శక్తులు దురుద్దేశ్యంతో ఉగ్రరూపంలోకి మార్చేశారని విద్యార్థులు బాధపడుతున్నారు. తాజా వినాశనానికి బయటిశక్తులే కారణం''అని ఆయన ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు.

తీవ్రంగా ఖండించిన యువజన, ఎన్‌జీవో సంఘాలు

హింసాత్మక ఘటనలను యువజన, విద్యార్థి, లాభాపేక్షలేని ప్రభుత్వేతర ఎన్‌జీవోలు ఖండించాయి. ముఖ్యంగా తొలుత శాంతియుత నిరసన ప్రదర్శనలకు నాయకత్వం వహించిన జెన్ జెడ్ నేపాల్, హమీ నేపాల్ సంస్థలు ఈ విధ్వంసకాండపై ధ్వజమెత్తాయి. ఈ మేరకు బహిరంగ ప్రకటన చేశాయి. ''మొదట్నుంచీ విధ్వంసాన్ని మేం అడ్డుకునేందుకే ప్రయత్నించాం. వినాశనానికి మాకు వీసమెత్తయినా సంబంధం లేదు. విద్యార్థులెవరూ ఇలా ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ ఆస్తులను ధ్వంసంచేయలేదు. ప్రధాని, మాజీ ప్రధానులు, ప్రభుత్వ కార్యాలయాలపై దాడులతో మాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు''అని బుధవారం ప్రకటనలో స్పష్టంచేశాయి. ''ఘటనాస్థలికి మేం తర్వాత వచ్చాం. బాధితులను కాపాడాం. సహాయక చర్యల్లో నిమగ్నమయ్యాం. ప్రజల ఆస్తుల పరిరక్షణకు పాటుపడ్డాం''అని జెన్‌జెడ్ నేపాల్ మరో ప్రకటనలో పేర్కొంది. ''సహేతుకమైన, ప్రజాస్వామ్యయుత ఉద్యమపంథాలో సాగుతున్న మమ్మల్ని విధ్వంసకపర్వంలో భాగస్వాములుగా చిత్రించకండి. అధికారమే పరమావధిగా కుట్రలు చేసే రాజకీయ శక్తులు, అవకాశవాదులే ఈ వినాశనానికి సృష్టికర్తలు. మా ఉద్యమానికి తప్పుడు మరకలు అంటించే కుట్రలు జరుగుతున్నాయి. మంచి కోసం పోరాడుతున్న మమ్మల్ని దేశవినాశకారులుగా చిత్రించే కుట్రలు జరుగుతున్నాయి''అని జెన్‌జెడ్ ఆరోపించింది. ''మా వైపు నుంచి ఎలాంటి తప్పు జరగలేదు. కూల్చడం మా పనికాదు. దేశ పునర్‌నిర్మాణమే మా ధ్యేయం. దేశవ్యతిరేక యుద్ధం మేం చేయట్లేము. చెడుకు వ్యతిరేకంగా సాగుతున్న సంఘర్షణలో మాత్రమే విజయం సాధించాలని కోరుకుంటున్నాం. నఖూ జైలును మేం బద్దలుకొట్టలేదు. మాజీ ఉప ప్రధానమంత్రి రవి లమీచ్ఛానేను మేం జైలు నుంచి విడిపించలేదు ''అని హమీ నేపాల్ ఒక ప్రకటనలో పేర్కొంది.

క్రాస్ ఓటింగ్‌పై అంతర్గత విచారణ?

- దాదాపు 20ఓట్లు ఇండియా కూటమి పక్షాల నుంచి క్రాస్ ఓటింగ్ !
- క్రాస్ ఓటింగ్‌పై విచారణ జరిపించాలని కాంగ్రెస్ ఎంపీ మనీశ్ తివారీ డిమాండ్
- ఆప్, ఉద్ధవ్ శివసేన, డీఎంకే నుంచి ఎక్కువగా ఓట్లు ఎన్డీఏకు వెళ్లాయని విశ్లేషణ

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ఉపరాష్ట్రపతి ఎన్నికల్లో అనుకున్నదానికంటే ఎన్డీఏ అభ్యర్థికి రాధాకృష్ణన్‌కు అధిక మెజారిటీ సాధించడం వెనుక క్రాస్ ఓటింగ్ దాగిఉందన్న వాదన మరింత పెరిగింది. సొంత ఉమ్మడి అభ్యర్థి జస్టిస్ సుదర్శన్ రెడ్డికి ఓటేయకుండా రాధాకృష్ణన్ వైపు కొందరు విపక్ష 'ఇండియా'కూటమి పార్టీల ఎంపీలు మొగ్గుచూపారని వార్తలు ఎక్కువయ్యాయి. ఇండియా కూటమి పక్షాల ఎంపీలు క్రాస్ ఓటింగ్‌కు పాల్పడ్డారని ఆరోపణలు రాజకీయ వివాదంగా మారిన నేపథ్యంలో ఈ అంశంపై అంతర్గత విచారణ చేయించాలని కాంగ్రెస్ సహా దాని మిత్రపక్షాలు నిర్ణయించినట్లుగా తెలుస్తోంది. బిహార్ సహా ఇతర రాష్ట్రాల ఎన్నికలకు ముందు ఈ అంశం పార్టీల ఐక్యతకు ప్రశ్నిస్తోంది. దీంతో ఐక్యత పెద్ద సవాల్‌గా మారుతున్న నేపథ్యంలో కూటమిలోని లోటుపాట్లను గుర్తించి, వాటిని వీలైనంత త్వరగా సవరించుకోవాలనే అభిప్రాయంతో విపక్ష పార్టీలు ముందుకెళ్తున్నట్లు సమాచారం. మంగళవారం వెల్లడైన ఉప రాష్ట్రపతి ఎన్నికల ఫలితాల్లో సుమారు 20 ఓట్లు రాధాకృష్ణన్‌కు పడినట్లు విశ్వసిస్తున్నారు. ఈ ఎన్నికల్లో ఇండియా కూటమి అభ్యర్థి జస్టిస్ బి.సుదర్శన్‌రెడ్డికి 324 ఓట్లు వస్తాయని అంచనా వేశారు. కానీ ఆయనకు కేవలం 300 ఓట్లు పడ్డాయి. రాధాకృష్ణన్ గరిష్టంగా 436 ఓట్లు సాధించవచ్చని అంతా భావించారు. కానీ అనూహ్యంగా ఆయన 452 ఓట్లు సాధించారు. మరింత స్పష్టమైన మెజారిటీ ఒడిసిపట్టారు. పోలింగ్ పూర్తయిన వెంటనే తమ అనుకూల ఓట్లపై ఓ అంచనాకు వచ్చిన కాంగ్రెస్ సైతం తమకు అనుకూలంగా 315 ఓట్లు వస్తాయని లెక్కగట్టింది. అయితే కాంగ్రెస్ పేర్కొన్నట్లుగానే 15 ఓట్లు ఇక్కడే క్రాస్ ఓటింగ్ అయ్యాయి. దీంతో పాటు చెల్లని ఓట్లు సైతం ఇండియా కూటమి పక్షాలవేనని ప్రచారం జరుగుతోంది. భారీ క్రాస్ ఓటింగ్ దృష్ట్యా ఈ అంశంపై కచ్చితంగా విచారణ జరగాలని కాంగ్రెస్ ఎంపీ మనీశ్ తివారీ డిమాండ్ చేశారు. దీనిని తీవ్రమైన విశ్వాస ఉల్లంఘనగానే పరిగణించాలని, ఇది విపక్షాల అంతర్గత ఐక్యతపై ప్రశ్నలు లేవనెత్తుతోందని ఆయన వ్యాఖ్యానించారు. తివారీతో పాటు కాంగ్రెస్ పార్టీలోని ఇతర నేతలు సైతం ఈ విషయంపై విచారణ కోరుకుంటున్నారని ఢిల్లీలోని ఏఐసీసీ వర్గాలు అంటున్నాయి. ప్రధానంగా ఆమ్ ఆద్మీ పార్టీ(ఆప్) నుంచి రావాల్సిన 12 ఓట్లలో కనీసంగా 3 ఓట్లు, తమిళనాట డీఎంకే నుంచి రావాల్సిన 32 ఓట్లలో కనీసంగా 4 ఓట్లు, ఆర్‌జేడీ నుంచి రెండు ఓట్లు, శివసేన(ఉద్ధవ్) పార్టీ నుంచి కొన్ని ఓట్లు క్రాసింగ్ జరిగినట్లు అంచనాలు వేస్తున్నారు.

మాకు సంబంధం లేదన్న పార్టీలు

అయితే క్రాస్ ఓటింగ్ వివాదంపై విపక్ష పార్టీల వాదన భిన్నంగా ఉంది. తమ సభ్యులెవరూ రాధాకృష్ణన్‌కు ఓటేయలేదని కాంగ్రెస్ మిత్రపక్షాలు కరాఖండీగా చెప్పాయి. దీనిపై ఇప్పటికే ఆర్‌జేడీ, డీఎంకే, ఎస్పీ పార్టీలు తమ ఎంపీలు క్రాస్ ఓటింగ్‌కు పాల్పడలేదని ప్రకటనలు సైతం ఇచ్చాయి. ఇక కాంగ్రెస్ సైతం తమ ఓట్లు నూటికి నూరు శాతం కూటమి అభ్యర్థికే బలంగా పడ్డాయని చెబుతున్నాయి. అయితే బిహార్, తమిళనాడు, పశ్చిమబెంగాల్ ఎన్నికల దృష్ట్యా కూటమిలో ఐక్యత కొనసాగి ఎన్నికల్లో పోరాడాలంటే క్రాస్ ఓటింగ్‌పై విచారణ జరపాలని కాంగ్రెస్ నేతల నుంచి డిమాండ్ వస్తోంది. ఇదే సమయంలో విపక్షాల అభ్యర్థికి 40 శాతం ఓట్ల వాటాను 'నైతిక విజయం'గా కాంగ్రెస్ నాయకులు అభివర్ణిస్తున్నారు. 2022 ఎన్డీఏకు చెందిన జగదీప్ ధన్‌ఖడ్‌పై పోటీ చేసిన విపక్షాల అభ్యర్థి మార్గరెట్ అల్వాకు వచ్చిన ఓట్లతో పోలిస్తే ఈసారి తమకు దాదాపు 14 శాతం ఎక్కువ ఓట్లు వచ్చాయని అంటున్నారు. ఇక వీటిని తిప్పికొడుతున్న బీజేపీ 15 మంది ప్రతిపక్ష ఎంపీలు ఎన్డీఏ అభ్యర్థికి ఓటు వేశారని, మరో 15 మంది ఉద్దేశపూర్వకంగా చెల్లని ఓట్లు వేశారని కౌంటర్‌లు ఇస్తోంది.

ఇటలీ ప్రధాని జార్జియా మెలోనీకి మోదీ ఫోన్

స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందంపై చర్చ

న్యూఢిల్లీ: ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ బుధవారం ఇటలీ ప్రధానమంత్రి జార్జియా మెలోనీతో ఫోన్‌లో మాట్లాడారు. భారత్-ఈయూ మధ్య ప్రతిపాదిత స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం(ఎఫ్‌టీఏ)పై వారు చర్చించారు. ఈ ఒప్పందానికి మద్దతు ఇస్తున్నందుకు మెలోనీకి మోదీ కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు. అలాగే ఉక్రెయిన్‌లో కొనసాగుతున్న ఘర్షణ, ఇండియా-మిడిల్ ఈస్ట్-యూరప్ ఎకనామిక్ కారిడార్‌పైనా చర్చించారు. అభిప్రాయాలు పంచుకున్నారు. జార్జియా మెలోనీతో అద్భుతమైన సంభాషణ జరిగిందని మోదీ 'ఎక్స్'లో పోస్టుచేశారు. ఇండియా-ఇటలీ మధ్య వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్యాన్ని బలోపేతం చేసుకోవాలని నిర్ణయించామని తెలిపారు. ఉక్రెయిన్‌లో ఘర్షణకు సాధ్యమైనంత త్వరగా తెరపడాలన్నదే తమ ఉద్దేశమని వివరించారు. స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందానికి ఈ ఏడాది ఆఖరుకల్లా అమల్లోకి తీసుకురావాలని భారత్, ఈయూ భావిస్తున్నాయి. ఈ అంశంపై ఢిల్లీలో త్వరలో ఇరుపక్షాల మధ్య 13వ దఫా చర్చలు జరుగబోతున్నాయి.

తేలికపాటి వ్యోమనౌకల తయారీకి ఏర్పాట్లు

ఇస్రో, ఇన్‌స్పేస్, ఎన్‌ఎస్‌ఐఎల్‌తో హెచ్‌ఏఎల్ ఒప్పందం

సాక్షి బెంగళూరు: తేలికపాటి ఉపగ్రహ వ్యోమనౌకల తయారీకి రంగం సిద్ధమైంది. స్మాల్ శాటిలైట్ లాంచ్ వెహికల్ (ఎస్‌ఎస్‌ఎల్‌వీ) సాంకేతికత మార్పిడికి బుధవారం బెంగళూరులో ముందడుగు పడింది. ఈ మేరకు ఎస్‌ఎస్‌ఎల్‌వీ సాంకేతిక బదిలీ ఒప్పందంపై హిందూస్తాన్ ఏరోనాటిక్స్ లిమిటెడ్(హెచ్‌ఏఎల్), ఇస్రో, ఇన్‌స్పేస్, ఎన్‌ఎస్‌ఐఎల్ ప్రతినిధులు సంతకం చేశారు. ఈ సందర్భంగా హెచ్‌ఏఎల్ సీఎండీ డాక్టర్ కె.సునీల్ మాట్లాడుతూ.. పూర్తి స్వదేశీ, తేలికపాటి వాణిజ్య ఎస్‌ఎస్‌ఎల్‌వీని తయారీకి సిద్ధంగా ఉన్నామని చెప్పారు. కమ్యూనికేషన్, భూపరిశీలన, నావిగేషన్ ఇతరత్ర అంశాల్లో ఎంతో కీలకమైన తేలికపాటి ఉపగ్రహాలకు ప్రస్తుతం డిమాండ్ అధికంగా ఉందన్నారు. కేవలం ఎస్‌ఎస్‌ఎల్‌వీ తయారీ మాత్రమే కాకుండా ఎంఎస్‌ఎంఈ, స్టార్టప్ రంగాల్లో హెచ్‌ఏఎల్ అనేక కొత్త ప్రయోగాలు చేస్తోందని తెలిపారు. కాగా, మూడు దశల్లో ఉపగ్రహాలను లాంచ్ చేసే వ్యోమనౌకలను తయారు చేయనున్నారు. దిగువ భూకక్ష్యలో ఉపగ్రహాలను చేరవేసేలా 500 కేజీల కంటే తక్కువ బరువున్న వ్యోమనౌకలను సిద్ధం చేయనున్నారు. ఈ ఒప్పంద కార్యక్రమం హెచ్‌ఏఎల్ సీఎండీ సునీల్, ఇస్రో చైర్మన్ డాక్టర్ వి.నారాయణన్, ఇన్‌స్పేస్ సంస్థ చైర్మన్ డాక్టర్ పవన్‌కుమార్ గోయెంకా సమక్షంలో జరిగింది.

సంజయ్ ఆస్తుల వివరాలు బయటపెట్టండి: ఢిల్లీ హైకోర్టు

న్యూఢిల్లీ: బాలీవుడ్ నటి కరిష్మా కపూర్ మాజీ భర్త, దివంగత సంజయ్ కపూర్‌కు సంబంధించినమొత్తం ఆస్తుల వివరాలను బహిర్గతం చేయాలని ఆయన మూడో భార్య ప్రియా కపూర్(ప్రియా సచ్‌దేవ్)ను ఢిల్లీ హైకోర్టు ఆదేశించింది. తమ తండ్రి ఆస్తుల్లో వాటా ఇవ్వాలంటూ కరిష్మా కపూర్ కుమార్తె, కుమారుడు దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌పై హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ జ్యోతి సింగ్ బుధవారం విచారణ చేపట్టారు. ప్రియా కపూర్ తరఫు న్యాయవాది రాజీవ్ నాయర్ వాదనలు వినిపించారు. కరిష్మా కపూర్ కుమార్తె సమైరా(20), కుమారుడు కియాన్‌రాజ్(15)కు ఫ్యామిలీ ట్రస్టు నుంచి ఇప్పటికే రూ.1,900 కోట్ల విలువైన ఆస్తులు ఇచ్చినట్లు వెల్లడించారు. వారికి ఇంకా ఏం కావాలని ప్రశ్నించారు. సంజయ్ కపూర్ బతికి ఉన్నప్పుడు ఏనాడూ పట్టించుకోని వారు ఇప్పుడు ఆయన ఆస్తుల కోసం ఆరాటపడుతున్నారని తప్పుపట్టారు. సంజయ్ కపూర్ రాసిన విల్లును రిజిస్టర్ చేశారా? అని న్యాయమూర్తి ప్రశ్నించగా.. రిజిస్టర్ చేయనంత మాత్రాన విల్లు చెల్లుబాటు కాకుండాపోదని రాజీవ్ నాయర్ బదులిచ్చారు. దీంతో ప్రియా కపూర్‌కు న్యాయమూర్తి నోటీసు జారీచేశారు. సంజయ్ కపూర్‌కు సంబంధించిన స్థిర చరాస్తుల వివరాలన్నీ బయటపెట్టాలని ఆదేశించారు. తదుపరి విచారణను వచ్చే నెల 9వ తేదీకి వాయిదా వేశారు.

90 శాతం బిల్లులకు నెల లోపలే సమ్మతి

సుప్రీంకోర్టుకు తెలియజేసిన కేంద్రం

న్యూఢిల్లీ: పార్లమెంట్ లేదా రాష్ట్రాల అసెంబ్లీల్లో ఆమోదించి, సమ్మతి కోసం పంపించిన బిల్లులపై రాష్ట్రపతి/గవర్నర్లు జాప్యం చేయడం లేదని కేంద్ర ప్రభుత్వం సుప్రీంకోర్టుకు తెలియజేసింది. 1970 నుంచి చూస్తే 90 శాతం బిల్లులకు నెల రోజులలోపే సమ్మతి లభించిందని వెల్లడించింది. 17,150 బిల్లుల్లో కేవలం 20 బిల్లులను గవర్నర్లు పెండింగ్‌లో పెట్టారని పేర్కొంది. పార్లమెంట్ లేదా అసెంబ్లీ నుంచి వచ్చిన బిల్లులపై మూడు నెలల్లోగా ఏదో ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలని రాష్ట్రపతి/గవర్నర్లకు సుప్రీంకోర్టు ఇటీవల గడువు నిర్దేశించిన సంగతి తెలిసిందే. దీనిపై రాష్ట్రపతి ముర్ము సందేహాలు లేవనెత్తారు. బిల్లులకు ఆమోదముద్ర వేసే విషయంలో రాష్ట్రపతి/గవర్నర్లకు గడువు విధించే అధికారం కోర్టులకు ఉందా? అని ప్రశ్నించారు. స్పష్టత ఇవ్వాలని సూచించారు. ఈ మేరకు రాష్ట్రపతి రిఫరెన్స్‌పై సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ బి.ఆర్.గవాయ్ నేతృత్వంలోని రాజ్యాంగ ధర్మాసనం బుధవారం సైతం విచారణ కొనసాగించింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం తరఫున సొలిసిటర్ జనరల్ తుషార్ మెహతా వాదనలు వినిపించారు. పెండింగ్‌లో ఉన్న 20 బిల్లుల్లో ఏడు బిల్లులు తమిళనాడుకు సంబంధించినవేనని తెలిపారు. దీనిపై సీనియర్ లాయర్లు కపిల్ సిబల్, అభిషేక్ సింఘ్వీ స్పందించారు. ఇలాంటి డేటాను కోర్టుకు సమర్పించేందుకు గతంలో తమకు అనుమతి ఇవ్వలేదని చెప్పారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం తరఫున నిరంజన్‌రెడ్డి వాదనలు వినిపించారు. మంత్రివర్గం సలహా మేరకే గవర్నర్ నడుచుకోవాల్సి ఉంటుందని స్పష్టంచేశారు. తదుపరి విచారణను ధర్మాసనం వాయిదా వేసింది.

బిహార్‌లో వేల కోట్ల ప్రాజెక్ట్‌లకు ఓకే

న్యూఢిల్లీ: త్వరలో శాసనసభ ఎన్నికలు జరగనున్న బిహార్‌లో రోడ్డు, రైల్వే అభివృద్ధి పనులకు మోదీ సర్కార్ పచ్చజెండా ఊపింది. నాలుగు వరసల బక్సర్-బాగల్పూర్ హైస్పీడ్ కారిడార్ రోడ్డు నిర్మాణం కోసం రూ.4,447.38 కోట్లు కేటాయించేందుకు కేంద్రం ఓకే చెప్పింది. ఈ మేరకు బుధవారం ఢిల్లీలో ప్రధాని మోదీ సారథ్యంలోని ఆర్థిక వ్యవహారాల కేబినెట్ కమిటీ నిర్ణయం తీసుకుంది. మోకామా-ముంగర్ సెక్షన్‌లో 82.4 కిలోమీటర్ల పొడవునా రోడ్డు నిర్మించనున్నారు. ఈ కేబినెట్ భేటీ వివరాలను సమాచార ప్రసార శాఖ మంత్రి అశ్వినీ వైష్ణవ్ తర్వాత మీడియాకు చెప్పారు. బిహార్‌లో 177 కిలోమీటర్ల పొడవునా ఉన్న భాగల్పూర్-ధుమ్కా-రామ్‌పుర్హాట్ మధ్య సింగిల్ రైల్వేలైన్ సెక్షన్‌లో డబ్లింగ్ పనుల కోసం రూ.3,169 కోట్లు కేటాయించేందుకు కేబినెట్ ఓకే చెప్పింది.. బహుళార్థక అనుసంధానం, సరఫరా సామర్థ్యం పెంపు లక్ష్యంగా ప్రధానమంత్రి గతిశక్తి నేషనల్ మాస్టర్ ప్లాన్‌లో భాగంగా ఈ ప్రాజెక్టుకు కేబినెట్ ఆమోదముద్ర వేసింది.

రష్యా డ్రోన్లను కూల్చిన పోలండ్

వార్సా: అనుమతి లేకుండా తమ గగనతలంలోకి ప్రవేశించిన రష్యా డ్రోన్లను కూల్చివేసినట్లు పోలండ్ బుధవారం వెల్లడించింది. మంగళవారం రాత్రి కొన్ని గంటల వ్యవధిలో పెద్ద సంఖ్యలో రష్యా డ్రోన్లను నేలమట్టం చేశామని, ఇందుకు 'నాటో'దేశాలు సైతం సహకరించాయని తెలియజేసింది. రష్యా తీరును దురాక్రమణ చర్యగానే పరిగణిస్తున్నట్లు స్పష్టంచేసింది. కొన్ని డ్రోన్లు రష్యా మిత్రదేశమైన బెలారస్ భూభాగం గుండా తమ గగనతలంలోకి వచ్చాయని పేర్కొంది. ''గత రాత్రి రష్యా డ్రోన్లు మా గగనతలాన్ని ఉల్లంఘించాయి. మాకు ముప్పుగా మారిన ఆ డ్రోన్లను కూల్చివేశాం''అని పోలండ్ ప్రధానమంత్రి డొనాల్డ్ టస్క్ సోషల్ మీడియాలో పోస్టు చేశారు. డ్రోన్లతో దాడులు జరగొచ్చన్న అంచనాతో మంగళవారం రాత్రి నుంచి బుధవారం ఉదయం దాకా పోలండ్ సైన్యం అప్రమత్తంగా వ్యవహరించింది. పదికిపైగా డ్రోన్లు తమ గగనతలంలోకి ప్రవేశించినట్లు పోలండ్ రక్షణ శాఖ మంత్రి వ్లాడిస్లావ్ పేర్కొన్నారు. తాజా పరిణామాల నేపథ్యంలో ముందు జాగ్రత్త చర్యగా వార్సా ఎయిర్‌పోర్టు నుంచి విమానాల రాకపోకలను కొన్ని గంటలపాటు నిలిపివేశారు. మరోవైపు ఉక్రెయిన్‌లోని పశ్చిమ ప్రాంతాలపై రష్యా సైన్యం డ్రోన్లతో దాడులకు దిగింది. ఈ దాడుల్లో ముగ్గురు మరణించారు. రష్యా-బెలారస్ ఉమ్మడిగా మిలటరీ డ్రిల్స్ నిర్వహిస్తున్నాయి. ఈ నెల 16వ తేదీ దాకా ఇవి కొనసాగుతాయి. అయితే, సాంకేతిక సమస్యల వల్ల కొన్ని డ్రోన్లు పోలండ్ గగనతలంలోకి ప్రవేశించాయని బెలారస్ సైన్యం వెల్లడించింది. అలా దారితప్పి వెళ్లిన డ్రోన్లనే పోలండ్ కూల్చివేసినట్లు స్పష్టంచేసింది.

పోలండ్‌ను టార్గెట్ చేయలేదు: రష్యా

తమ డ్రోన్లను పోలాండ్ కూల్చడంపై రష్యా రక్షణ శాఖ స్పందించింది. తమ టార్గెట్ పోలండ్ కాదని బుధవారం వివరణ ఇచ్చింది. ఉక్రెయిన్ పశ్చిమ ప్రాంతంలోని సైనిక-పారిశ్రామిక కాంప్లెక్స్‌పై దాడి చేయడానికి డ్రోన్లను ప్రయోగించినట్లు తెలిపింది. పోలండ్ భూభాగంపై దాడి చేయాలన్న ఉద్దేశం ఎంతమాత్రం లేదని వివరణ ఇచ్చింది. డ్రోన్ల అంశంపై ఆ దేశ రక్షణ శాఖతో చర్చించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్లు ప్రకటించింది.

ఓట్ల చోరీపై పోరాటం ఉధృతం చేస్తాం

రాయ్‌బరేలీలో కాంగ్రెస్ నేత రాహుల్ గాంధీ ప్రకటన

రాయ్‌బరేలీ: 'ఓటు చోర్, గద్దీ చోడ్' నినాదం దేశమంతటా వినిపిస్తోందని కాంగ్రెస్ అగ్రనేత, ఎంపీ రాహుల్ గాంధీ అన్నారు. ఓట్ల చోరీ బాగోతాన్ని భిన్నరూపాల్లో బయటపెడతామని చెప్పారు. ఓట్ల దొంగలు పదవుల నుంచి దిగిపోవాలని ప్రజలు నినదిస్తున్నారని పేర్కొన్నారు. రాహుల్ గాంధీ రెండు రోజుల పర్యటన నిమిత్తం బుధవారం ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని రాయ్‌బరేలీ పార్లమెంట్ నియోజక వర్గానికి చేరుకున్నారు. పార్టీ కార్యకర్తలతో సమావేశమయ్యారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ... ఓట్ల చోరీ ముమ్మాటికీ నిజమని తేల్చిచెప్పారు. ప్రజల ఓట్లను దొంగలించి గద్దెనెక్కినవారిని వదిలిపెట్టే ప్రసక్తే లేదని హెచ్చరించారు. మహారాష్ట్ర, కర్ణాటకలో జరిగిన ఓట్ల చోరీపై తమవద్ద స్పష్టమైన ఆధారాలు ఉన్నాయని పునరుద్ఘాటించారు. మహారాష్ట్ర అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో కోటి మందిని కొత్తగా ఓటర్లుగా చేర్పించి బీజేపీ గెలిచిందని ఆరోపించారు. ఉత్తరప్రదేశ్, హరియాణా, మధ్యప్రదేశ్, గుజరాత్ తదితర రాష్ట్రాల్లోనూ భారీ ఎత్తున ఓట్ల దొంగతనం జరిగిందని మండిపడ్డారు. ఓట్ల చోరీపై పోరాటం మరింత ఉధృతం చేస్తామని స్పష్టంచేశారు. కాంగ్రెస్‌కు మద్దతు ఇస్తే రాజ్యాంగాన్ని, జాతీయ జెండాను కూడా కాపాడినట్లేనని రాహుల్ అన్నారు. దేశ సంపద ప్రజలందరికీ చెందుతుందని రాజ్యాంగం నిర్దేశిస్తున్నట్లు గుర్తుచేశారు. ఇదిలా ఉండగా, రాయ్‌బరేలీలో రాహుల్ గాంధీతోపాటు ఆర్జేడీ నేత తేజస్వి యాదవ్, సమాజ్‌వాదీ పార్టీ అధ్యక్షుడు అఖిలేష్ యాదవ్ ఫోటోలతో కూడిన పోస్టర్లు ఏర్పాటు చేశారు. 'భారతదేశం చివరి ఆశ కలియుగ బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరుడు' అంటూ వాటిపై నినాదాలు రాశారు.

ఇండోర్.. అమరావతి.. దేవాస్..!

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: మధ్యప్రదేశ్‌లోని ఇండోర్, మహారాష్ట్రలోని అమరావతి, మధ్యప్రదేశ్‌లోని దేవాస్.. దేశంలోనే నాణ్యమైన గాలి కలిగిన నగరాలుగా నిలిచాయి. కేంద్ర పర్యావరణ, అటవీ, వాతావరణ మార్పుల శాఖ ప్రకటించిన స్వచ్ఛ వాయు సర్వేక్షణ్ అవార్డులను గెలుచుకున్నాయి. ఢిల్లీలో మంగళవారం జరిగిన కార్యక్రమంలో మంత్రి భూపేందర్ యాదవ్ అవార్డులను ప్రదానం చేశారు. పారిశ్రామిక కేంద్రాలు, బొగ్గు గనుల వంటివి ఉన్నప్పటికీ ఇవి మంచి ఫలితాలను సాధించాయన్నారు. జాతీయ స్వచ్ఛ వాయు కార్యక్రమం (ఎన్‌సీఏపీ) కింద దేశంలోని 130 నగరాల్లో గాలి నాణ్యతను మెరుగుపరిచేందుకు చేపట్టిన చర్యల ఆధారంగా ఈ ర్యాంకులను కేటాయించారు. నగర జనాభాను బట్టి మూడు కేటగిరీల్లో అవార్డులు ప్రకటించారు. కేటగిరీ-1 (10 లక్షలకు పైగా జనాభా)లో మధ్యప్రదేశ్‌లోని ఇండోర్ రూ.1.5 కోట్ల నగదు బహుమతితో మొదటి స్థానంలో నిలిచింది. మధ్యప్రదేశ్‌కే చెందిన జబల్‌పూర్ రూ.1 కోటితో ఈ కేటగిరీలో రెండో స్థానం, యూపీలోని ఆగ్రా, గుజరాత్‌లోని సూరత్ చెరో రూ.25 లక్షలతో మూడో స్థానంలో నిలిచాయి. కేటగిరీ-2 (3-10 లక్షల జనాభా)లో మహారాష్ట్రలోని అమరావతి రూ.75 లక్షలతో మొదటి స్థానం దక్కించుకుంది. ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని ఝాన్సీ, మొరాదాబాద్‌లు సంయుక్తంగా రెండో స్థానంలో నిలిచాయి. కేటగిరీ-3 (3 లక్షల లోపు జనాభా)లో దేవాస్ (మధ్యప్రదేశ్) రూ.37.50 లక్షలతో ప్రథమ స్థానంలో నిలిచింది. దేశ రాజధాని ఢిల్లీ 32వ స్థానంలో నిలవడం గమనార్హం.

తెలుగు రాష్ట్రాల పరిస్థితి ఏంటి?

జాతీయ స్వచ్ఛ వాయు కార్యక్రమం (ఎన్‌సీఏపీ) కింద ఎంపిక చేసిన 130 నగరాల జాబితాలో హైదరాబాద్, విశాఖపట్నం, విజయవాడ వంటి తెలుగు రాష్ట్రాలకు చెందిన నగరాలు కూడా ఉన్నాయి. ఈ నగరాల్లో గాలి నాణ్యతను మెరుగుపరిచేందుకు కేంద్రం భారీగా నిధులు కేటాయిస్తోంది. ఇప్పటివరకు 130 నగరాలకు రూ.20,130 కోట్లు కేటాయించగా, వివిధ కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాల ద్వారా సుమారు రూ.1.55 లక్షల కోట్లను సమీకరించారు. ఇంత పెద్ద మొత్తంలో నిధులు అందుతున్నా, తెలుగు నగరాలు జాతీయ స్థాయిలో గుర్తింపు పొందడంలో వెనుకబడటం గమనార్హం.

గాలి కాలుష్యాన్ని అడ్డుకోవడంలో టాప్

- దక్కిన జాతీయ స్వచ్ఛ వాయు సర్వేక్షణ్ అవార్డులు
- మొదటి కేటగిరీలో జబల్‌పూర్, ఆగ్రా, సూరత్‌లకు చోటు
- విజేతల జాబితాలో కనిపించని ఏపీ, తెలంగాణ నగరాలు

వార్డు స్థాయికి విస్తరిస్తాం

రామ్‌సర్ కన్వెన్షన్ విభాగం కింద ఇండోర్, ఉదయ్‌పూర్ నగరాలకు 'వెట్‌ల్యాండ్ సిటీ అక్రిడిటేషన్'(చిత్తడి నేలల నగర గుర్తింపు) సర్టిఫికెట్లను మంత్రి భూపేందర్ యాదవ్ అందజేశారు. పట్టణ చిత్తడి నేలల పరిరక్షణకు ఈ నగరాలు అసాధారణమైన చర్యలు తీసుకున్నాయని కొనియాడారు. దేశంలోని 103 నగరాల్లో గాలి నాణ్యత గణనీయంగా మెరుగుపడిందని కేంద్రమంత్రి భూపేంద్ర యాదవ్ తెలిపారు. వచ్చే ఏడాది నుంచి వార్డుల్లో వాయు కాలుష్యాన్ని నియంత్రించేందుకు తీసుకున్న చర్యల ఆధారంగానూ అవార్డులు అందజేస్తామని తెలిపారు. తద్వారా క్షేత్రస్థాయిలో మరింత మెరుగైన ఫలితాలు సాధించేందుకు అవకాశముందని తెలిపారు. ఇందుకు సంబంధించిన మార్గదర్శకాలను ఆయన విడుదల చేశారు.

వివాహం వల్ల ఏర్పడే బంధువులను ఏమంటారు?

సమాజం అనేది ఒక క్రమపూర్వకమైన సామాజిక సంబంధాల వ్యవస్థగా ఉంటుంది. ప్రమాణాలు, విలువలపై ఆధారపడిన వ్యవస్థీకృత సమూహాన్ని 'సామాజిక సంస్థ'గా పేర్కొనవచ్చు. ప్రాథమిక అవసరాలు తీర్చుకోవడానికి ఒక తరం నుంచి మరో తరానికి సంబంధాలు జాగ్రత్తగా కొనసాగుతాయి. ప్రతి సమాజంలోనూ బంధుత్వం, వివాహం, కుటుంబం, మతం, విద్య, ఆర్థిక, రాజకీయ సంస్థలు అనే ప్రాథమిక అంశాలుంటాయి.

సివిల్స్, గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

జనరల్ స్టడీస్

సోషియాలజీ

బంధుత్వం

సమాజంలో మానవుడు ఒంటరిగా జీవించలేడు. పుట్టింది మొదలు మరణించే వరకు ప్రతి వ్యక్తి సమాజంలోని విభిన్న వ్యక్తులతో విభిన్న సంబంధాలను ఏర్పరచుకుంటాడు. సమాజంలో వ్యక్తుల మధ్య ఏదో ఒక రకమైన సంబంధం కొనసాగుతూనే ఉంటుంది. అయితే వీటిలో రక్త సంబంధాలు లేదా వివాహం ఆధారంగా ఏర్పడే బంధాలు దగ్గరగా ఉంటాయి.

రక్తసంబంధం వల్ల లేదా వివాహం ద్వారా ఏర్పడే సంబంధాన్ని 'బంధుత్వం' అంటారు. పుట్టిన ప్రతి వ్యక్తి ఒక కుటుంబంలోని సభ్యుడే. పుట్టుకతో ప్రతి వ్యక్తి నిస్సహాయుడిగా ఉంటాడు. ఈ దశలో అతడికి సంరక్షణ కల్పించడంలో తల్లి ప్రధానపాత్ర పోషిస్తుంది. వ్యక్తి మొదటగా తల్లిదండ్రుల ద్వారా ఆ కుటుంబ సభ్యుల మధ్య ఉన్న సంబంధాన్ని తెలుసుకొని దానికి అనుగుణంగా ప్రవర్తిస్తాడు.

అంతర్గత మానవ ప్రబోధన (ఇన్‌హెరెంట్ హ్యూమన్ డ్రైవ్)పై ఆధారపడి సర్వవ్యాప్తమైన బంధాలన్నింటిలో మౌలికంగా విలసిల్లేదే 'బంధుత్వం' (కిన్‌షిప్)అని డాక్టర్ ఎస్.మజుందార్ పేర్కొన్నారు.

బంధుత్వం - రకాలు

బంధుత్వం 2 రకాలు. **అవి:**

1. వైవాహిక బంధుత్వం
2. రక్త సంబంధ బంధుత్వం

వైవాహిక బంధుత్వం

వివాహం ద్వారా స్త్రీ, పురుషుల మధ్య ఏర్పడే సంబంధాన్ని 'వైవాహిక బంధుత్వం' అంటారు.

ఉదా: పెళ్లి ద్వారా సంబంధిత యువతీ యువకులకు ఇరుపక్షాల్లో వివిధ వ్యక్తులతో బంధుత్వం ఏర్పడుతుంది. వివాహం వల్ల ఏర్పడే బంధువులను వైవాహిక బంధువులుగా పేర్కొంటారు.

రక్త సంబంధ బంధుత్వం

ఒక కుటుంబంలో భార్య, భర్త, వారి పిల్లల మధ్య ఏర్పడే పరస్పర బంధాలను 'రక్త సంబంధ బంధుత్వం'గా పేర్కొంటారు. ఒక దంపతులకు పుట్టిన బిడ్డలందరి మధ్య రక్త సంబంధం ఉంటుంది. ఈ రక్త సంబంధాన్ని తెలిపేదే ఏకరక్త బంధుత్వం.

సమాజంలో ఏకరక్త బంధువులందరి మధ్య తప్పకుండా రక్తసంబంధం ఉంటుందని చెప్పలేం. కొంతమంది దత్తత తీసుకున్న శిశువును కూడా పుట్టిన బిడ్డగానే పరిగణిస్తారు. ఈ విధంగా రక్తసంబంధం సమాజ గుర్తింపు ఆధారంగా కూడా ఉంటుంది. సమాజం గుర్తించే బంధుత్వాన్ని సామాజిక బంధుత్వం (సోషియలాజికల్ కిన్‌షిప్)గా పేర్కొంటారు.

బంధుత్వ స్థానం (డిగ్రీ ఆఫ్ కిన్‌షిప్)

శాస్త్రీయ దృక్పథంలో బంధువులను 3 రకాలుగా వర్గీకరించవచ్చు. **అవి:**

I. ప్రాథమిక బంధుత్వం
II. ద్వితీయ బంధుత్వం
(గౌణ బంధుత్వం)
III. తృతీయ బంధుత్వం

ప్రాథమిక బంధుత్వం

బంధువర్గంలోని వ్యక్తులను దగ్గరి లేదా దూరపు బంధువులుగా వర్గీకరించవచ్చు. వీరిలో కొంత మంది చాలా సన్నిహితంగా, ప్రత్యేకంగా ఉంటారు.

ఉదా: తండ్రి – కుమారుడు
సోదరి– సోదరుడు
భార్య – భర్త

వీరిని ప్రాథమిక బంధువులుగా పిలుస్తారు.

సామాజిక శాస్త్రవేత్త 'దూబే' ప్రకారం ప్రాథమిక బంధువులు 8 మంది. వారు..

1. భర్త – భార్య
2. తండ్రి– కుమారుడు
3. తల్లి – కుమార్తె
4. తండ్రి – కూతురు
5. తల్లి– కుమారుడు
6. సోదరులు
7. సోదరీమణులు
8. సోదరి – సోదరుడు

ద్వితీయ బంధువులు

ఒక వ్యక్తికి సంబంధించిన ప్రాథమిక బంధువుల ప్రాథమిక బంధువులు ఆ వ్యక్తికి ద్వితీయ బంధువులు అవుతారు.

ఉదా: తండ్రి సోదరుడు

తృతీయ బంధువులు

ఒక వ్యక్తి ద్వితీయ బంధువుల ప్రాథమిక బంధువులు ఆ వ్యక్తికి తృతీయ బంధువులు అవుతారు.

ఉదా: భార్య యొక్క బావ

యుర్డాక్ ప్రకారం ప్రతి వ్యక్తికి 33 ద్వితీయ, 151 తృతీయ బంధుత్వాలు ఉంటాయి.

బంధుత్వ పరిభాష

బంధువర్గంలోని వ్యక్తులను సంబోధించే వరసలనే 'బంధుత్వ పరిభాష' అంటారు.

ఉదా: సాధారణంగా తెలుగు భాషలో బంధువులను పిలవడానికి ఉపయోగించే నాన్న, అమ్మ, చెల్లి, అక్క, అత్త.

బంధుత్వ పరిభాషను మోర్గాన్ 2 రకాలుగా వర్గీకరించాడు.

1. **వర్గాత్మక వ్యవస్థ:** వర్గాత్మక వ్యవస్థలో వివిధ సంబంధీకులందరినీ ఒకే వర్గంలో చేర్చడంతోపాటు వారిని ఒకే పదంతో సంబోధిస్తారు.

ఉదా: 'మామ' ఒక వర్గాత్మక పదం.

వర్గాత్మక వ్యవస్థలో బంధువులను సంబోధించే పద్ధతి ఆధారంగా బంధుత్వ పదాలను 3 రకాలుగా పేర్కొనవచ్చు.

ఎ. సంబోధన పదాలు
బి. అన్వయ పదాలు
సి. టెక్నానమీ

ఎ. **సంబోధన పదాలు:** ఒక వ్యక్తి తన బంధువులతో సంభాషించినప్పుడు వాడే పదాలనే సంబోధన పదాలు అంటారు.

ఉదా:

1. ఒక వ్యక్తి తన చెల్లితో సంభాషించినప్పుడు సోదరి అంటాడు.
2. ఒక వ్యక్తి తన తండ్రితో సంభాషించినప్పుడు 'నాన్నా' అని వాడతాడు.

బి. **అన్వయ పదాలు:** ఒక వ్యక్తి మూడో వ్యక్తితో తన బంధువుల్లో ఒకరి గురించి చెప్పేటప్పుడు ఉపయోగించే సంభాషణా పదమే 'అన్వయ పదం'.

ఉదా: ఒక వ్యక్తి తన నాన్న సోదరుడి గురించి మరో వ్యక్తికి చెప్పినప్పుడు నా 'చిన్నాన్న' అని వర్ణిస్తాడు.ఇక్కడ 'చిన్నాన్న' అనేది అన్వయ పదం.

సి. **టెక్నానమీ:** కొన్నిసార్లు కుటుంబంలోని ఓ బంధం గురించి మూడో వ్యక్తికి చెప్పినప్పుడు అతడి పేరు పెట్టి చెప్పకుండా ఒక ప్రత్యేకమైన బంధుత్వ పదాన్ని ఉపయోగిస్తారు. దీన్నే 'టెక్నానమీ' అంటారు.

ఉదా: ఒక మహిళ ఆమె భర్త గురించి మూడో వ్యక్తికి చెప్పేటప్పుడు అతడిని వారి పిల్లల తండ్రిగా పేర్కొంటుంది.

2. **వివరణాత్మక వ్యవస్థ:** ఇందులో ఒక సంబంధానికి ఒక పదాన్ని మాత్రమే సూచిస్తారు. వివరణాత్మక వ్యవస్థలో భాషా నిర్మిత పరంగా బంధుత్వ పదాలను 3 రకాలుగా వర్గీకరించవచ్చు.

i. ప్రాథమిక పదాలు
ii. ఉత్పన్న పదాలు
iii. వివరణాత్మక పదాలు

i. **ప్రాథమిక పదాలు:** కుటుంబంలోని దగ్గరి బంధువులను పిలవడానికి ఉపయోగించేవి ప్రాథమిక పదాలు. వీటిని విభజించడానికి వీలుకాదు.

ఉదా: తండ్రి, తల్లి

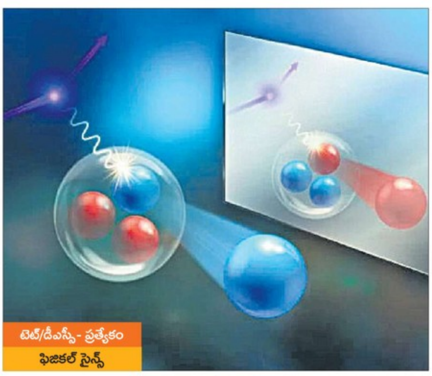
ii. **ఉత్పన్న పదాలు:** ఉత్పన్న పదాలను విడదీయవచ్చు. వీటిలో ఒక ప్రాథమిక పదం, మరో ఉత్పన్న పదంతో కలిసి కొత్త పదంగా ఏర్పడుతుంది.

ఉదా: చిన్నమ్మ
ఇక్కడ చిన్న + అమ్మ = చిన్నమ్మ
చిన్న → ఉత్పన్న పదం
అమ్మ → ప్రాథమిక పదం

iii. **వివరణాత్మక పదాలు:** రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ ప్రాథమిక పదాలు కలవడం వల్ల ఒక కొత్త పదం ఏర్పడితే దాన్ని వివరణాత్మక పదం అంటారు.

ఉదా: నాన్నమ్మ → నాన్న+ అమ్మ
నాన్న → ప్రాథమిక పదం
అమ్మ → ప్రాథమిక పదం

సాపేక్షతా సిద్ధాంతం కనుగొన్నవారు?

టెట్/డీఎస్సీ- ప్రత్యేకం

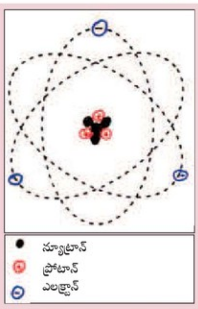
ఫిజికల్ సైన్స్

ఆధునిక భౌతిక శాస్త్రం

ప్రపంచమంతా పదార్థంతో నిర్మితమైంది. పదార్థ ధర్మం అందులోని కణాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది. కణాలు,పదార్థ ధర్మం గురించి వివరించడానికి ఈ ఆధునిక భౌతికశాస్త్రం దోహదపడుతుంది.

19వ శతాబ్దంలో 'మాక్స్‌ప్లాంక్' అనే భౌతిక శాస్త్రవేత్త 'క్వాంటం సిద్ధాంతం' ప్రతిపాదించారు. ఈ సిద్ధాంతం భౌతికశాస్త్ర విభాగంలో ఎన్నో అంశాలను వివరించడంతోపాటు నూతన ఆవిష్కరణలకు పునాది వేసింది. ఈ పాఠంపై అనేక పోటీ పరీక్షల్లో వస్తున్న ప్రశ్నలను దృష్టిలో ఉంచుకొని రూపొందించిన కొన్ని ముఖ్యాంశాలు.

- ఆటమ్ అంటే గ్రీకు భాషలో విభజించడానికి వీలులేనిది అర్థం.
- పరమాణువు అత్యంత సూక్ష్మమైన కణం అని డాల్టన్ అనే శాస్త్రవేత్త భావించారు. ఈయన 1808లో పరమాణు సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించారు. డాల్టన్‌ను పరమాణు పితామహుడిగా అభివర్ణిస్తారు.
- పరమాణువును విభజించవచ్చని అభిప్రాయపడి, పరమాణు నమూనాను పుచ్చకాయతో పోల్చినవారు -జేజే థామ్సన్
- పుచ్చకాయలోని నల్లని గింజలు రుణావేశాన్ని కలిగి ఉంటాయి.
- పరమాణువులో ఉండే ప్రాథమిక కణాలు -ప్రోటాన్, ఎలక్ట్రాన్, న్యూట్రాన్
- పరమాణు కేంద్రకంలో ఉండే కణాలు -ప్రోటాన్‌లు, న్యూట్రాన్‌లు
- పరమాణు కేంద్రకంలో లేని కణం - ఎలక్ట్రాన్
- పరమాణు కేంద్రకం ధనావేశాన్ని కలిగి ఉంటుంది.
- ప్రాథమిక కణాల్లో ఆవేశ రహిత కణం - న్యూట్రాన్
- ప్రాథమిక కణాల్లో ద్రవ్యరాశి స్వల్పంగా ఉండే కణం - ఎలక్ట్రాన్
- పరమాణు పరిమాణాన్ని తెలిపేందుకు వాడే ప్రమాణం Å (ఆంగ్‌స్ట్రామ్).
  1Å = 10^{-8} సెం.మీ. లేదా 10^{-10} మీ.
- పరమాణు కేంద్రక వ్యాసార్ధాన్ని తెలిపే ప్రమాణం ఫెర్మి
  ఫెర్మి = 10^{-13}సెం.మీ. లేదా 10^{-15}మీ.
  పొడవును కొలవడానికి ఉపయోగించే అతి చిన్న ప్రమాణమే ఫెర్మి. అమెరికాలో 1942, డిసెంబర్‌లో న్యూక్లియర్ రియాక్టర్‌ను తయారుచేసిన ఎన్‌రిక్ ఫెర్మి పేరు మీదనే ఈ ప్రమాణాన్ని తీసుకున్నారు.

- పొడవును కొలవడానికి వాడే అతిపెద్ద ప్రమాణం పార్‌సెక్.
  పార్‌సెక్ = 3.26 కాంతి సంవత్సరం
- పార్‌సెక్‌ను నక్షత్రాల మధ్య దూరం కొలవడానికి ఉపయోగిస్తారు.
- కాంతి శూన్యంలో ఒక సంవత్సర కాలంలో ప్రయాణించిన దూరాన్ని కాంతి సంవత్సరం అంటారు.
- భూమి, నక్షత్రాల మధ్య దూరాన్ని కాంతి సంవత్సరాల్లో కొలుస్తారు.
- కాంతి సంవత్సరం = 9.46×10^{12} కి.మీ.
  = 9.46×10^{15} మీ.
- పరమాణు కేంద్రకానికి ధనావేశం ఉంటుందని రూథర్‌ఫర్డ్ α – కణ పరిక్షేపణ ప్రయోగంతో వివరించారు. ఈయన్నీ పరమాణు కేంద్రక పితామహుడు అని పేర్కొంటారు. పరమాణు నిర్మాణాన్ని గ్రహమండల నమూనాతో వివరించారు.
- పరమాణు కేంద్రకంలో ఉండే కణాల మధ్య బలాలు - కూలుంబ్ బలాలు.
- పరమాణు కేంద్రకానికి, దానిచుట్టూ తిరిగే ఎలక్ట్రాన్‌కు మధ్య పని చేసే బలాలు - స్థిర విద్యుదాకర్షణ బలాలు
- పరమాణు కేంద్రకంలో ఉండే ప్రోటాన్‌ల సంఖ్యను పరమాణు సంఖ్య(z) అంటారు.
- పరమాణు కేంద్రకంలో ఉండే కణాల ద్రవ్యరాశుల మొత్తాన్ని పరమాణు ద్రవ్యరాశి అంటారు.
- కేంద్రకంలోని విడివిడి అనుఘటకాల మొత్తం ద్రవ్యరాశికి, కేంద్రకం మొత్తం ద్రవ్యరాశికి మధ్య ఉండే వ్యత్యాసాన్ని ద్రవ్యరాశి లోపం (Δm) అంటారు.
- ద్రవ్యరాశి లోపం అనేది కేంద్రక స్థిరత్వానికి కొలమానం.
- జర్మనీ దేశానికి చెందిన శాస్త్రవేత్త ఆల్బర్ట్ ఐన్‌స్టీన్ ద్రవ్యరాశి శక్తి తుల్యతా నియమాన్ని ప్రతిపాదించారు.

ఐన్‌స్టీన్ ప్రతిపాదనలు

- ద్రవ్యరాశి– శక్తి తుల్యతా నియమం $E = mc^2$
- సాపేక్షతా సిద్ధాంతం
- కాంతి విద్యుత్ ఫలితం. ఈ ఫలితాన్ని నిరూపించినందుకు 1921లో ఐన్‌స్టీన్‌కు నోబెల్ బహుమతి లభించింది.
- ఐన్‌స్టీన్‌ను మిలీనియం శాస్త్రవేత్తగా పిలుస్తారు
- కేంద్రకంలోని కణాలను బంధించడానికి అవసరమయ్యే శక్తిని బంధన శక్తి అంటారు.
  కేంద్రక బంధన శక్తి (B.E.) = ద్రవ్యరాశి లోపం (Δm) × 931.5 mev
- ఒకే పరమాణు సంఖ్య కలిగి విభిన్న ద్రవ్యరాశి సంఖ్యలు, విభిన్న న్యూట్రాన్‌ల సంఖ్యలు ఉండే మూలకపు పరమాణువులను ఐసోటోపులు అంటారు.
- ఐసోటోపులను థామ్సన్, ఆస్టన్ కనుగొన్నారు.
- మానవ శరీరంలోని రక్త సరఫరాలో ఉండే లోపాలు తెలుసుకోవడానికి, హృదయస్పందనను నియంత్రించడానికి వాడే ఐసోటోపు - రేడియో సోడియం
- యంత్ర భాగాల అరుగుదల, మొక్కలు గ్రహించిన నీటిశాతం కనుగొనడానికి, మెదడులో ఏర్పడిన కణతి స్థానం గుర్తించడానికి వాడే ఐసోటోపు - రేడియో పాస్ఫరస్
- కాన్సర్ గడ్డల చికిత్సలో వాడే ఐసోటోపు - రేడియో కోబాల్ట్
  (కోబాల్ట్ ఉపయోగించి చేసే చికిత్సను కోబాల్ట్ థెరపీ అంటారు)
- శిలాజాల వయస్సును కనుగొనడానికి ఉపయోగించే పద్ధతి -కార్బన్ డేటింగ్
  (కార్బన్ డేటింగ్‌ను లిబ్బి అనే శాస్త్రవేత్త వివరించారు.)
- భూమి, శిలల వయస్సును అంచనా వేయడానికి, ఉపయోగించే ఐసోటోపు - యురేనియం డేటింగ్
- ఖనిజ లవణాలను కనుగొనడానికి ఉపయోగించే ఐసోటోపు -రేడియో సల్ఫర్
- రేడియో ఐసోటోపుల ఉత్పత్తిలో ప్రపంచంలో ప్రథమ స్థానంలో ఉన్న దేశం -భారత్
- ఒకే ద్రవ్యరాశి సంఖ్య కలిగి ఉండి, విభిన్న పరమాణు సంఖ్యలు, విభిన్న న్యూట్రాన్ సంఖ్యలు ఉండే మూలక కేంద్రాన్ని ఐసోబార్ అంటారు.
- ఒకే న్యూట్రాన్ సంఖ్య కలిగి, విభిన్న ద్రవ్యరాశి సంఖ్యలు, విభిన్న పరమాణు సంఖ్యలు ఉండే మూలక కేంద్రాన్ని ఐసోటోన్‌లు అంటారు.
- ఒకే పరమాణు సంఖ్య, ఒకే ద్రవ్యరాశి సంఖ్య, ఒకే న్యూట్రాన్ సంఖ్య కలిగి, విభిన్న రేడియోధార్మికతలు, విభిన్న భౌతిక ధర్మాలు ఉండే మూలక కేంద్రాన్ని ఐసోమర్ అంటారు.
- రేడియోధార్మికతను 1896లో ఫ్రెంచి భౌతిక శాస్త్రవేత్త ఎ.హెచ్. బెక్వరల్ వివరించారు.
- రేడియోధార్మికత కేంద్రక జలాల స్వభావంపై ఆధారపడి ఉంటుంది.
- ప్రకృతిలోని ప్రాథమిక బలాల్లో అత్యంత బలమైంది - బలమైన కేంద్రక బలం.
- ప్రకృతిలో అత్యంత బలహీనమైన బలం - గురుత్వాకర్షణ బలం.
- కేంద్రకంలోని బలాలను కూలుంబ్ వర్గీకరించారు.
- ఆవేశానికి ప్రమాణం -కూలుంబ్
- పరమాణు సంఖ్య అధికంగా ఉన్నా, స్థిరత్వ ధర్మాన్ని ప్రదర్శించే మూలకం -సీసం.
  (సీసం లాటిన్ పేరు ప్లంబం. కాబట్టి దీన్ని pb తో సూచిస్తారు)
- ప్రొటీయం, డ్యుటీరియం, ట్రిటియంలను ఏర్పరిచే మూలకం -హైడ్రోజన్
- హైడ్రోజన్‌ను హెన్రీ కావెండిష్ కనుగొన్నారు. ఇది అత్యంత తేలికైన మూలకం.
- న్యూట్రాన్ రహిత ఏకైక మూలకం - హైడ్రోజన్
- అయోడిన్ లోపం వల్ల కలిగే వ్యాధి - గాయిటర్
- పరమాణు సంఖ్య 83 కంటే ఎక్కువగా ఉండే మూలక కేంద్రకాలు అస్థిరత్వం వల్ల వికిరణాలను ఉద్గారం చేస్తూ స్వచ్ఛంద, విఘటనం చెందే దృగ్విషయాన్ని సహజ రేడియోధార్మికత అంటారు.
- సహజ రేడియోధార్మికతను ఎ.హెచ్. బెక్వరల్ వివరించారు.
- యురేనియం నుంచి విడుదలైన వికిరణాలను బెక్వరల్ కిరణాలు పిలుస్తారు.
- DAE అంటే..
  Department of Atomic Energy
- BRIT అంటే..
  Board of Radiation and Isotope Technology

ఎలక్ట్రాన్

- పరమాణువులోని మూల కణాల్లో మొదట కనుగొన్న కణం – ఎలక్ట్రాన్
- దీనిని 1897లో కనుగొన్నారు.
- ఎలక్ట్రాన్‌ను జె.జె.థామ్సన్ ప్రయోగపూర్వకంగా కనుగొన్నాడు.
- రుణావేశ కణానికి జి.జె. స్టోనీ ఎలక్ట్రాన్ అని పేరు పెట్టాడు.
- ఎలక్ట్రాన్ ద్రవ్యరాశి, ప్రోటాన్ ద్రవ్యరాశిలో 1837వ వంతు ఉంటుంది.
- ఎలక్ట్రాన్ ఆవేశం, ద్రవ్యరాశుల మధ్య నిష్పత్తిని ఎలక్ట్రాన్ విశిష్టావేశం అంటారు.
- ఎలక్ట్రాన్ విశిష్టావేశం (e/m) (సెం.మీ) విలువ: 1.759×10^{11} col / kg
- ఈ విలువను జేజే థామ్సన్ కనుగొన్నాడు.

న్యూట్రాన్

- న్యూట్రాన్‌ను 1932లో జేమ్స్ ఛాడ్విక్ కనుగొన్నాడు.
- న్యూట్రాన్‌కు కేంద్రకం బయట జీవితకాలం.. 13 నిమిషాలు.
- న్యూట్రాన్ ద్రవ్యరాశి విలువ ప్రోటాన్ మూలకణ ద్రవ్యరాశికి దాదాపుగా సమానంగా ఉంటుంది.
- కేంద్రక విచ్ఛిత్తి ప్రక్రియలో ఉపయోగపడే మూలకణం న్యూట్రాన్.

ప్రోటాన్

- ప్రోటాన్‌ను మొదట గోల్డ్ స్టెయిన్ గుర్తించాడు.
- 1920లో రూథర్‌ఫర్డ్ ప్రోటాన్‌ను ప్రయోగపూర్వకంగా కనుగొన్నాడు.
- ప్రోటాన్ ద్రవ్యరాశి: 1.0073 a.m.u.
- ప్రోటాన్ ఆవేశం $+1.602\times10^{-19}$ col
- పరమాణు కేంద్రకం ఆవేశానికి కారణమైన మూలకం ప్రోటాన్.

గతంలో అడిగిన ప్రశ్నలు

1. పరమాణువులోని న్యూక్లియర్ వ్యాసం?
   ఎ) 10^{-10} సెం.మీ.
   బి) 10^{-13} సెం.మీ.
   సి) 10^{10} సెం.మీ.
   డి) 10^{13} సెం.మీ.
2. ప్రోటాన్‌ను మొదట గుర్తించిన శాస్త్రవేత్త?
   ఎ) ఛాడ్విక్ బి) స్మిత్
   సి) థామ్సన్ డి) గోల్డ్ స్టెయిన్
3. ఎలక్ట్రాన్‌ను కనుగొన్న శాస్త్రవేత్త?
   ఎ) డా. ఎవంజిలానా విల్లెగాస్
   బి) పి.ఎస్. రాస్మునిన్
   సి) రూథర్‌ఫర్డ్
   డి) ఎవరూ కాదు
4. రేడియోధార్మికత కింది వాటిలో దేనికి సంబంధించింది?
   ఎ) అమెచ్యూర్ రేడియో
   బి) రేడియో ఖగోళం
   సి) మూలక కేంద్రం డి) పైవన్నీ
5. రేడియోధార్మికత లేని మూలకం?
   ఎ) హీలియం బి) రేడియం
   సి) థోరియం డి) యురేనియం
6. సాపేక్షతా సిద్ధాంతం కనుగొన్నవారు?
   ఎ) మార్కొని బి) ఐన్‌స్టీన్
   సి) జి.జె.స్టోనీ డి) బెర్లిన్

సమాధానాలు

1) బి; 2) డి; 3) డి; 4) సి; 5) ఎ; 6) బి.

విద్య, ఉద్యోగ సమాచారం

సీబీఎస్ఎల్‌లో ట్రైనీ పోస్టులు

కెనరా బ్యాంక్ అనుబంధ సంస్థ కెనరా బ్యాంక్ సెక్యూరిటీస్ లిమిటెడ్(సీబీఎస్ఎల్).. ఒప్పంద ప్రాతిపదికన ట్రైనీ(సేల్స్ అండ్ మార్కెటింగ్) పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

» **అర్హత:** ఏదైనా విభాగంలో కనీసం 50 శాతం మార్కులతో డిగ్రీ ఉత్తీర్ణులవ్వాలి. సేల్స్, మార్కెటింగ్ అనుభవం ఉన్న వారికి ప్రాధాన్యత ఉంటుంది.
» **వయసు:** 20 నుంచి 30 ఏళ్ల మధ్య ఉండాలి.
» **వేతనం:** నెలకు రూ.22,000.
» **ఎంపిక విధానం:** షార్ట్‌లిస్టింగ్, ఇంటర్వ్యూ ఆధారంగా ఎంపికచేస్తారు.
» **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్, ఆఫ్‌లైన్ ద్వారా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి. దరఖాస్తును ది జనరల్ మేనేజర్, హెచ్ఆర్ డిపార్ట్‌మెంట్, కెనరా బ్యాంక్ సెక్యూరిటీస్ లిమిటెడ్, ఏడో ఫ్లోర్, మార్కర్ ఛాంబర్3, నారీమన్ పాయింట్, ముంబై-400021 చిరునామకు పంపించాలి.
» **దరఖాస్తులకు చివరితేది:** 06.10.2025.
» **వెబ్‌సైట్:** www.canmoney.in

బీఈఎంఎల్, బెంగళూరులో 46 నాన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ పోస్టులు

బెంగళూరులోని భారత్ ఎర్త్ మూవర్స్ లిమిటెడ్(బీఈఎంఎల్) ఒప్పంద ప్రాతిపదికన నాన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

» **మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య:** 46.
» **ట్రేడుల వారీగా ఖాళీలు:** డిప్లొమా–మెకానికల్ –20, డిప్లొమా–ఎలక్ట్రికల్–10, ఐటీఐ–ఫిట్టర్ –10, –ఐటీఐ–ఎలక్ట్రీషియన్–06.
» **అర్హత:** సంబంధిత విభాగంలో ఐటీఐ, డిప్లొమా ఉత్తీర్ణులై ఉండాలి.
» **వయసు:** 29 ఏళ్లు మించకూడదు.
» **వేతనం:** నెలకు మొదటి ఏడాది డిప్లొమా సర్వీస్ పర్సనల్స్‌కు రూ.27,000, ఐటీఐ సర్వీస్ పర్సనల్స్‌కు రూ.24,000, రెండో ఏడాది రూ.28,500, మూడో ఏడాది రూ.30,000, నాలుగో ఏడాది రూ.32,500.
» **దరఖాస్తు ఫీజు:**ఇతరులకు రూ.200. ఎస్సీ, ఎస్టీ, దివ్యాంగ అభ్యర్థులకు ఫీజు లేదు.
» **ఎంపిక విధానం:** కంప్యూటర్ ఆధారిత రాతపరీక్ష, డాక్యుమెంట్ వెరిఫికేషన్ ఆధారంగా.
» **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్ ద్వారా.
» **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తులకు చివరితేది:** 12.09.2025
» **వెబ్‌సైట్:** https://www.bemlindia.in

బీఈఎంఎల్, బెంగళూరులో 56 సెక్యూరిటీ గార్డ్, ఫైర్ సర్వీస్ పర్సనల్స్ పోస్టులు

బెంగళూరులోని భారత్ ఎర్త్ మూవర్స్ లిమిటెడ్ (బీఈఎంఎల్) ఒప్పంద ప్రాతిపదికన గ్రూప్–బి సెక్యూరిటీ గార్డ్, ఫైర్ సర్వీస్ పర్సనల్స్ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

» **మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య:** 56.
» **పోస్టుల వివరాలు:** సెక్యూరిటీ గార్డ్–44, ఫైర్ సర్వీస్ పర్సనల్స్–12.
» **అర్హత:** గుర్తింపు పొందిన బోర్డు నుంచి మెట్రిక్యులేషన్ ఉత్తీర్ణతతో పాటు ఉద్యోగానుభవం ఉండాలి. **వయసు:** 29 ఏళ్లు మించకూడదు.
» **పే స్కేల్:** రూ.16,900 నుంచి రూ.60,650.
» **దరఖాస్తు ఫీజు:** ఇతరులకు రూ.200. ఎస్సీ, ఎస్టీ, దివ్యాంగ అభ్యర్థులకు ఫీజు లేదు.
» **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్ ద్వారా.
» **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తులకు చివరితేది:** 12.09.2025
» **వెబ్‌సైట్:** www.bemlindia.in

సరైన ప్రణాళికలే సమస్యకు పరిష్కారం!

భారతదేశంలో ఉపాధి స్థితిగతులు

అభివృద్ధి చెందుతున్న ఆర్థిక వ్యవస్థ అయిన భారతదేశంలో నిరుద్యోగ స్వభావం అభివృద్ధి చెందిన దేశాలకు భిన్నంగా ఉంటుంది. సార్థక డిమాండ్ లోపించడం వల్ల అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో నిరుద్యోగం ఏర్పడుతుందని ఆర్థికశాస్త్ర నిపుణులు కీన్స్ అభిప్రాయపడ్డారు. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల్లో ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగిత, వ్యవస్థాపరమైన నిరుద్యోగిత, అల్ప ఉద్యోగిత, రుతు సంబంధ నిరుద్యోగిత, విద్యావంతుల్లో నిరుద్యోగిత అనే వివిధ రకాలైన నిరుద్యోగం ఏర్పడుతుంది. స్వాతంత్ర్యానంతరం భారతదేశంలో నిరుద్యోగ సమస్య నివారణకు అనేక స్వయం ఉపాధి, వేతన ఉపాధి పథకాలను అమలు పరిచారు. అయినప్పటికీ పథకాల అమల్లో లోపాల కారణంగా ఇప్పటికీ నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం కాలేదు.

15 నుంచి 60 ఏళ్ల మధ్య వయసు కలిగి, పనిచేసే సామర్థ్యం, పని చేయాలనే కోరిక ఉన్న వ్యక్తులకు మార్కెట్‌లో నెలకొన్న వేతన రేట్ల వద్ద పని లభించని పరిస్థితిని 'నిరుద్యోగ స్థితి'గా పేర్కొనవచ్చు. నిరుద్యోగ సమస్యపై పరిశీలన కోసం బి. భగవతి నేతృత్వంలో ఒక కమిటీని నియమించారు. ఇది 1973 మేలో ప్రభుత్వానికి నివేదిక సమర్పించింది. దీని ప్రకారం.. 1971లో దేశంలో మొత్తం శ్రామిక శక్తి 180.4 మిలియన్లు కాగా, వీరిలో 148.4 మిలియన్ల మంది గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో, 32 మిలియన్ల మంది పట్టణ ప్రాంతాల్లో ఉన్నారు. దేశంలో మొత్తం నిరుద్యోగితను 18.7 మిలియన్లుగా కమిటీ అంచనా వేసింది. వీరిలో 9 మిలియన్ల మందికి ఏవిధమైన ఉపాధి లేదు. మిగిలిన 9.7 మిలియన్ల మంది వారంలో 14 గంటల కంటే తక్కువ ఉపాధి పొందుతున్న వారున్నారు. మొత్తం 18.7 మిలియన్ల నిరుద్యోగుల్లో 16.1 మిలియన్ల మంది గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో, 2.6 మిలియన్ల మంది పట్టణ ప్రాంతాల్లో ఉన్నారు. దేశంలో మొత్తం శ్రామిక శక్తిలో నిరుద్యోగిత వాటా 10.4 శాతం. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఇది 10.9 శాతంగా, పట్టణ ప్రాంతాల్లో 8.1 శాతంగా నమోదైంది.

నేషనల్ శాంపిల్ సర్వే అంచనాలు

దేశంలో పంచవర్ష ప్రణాళికల అమలు ప్రారంభమైన తర్వాత వివిధ సంస్థలు, వ్యక్తులు విభిన్న పద్ధతుల్లో నిరుద్యోగితను అంచనా వేశారు. వీటిలో ముఖ్యమైంది 'జాతీయ నమూనా సర్వే వ్యవస్థ'. నిరుద్యోగిత అంచనాల కోసం ప్రణాళికా సంఘం 1969లో దంత్‌వాలా అధ్యక్షతన ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది. ఈ కమిటీ సిఫార్సుల మేరకు జాతీయ నమూనా సర్వే వ్యవస్థ తన 27వ రౌండు నుంచి (1972-73) దేశ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా నిరుద్యోగితను మూడు విధాలుగా విభజించి అంచనా వేస్తోంది. అవి:

1. సాధారణ స్థితి నిరుద్యోగిత
2. వారంవారీ స్థితి నిరుద్యోగిత
3. రోజువారీ స్థితి నిరుద్యోగిత

సాధారణ స్థితి నిరుద్యోగిత: సర్వే చేసే తేదీకి ముందు ఒక సంవత్సర కాలానికి సంబంధించి మొత్తం కాలంలో నిరుద్యోగులుగా ఉన్న వారిని సాధారణ స్థితి నిరుద్యోగులుగా పరిగణిస్తారు. సంవత్సరంలో ఏ కొద్ది రోజులు పనిలో ఉన్నా, వారిని ఈ రకమైన నిరుద్యోగులుగా పరిగణించరు. 1977-78లో ఈ రకమైన నిరుద్యోగిత దేశంలో 4.23 శాతం కాగా, 1980లో ఇది 4.4 శాతానికి పెరిగింది. 2011-12లో ఈ రకమైన నిరుద్యోగం 2.2 శాతంగా నమోదైంది.

వారంవారీ స్థితి నిరుద్యోగిత: నిరుద్యోగితకు సంబంధించిన సర్వే జరిపే రోజుకు ముందు వారంలో ఏ ఒక్క గంట కూడా పని లభించని స్థితిని 'వారంవారీ స్థితి నిరుద్యోగిత' అంటారు. ఈ వారం రోజుల్లో ఏ ఒక్క రోజైనా ఒక్క గంట పని దొరికినా వారిని ఉపాధి పొందిన వారుగానే భావిస్తారు. 1977-78లో ఈ రకమైన నిరుద్యోగిత 4.48 శాతం నుంచి 4.54 శాతానికి పెరిగింది. 2009-10లో ఈ విధమైన నిరుద్యోగిత గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 3.3 శాతంగా, పట్టణ ప్రాంతాల్లో 4.2 శాతంగా, దేశంలో 3.6 శాతంగా నమోదైంది.

రోజువారీ స్థితి నిరుద్యోగిత: నిరుద్యోగులకు సంబంధించి ఏడు రోజుల శ్రమ దినాల్లో నిరుద్యోగిగా ఉన్న శ్రమ దినాలు ఎన్ని ఉన్నాయో లెక్కించి, మొత్తం శ్రమ దినాల్లో నిరుద్యోగిత ఉన్న శ్రమదినాల నిష్పత్తిని 'రోజువారీ స్థితి నిరుద్యోగిత' తెలియజేస్తుంది. 1977-78లో ఈ రకమైన నిరుద్యోగిత 8.18 శాతం కాగా, 1980లో 7.84 శాతానికి తగ్గింది. 2011-12లో ఈ రకమైన నిరుద్యోగం 5.6 శాతంగా నమోదైంది.

ఉపాధి నాణ్యత సూచీలు

1. శ్రామికులు పొందిన వేతనాలు.
2. సంవత్సర కాలంలో క్యాజువల్ శ్రామికులు ఉపాధి పొందిన పని దినాలు.
3. సంఘటిత, అసంఘటిత రంగాల్లో ఉపాధి పొందిన శ్రామికుల వాటా.
4. మొత్తం ఉపాధిలో స్వయం ఉపాధి, శాశ్వతంగా వేతనాలు పొందిన ఉద్యోగస్థులు, క్యాజువల్ శ్రామికుల నిష్పత్తి.
5. ప్రాథమిక, ద్వితీయ, తృతీయ కార్యకలాపాల్లో ఉపాధి పంపిణీ.
6. విద్యా స్థాయి, నేర్పరితనానికి అనుగుణంగా శ్రామిక ఉత్పాదకత.

సంస్కరణల అనంతర కాలంలో ఉపాధి విధానాలు

ఎనిమిదో ప్రణాళిక (1992-97): 1990 ప్రారంభంలో అప్పటికే ఉన్న నిరుద్యోగిత (Backlog of unemployed) 28 మిలియన్లు కాగా, 1990-95 మధ్యకాలంలో శ్రామిక శక్తికి అదనంగా 37 మిలియన్ల మంది తోడవుతారని అంచనా వేశారు. ఎనిమిదో పంచవర్ష ప్రణాళికలో మొత్తం 65 మిలియన్ల మందిని నిరుద్యోగులుగా అంచనా వేశారు. 1995-2000 మధ్యకాలంలో శ్రామికశక్తికి అదనంగా 41 మిలియన్ల మంది తోడవుతారని, 2000 సంవత్సరం నాటికి ఉపాధి కోరుకునే వారి సంఖ్య 106 మిలియన్లకు చేరుకుంటుందని అంచనా వేశారు.

గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

జనరల్ స్టడీస్

ఇండియన్ ఎకానమీ

తొమ్మిదో ప్రణాళిక (1997-2002): ఈ ప్రణాళికలో 53 మిలియన్ల మందికి ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించాల్సిన అవసరం ఉంటుందని భావించారు. 2002-07 మధ్యకాలంలో శ్రామిక శక్తికి అదనంగా 58 మిలియన్లు, 2007-12 మధ్యకాలంలో 55 మిలియన్ల మంది తోడవుతారని అంచనా వేశారు. ఉపాధి నాణ్యత తక్కువగా ఉండటంతో పాటు ఆదాయ స్థాయి తక్కువైనందువల్ల పేదరిక స్థాయి పెరుగుతుందని భావించారు. మొత్తం శ్రామికుల్లో 70 శాతం మంది నిరక్షరాస్యులుగా లేదా ప్రాథమిక స్థాయికంటే తక్కువ విద్యను అభ్యసించిన వారుగా ఉన్నట్లు ప్రణాళిక డాక్యుమెంట్‌లో పేర్కొన్నారు. అధిక ఉపాధి కల్పించే సామర్థ్యం ఉన్న రంగాలపై దృష్టి సారించడం ద్వారా ఉపాధి పెంపొందించాలనే వ్యూహాన్ని రూపొందించారు. ఈ వ్యూహంలో భాగంగా విధాన నిర్ణేతలు వ్యవసాయం, వాణిజ్యం, రవాణా, నిర్మాణ రంగాలపై దృష్టి సారించారు.

పదో ప్రణాళిక (2002-2007): పదో ప్రణాళికలో 50 మిలియన్ల మందికి ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించాలని నిర్ణయించారు. ఈ మొత్తంలో స్వయం ఉపాధి పథకాల ద్వారా 20 మిలియన్లు, ఆర్థిక వృద్ధి రేటు పెంపు ద్వారా వివిధ రంగాల నుంచి 30 మిలియన్ల మందికి ఉపాధి అవకాశాలు లభ్యమవుతాయని అంచనా వేశారు. ఎంపిక చేసిన ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు ఒకేసారి కాకుండా క్రమంగా ఉపాధి కల్పించగలవని ప్రణాళిక రచయితలు భావించారు. నూతన ఉపాధి అవకాశాల్లో 90 శాతం వరకు చిన్న, మధ్య తరహా సంస్థలకు, స్వయం ఉపాధికి వాటా ఉండగలదని విధాన నిర్ణేతలు భావించారు.

పదకొండో ప్రణాళిక (2007-2012): పదకొండో ప్రణాళిక ప్రారంభం నాటికి ఉపాధి కోసం వేచి ఉన్నవారి సంఖ్య 35 మిలియన్లు కాగా, పదకొండో ప్రణాళికా కాలంలో శ్రామిక శక్తికి అదనంగా 65 మిలియన్ల మంది తోడవుతారని అంచనా వేశారు. పదకొండో ప్రణాళికలో మొత్తం నిరుద్యోగుల సంఖ్యను 100 మిలియన్లుగా అంచనా వేశారు. ఈ ప్రణాళికలో 58 మిలియన్ల అదనపు ఉపాధి అవకాశాలను సృష్టించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు. దీంతోపాటు విద్యావంతుల్లో నిరుద్యోగిత రేటును 5 శాతానికి తగ్గించడం, నైపుణ్యం కొరవడిన శ్రామికుల్లో వాస్తవిక వేతనాలను 20 శాతం పెంచడం లక్ష్యాలుగా తీసుకున్నారు.

ఆర్థిక సంస్కరణల కాలంలో ఉపాధి వృద్ధికి సంబంధించిన బలహీనతల గురించి పదకొండో పంచవర్ష ప్రణాళికలో కింది అంశాలను పేర్కొన్నారు.

1. 1993-94లో నిరుద్యోగిత రేటు 6.1 శాతం నుంచి 1999-2000లో 7.3 శాతానికి, 2004-05లో 8.3 శాతానికి పెరిగింది.
2. వ్యవసాయ శ్రామిక కుటుంబాల్లో నిరుద్యోగం 1993-94లో 9.5 శాతం కాగా, 2004-05లో 15.3 శాతానికి పెరిగింది.
3. 2004-05లో సాధారణ స్థితి నిరుద్యోగం 2.60 శాతానికి, రోజువారీ స్థితి నిరుద్యోగం 8.54 శాతానికి పెరిగింది.
4. 1999-2000 నుంచి 2004-05 మధ్యకాలంలో వ్యవసాయేతర ఉపాధి వృద్ధిరేటు 4.7 శాతంగా నమోదైంది. ఈ వృద్ధి అధిక భాగం అసంఘటిత రంగంలో చోటు చేసుకుంది.
5. జి.డి.పి. వృద్ధి రేటులో పెరుగుదల ఏర్పడినప్పటికీ సంఘటిత రంగంలో ఉపాధి క్షీణించింది. తద్వారా చదువుకున్న యువతలో నిరాశ, నిస్పృహ పెరిగింది.

నిరుద్యోగం, అల్ప ఉద్యోగిత తగ్గింపునకు పథకాలు

భగవతి కమిటీ 1973లో ప్రభుత్వానికి నివేదిక సమర్పించిన తర్వాత ఉపాధి పెంపొందించడం ద్వారా అల్ప ఉద్యోగిత నిర్మూలించడానికి ప్రభుత్వం కింద పేర్కొన్న పథకాలను ప్రవేశపెట్టింది.

1. రూరల్ వర్క్స్ ప్రోగ్రామ్.
2. ఉపాంత రైతులు, వ్యవసాయ కార్మికుల అభివృద్ధి పథకంలో భాగంగా వ్యవసాయం, దాని అనుబంధ రంగాలకు సంబంధించి ఆయా కుటుంబాలకు సబ్సిడీతో కూడిన పరపతిని అందించారు. వ్యవసాయ అనుబంధాలకు సంబంధించి డెయిరీ, పౌల్ట్రీ, ఫిషరీ, హార్టికల్చర్ ఆపరేషన్స్‌ను ప్రోత్సహించడానికి తగిన చర్యలు చేపట్టారు.
3. చిన్న రైతుల అభివృద్ధి ఏజెన్సీలో భాగంగా సాంద్ర వ్యవసాయ పద్ధతులు అవలంబించడానికి, చిన్న రైతులు తమ కార్యకలాపాలను విస్తరించుకోవడానికి తగిన పరపతి కల్పించారు.
4. **ఆగ్రో-సర్వీసు కేంద్రాల ఏర్పాటు:** నిరుద్యోగ గ్రాడ్యుయేట్లు; మెకానికల్, అగ్రికల్చర్, ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరింగ్, సంబంధిత రంగాల డిప్లొమా హోల్డర్లకు స్వయం ఉపాధి కల్పించడానికి ఈ పథకం తగిన చేయూతనిస్తుంది.
5. **సమీకృత మెట్ట వ్యవసాయ భూముల అభివృద్ధి:** ఈ పథకంలో భాగంగా భూసార పరిరక్షణ, భూమి అభివృద్ధి, నీటి వినియోగం తదితర పనులు చేపడతారు. ఈ పథకం కింద చేపట్టిన పనులు శ్రమ-సాంద్రతతో కూడినవై తగిన ఉపాధి అవకాశాలను సృష్టిస్తాయి.
6. **క్రాష్ స్కీం ఫర్ రూరల్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్:** శ్రమ సాంద్రత, అధిక ఉత్పాదకతతో కూడిన అనేక గ్రామీణ ప్రాజెక్టులను చేపట్టడం ద్వారా అదనపు ఉపాధి కల్పన ఈ పథకం ముఖ్య ఉద్దేశం.

భారతదేశంలో నిరుద్యోగ సమస్యకు కారణాలు

- మానవ వనరుల ప్రణాళికలు సక్రమంగా రూపొందించకపోవడం.
- పారిశ్రామిక రంగంలో అభివృద్ధి వేగవంతం కాకపోవడం.
- పెరుగుతున్న జనాభాతోపాటు శ్రామికశక్తికి అదనంగా తోడవుతున్న జనాభాలో పెరుగుదల.
- ఉపాధి రహిత వృద్ధి.
- చిన్న తరహా, కుటీర పరిశ్రమల్లో రుగ్మత పెరగడం.
- మూలధన కల్పన రేటు తక్కువగా ఉండటం.
- లోపభూయిష్ట విద్యావిధానం.
- శ్రామికుల గమనశీలత తక్కువగా ఉండటం.
- మారుతున్న సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి అనుగుణంగా శ్రామికులకు తగిన శిక్షణ అందించకపోవడం.
- వ్యవసాయ రంగ వృద్ధి రేటు తక్కువగా ఉండటం.

Spiral Model was developed by?

BANK EXAMS

COMPUTER AWARENESS

SDLC (Software Development Life Cycle)

SDLC, Software Development Life Cycle is a process used by software industry to design, develop and test high quality softwares. It is also called as Software development process.

» ISO/IEC 12207 is an international standard for software life-cycle processes. It aims to be the standard that defines all the tasks required for developing and maintaining software.

» A typical Software Development life cycle consists of the following stages:

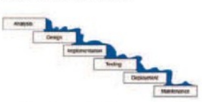
Stage1: Planning and Requirement Analysis
Stage 2: Defining Requirements
Stage 3: Designing the product architecture
Stage 4: Building or Developing the Product
Stage 5: Testing the Product
Stage 6: Deployment in the Market and Maintenance

SDLC Models

» Waterfall Model
» Iterative Model
» Spiral Model
» V-Model
» Big Bang Model

The other related methodologies are Agile Model, RAD Model, Rapid Application Development and Prototyping Models.

SDLC Waterfall Model

The sequential phases in Waterfall model are:

» **Requirement Gathering and analysis:** All possible requirements of the system to be developed are captured in this phase and documented in a requirement specification doc.

» **System Design:** The requirement specifications from first phase are studied in this phase and system design is prepared. System Design helps in specifying hardware and system requirements and also helps in defining overall system architecture.

» **Implementation:** With inputs from system design, the system is first developed in small programs called units, which are integrated in the next phase. Each unit is developed and tested for its functionality which is referred to as Unit Testing.

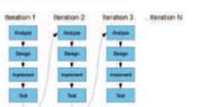
» **Integration and Testing:** All the units developed in the implementation phase are integrated into a system after testing of each unit. Post integration the entire system is tested for any faults and failures.

» **Deployment of system:** Once the functional and non functional testing is done, the product is deployed in the customer environment or released into the market.

» **Maintenance:** There are some issues which come up in the client environment. To fix those issues patches are released. Also to enhance the product some better versions are released. Maintenance is done to deliver these changes in the customer environment.

» All these phases are cascaded to each other in which progress is seen as flowing steadily downwards (like a waterfall) through the phases. The next phase is started only after the defined set of goals are achieved for previous phase and it is signed off, so the name "Waterfall Model". In this model phases do not overlap.

SDLC Iterative Model

This model is most often used in the following scenarios:

» Requirements of the complete system are clearly defined and understood.

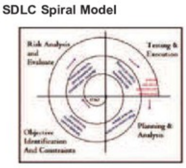
» Major requirements must be defined; however, some functionalities or requested enhancements may evolve with time.

» A new technology is being used and is being learnt by the development team while working on the project.

» Resources with needed skill set are not available and are planned to be used on contract basis for specific iterations.

» There are some high risk features and goals which may change in the future.

SDLC Spiral Model

» **Identification:** This phase starts with gathering the business requirements in the baseline spiral. In the subsequent spirals as the product matures, identification of system requirements, subsystem requirements and unit requirements are all done in this phase.

» At the end of the spiral the product is deployed in the identified market.

» **Design:** Design phase starts with the conceptual design in the baseline spiral and involves architectural design, logical design of modules, physical product design and final design in the subsequent spirals.

» **Construct or Build:** Construct phase refers to production of the actual software product at every spiral. In the baseline spiral when the product is just thought of and the design is being developed a POC (Proof of Concept) is developed in this phase to get customer feedback.

» **Evaluation and Risk Analysis:** Risk Analysis includes identifying, estimating, and monitoring technical feasibility and management risks, such as schedule slippage and cost overrun.

Summary

» Waterfall and V model are traditional SDLC models and are of sequential type. Sequential means that the next phase can start only after the completion of first phase. Such models are suitable for projects with very clear product requirements and where the requirements will not change dynamically during the course of project completion.

» Iterative and Spiral models are more accommodative in terms of change and are suitable for projects where the requirements are not so well defined, or the market requirements change quite frequently.

» Big Bang model is a random approach to Software development and is suitable for small or academic projects.

» Agile is the most popular model used in the industry. Agile introduces the concept of fast delivery to customers using prototype approach.

MODEL QUESTIONS

1. Spiral Model was developed by?
   1) Bev Littlewood
   2) Berry Bohem
   3) Roger Pressman
   4) Victor Bisili
   5) None of Above
2. Which model is popular for students small projects ?
   1) Waterfall Model
   2) Spiral Model
   3) Quick and Fix model
   4) Prototyping Model
   5) None of Above
3. Which is not a software life cycle model?
   1) Spiral Model
   2) Waterfall Model
   3) Iterative Model
   4) Capability maturity Model
   5) V-Shape Model
4. Project risk factor is considered in ?
   1) Spiral Model
   2) Waterfall Model
   3) Prototyping Model
   4) Iterative enhancement Model
   5) None of Above
5. SDLC stands for?
   1) Software design life cycle
   2) Software development life cycle
   3) System design life cycle
   4) System development life cycle
   5) None of Above
6. SPIRAL model has?
   1) 3 Phases 2) 1 Phase
   3) 2 Phases 4) 4 Phases
   5) None of Above
7. SRS stands for?
   1) Software requirement specification
   2) Software requirement solution
   3) System requirement specification
   4) System requirement ossification 5) None of Above
8. Waterfall model is not suitable for?
   1) Small Projects
   2) Complex Projects
   3) Accommodating change
   4) Diminutive Projects
   5) None of Above
9. RAD stands for?
   1) Rapid Application Development
   2) Relative Application Development 3) Ready Application Development
   4) Repeated Application Development 5) None of Above
10. RAD Model was purposed by?
    1) IBM 2) Motorola
    3)Microsoft 4) Lucent Technologies 5) None of Above
11. Software engineering aims at developing?
    1) Reliable Software
    2) Cost Effective Software
    3) Reliable and cost effective Software 4) All of above
    5) None of Above
12. A good specification should be?
    1) Unambiguous
    2) Distinctly Specific
    3) Functional 4) All of Above
    5) None of Above
13. Which of the following is a tool in design phase?
    1) Abstraction 2) Refinement
    3) Information Hiding
    4) All of Above 5) None of Above
14. Information hiding is to hide from user, details ?
    1) That are relevant to him
    2) That are not relevant to him
    3) That may be maliciously handled by him
    4) That are confidential
    5) None of Above
15. Which of the following is required to communicate between two computers?
    1) Communications software
    2) Protocol
    3) Communications hardware
    4) Access to transmission medium
    5) All of the above
16. Devices is used to connect two similar LAN with same protocols
    1) Bridges 2) Router
    3) Gateway 4) Switch
    5) None of these
17. DSL is an example of a (n) ______ connection.
    1) Network 2) Wireless
    3) Slow 4) Broadband
    5) None of these
18. FTP is______
    1) used to send email
    2) used to browse the Web
    3) is part of Netscape
    4) Is a protocol for the transfer of files between computers
    5) None of these

KEY

1) 2	2) 1	3) 4	4) 1	5) 2
6) 4	7) 1	8) 3	9) 1	10) 1
11) 3	12) 4	13) 4	14) 3	15) 5
16) 1	17) 4	18) 4		